

NOK AIR

Networking
Open-minded
Know-How
Active
Innovative
Reliable

นกขึ้นใจ

น้ำดื่มแทนน้ำใจของพวกเขาชาวนกแอร์ที่ต้องการจะมอบอีกหนึ่งรอยยิ้มให้แก่ผู้โดยสารบนทุกเที่ยวบินของนกแอร์ เป็นดั่งตัวแทนคำพูดที่ว่า **“ใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับ”**

โดยตลอดสายที่โอดแล่นอยู่บนขบวนของนกขึ้นใจนั้น ผ่านความตั้งใจที่จะเปลี่ยนไปในทุกๆ เดือน ด้วยการรังสรรค์จากเหล่าศิลปินหลากหลายแขนง ด้วยโจทย์ของการออกแบบตลอดสายของนกขึ้นใจในแต่ละแบบนั้นจะต้องเล่าเรื่องราวของ **“นก”** 1 ชนิด

ในปี 2561 ที่ผ่านมานั้น มีนกกว่า 12 ชนิด ที่เป็นตัวแทนทำหน้าที่นกขึ้นใจ ในการให้บริการกับกระสวยให้กับผู้โดยสารของนกแอร์ ด้วยนกที่เรารู้จักกันดี อาทิ นกอินทรี นกกระเรียน นกเงือก หรือนกชนิดแปลกๆ ที่เราอาจจะไม่เคยได้ยินชื่อก่อนอย่าง นกกินปลีอกเหลือง นกพิฟฟิน นกบูลเจย์ เป็นต้น

ซึ่งจากการที่ตลอดสายของน้ำดื่มนกขึ้นใจมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ นั้น ทำให้เกิดการเก็บสะสมในหมู่ผู้โดยสารเกิดขึ้น และทำให้มีสังคมย่อยๆ เพื่อแลกเปลี่ยนชมน้ำนกขึ้นใจกันระหว่างผู้โดยสารที่ชื่นชอบ และต้องการที่จะเก็บสะสมลายที่ตัวเองยังไม่มี และด้วยเหตุผลนี้เอง **“นกขึ้นใจ”** จึงมีส่วนช่วยทำให้ขยะในแต่ละเที่ยวบินนั้นลดน้อยลงเพราะทุกคนเก็บนกขึ้นใจกลับไปด้วย (เห็นมั๊ยสวยรักโลกขนาดไหน)

ในปี 2562 นี้นกแอร์อยากจะขอฝาก **“นกขึ้นใจ”** ไว้ในอ้อมอกอ้อมใจ และคอยติดตามกันว่าในปีนี้จะจะได้พบกับนกอะไรกันบ้าง!

“นกแอร์ ทุกเที่ยวบินมีรอยยิ้ม”

นกแอร์ให้คุณบินง่าย ๆ

สะดวกสบายในบู้กทิ้งเดียว

พร้อมบริการส่งกระเป๋าถึงปลายทาง (Check-through service)

สารบัญ

สารจากประธานกรรมการ	01
สารจากประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	02
รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ	04
รายงานของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	05
รายงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	06
รายงานของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	07
คณะกรรมการบริษัท	08
ผู้บริหารบริษัท	10
โครงสร้างองค์กร	11
จุดเด่นด้านการดำเนินงาน	12
ข้อมูลทางการเงินและการดำเนินงานโดยสรุป	14
พัฒนาการที่สำคัญของบริษัท	16
การดำเนินงานที่สำคัญในรอบปี 2561	18
ข้อมูลทั่วไปของบริษัท	20
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	21
สภาวะการตลาดและการแข่งขัน	30
นโยบายการบริหารความเสี่ยง	32
ปัจจัยความเสี่ยง	33
โครงสร้างเงินทุนและการจัดการ	36
นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี	49
ประวัติคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหาร	96
รายการระหว่างกัน	110
รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน	120
คำอธิบายและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน	121
ความรับผิดชอบต่อสังคม	126

สารจากประธาน กรรมการ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

ปี 2561 ที่ผ่านมา ภาพรวมของตลาดอุตสาหกรรมการบินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เติบโตอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาค ส่งผลให้ธุรกิจการบินภายในประเทศไทยยังคงเติบโตและสามารถขยายเส้นทางการบินไปยังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้มากขึ้น ส่วนด้านการแข่งขันนั้น ธุรกิจสายการบินภายในประเทศต้องแข่งขันกับสายการบินอื่นเพื่อให้บริการเส้นทางเดียวกัน ทั้งสายการบินเต็มรูปแบบ (Full Service Airlines) และสายการบินราคาประหยัด (Low-Cost Airlines) จากการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงขึ้นทำให้เกิดพัฒนาการการให้บริการรูปแบบใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้โดยสาร สายการบินราคาประหยัดได้มุ่งเน้นการใช้กลยุทธ์ด้านราคา (Cost Leadership) เช่น ราคาบัตรโดยสารที่ไม่รวมสัมภาระ แพคเกจบัตรโดยสารร่วมกับโรงแรม หรือรถเช่า เพื่อชิงส่วนแบ่งทางการตลาด

นอกจากนั้น ในปี 2561 ราคาน้ำมันอากาศยานซึ่งเป็นปัจจัยต้นทุนที่สำคัญมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 85.77 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้นจาก 65.52 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ส่งผลให้บริษัทมีต้นทุนเชื้อเพลิงอยู่ที่ 4,884.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ

19.96 เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัทในภาพรวม (Consolidation) ทำให้มีผลขาดทุนสุทธิรวม 2,786.76 ล้านบาท

แต่ทั้งนี้ คณะกรรมการมิได้นิ่งนอนใจและพยายามอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บริษัทดำเนินงานไปตามแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ (Turnaround Plan) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1. ลดการขาดทุน (Stop Bleeding) 2. การรักษาความมั่นคงของบริษัทเพื่อก้าวต่อไปข้างหน้า (Stabilizing) 3. การหาโอกาสเพื่อสร้างความเติบโต (Expansion) โดยปัจจุบันบริษัทอยู่ในระหว่างขั้นตอนของการลดการขาดทุน ซึ่งคณะกรรมการได้วางกลยุทธ์เพื่อให้ได้ผลดังกล่าว เช่น การจัดการฝูงบิน (Fleet Management) ให้เหมาะสมกับจำนวนผู้โดยสารและเส้นทางการบิน เพื่อเพิ่มการใช้ประโยชน์ของเครื่องบิน (Aircraft Utilization) รวมทั้งลดชนิดเครื่องบิน (Type of Aircraft) จาก 3 ชนิดลดลงเหลือชนิดเดียวในที่สุดเพื่อลดต้นทุนในการดำเนินการ และเพิ่มเส้นทางการบินระหว่างประเทศ เช่น จีน อินเดีย และญี่ปุ่น เนื่องจากเป็นตลาดที่สร้างรายได้และกำไรได้ดีกว่าตลาดในประเทศ และเป็นการใช้ประโยชน์ของเครื่องบินที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น บริษัทฯ ได้มีการสร้างความร่วมมือระหว่างสายการบินไทย และสายการบินไทยสมายล์ ซึ่งเป็นพันธมิตรภายใต้ชื่อ “Thai Group” อีกทั้งการเข้าร่วมเป็นพันธมิตรของสายการบินราคาประหยัดภายใต้ชื่อ “Value Alliance” ซึ่งประกอบไปด้วยสายการบินนานาชาติ อาทิ สายการบินนกแอร์ Scoot, NokScoot, Cebu Pacific, JejuAir, Vanilla Air

สุดท้ายนี้ ในนามของคณะกรรมการบริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) ผมขอขอบคุณผู้ถือหุ้น ผู้มีส่วนได้เสีย ลูกค้า คู่ค้า พันธมิตรทางธุรกิจ รวมถึงผู้ที่มีส่วนสนับสนุนให้การดำเนินการธุรกิจของบริษัทสามารถบรรลุเป้าหมาย และขอให้มั่นใจว่าคณะกรรมการจะบริหารงานโดยยึดมั่นในหลักบรรษัทภิบาลที่ดี มีการดำเนินงานที่โปร่งใส ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งคือการดำเนินการกิจการภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนตลอดไป

นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์
ประธานกรรมการ

สารจากประธาน เจ้าหน้าที่บริหาร

ปีที่ผ่านมา ผมในฐานะของรักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีความภาคภูมิใจกับสายการบินนกแอร์ที่ได้ดำเนินธุรกิจต่อเนื่องมาเป็นเวลา 14 ปี เรามีความภูมิใจที่ได้เป็นสายการบินของคนไทยที่ได้รับใช้ผู้โดยสารคนไทย และนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลก ด้วยการให้บริการด้วยใจที่แตกต่างและโดดเด่นกว่าสายการบินราคาประหยัดอื่นอย่างชัดเจนซึ่งแม้ว่าในภาพรวมของตลาดจะมีการแข่งขันที่สูง รวมถึงมีผู้ให้บริการเป็นจำนวนมาก แต่ผู้โดยสารยังมีความมั่นใจ และใช้บริการของนกแอร์เพิ่มขึ้นอันจะเห็นได้จากอัตราส่วนการบรรทุกผู้โดยสาร (Cabin Factor) ที่เพิ่มมากขึ้นเป็นร้อยละ 88.65 จากร้อยละ 85.62 ในปีที่แล้ว

ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามแผนฟื้นฟูธุรกิจ คณะผู้บริหารและพนักงานของเราทุกคนมุ่งมั่นที่พร้อมจะเดินหน้า การบริการที่ใส่ใจในรายละเอียด ตั้งแต่การจองตั๋ว การเลือกที่นั่งล่วงหน้า การเช็คอินที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ความประทับใจแก่ผู้โดยสาร อีกทั้งยังมีการปรับเปลี่ยนครั้งใหญ่ ด้วยวัตถุประสงค์ที่ต้องการเปลี่ยนจากสายการบินต้นทุนต่ำ (Low-cost Airlines) ไปสู่การเป็น Lifestyle Airlines ที่ไม่เน้นแข่งขันด้านราคา แต่มุ่งนำเสนออัตราโดยสารและการให้บริการในรูปแบบ segmentation by lifestyle ภายใต้แนวคิดที่เรียกว่า “นกเลือกได้” (Choose Your NOK) เพื่อให้ผู้โดยสารสามารถเลือกสิ่งที่ตรงกับความต้องการ ตอบโจทย์การเดินทางอย่างง่ายดายและสะดวกสบาย

โดยแนวทางหลังจากนี้บริษัทยังคงทุ่มน้ำหนักกับการบริหารจัดการเส้นทางบินให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไม่ว่าจะเป็นเส้นทางการบินที่ครอบคลุมในประเทศมากที่สุด โดยในปีที่ผ่านมาเราได้เปิดเส้นทางใหม่ๆ เพิ่มเติม อาทิ เส้นทางอุดรธานี - อุบลราชธานี เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้กับผู้โดยสารโดยเป็นเส้นทางบินในประเทศโดยไม่ต้องเริ่มต้นที่กรุงเทพฯ (Cross Country) เส้นทางบินตรง กรุงเทพฯ - แม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นการทำการบินโดยการร่วมมือกันของ นกแอร์สายการบินไทย และ ไทยสมายล์ ภายใต้ชื่อ “ไทยกรุป” และอีกหนึ่งจุดเด่นที่ทำให้เราครอบคลุมการเดินทางในประเทศได้มากที่สุดคือบริการต่อรถ ต่อเรือ Fly ‘n’ Ride

และ Fly 'n' Ferry ซึ่งในปีที่ผ่านมาเราได้เพิ่มเส้นทาง Fly 'n' Ride ใน 2 เส้นทางเมืองรองในภาคเหนือ คือ แม่สายและลำพูน เพื่อต่อยอดการให้บริการแก่ผู้โดยสารไปถึงจุดหมายปลายทางมากที่สุดในประเทศไทย ถึงแม้ว่าในเส้นทางเหล่านั้นจะไม่มีสนามบินก็ตาม ต่อมาคือเรื่องของการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำการในแต่ละเส้นทางบิน รวมถึงการบริหารจัดการเครื่องบิน (Aircraft Utilization) ซึ่งในปีที่ผ่านมา เราได้เพิ่มอัตราการใช้เครื่องบินต่อลำ (Average Aircraft Utilization Hours) เป็น 9.36 ชั่วโมงบินต่อวัน ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.85 จากปีก่อนหน้า และได้ทำการเพิ่มยุทธศาสตร์การบินระหว่างประเทศกับสายการบินพันธมิตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสายการบินนกสกู๊ต เนื่องจากเป็นตลาดที่สามารถเพิ่มขยายศักยภาพที่มีอยู่และทำได้ นอกจากนี้ยังมีแผนธุรกิจเชิงรุกในการให้บริการขนส่งสินค้า (Cargo) รวมถึงการหารายได้เพิ่มเติมนอกจากการขายตั๋วเครื่องบิน อาทิ การขายสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการบิน และธุรกิจอีคอมเมิร์ซ (E-Commerce)

ปีที่ผ่านมา เรียกได้ว่าเป็นปีรางวัลของนกแอร์ โดยเริ่มต้นจากการได้รับการจัดอันดับสายการบินนกแอร์เป็น “สายการบินราคาประหยัดอันดับหนึ่งของประเทศไทย” จากสกายแทร็กซ์ เวิลด์ แอร์ไลน์ อวอร์ด ซึ่งเป็นรางวัลที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ และนอกจากนี้ยังได้รางวัลสายการบินดีเด่นที่ให้บริการในด้านเว็บไซต์-ทั่วไป-ท่องเที่ยว ประเภทสาขาท่องเที่ยว 2018 (Websites - General-Travel/Tourism 2018) จากเวที The Communicator Awards 2018 ซึ่งเป็นเวทีที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติทางด้านการสื่อสารการตลาด ได้รับการรับรองโดยองค์กร AIVA หรือ Academy of Interactive and Visual Arts โดยนกแอร์ได้รับการ

คัดเลือกจาก 6,000 กว่ารายชื่อที่เข้าชิง ส่วนในแง่ของการลงทุน สายการบินนกแอร์ของเราได้เข้าร่วมโครงการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน (CG Rating) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ตลอด 4 ปีที่ผ่านมา โดยในปีนั้นผลสำรวจดังกล่าว บริษัทฯ ได้รับคะแนนสูงกว่า 80% หรือ “ดีมาก” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานกิจการที่มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีจริยธรรม ตรวจสอบได้ มุ่งเพิ่มคุณค่าให้ผู้ถือหุ้นในระยะยาว และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ

และถึงแม้ว่าสายการบินนกแอร์ต้องดำเนินธุรกิจภายใต้แรงกดดันในตลาดธุรกิจการบินที่มีการแข่งขันสูง แต่ในฐานะที่เป็นสายการบินของคนไทย นกแอร์ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินธุรกิจที่ต้องมีส่วนรับผิดชอบต่อสังคมถึงมีเจตนาอันดีในการร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุมชนและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชน เนื่องจากบริษัทเล็งเห็นถึงความสำคัญของเยาวชนที่จะเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศ ในปี 2561 บริษัทฯ ได้ริเริ่มจัดทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบไปด้วย 3 หัวข้อหลักของกิจกรรม คือ นกแบ่งปัน นกเรียนรู้ และนกอ้อมใจ

1. นกแบ่งปัน คือโครงการที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือผู้ที่ขาดโอกาส หรือด้อยโอกาสทางสังคมในการเข้าถึงความเจริญเติบโตด้านต่างๆ เพื่อสร้างเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หรือรวมถึงการช่วยต่อชีวิตให้กับผู้ด้อยโอกาส อาทิ โครงการ Nok Gives Life ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินงานต่อเนื่องมาและเข้าสู่ปีที่ 13 จัดจำหน่ายของที่ระลึกเพื่อสมทบทุนมูลนิธิเด็กโรคหัวใจ ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยเด็กที่เป็นโรคหัวใจที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ซึ่งสามารถช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจไปแล้วกว่า 500 ราย
2. นกเรียนรู้ คือโครงการที่นกแอร์ร่วมมือกับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อก่อตั้งโครงการ “เติมฝันให้น้อง” โครงการสร้างเสริมทักษะนอกห้องเรียน ให้กับนักเรียนด้อยโอกาส ตลอดปี 2561 รวมนักเรียนทั้งสิ้นตลอดโครงการ 650 คน
3. นกอ้อมใจ มีจุดประสงค์หลักคือ การให้ ไม่ว่าจะเป็นการให้ในรูปแบบจับต้องได้หรือการให้ที่มีผลต่อจิตใจ อาทิ โครงการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์และสังคม ร่วมกับสภาภาษาไทย เพื่อการขนถ่ายอวัยวะ, เนื้อเยื่อและโลหิต โดยตลอด 8 ปีที่ผ่านมา มีผู้ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะตั้งแต่ พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2561 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 2,093 คน การสนับสนุนกิจกรรมของหน่วยทันตกรรมเคลื่อนที่ของสำนักงานมูลนิธิ พอ.สว. และโครงการ “1 มือคุณ = 1 อิมมูน” โดยการนำรายได้ส่วนหนึ่งจากการจำหน่ายอาหารร้อนมอบให้แก่มูลนิธิ ซี.ซี.เอฟ. เพื่อเด็กและเยาวชน ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สุดท้ายนี้ผู้โดยสารนกแอร์ทุกท่านล้วนมีส่วนร่วมที่สำคัญในทุกกิจกรรมพัฒนาสังคมและชุมชนนี้ ในนามของคณะผู้บริหารและพนักงานสายการบินนกแอร์ เราให้คำมั่นว่าจะ “ทุ่มเทอย่างสุดกำลัง” ในการมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสายการบินนกแอร์ให้เติบโตอย่างยั่งยืนและเข้มแข็งภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดี “ในฐานะสายการบินของคนไทยที่นำความภูมิใจมาสู่คนไทยทุกคน” นกแอร์ขอขอบคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้

นายประเวช อออาสิริกุล

รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

รายงานของ คณะกรรมการตรวจสอบ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ประกอบด้วย นายจิราพร เชนะสิริ ประธานกรรมการตรวจสอบ นายวิสูตร ตันติสุนทร นายอภิชาติ จิระพันธุ์ เป็นกรรมการตรวจสอบ ซึ่งมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบครบถ้วนตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการของบริษัทฯ ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ และสอดคล้องกับของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประชุมกับฝ่ายบริหาร ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีจำนวน 10 ครั้ง โดยในการประชุมครั้งที่ 1/2561 วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 จัดให้มีการประชุมโดยไม่มีฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการเข้าร่วม โดยการประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่านจะปรากฏอยู่ในตารางแสดงจำนวนครั้ง การเข้าร่วมประชุมในส่วนการกำกับดูแลกิจการ

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาให้ความเห็นต่องบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปี 2561 ร่วมกับผู้สอบบัญชีและผู้บริหาร โดยสอบถามประเด็นทางบัญชีที่สำคัญที่พบ และให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดทำงบการเงิน มีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และเป็นไปตามมาตรฐานบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และเหมาะสม
2. พิจารณาถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง ระบบการตรวจสอบภายในของบริษัทฯ และให้ความเห็นในการปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมต่อธุรกิจ โดยพิจารณาจากรายงานผู้ตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี ตลอดจนสอบทานมาตรการและแนวทางการป้องกันการทุจริตในสายงานต่างๆ ของฝ่ายบริหาร ให้มีความเพียงพอและเหมาะสมกับสภาพการดำเนินงาน
3. คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายใน โดยแต่งตั้งบริษัท พีแอนด์แอล อินเทอร์เน็ต ออดิท จำกัด (P&L) ซึ่งเป็นบริษัทที่ให้บริการด้านการตรวจสอบภายใน โดยที่ P&L ไม่มีส่วนได้เสียใดๆ กับบริษัท เป็นผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท เพื่อตรวจสอบระบบการควบคุมภายในให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและเป็นอิสระ คณะกรรมการตรวจสอบจะเป็นผู้พิจารณาแผนการตรวจสอบภายในประจำปี รายงานผลการตรวจสอบภายใน และติดตามผลการตรวจสอบภายในกับฝ่ายบริหารอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้คำแนะนำและแนวทางการตรวจสอบภายในให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ซึ่งจากรายงานการตรวจสอบภายในของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าระบบควบคุมภายในของบริษัทมีความเหมาะสมและเพียงพอ
4. พิจารณาและให้ความเห็นต่อรายการที่เกี่ยวข้องหรือรายการที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว โดยยึดหลักความระมัดระวัง ความสมเหตุสมผล และคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียเป็นหลัก ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

5. พิจารณาการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีและคำตอบแทนของผู้สอบบัญชี บริษัท ดีลรอยท์ ทัช โฮมส์ ไทยแลนด์ จำกัด โดยมีรายชื่อผู้สอบบัญชี ดังนี้

- นายศุภมิตร เตชะมนตรีกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 3356 และ/หรือ
- นางสาววิมลพร บุญยัษฐีชัย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 4067 หรือ
- นายเกียรตินิยม คุณดิษฐ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 4800

คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าในปี 2561 ที่ผ่านมา ผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระ เชื่อว่าชาญในวิชาชีพ มีประสบการณ์ที่เหมาะสม ปฏิบัติงานได้ผลเป็นอย่างดี และยังให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท อีกทั้งผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติตามตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ข้อกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี และข้อกำหนดเพิ่มเติมตามกฎหมายหลักทรัพย์กำหนด

จากการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นโดยสรุปว่าในปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้อนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าการบริหารและการดำเนินงานของบริษัท ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและดำเนินงานด้วยความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการป้องกันการทุจริตในสายงานต่างๆ ภายในบริษัท ตลอดจนมีการจัดทำและเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของบริษัทอย่างถูกต้องเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน มีการตรวจสอบระบบการควบคุมภายในในกระบวนการทำงานที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง เหมาะสมและเพียงพอ รวมทั้งบริษัทได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องของธุรกิจอย่างครบถ้วน

นายจิราพร เชนะสิริ

ประธานกรรมการตรวจสอบ

รายงานของคณะกรรมการ กำกับดูแลกิจการที่ดี

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ตลอดจนมีความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ พลเอกพรชัย กรานเลิศ เป็นประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี นางแฮตเตอร์ แมรี สุขเกษม (OBE) เป็นกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และนายนิวัตร บางเสวียม เป็นกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีนายชัยรัตน์ แสงจันทร์ ประธานเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญในการดำเนินธุรกิจบนพื้นฐานของความซื่อสัตย์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ จึงมุ่งเน้นให้พนักงานยึดมั่นในการดำเนินงานตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มาตรฐานจริยธรรม และจรรยาบรรณทางธุรกิจ เพื่อพัฒนาและยกระดับระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีของนกแอร์ให้มีประสิทธิภาพ อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ตลอดจนพัฒนาไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนของนกแอร์

คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีทำหน้าที่เสนอแนะปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อคณะกรรมการบริษัท กำกับดูแลการปฏิบัติงานของกรรมการและฝ่ายจัดการให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อเสนอแนะจากรายงาน Corporate Governance Assessment Report ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) รวมทั้งหลักสากลของ The Organization for Economic Cooperation and Development, ASEAN CG Scorecard ทั้งนี้ หน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดียังครอบคลุมการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความยั่งยืนและการวางกรอบแนวทางการกำกับดูแลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของนกแอร์

ในปี 2561 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีการประชุม 5 ครั้ง เพื่อกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการต่อต้านคอร์รัปชัน แผนงานด้านการสื่อสารและภาพลักษณ์องค์กร ความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. การทบทวนกฎบัตรของคณะกรรมการชุดย่อย โดยคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้ดำเนินการทบทวนกฎบัตรของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และประสานไปยังคณะกรรมการชุดย่อยอื่นอีก 4 คณะ เพื่อขอให้ดำเนินการทบทวนกฎบัตรของตนได้แก่ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการ

ตรวจสอบ และคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ซึ่งทุกคณะได้ดำเนินการทบทวนกฎบัตรของตนครบทุกคณะ คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติปรับปรุงกฎบัตรของ 3 คณะ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและสถานการณ์ปัจจุบันตามที่เสนอ ได้แก่ กฎบัตรคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี กฎบัตรคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และกฎบัตรคณะกรรมการบริหาร

2. การทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 และข้อเสนอแนะจากรายงาน Corporate Governance Assessment Report ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) มาพิจารณาปรับใช้อย่างเหมาะสมกับธุรกิจและดำเนินการปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ
3. การจัดบรรยายในหัวข้อ การส่งเสริมธรรมาภิบาลและกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยวิทยากรผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผู้บริหารระดับสูงจากทุกฝ่ายเข้าร่วม วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีอันจะนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีเชื่อมั่นว่า การดำเนินงานบนพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะส่งผลให้นักแอร์ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน เพื่อประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มและเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ

พลเอกพรชัย กรานเลิศ

ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

รายงานของคณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ตลอดจนมีความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจ จำนวน 4 ท่าน ได้แก่ นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ เป็นประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง นายวิสูตร ตันตสุภกร เป็นกรรมการบริหารความเสี่ยง นายนรหัช พลอยใหญ่ เป็นกรรมการบริหารความเสี่ยง และนายประเสริฐ อัครประดมพงศ์ เป็นกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีนายชัยรัตน์ แสงจันทร์ ประธานเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

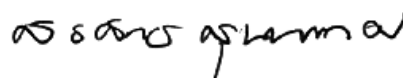
คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการบริษัท ภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีหน้าที่กำหนดนโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยง และกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร เพื่อลดผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ได้อย่างเหมาะสม กำหนดกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี สามารถดำเนินงานในเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ถือหุ้น รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน

ในปี 2561 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีการประชุม 6 ครั้ง และมีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบ 1 ครั้ง โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. การทบทวนกฎบัตรของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้ดำเนินการทบทวนกฎบัตรของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติการปรับปรุงกฎบัตรคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2561
2. การทบทวนนโยบายบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้พิจารณาปรับปรุงนโยบายบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

3. การทบทวนความเสี่ยงระดับองค์กร (Corporate Risk) โดยกำหนดให้มีการดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อทบทวนความเสี่ยงระดับองค์กร (Corporate Risk) รวมถึงการประชุมร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะร่วมกันในเรื่องความเสี่ยงที่สำคัญ รวมถึงแนวทางการควบคุมหรือจัดการความเสี่ยงสำหรับปี 2562

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมุ่งมั่นที่จะนำประสบการณ์การทำงานมากำกับดูแลและติดตามการบริหารความเสี่ยงของนกแอร์ เพื่อนำพ้องค์กรเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถือหุ้น โดยผ่านกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกด้านการบริหารความเสี่ยงให้เป็นวัฒนธรรมองค์กรต่อไป

นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ

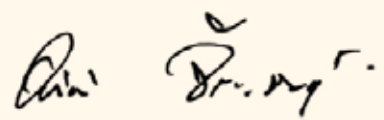
ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง

รายงานของคณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

ในปี 2561 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทด้วยความรอบคอบ โปร่งใส ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนอย่างครบถ้วน และมีการประชุมรวมท้วงสิน 7 ครั้ง เพื่อพิจารณาในเรื่องสำคัญดังนี้

1. พิจารณาสรรหาและคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท กรรมการอิสระ และกรรมการชุดย่อย ทั้งที่ดำรงตำแหน่งครบตามวาระและกรรมการใหม่ของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงของบริษัทตามกระบวนการสรรหา โดยพิจารณาคัดเลือกที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม ครบถ้วนตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายกำหนด โดยคำนึงถึงคุณวุฒิ ประสบการณ์ ความรู้ความสามารถที่จะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และกรณีที่กรรมการครบวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการได้นำเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป
 2. คณะกรรมการบริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเสนอชื่อบุคคลที่เห็นว่าเหมาะสมเพื่อคัดเลือกเป็นกรรมการได้ซึ่งปรากฏว่าไม่มีผู้ถือหุ้นเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ากระบวนการสรรหาของบริษัทเพื่อเสนอในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นปี 2561
 3. พิจารณากลับกรองค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ ด้วยความรอบคอบ มีการพิจารณาถึงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ กรรมการชุดย่อยต่างๆ และมีการเปรียบเทียบกับผลการสำรวจค่าตอบแทนคณะกรรมการของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และบริษัทที่อยู่ในธุรกิจเดียวกันมาประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อให้ค่าตอบแทนกรรมการนั้นอยู่ในอัตราที่เหมาะสม และดำเนินการตามมติที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นที่มอบอำนาจให้คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้จัดสรรเงินจำนวนให้แก่กรรมการแต่ละราย และกรรมการชุดย่อยอื่นๆ ภายใต้วงเงินที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญ
 4. ดำเนินการเปิดเผยค่าตอบแทนของกรรมการ และกรรมการชุดย่อยต่างๆ รวมทั้งค่าตอบแทนรวมของผู้บริหารระดับสูงไว้ในรายงานประจำปีเพื่อความโปร่งใสในการตรวจสอบ
 5. พิจารณาทบทวนกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนให้มีความครบถ้วน เหมาะสม และสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ โปร่งใส เที่ยงธรรม และเป็นอิสระ ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม

นายอภิชาติ จีระพันธุ์
ประธานคณะกรรมการสรรหา
และกำหนดค่าตอบแทน

คณะ กรรมการ บริษัท

นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์

กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการ /
ประธานกรรมการบริหาร

นายประเวช อจจาสิทธิกุล

กรรมการ / กรรมการบริหาร /
รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

นางนลินี งามเศรษฐมาศ

กรรมการ / กรรมการบริหาร

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม

กรรมการ

นายวิวัฒน์ ปิยะวิโรจน์

กรรมการ

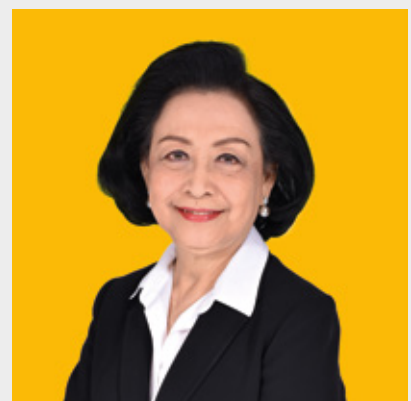
นายรัฐพล ภัคติกุล

กรรมการ / กรรมการสรรหา
และกำหนดค่าตอบแทน

นายชวลิต อรรถศาสตร์

กรรมการ

นางจิราพร เสมณะศิริ

กรรมการอิสระ /
ประธานกรรมการตรวจสอบ /
กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

นายอภิชาติ จีระพันธุ์

กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการ
สรรหาและกำหนดค่าตอบแทน /
กรรมการตรวจสอบ

นายวิสิฐ ตันติสุนทร

กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ /
กรรมการบริหารความเสี่ยง

**นางแฮตเตอร์ แมรี่
สุขเกษม (OBE)**

กรรมการอิสระ /
กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ที่ปรึกษา บริษัทและ คณะ กรรมการ ชุดย่อย

พลเอกพรชัย กราบเลิศ

ที่ปรึกษาบริษัท /
ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

นายสรสิทธิ์ สุนทรเกศ

ที่ปรึกษาบริษัท /
ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง

นายธีรพล ไซตชนากุล

ที่ปรึกษาบริษัท / กรรมการบริหาร

นายนิวัตร บาวเสวียม

กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

นายประเสริฐ อัครประดมพงศ์

กรรมการบริหารความเสี่ยง

ผู้บริหาร บริษัท

นายประเวช อวอาสาสิกรกุล

รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

นายบุรหัช พลอยใหญ่

ประธานเจ้าหน้าที่สายปฏิบัติการ

นางสาวภาวิณี ชยาคุณกุล

ประธานเจ้าหน้าที่สายการเงิน

นายชัยรัตน์ แสงจันทร์

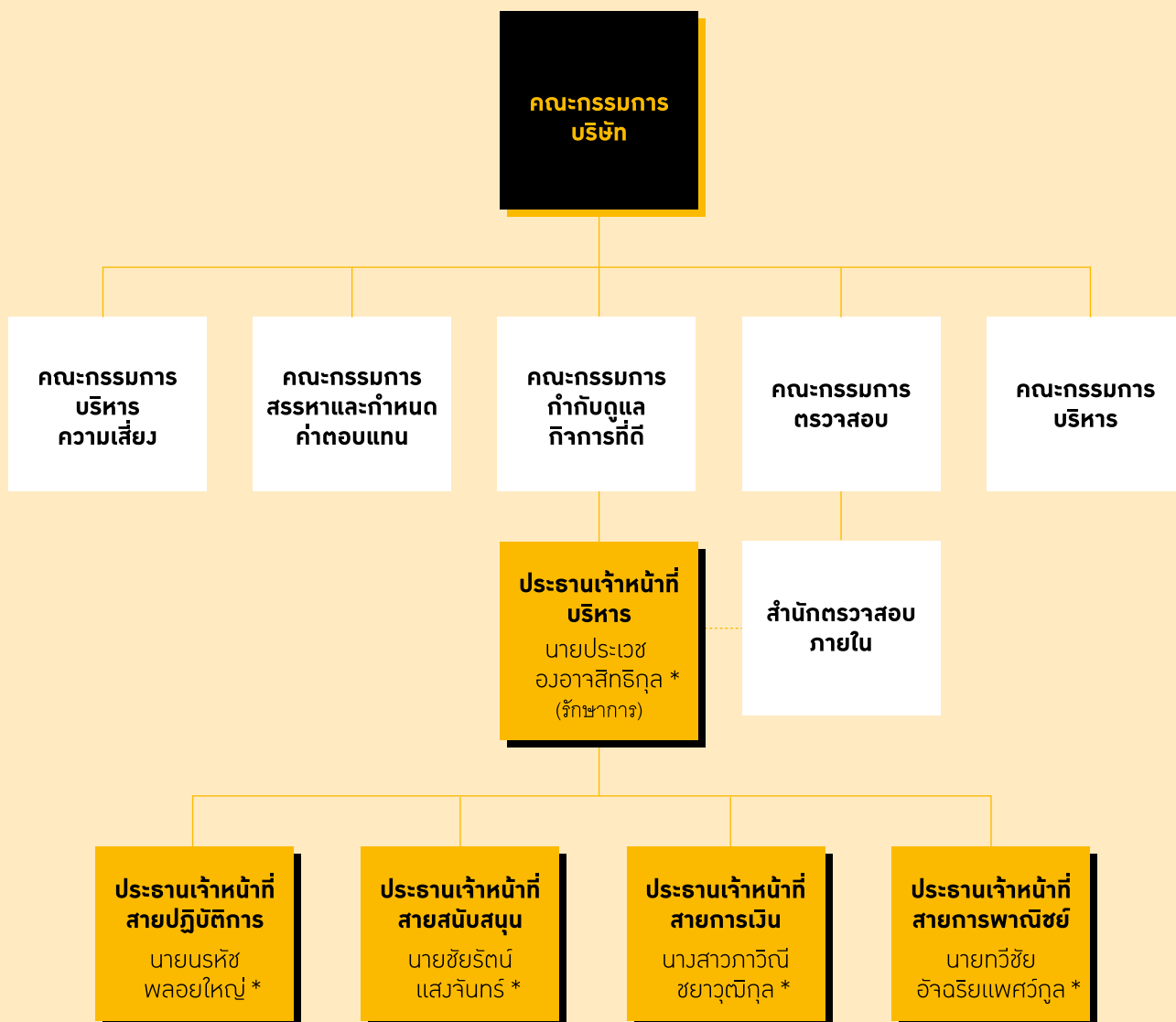
ประธานเจ้าหน้าที่สายสนับสนุน

นายทวีชัย อังกริยแพศกุล

ประธานเจ้าหน้าที่สายการพาณิชย์

โครงสร้างองค์กร

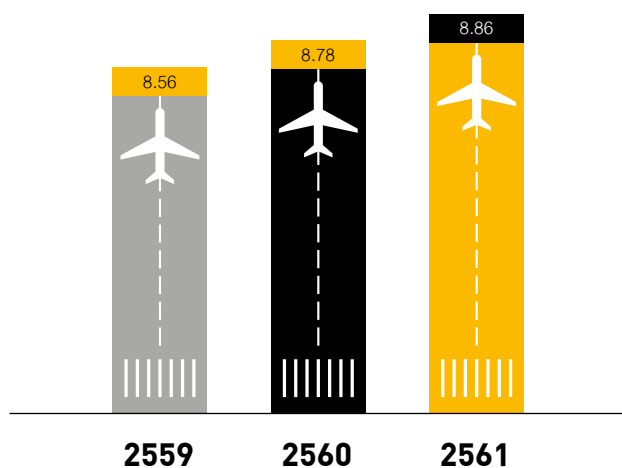
หมายเหตุ : * บุคคลที่เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ "ผู้บริหาร" ภายใต้ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กจ. 17/2551 เรื่องการกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์

จุดเด่นด้านการดำเนินงาน

จุดเด่นด้านการดำเนินงาน

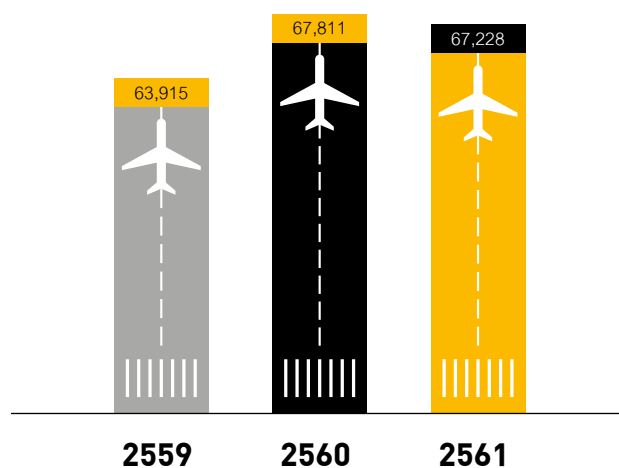
01 จำนวนผู้โดยสาร

(ล้านคน)

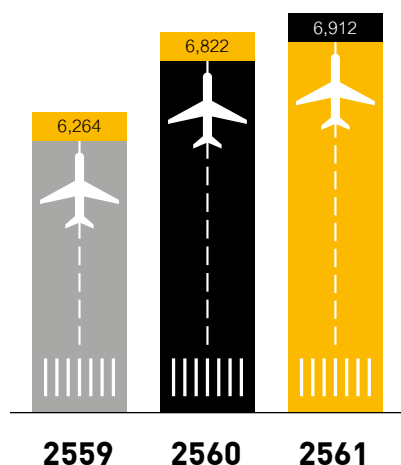
02 จำนวนเที่ยวบิน

(เที่ยวบิน)

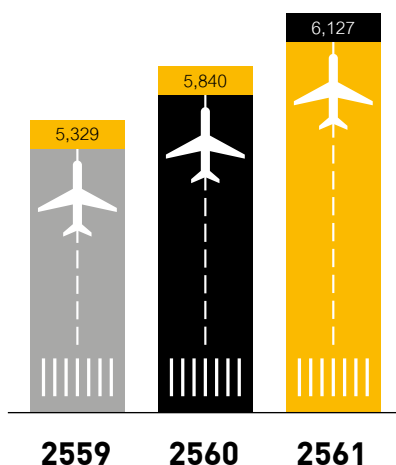
03 ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร

(ล้านที่นั่ง - กม.)

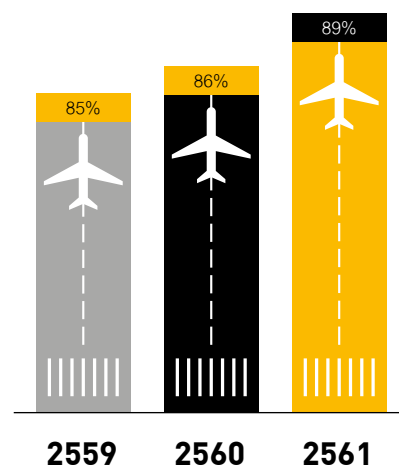
04 ปริมาณการขนส่งด้านผู้โดยสาร

(ล้านที่นั่ง - กม.)

05 อัตราส่วนการบรรทุกผู้โดยสาร

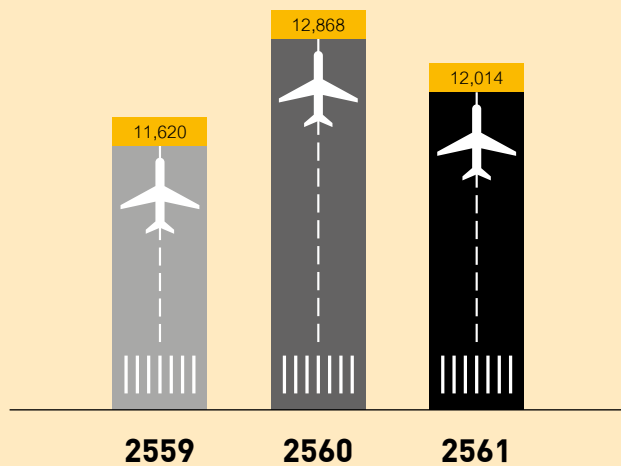
(ร้อยละ)

จุดเด่นด้านการเงิน

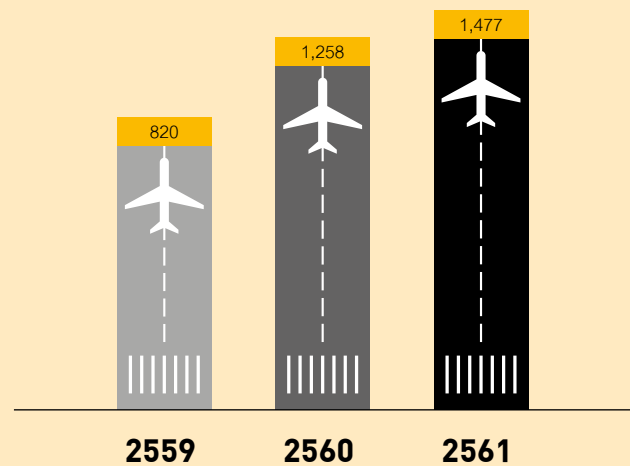
01 รายได้จากการโดยสาร

(ล้านบาท)

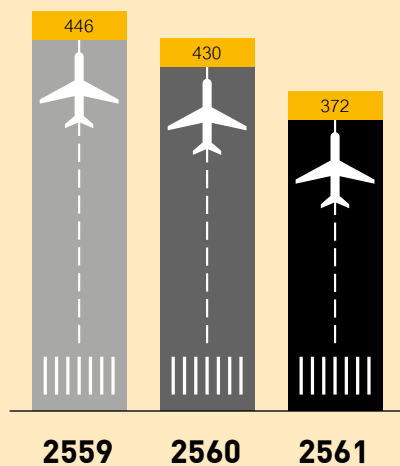
02 รายได้จากการให้บริการ

(ล้านบาท)

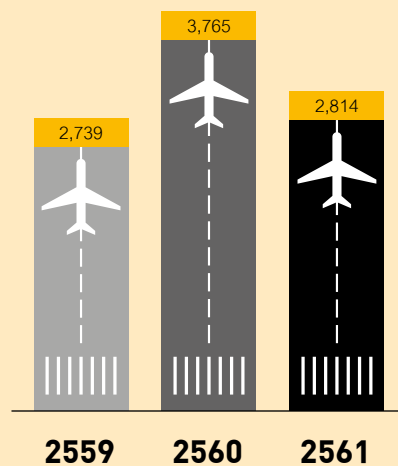
03 รายได้จาก บริการเสริมอื่นๆ

(ล้านบาท)

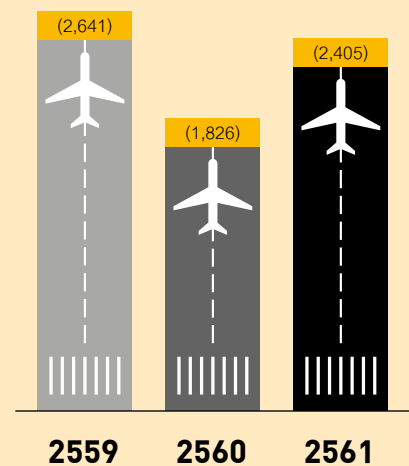
04 กำไรก่อนหัก ต้นทุนคงที่

(ล้านบาท)

05 กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม

(ล้านบาท)

ข้อมูลทางการเงิน และการดำเนินงาน โดยสรุป

		งบการเงินเฉพาะกิจการ			งบการเงินรวม		
	หน่วย	2559	2560	2561	2559	2560	2561
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ							
รายได้รวม	ล้านบาท	13,120	14,787	13,884	16,938	20,377	19,740
ค่าใช้จ่ายรวม	ล้านบาท	15,746	16,612	16,289	20,194	22,268	23,710
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินทุนในการร่วมค้า	ล้านบาท	-	-	-	(14)	(8)	(5)
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	ล้านบาท	(2,627)	(1,826)	(2,405)	(3,270)	(1,900)	(3,975)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	ล้านบาท	(2,627)	(1,826)	(2,405)	(3,270)	(1,900)	(3,975)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	ล้านบาท	(2,627)	(1,826)	(2,405)	(2,795)	(1,854)	(2,787)
งบแสดงฐานะทางการเงิน **							
สินทรัพย์รวม	ล้านบาท	10,052	11,544	10,820	12,416	14,523	14,074
หนี้สินรวม	ล้านบาท	9,277	9,664	11,345	12,756	13,832	17,106
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ล้านบาท	775	1,880	(525)	(340)	691	(3,032)
อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ							
อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน	ร้อยละ	(20.0)	(12.3)	(17.3)	(19.3)	(9.3)	(20.1)
อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	(20.0)	(12.3)	(17.3)	(19.3)	(9.3)	(20.1)
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	(125.3)	(137.5)	(355.0)	(214.8)	(1,081.6)	(339.7)

หมายเหตุ: ** ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการทบทวนนโยบายการบันทึกบัญชีรายการเงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบิน และประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผนจากเดิมที่แสดงรายการสุทธิระหว่างเงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบินและการประมาณการหนี้สิน ค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผน โดยเปลี่ยนมาเป็นแยกแสดงรายการดังกล่าวออกจากกัน เพื่อให้เห็นการเงินแสดงยอดคงเหลือของรายการดังกล่าวในสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทฯ และบริษัทย่อยอย่างเหมาะสม

		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	หน่วย	2559	2560	2561
สถิติการดำเนินงานที่สำคัญ				
จำนวนผู้โดยสาร	ล้านคน	8.56	8.78	8.86
จำนวนเที่ยวบิน	เที่ยวบิน	63,915	67,811	67,228
ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK)	ล้านที่นั่ง - กม.	6,264	6,822	6,912
ปริมาณการขนส่งด้านผู้โดยสาร (RPK)	ล้านที่นั่ง - กม.	5,329	5,840	6,127
อัตราส่วนการบรรทุกผู้โดยสาร	ร้อยละ	85%	86%	89%
ค่าโดยสารเฉลี่ย (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสนามบิน)	บาท/คน/เที่ยว	1,357	1,465	1,321
รายได้ผู้โดยสารต่อผู้โดยสารต่อกิโลเมตร	บาท/คน - กม.	2.18	2.20	1.91
รายได้ต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (RASK)	บาท/ที่นั่ง - กม.	2.02	2.06	1.93
ต้นทุนต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (CASK)	บาท/ที่นั่ง - กม.	2.51	2.40	2.32
ระยะทางบินโดยเฉลี่ย	กิโลเมตร	623	665	692
ประสิทธิภาพในการตรงต่อเวลา	ร้อยละ	89.8	85.6	83.9
จำนวนเครื่องบิน ณ สิ้นงวด				
- (ไอพ่น) Boeing 737-800 New Generation	ลำ	22	20	15
- (โบพัด) ATR 72-500	ลำ	2	2	2
- (โบพัด) Q400 NextGen	ลำ	8	8	8

พัฒนาการ ที่สำคัญของบริษัท

2559 ✈️

- รับมอบเครื่องบินโบอิง 737-800 เพิ่มเติมจำนวน 3 ลำ ในเดือนมีนาคม สิงหาคม และ พฤศจิกายน 2559 ตามลำดับ และรับมอบเครื่องบินบอมบาร์ดิเอร์ Q400 (NextGen) จำนวน 2 ลำ ในเดือนกรกฎาคม 2559
- ร่วมมือกับสายการบินพันธมิตรในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ภายใต้ “Value Alliance” เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และสามารถตอบสนองความต้องการในการเลือกใช้บริการในเส้นทางบินของกลุ่มพันธมิตร
- ลดสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท Air Black Box Asia Pacific Pte. Ltd. ซึ่งมีทุนจดทะเบียนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 5.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากเดิม 4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปัจจุบันมีผู้ถือหุ้นประกอบด้วย บริษัทสายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนการลงทุนร้อยละ 15 (ลดลงจากเดิมที่ร้อยละ 25) บริษัท Scoot Pte. Ltd. อัตราส่วนการลงทุนร้อยละ 15 (ลดลงจากเดิมที่ร้อยละ 25) บริษัท ANA Holdings, Inc. มีอัตราส่วนการลงทุนร้อยละ 15 บริษัท Cebu Air, Inc. อัตราส่วนการลงทุนร้อยละ 15 และบริษัท VaultPAD Ventures Ltd. (เดิมบริษัท TOD Holdings Co., Ltd.) อัตราส่วนการลงทุนร้อยละ 40

2560 ✈️

- เปิดตัวบัตรโดยสารรูปแบบใหม่ “นกเลือกได้” (Choose Your NOK) และมีการเพิ่มเติมบริการอาหารบนเครื่องบิน
- นำเครื่องบินออกจากฝูงบินตามแผนการฟื้นฟูธุรกิจของบริษัทจำนวนทั้งสิ้น 4 ลำ และมีการรับมอบเครื่องบินไอพ่นลำใหม่ (Boeing 737-800 New Generation) อีกจำนวน 2 ลำ ในเดือนมิถุนายน และกันยายน 2560
- เพิ่มเส้นทางการบินต่างประเทศสำหรับเที่ยวบินเช่าเหมาลำอีกจำนวนหลายเส้นทาง อาทิ ดอนเมือง - หางหิน, ดอนเมือง - หยานเจิง, ดอนเมือง - หยินฉวน, ดอนเมือง - เจิ้งโจว ซินเจียง, อุตะเกา - ไหโซ่ว, อุตะเกา - อี้ซาง เป็นต้น
- เปิดให้บริการเส้นทางการบินต่างประเทศแบบประจำในเส้นทาง แม่สอด - ย่างกุ้ง อีกครั้ง เริ่มตั้งแต่วันที่ 29 ตุลาคม จำนวน 3 เที่ยวบินต่อสัปดาห์
- เพิ่มเส้นทางการบินให้บริการรถรับ - ส่งสำหรับผู้โดยสารที่ต้องการเดินทางไปยังเส้นทางที่บริษัทไม่ได้ให้บริการโดยตรง โดยเดินทางไปลงสนามบินและเดินทางต่อด้วยรถปรับอากาศไปยังจุดหมายปลายทางได้ (Fly 'n' Ride) ใน 5 เส้นทาง
- เพิ่มช่องทางชำระเงินให้กับผู้โดยสารเพิ่มเติมทั้งหมดจำนวน 5 ช่องทาง ได้แก่ บริการหักบัญชีอัตโนมัติของธนาคารกรุงเทพ (BBL Direct Debit), ช่องทางชำระเงินที่บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ (Big C), บริการ แรบบิท โดแนท (Rabbit LINE Pay), ช่องทาง แอปเปิ้ล เพย์ (Apple Pay) และช่องทางชำระเงินที่เทสโก้ โลตัส (TESCO Lotus) เพื่อทำให้เกิดความสะดวกสบายแก่ผู้โดยสารในการซื้อตั๋วโดยสารและการชำระเงิน และเพื่อสนับสนุนการขายของบริษัทต่อไป
- บริษัทได้เพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 2,499,249,882 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้ หุ้นละ 1 บาท รวมทั้งสิ้น 2,499,249,882 บาท โดยมีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วจำนวน 2,271,999,764 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท รวมทั้งสิ้น 2,271,999,764 บาท

2561 ➔

- เพิ่มเส้นทางการบินต่างประเทศสำหรับเที่ยวบินเช่าเหมาลำอีกจำนวนหลายเส้นทาง ได้แก่ ดอนเมือง - อินชวอน, ดอนเมือง - หนานทง, เชียงใหม่ - หนานหนิง, ภูเก็ต - หนานหนิง, ภูเก็ต - เจียงตู, ดอนเมือง - หยียนเจิง, ภูเก็ต - ซืออาน, ภูเก็ต - โฮฮอต, ภูเก็ต - ฝูโจว, ภูเก็ต - อี้ซาง, ภูเก็ต - เฮอเฟย์, อุตะเภ่า - ฉางซา, อุตะเภ่า - หนานซาง, อุตะเภ่า - หลินหยี่, อุตะเภ่า - ต้าถิง, อุตะเภ่า - เปาโกว, อุตะเภ่า - หยินจวน, อุตะเภ่า - หมยเซียน, ดอนเมือง - เพชรบูรณ์, ดอนเมือง - อี้ซาง, ดอนเมือง - หมยเซียน, ภูเก็ต - ฉางโจว, ภูเก็ต - เจียงโจว
- เปิดให้บริการเส้นทางการบินภายในประเทศแบบประจำในเส้นทางบินตรง อุดรธานี - อุบลราชธานี ดอนเมือง - เพชรบูรณ์ และดอนเมือง - แม่ฮ่องสอน
- เพิ่มเส้นทางการให้บริการรับ - ส่งสำหรับผู้โดยสารที่ต้องการเดินทางไปยังเส้นทางที่บริษัทไม่ได้ให้บริการโดยตรง โดยเดินทาง 'ไปลงสนามบินและเดินทางต่อด้วยรถปรับอากาศไปยังจุดหมายปลายทางได้ Fly 'n' Ride ใน 4 เส้นทาง คือ ศรีสะเกษ เพชรบูรณ์ (เขาค้อ) เชียงราย (แม่สาย) และลำพูน Fly 'n' Ferry 7 เส้นทาง เกาะนุโหล่น เกาะจัม เกาะลิบง เกาะไร่เลย์ เกาะเหลาเหลียง เกาะยาวน้อย เกาะยาวใหญ่
- เพิ่มช่องทางรับชำระเงินให้กับผู้โดยสาร ได้แก่ ช่องทางชำระเงิน โดย Alipay, WeChat Pay, UnionPay บริการชำระผ่าน QR Payment เจ้าแรกของประเทศไทยและช่องทาง 123Myanmar เพื่อทำให้เกิดความสะดวกสบายแก่ผู้โดยสารในการซื้อตั๋วโดยสารและการชำระเงิน และเพื่อสนับสนุนการขายของบริษัทต่อไป
- 'ไทยกรุ๊ป "นกแอร์ - การบินไทย" ร่วมมือกันครั้งสำคัญผ่านแคมเปญ "นกแอร์ เปลี่ยนรอยยิ้มให้เป็นไมล์" เมื่อซื้อตั๋วโดยสารแบบบินเฟลิตเฟลิน (Nok MAX) และตั๋วโดยสารแบบบินสบาย (Nok X-tra) สามารถสะสมไมล์ Royal Orchid Plus (รอยัล ออร์คิด พลัส : ROP) ไปพร้อมกับคะแนนสะสม Nok Point (นก พอยต์) เริ่ม 21 มิถุนายน 2561
- ในเดือนกรกฎาคม 2561 นกแอร์ผนึกกำลังกับนกสก็๊ต เชื่อมโยงเส้นทางการบินให้ไกลขึ้นกว่าเดิม ผู้โดยสารสามารถเดินทางจากเชียงใหม่และหาดใหญ่สู่กรุงเทพฯ และต่อเครื่องไปยังโตเกียวประเทศญี่ปุ่น หรือไทเป - ไต้หวัน ในการจองตั๋วเพียงครั้งเดียวบนเว็บไซต์ของนกแอร์ โดยไม่ต้องกังวลเรื่องโหลดกระเป๋าใหม่ด้วยบริการ check-through baggage
- นกแอร์ได้รับรางวัล Best Low - Cost Airline in Thailand 2018 จาก Skytrax เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2561
- ในเดือนสิงหาคม 2561 นกแอร์ติด 1 ใน 5 ของสายการบินที่มีการตรงต่อเวลามากถึง 80% ในอาเซียน จัดอันดับโดย OAG เว็บไซต์ข้อมูลการบินที่ใหญ่ที่สุดในโลก
- บริษัทได้เพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 2,499,249,882 หุ้นมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท รวมทั้งสิ้น 2,499,249,882 บาท โดยมีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วจำนวน 2,271,999,796 หุ้น จากการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิ (Nok - W1) มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท รวมทั้งสิ้น 2,271,999,796 บาท

2561

การดำเนินงานที่สำคัญ

01 ←

สายการบินนกแอร์ ขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายบัตรโดยสารนกแอร์โดยเสด็จพระราชกุศล ในการจัดงานอุ่นไอรัก คลายความหนาว “สายน้ำแห่งรัตนโกสินทร์” ระหว่างวันที่ 9 ธันวาคม 2561 ถึงวันที่ 19 มกราคม 2562 ณ พระลานพระราชวังดุสิต และสนามเสือป่า โดยมีพลอากาศตรี สุพิชัย สุนทรบุระ รองเลขาธิการพระราชวัง ให้เกียรติเป็นผู้แทนในการรับมอบ

03 ➡

นกแอร์ร่วมกับนกสก็๊ต เชื่อมโยงเส้นทางการบินให้ไกลขึ้น พาคุณบินไกลไปญี่ปุ่น และได้เห็นในการจองตั๋วเพียงครั้งเดียวบนเว็บไซต์ของนกแอร์ พร้อมบริการส่งกระเป๋าถึงปลายทางด้วยบริการ Check-through baggage

02 ➡

นกแอร์ได้รับรางวัล Best Low-Cost Airline in Thailand 2018 จาก Skytrax Awards 2018

04 ←

นกแอร์ติดอันดับ 1 ใน 5 ของสายการบินที่มีการตรงต่อเวลามากถึง 80% ในอาเซียน จัดอันดับโดย OAG เว็บไซต์ข้อมูลการบินที่ใหญ่ที่สุดในโลก

05 ←

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) พร้อมพันธมิตรรวมถึงนกแอร์ การบินไทย และไทยสมายล์ ภายใต้ความร่วมมือของไทยกรุ๊ป ร่วมเปิดตัวแคมเปญ “Take a Break”

06 ➔

เพิ่มเส้นทาง Fly 'n' Ferry 7 เส้นทาง เกาะภูเก็ต, เกาะลันตา, เกาะลันตา, เกาะลันตา, เกาะลันตา, เกาะลันตา, เกาะลันตา

07 ➔

เปิดเส้นทางการบิน อุดรธานี - อุบลราชธานี อย่างเป็นทางการ โดยให้บริการ 3 เที่ยวบิน/สัปดาห์

08 ✈

เพิ่มเส้นทาง Fly 'n' Ride 4 เส้นทาง ศรีสะเกษ เพชรบูรณ์ (เขาค้อ) เชียงราย (แม่สาย) และ ลำพูน

09 ✈

เพิ่มช่องทางการชำระเงินให้แก่ผู้โดยสารผ่านช่องทาง Alipay, WeChat Pay, UnionPay บริการชำระผ่าน QR Payment เจ้าแรกของประเทศไทย และช่องทาง 123Myanmar

ข้อมูลทั่วไป ของบริษัท

บริษัทที่ออกหลักทรัพย์

ประเภทธุรกิจ

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่

เลขทะเบียนบริษัท

เว็บไซต์บริษัท

เว็บไซต์นักลงทุนสัมพันธ์

โทรศัพท์

โทรสาร

หุ้นสามัญของบริษัท

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

สายการบินราคาประหยัด

เลขที่ 3 อาคารระจันการ ชั้น 17 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

0107556000094

www.nokair.com

www.nokair.com/investor_relations

0 2627 2000

0 2285 6944

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีทุนจดทะเบียน และทุนชำระแล้ว ดังนี้
ทุนจดทะเบียน 2,499,249,882 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท รวมมูลค่า 2,499,249,882 บาท
ทุนชำระแล้ว 2,271,999,796 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท รวมมูลค่า 2,271,999,796 บาท

ข้อมูลของ บุคคลอ้างอิง

นายทะเบียนหลักทรัพย์

โทรศัพท์

โทรสาร

เว็บไซต์

ผู้สอบบัญชี

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

0 2009 9000

0 2009 9991

www.set.or.th/tsd

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โรมัทส์ ชัยยศ สอบบัญชี จำกัด

อาคารเอไอเอ สาทร์ ทาวเวอร์ ชั้น 23-27

เลขที่ 11/1 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

0 2034 0000

0 2034 0100

โทรศัพท์

โทรสาร

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

การดำเนินงานธุรกิจ

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) หรือ “นกแอร์” จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2547 ในชื่อบริษัท สกาย เอเชีย จำกัด และเปลี่ยนชื่อเป็น “บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด” เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2549 ต่อมาเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2556 บริษัทได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน และหุ้นสามัญของบริษัทได้รับการจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน โดยเริ่มเข้าทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2556

ในปี 2557 บริษัทได้เล็งเห็นโอกาสในการขยายธุรกิจโดยการเปิดเส้นทางบินระหว่างประเทศ จึงได้เข้าร่วมทุนกับสายการบินสตูดิโอ โดยจัดตั้งสายการบินนกสตูดิโอขึ้นมา เพื่อดำเนินธุรกิจสายการบินราคาประหยัดระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจ

วิสัยทัศน์ (VISION)

“มุ่งสู่การเป็นสายการบินแห่งนวัตกรรมที่ล้ำสมัยที่สุด และเป็นผู้ให้บริการด้านการเดินทางที่สะดวกสบายแก่ผู้โดยสารทั่วโลก ในราคาที่คุ้มค่าพร้อมกับตัวเลือกอันหลากหลาย และยังคงเปี่ยมไปด้วยบริการที่สัมผัสได้ถึงความเป็นไทยอย่างแท้จริง”

พันธกิจ (MISSION)

“นกแอร์มุ่งมั่นเพื่อเป็นสายการบินราคาประหยัดอันดับหนึ่งในประเทศไทย โดยนำเสนอความพึงพอใจแก่ลูกค้าด้วยราคาที่คุ้มค่า แต่คงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือ ความสะอาด ความคิดสร้างสรรค์ และการเอาใจใส่”

นกแอร์ยังคงเป็นสายการบินที่มีจุดหมายปลายทางครอบคลุมเส้นทางบินภายในประเทศมากที่สุด โดยมุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าผ่านการให้บริการที่มีคุณภาพ และการเอาใจใส่ รวมทั้งความน่าเชื่อถือ และความปลอดภัยเป็นสำคัญ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าทุกกลุ่มเป้าหมาย

บริษัทมีนโยบายจัดสรรเครื่องบินให้เหมาะสมกับปริมาณความต้องการบินในแต่ละเส้นทางการบิน ทั้งเส้นทางการบินสายหลักสายรอง และสายย่อย โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเครื่องบินให้บริการขนส่งผู้โดยสารทั้งสิ้น 3 รุ่น ได้แก่ โบอิง 737-800 จำนวน 15 ลำ เครื่องบินบอมบาร์ดิเอร์ Q400 จำนวน 8 ลำ และเครื่องบินเอทีอาร์ - 72 จำนวน 2 ลำ รวมทั้งสิ้น 25 ลำ พร้อมกันนี้บริษัทได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2560 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) : Board of Investment (BOI) ในประเภทกิจการขนส่งมวลชนและสินค้าขนาดใหญ่ โดยมีรายละเอียดและสาระสำคัญของสิทธิประโยชน์โดยทั่วไปคือ

1. สิทธิในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียนมีกำหนดเวลา 8 ปี นับตั้งแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ (มาตรา 31)
2. สิทธิไม่ต้องนำเงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไปรวมคำนวณ เพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (มาตรา 34)
3. สิทธิในการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องบินที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ (มาตรา 28)
4. สิทธิในการนำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ คู่สมรส และบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลทั้งสองประเภทนี้ เข้ามาในราชอาณาจักร และได้รับอนุญาตทำงานเฉพาะตำแหน่งหน้าที่ ตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรเท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร (มาตรา 25 และ 26)

บริษัทเป็นสายการบินที่มีความโดดเด่นในด้านการให้บริการอิสระในการเลือกซื้อที่นั่งล่วงหน้า มีบริการนำดื่มในเที่ยวบิน รวมถึงให้บริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในระหว่างเที่ยวบิน (ในเครื่องบินที่ได้รับการติดตั้งอุปกรณ์แล้ว) และบริการน้ำหนักสัมภาระขึ้นต่ำโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากค่าโดยสาร (Economy Class)

เครือข่ายเส้นทางบิน

บริษัทให้บริการขนส่งทางอากาศภายในประเทศและต่างประเทศ ภายใต้แบรนด์ “นกแอร์” ในลักษณะจุดต่อจุดโดยไม่มีบริการเชื่อมต่อ (Point-to-Point) เป็นผู้ให้บริการเที่ยวบินที่ครอบคลุมทุกภูมิภาคในประเทศไทย โดยในปัจจุบันเป็นผู้ให้บริการเส้นทางการบินภายในประเทศมากที่สุด ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทให้บริการเที่ยวบินทั้งหมด 29 เส้นทางบิน ซึ่งประกอบด้วย 25 เส้นทางบินภายในประเทศ และ 4 เส้นทางบินระหว่างประเทศ โดยบริษัทมีจำนวนเที่ยวบินแบบประจำไป - กลับต่อสัปดาห์ 673 เที่ยวบิน

นอกจากนี้เพื่อขยายเครือข่ายเส้นทางการบินไปยังตลาดต่างประเทศ บริษัทได้ทำข้อตกลงรับขนส่งผู้โดยสารระหว่างสายการบินแบบ Interline Cooperation Agreement กับสายการบินสก็อต โดยบริษัทสามารถจำหน่ายบัตรโดยสารจากจุดหมายการเดินทางภายในประเทศ อาทิ เชียงใหม่ เชียงราย ภูเก็ต อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และหาดใหญ่ ไปยังประเทศสิงคโปร์ ข้อตกลงดังกล่าวจะช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้โดยสารโดยการซื้อบัตรโดยสารเพียงครั้งเดียวสำหรับการเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่ต้องเดินทางโดยเที่ยวบินของสายการบินทั้ง 2 สายการบิน

บริษัทยังเข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับสายการบินราคาประหยัดชั้นนำ 8 สายการบินของเอเชียภายใต้เครือข่าย Value Alliance ซึ่งประกอบไปด้วยสายการบินนกแอร์ สายการบินนกสก็อต สายการบินสก็อต สายการบินเซบูแปซิฟิก (รวมถึงสายการบิน Cebgo) สายการบินเจ็ทแอร์ สายการบินไทเกอร์แอร์สิงคโปร์ สายการบินไทเกอร์แอร์ออสเตรเลีย และสายการบินวานิลลาร์แอร์ เพื่อสร้างเครือข่ายเส้นทางการบินภายในกลุ่มพันธมิตร และเพิ่มทางเลือกในการเดินทางที่สามารถเชื่อมโยงเส้นทางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียเหนือ รวมไปถึงเชื่อมโยงเส้นทางไปยังทวีปออสเตรเลีย ทำให้เกิดความสะดวกสบายแก่ผู้โดยสารมากขึ้น

บริษัทให้บริการเที่ยวบินจากฐานปฏิบัติการหลักที่ทำอากาศยานนานาชาติดอนเมือง โดยมุ่งเน้นให้บริการเที่ยวบินทั้งในเส้นทางที่มีความต้องการอย่างหนาแน่นอย่างเส้นทางการบินสายหลัก และเส้นทางบินที่มีความต้องการบินไม่มากนักในปัจจุบันแต่คาดว่าจะมีความต้องการทางการบินสูงขึ้นในอนาคต อย่างเส้นทางการบินสายรอง และเส้นทางการบินสายย่อย เพื่อให้สอดคล้องกลยุทธการแข่งขันของบริษัท

ทั้งนี้ บริษัทยังให้บริการเที่ยวบินในแบบเหมาลำ (Charter Flight) กับผู้โดยสารที่มีความประสงค์จะเดินทางเป็นหมู่คณะ หรือต้องการเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่อยู่นอกเหนือจากตารางบินแบบประจำของบริษัท

โครงสร้างรายได้ของบริษัท

	งบการเงินรวม					
	2559		2560		2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากการให้บริการขนส่ง						
รวมรายได้จากการขนส่ง	14,762.41	87.15	17,385.99	85.32	16,699.71	84.60
รวมรายได้จากบริการเสริม ¹	1,463.21	8.64	2,186.11	10.73	2,560.12	12.97
รายได้อื่น						
ดอกเบี้ยรับ	36.61	0.22	23.91	0.12	25.46	0.13
อื่นๆ	676.09	3.99	780.69	3.83	454.93	2.30
รวมรายได้อื่น	712.70	4.21	804.60	3.95	480.39	2.43
รายได้รวมทั้งหมด	16,938.32	100.00	20,376.70	100.00	19,740.22	100.00

1 รายได้จากบริการเสริม อาทิ รายได้จากการเปลี่ยนแปลงการเดินทาง รายได้ค่าน้ำหนักสัมภาระส่วนเกิน รายได้ค่าธรรมเนียมการจองตั๋วและชำระเงิน และรายได้จากการจำหน่ายอาหารเครื่องดื่มและสินค้าที่ระลึก

บริษัทมีรายได้หลักจากการให้บริการขนส่งทางอากาศ ในปี 2561 บริษัทมีรายได้จากค่าโดยสารจำนวน 16,699.71 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 84.60 โดยรายได้จากค่าโดยสารส่วนใหญ่มาจากการให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ ซึ่งเป็นการให้บริการขนส่งทางอากาศภายในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ บริษัทและบริษัทย่อยยังมีรายได้จากการให้บริการแบบเช่าเหมาลำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเช่าเหมาลำจากประเทศไทยไปไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งการให้บริการดังกล่าวเป็นการให้บริการนอกเหนือจากตารางบินประจำ และเป็นการใช้เครื่องบินที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในปี 2561 บริษัทมีรายได้จากการให้บริการเสริมจำนวน 2,560.12 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.97 ของรายได้รวม การที่บริษัทมีสัดส่วนรายได้จากการให้บริการเสริมไม่สูงนัก เนื่องจากบริษัทมีนโยบายกำหนดราคาบัตรโดยสารที่ครอบคลุมบริการหลัก อาทิ น้ำหนักสัมภาระและอาหารว่าง โดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากผู้โดยสารซึ่งถือเป็นกลยุทธ์การตลาดส่วนสำคัญในการให้บริการที่แตกต่างจากสายการบินราคาประหยัดอื่นๆ

รายได้อื่นของบริษัทในปี 2561 อยู่ที่ 480.39 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.43 ของรายได้รวม รายได้อื่นประกอบด้วยรายได้จากดอกเบี้ยรับ รายได้จากการรับรู้การคืนเงินประกันและการซ่อมบำรุงรักษารวมถึงกำไรจากการขายและเช่ากลับเครื่องบินภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน (Sale and Lease Back) และอื่นๆ

ช่องทางการจัดจำหน่าย และช่องทางการชำระเงิน

บริษัทได้มุ่งมั่นในการพัฒนาช่องทางการสำรองที่นั่งและชำระเงินผ่านช่องทางต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อครอบคลุมทุกความต้องการของกลุ่มลูกค้าของบริษัท โดยในปัจจุบันผู้โดยสารทั่วไปสามารถสำรองที่นั่งผ่านช่องทางต่างๆ ได้หลากหลายช่องทาง

ตารางแสดงช่องทางการจัดจำหน่ายและ ช่องทางการชำระเงิน

ช่องทางการจัดจำหน่าย / ช่องทางการชำระเงิน	เว็บไซต์	เว็บไซต์ บนมือถือ	ศูนย์บริการ ลูกค้าทาง โทรศัพท์	เคาน์เตอร์ ท่าอากาศยาน	ตัวแทน จำหน่าย	เคาน์เตอร์ เซอร์วิส
1. เงินสด	×	×	×	✓	✓	✓
2. บัตรเครดิต	✓	✓	✓	✓	✓	×
3. ตู้เอทีเอ็ม	✓	✓	✓	×	×	×
4. เคาน์เตอร์เซอร์วิส	✓	✓	✓	×	×	✓
5. ไดรฟ์เคบิต	✓	×	×	×	✓	×
6. เคาน์เตอร์ธนาคารกรุงไทย	✓	✓	✓	×	×	×
7. Alipay and WeChat Pay	✓	×	×	✓	×	×
8. Line Pay	×	✓	×	×	×	×
9. Apple Pay	×	✓	×	×	×	×
10. QR Payment	✓	✓	×	✓	×	×
11. 123Myanmar	✓	×	×	×	×	×

การจำหน่ายผ่านทางเว็บไซต์ และช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

บริษัทจำหน่ายบัตรโดยสารผ่านทางเว็บไซต์เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 57.6 ในปี 2561 โดยผู้โดยสารสามารถสำรองตั๋วโดยสารผ่านทาง www.nokair.com หรือเว็บไซต์บนสมาร์ตโฟน ซึ่งการสำรองที่นั่งผ่านทางเว็บไซต์เป็นช่องทางที่ครบวงจรและสะดวกต่อการใช้งานมากที่สุด โดยมีการให้บริการตั้งแต่การตรวจสอบเส้นทางการบิน ตารางการบิน การสำรองที่นั่ง การเช็คอิน การเลือกซื้อบริการเสริม นอกจากนี้ อีกช่องทางที่สำคัญในการสำรองที่นั่งและเช็คอิน คือ แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน เพื่อรองรับการใช้งานที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วของสมาร์ตโฟนซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายและอำนวยความสะดวกสบายให้แก่ลูกค้า

การจำหน่ายผ่านศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์

สำหรับลูกค้าทั่วไปและนักแฟนคลับ สามารถสำรองที่นั่งผ่านศูนย์บริการลูกค้าของบริษัทหมายเลข 1318 ได้ทุกวันตั้งแต่เวลา 6:00 น. ถึง 24:00 น. จัดเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่สะดวกและรวดเร็ว โดยในปี 2561 บริษัทมีรายได้จากการจองซื้อผ่าน Call Center คิดเป็นร้อยละ 2.8 ถึงแม้ว่าการขายผ่านทางศูนย์บริการลูกค้าจะยังมีสัดส่วนที่น้อย แต่ก็ยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางให้ลูกค้าสอบถามข้อมูล และส่งผ่านข้อร้องเรียนมายังบริษัท ซึ่งถือเป็นช่องทางสำคัญในการติดต่อกับลูกค้า

การจำหน่ายผ่านเคาน์เตอร์ท่าอากาศยาน

บริษัทให้บริการสำรองที่นั่งที่ท่าอากาศยานทุกแห่งที่ทำการบิน และมีเคาน์เตอร์นอกท่าอากาศยาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีสำนักงานขายทั้งสิ้นมากกว่า 30 สาขา บริษัทมีรายได้จากการจองซื้อผ่านช่องทางนี้คิดเป็นร้อยละ 6.4

การจำหน่ายผ่านตัวแทนจำหน่าย

ผู้โดยสารสามารถจองซื้อตั๋วโดยสารผ่านทางตัวแทนจำหน่ายที่จดทะเบียนกับบริษัทได้ทั่วประเทศและประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คิดเป็นร้อยละ 42.2 ของช่องทางทั้งหมด โดยการจองซื้อผ่านทางตัวแทนจำหน่ายจะเหมาะสำหรับกลุ่มลูกค้าที่ไม่สะดวกที่จะเข้าถึงการใช้งานทางอินเทอร์เน็ต และศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ อัตราค่าโดยสารสำหรับลูกค้าที่จองซื้อตั๋วโดยสารผ่านตัวแทนจำหน่าย จะเป็นอัตราเดียวกันกับการจองซื้อผ่านช่องทางอื่นๆ โดยบริษัทมีนโยบายให้ส่วนแบ่งการขาย (Commission Fee) แก่ตัวแทนจำหน่าย

การจำหน่ายผ่านเคาน์เตอร์เซอร์วิส

ช่องทางการจำหน่ายผ่านเคาน์เตอร์เซอร์วิส รวมถึงร้านสะดวกซื้อ เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ช่วยเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการจองซื้อและชำระเงินให้กับผู้โดยสาร ผู้โดยสารสามารถจองซื้อผ่านเคาน์เตอร์เซอร์วิสภายในร้านเซเว่นอีเลฟเว่น และเคาน์เตอร์เซอร์วิสที่เป็นแบบ Stand Alone โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีเคาน์เตอร์เซอร์วิสที่

บริการจำหน่ายตั๋วทั่วประเทศไทยทั้งสิ้นมากกว่า 10,000 สาขา การเปิดช่องทางการจำหน่ายดังกล่าว ทำให้บริษัทมีช่องทางการจำหน่ายบัตรโดยสารที่มากขึ้นและครอบคลุมทุกกลุ่มลูกค้า คิดเป็นร้อยละ 0.7

การจำหน่ายผ่านช่องทางอื่นๆ

บริษัทมีช่องทางการจำหน่ายตั๋วโดยสารผ่านช่องทางอื่นๆ ซึ่งมีใช้ช่องทางประจำ ได้แก่ การขายผ่านห้างสรรพสินค้า เป็นต้น โดยช่องทางการออกบูธตามการจัดแสดงงานต่างๆ อาทิ งานไทยเที่ยวไทย เป็นต้น

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา นักแอร์เพิ่มช่องทางรับชำระเงินให้กับผู้โดยสารเพิ่มเติม ได้แก่ บริการหักบัญชีอัตโนมัติของธนาคารกรุงเทพ (BBL Direct Debit), ช่องทางชำระเงินที่บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ (Big C), บริการ แรบบิท ไลน์เพย์ (Rabbit LINE Pay), ช่องทาง แอปเปิ้ล เพย์ (Apple Pay), ช่องทางชำระเงินที่เทสโก้ โลตัส (TESCO Lotus), ช่องทางการชำระเงินผ่านอาลิเพย์ (Alipay), ช่องทางการชำระเงินผ่านวีแชท เพย์ (WeChat Pay), ช่องทางการชำระเงินผ่านบัตร Union Pay, บริการการผ่อนชำระเงินค่าตัวเครื่องบินผ่านบัตรเครดิต และช่องทางคิวอาร์โค้ด เพื่อทำให้เกิดความสะดวกสบายแก่ผู้โดยสาร

การดำเนินงานของบริษัท

ปัจจุบันบริษัทให้บริการขนส่งผู้โดยสารโดยมีฐานปฏิบัติการบินที่ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมืองซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานหลัก ได้แก่ ศูนย์นักบินและลูกเรือ ฝ่ายปฏิบัติการบิน ฝ่ายซ่อมบำรุงอากาศยาน ฝ่ายคุณภาพความปลอดภัยและความมั่นคง ฝ่ายบริการลูกค้า ส่วนการเติมน้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนใหญ่จะกระทำที่ท่าอากาศยานดอนเมือง เนื่องจากมีต้นทุนน้ำมันที่ต่ำที่สุด ส่วนที่ท่าอากาศยานภูมิภาคจะเป็นการเติมน้ำมันเพิ่มเติมเป็นบางครั้งตามมาตรฐานความปลอดภัยเท่านั้น

การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

การจัดหาเครื่องบิน

บริษัทมีนโยบายจัดสรรเครื่องบินให้เหมาะสมกับปริมาณความต้องการบินในแต่ละเส้นทางการบิน ทั้งเส้นทางการบินสายหลัก สายรอง และสายย่อย โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเครื่องบินให้บริการขนส่งผู้โดยสารทั้งสิ้น 3 รุ่น ได้แก่ โบอิง 737-800 เครื่องบินบอมบาร์ดิเอร์ Q400 และเครื่องบินเอทีอาร์ - 72 รวมทั้งสิ้น 25 ลำ ทั้งนี้ บริษัทจัดหาเครื่องบินทุกลำด้วยวิธีการเช่าในลักษณะ Dry Lease หรือเช่าเฉพาะเครื่องบินไม่รวมนักบินและลูกเรือ โดยบริษัททำสัญญาเช่าดำเนินงาน (Operating Lease) ซึ่งปกติจะมีระยะเวลาเช่า 7 - 12 ปี

ตารางแสดงข้อมูลเกี่ยวกับฝูงบินของสายการบินนกแอร์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ประเภทเครื่องบิน	จำนวนเครื่องบิน (ลำ)	ความจุผู้โดยสารต่อลำ (ที่นั่ง)	อายุโดยเฉลี่ย (ปี)
โบอิง 737-800	15	189	4.6
เอทีอาร์ 72-500	2	66-72	11.6
บอมบาร์ดิเอร์ Q400	8	86	3.5
รวม	25	-	4.8

เครื่องบินรุ่นโบอิง 737-800 เป็นเครื่องบินโดยสารที่มีพิสัยบินระยะปานกลาง ลำตัวแคบ ใช้เครื่องยนต์ไอพ่นซึ่งนำมาใช้สำหรับเส้นทางสายหลัก และเส้นทางสายรอง สำหรับเครื่องบินบอมบาร์ดิเอร์ Q400 และเอทีอาร์-72 เป็นเครื่องบินโดยสารขนาดเล็ก ใช้เครื่องยนต์ใบพัด (Turboprop) 2 เครื่อง มีพิสัยบินระยะใกล้ ซึ่งบริษัทจะนำมาใช้บินในเส้นทางสายรองและสายย่อย เพื่อให้เหมาะสมกับอุปสงค์ของตลาด

อัตราการใช้เครื่องบินต่อลำ

บริษัทมุ่งเน้นการใช้เครื่องบินให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้โดยสารเป็นสำคัญ ประกอบกับบริหารจัดการให้เที่ยวบินของบริษัทไม่เกิดความล่าช้าที่จะส่งผลกระทบต่อตารางการบินของบริษัทในภาพรวม โดยในปี 2561 บริษัทมีเครื่องบิน ณ สิ้นปีรวม 25 ลำ ซึ่งบริษัทมีอัตราการใช้เครื่องบินทุกประเภทเฉลี่ย สำหรับโบอิง 737-800 บอมบาร์ดิเอร์ Q400 และ เอทีอาร์ 72-500 ที่ 10.37, 8.15 และ 5.97 ชั่วโมงต่อวัน ตามลำดับ ซึ่งอัตราใช้เครื่องบินต่อลำไม่เป็นไปตามแผนทำให้กระทบต่อรายได้และค่าใช้จ่ายต่อหน่วยของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

การซ่อมบำรุงเครื่องบิน

บริษัทมีนโยบายมุ่งเน้นในเรื่องความปลอดภัยของผู้โดยสารเป็นสำคัญ โดยเน้นย้ำให้เครื่องบินอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์พร้อมทำการบินทุกครั้ง ภายใต้มาตรฐานการตรวจสอบและการซ่อมบำรุง ซึ่งเป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (CAAT) ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกับองค์การความปลอดภัยด้านการบินแห่งสหภาพยุโรป (EASA) และองค์การบริหารการบินแห่งสหรัฐอเมริกา (FAA) การดูแลรักษาและซ่อมบำรุงเครื่องบินแบบครบวงจรเพื่อให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยตามที่กล่าวแล้วนั้น ต้องใช้เงินลงทุนสูงและต้องการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีใบอนุญาตและสามารถซ่อมบำรุงระดับทั่วไป (Transit Check และ Daily Check) และระดับซ่อมย่อย (A-Check หรือ Light Maintenance) ส่วนการซ่อมบำรุงระดับซ่อมใหญ่ (C-Check และ Heavy Maintenance) บริษัทไม่มีโรงซ่อมบำรุงเป็นของตนเอง แต่ได้จ้างบริษัทอื่นผู้ให้บริการภายนอกซึ่งมีความชำนาญและความพร้อมในการซ่อมบำรุงเครื่องบิน โดยจะต้องได้รับการรับรองจาก CAAT และ FAA หรือ EASA

การจัดหาชิ้นส่วนและอะไหล่

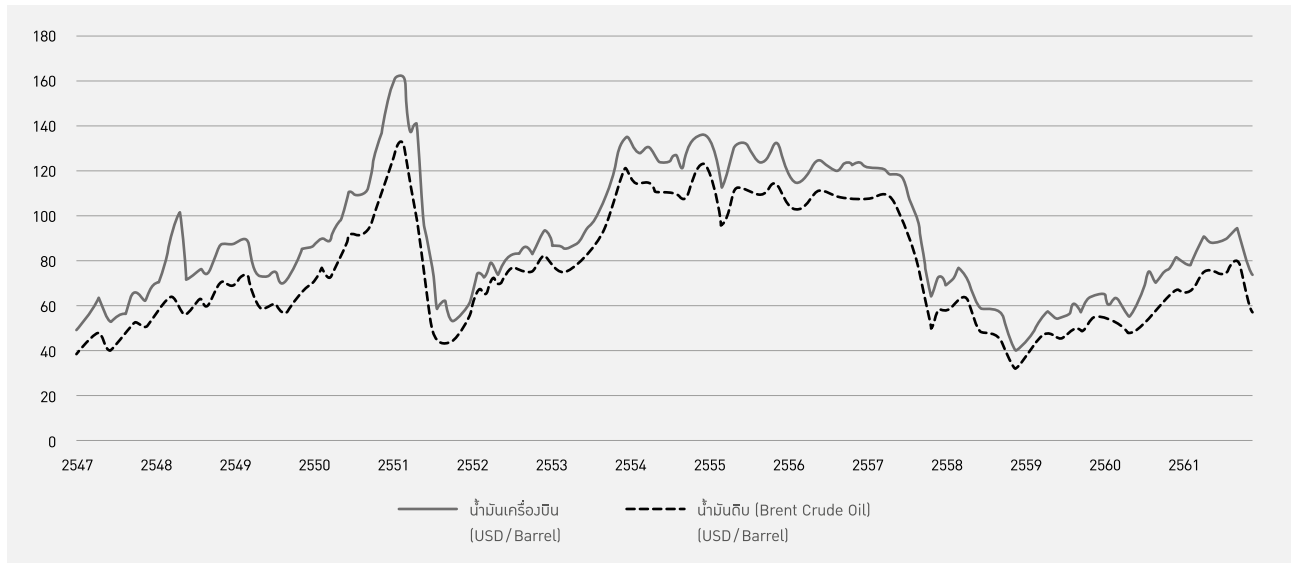
การจัดหาอะไหล่เครื่องบินรวมทั้งอุปกรณ์ของนกแอร์นั้น บริษัทได้ให้ผู้บริการหลักคือ Lufthansa Technik AG เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ กระบวนการพิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการนั้น บริษัทได้พิจารณาจากความสามารถในการวางแผนซ่อมบำรุงอากาศยาน การจัดหาอะไหล่และอุปกรณ์เครื่องบิน ค่าใช้จ่าย ตลอดจนประสบการณ์ที่ผ่านมาในด้านธุรกิจการบิน เป็นต้น

นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น บริษัทยังได้จัดหาอะไหล่และอุปกรณ์เครื่องบินเองที่นอกเหนือจากที่ Lufthansa Technik AG จัดหามาให้ ทั้ง Routine และ Non Routine Job ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายของบริษัท โดยจัดเก็บชิ้นส่วนอะไหล่และอุปกรณ์ไว้ที่อาคารจัดเก็บคลังสินค้าท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง

การจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิง

น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นต้นทุนหลักของค่าใช้จ่ายของบริษัท โดยในปี 2561 บริษัทมีค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงคิดเป็นร้อยละ 25 ของต้นทุนในการดำเนินงานของบริษัท โดยในอดีตบริษัทซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งหมดผ่านการบินไทย ต่อมาในปี 2554 บริษัทได้เริ่มการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากผู้ค้าน้ำมันโดยตรง ได้แก่ บริษัท เชลล์แห่งประเทศไทย จำกัด และ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยในปี 2561 บริษัทได้ร่วมจัดซื้อน้ำมันร่วมกับการบินไทยตามนโยบาย Thai Group ทั้งนี้ บริษัทมีการส่งซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงกับผู้จำหน่ายโดยตรง และบริษัทสั่งซื้อจากผู้จำหน่ายรายหนึ่งเกินกว่าร้อยละ 30 ของต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจากผู้จัดจำหน่ายรายดังกล่าวให้ราคาและข้อเสนอทางธุรกิจที่ดีกับบริษัท อย่างไรก็ตาม บริษัทมิได้พึ่งพิงผู้จัดจำหน่ายน้ำมันรายดังกล่าวเป็นพิเศษ และบริษัทมิได้มีนโยบายซื้อน้ำมันจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งอย่างต่อเนื่อง หากเงื่อนไขและราคามีได้ดีกว่าบุคคลอื่น เนื่องจากบริษัทสามารถจัดซื้อน้ำมันจากผู้จัดจำหน่ายรายอื่นๆ ได้ อย่างไรก็ตาม การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ระดับโลกจะทำให้บริษัทสามารถจัดหาน้ำมันได้อย่างเพียงพอในราคาที่เหมาะสม

ข้อมูลแสดงราคาน้ำมันดิบ BRENT SPOT PRICE ปี 2547 - 2561 (หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล)

ที่มา : Thomson Reuters, ข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

เนื่องจากราคาน้ำมันมีความผันผวนสูง ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทจึงมีนโยบายอนุมัติให้บริษัทเข้าทำสัญญาให้บริการการป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมันจากการบินไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งภายในนโยบาย Thai Group โดยบริษัทมีนโยบายป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมันในระยะเวลาดำเนินการไม่เกิน 24 เดือน โดยกำหนดให้มีสัดส่วนการป้องกันความเสี่ยงระหว่างร้อยละ 20-50 ของปริมาณการใช้น้ำมันต่อเดือนหรือประกันความเสี่ยงไว้เพียงบางส่วน (Partial Hedge) โดยเป็นการทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงกับการบินไทย ซึ่งตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงจากราคาน้ำมันของบริษัทดังกล่าว จะช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นให้กับบริษัทในการบริหารรายได้และต้นทุน ส่งผลให้บริษัทสามารถปรับราคาการจำหน่ายตั๋วโดยสารได้เฉพาะส่วนที่ยังไม่ได้มีการจำหน่ายเพื่อชดเชยผลกระทบจากราคาน้ำมันได้บางส่วน ซึ่งจะสอดคล้องกับกลยุทธ์การตั้งราคาแบบ Dynamic Pricing หรือ การกำหนดค่าตั๋วโดยสารหลายระดับราคา และระยะเวลาการเปิดจำหน่ายตั๋วโดยสารล่วงหน้าของบริษัท

โดยทั่วไปบริษัทจะทำการเติมน้ำมันเชื้อเพลิงที่ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมืองเป็นหลัก เนื่องจากมีผู้จำหน่ายมากมาย ทำให้บริษัทสามารถจัดหาราคาน้ำมันได้ในราคาถูกกว่าการจัดหาและส่งมอบน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่มีผู้จำหน่ายเพียงรายเดียว โดยผู้ค้าน้ำมันที่สามารถส่งมอบได้ที่ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมืองจะใช้บริการจัดเก็บ จัดส่ง และเติมน้ำมันของบริษัทบริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (“BAFS”) ซึ่งเป็นบริษัทเพียงรายเดียวที่ได้รับอนุญาตให้บริการเติมน้ำมัน ณ ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง

การดำเนินงานบริเวณท่าอากาศยาน

บริษัทดำเนินการบริการภาคพื้นดินและบริการสนับสนุนภาคพื้นดินต่อผู้โดยสารของบริษัทด้วยตนเอง โดยทำการเช่าอุปกรณ์ที่สำคัญจากท่าอากาศยานต่างๆ ในประเทศ เช่น เคาน์เตอร์เช็คอิน และทางเชื่อมต่อ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้ว่าจ้างบุคคลภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานให้ทำการขนส่งสัมภาระลงทะเลียบของผู้โดยสารไปกลับระหว่างท่าอากาศยานและเครื่องบิน การจัดหารถขนส่งผู้โดยสารระหว่างประตูทางขึ้นเครื่องบิน (Gate) กับเครื่องบินบนได้ขึ้นลงเครื่องบิน และการจัดการขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (Cargo)

เครื่องบิน

บริษัทให้บริการอาหารร้อนและเครื่องดื่มแก่ผู้โดยสาร โดยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ทั้งหมดตั้งแต่บรรจุภัณฑ์ โดยคำนึงถึงมาตรฐานของคุณภาพสินค้า เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้โดยสารเป็นสำคัญ

- **อาหารร้อน** บริษัทให้บริการจำหน่ายอาหารร้อนบนเที่ยวบินเพื่อให้ผู้โดยสารได้เลือกสรรเมนูและรสชาติที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบอาหารสไตล์ไทยหรือนานาชาติ เพื่อความสะดวกสบายในการเลือกใช้บริการ ผู้โดยสารสามารถดำเนินการสั่งอาหารล่วงหน้าได้ 24 ชั่วโมงก่อนเดินทาง ในทุกช่องทางขายของบริษัทสายการบินนกแอร์ อาหารร้อนจะสามารถให้บริการได้ในเที่ยวบินที่ทำการบินด้วยเครื่อง 737-800 เท่านั้น
- **น้ำดื่ม** บริษัทคำนึงถึงความสะดวกสบายในการเดินทาง จึงได้เพิ่มปริมาณน้ำดื่มจาก 100 มิลลิลิตร เป็นขนาด 150 มิลลิลิตร และเปลี่ยนเป็นบรรจุภัณฑ์แบบขวดที่สะดวกต่อการบริโภคและการพกพา

การประกันภัย

บริษัทได้ทำประกันภัยสำหรับการบินตามแนวทางปฏิบัติของอุตสาหกรรมการบินนานาชาติ โดยทำประกันภัยอากาศยานทุกลำของนกแอร์กับบริษัทประกันภัยในประเทศไทย ซึ่งผู้รับประกันภัยจะทำประกันภัยต่อ (Reinsurance) ไปยังตลาดรับประกันภัยต่อต่างประเทศตามมาตรฐานสากลของตลาดการประกันภัยเครื่องบิน

นโยบายคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคง

บริษัทให้ความสำคัญต่อระบบบริหารคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคง และเชื่อมั่นว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินธุรกิจ ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับต้องปฏิบัติตามนโยบายคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคง อย่างเคร่งครัด รวมทั้งมีการบริหารระบบบริหารคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคง โดยใช้แผนบริหารจัดการเชิงรุกในการระบุอันตรายและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการตรวจประเมินอย่างมีระบบ เพื่อกำจัดหรือลดระดับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยทางการบิน การบาดเจ็บของบุคคล การเสียหายของอุปกรณ์ หรือสภาพแวดล้อม

ถึงแม้ว่าในปี 2558 องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ได้เข้ามามตรวการท่าอากาศยานที่กำกับดูแลมาตรฐานความปลอดภัยด้านการบินพลเรือนของประเทศไทย แล้วพบว่าในการกำกับดูแลความปลอดภัยด้านการบินพลเรือนของประเทศไทยต้องเร่งทำการแก้ไขข้อบกพร่องตามที่ ICAO ให้คำแนะนำไว้ โดยปักธงแดงหน้าชื่อประเทศไทยบนเว็บไซต์ของ ICAO ซึ่งส่งผลให้ทุกสายการบินต้องปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม ในปี 2560 บริษัทได้ผ่านการตรวจสอบมาตรฐานและรับรองใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศฉบับใหม่ (AOC Re-certification) ตามมาตรฐานองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) แล้ว

ทั้งนี้ บริษัทได้จัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของระบบบริหารคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคง โดยผู้บริหารและหัวหน้างานทุกคนเป็นผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนและพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการฝึกอบรมพนักงานเพื่อเพิ่มพูนทักษะ พัฒนาความรู้ ความสามารถ การจัดสรรอุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็น สถานที่ทำงาน ตลอดจนการสนับสนุนความช่วยเหลือด้านต่างๆ พนักงานจึงต้องให้ความสำคัญและตระหนักในกฎ ระเบียบข้อบังคับ และขั้นตอนการดำเนินงานด้านการบริหารคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคง

พนักงานทุกคนต้องมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ทุกครั้งที่ปฏิบัติหน้าที่ และมีจิตสำนึกในการให้บริการด้วยใจ พร้อมทั้งจะปรับปรุง แก้ไข พัฒนางานด้านคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคง ในสถานที่ปฏิบัติงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีหน้าที่รายงานอุบัติเหตุหรืออุบัติการณ์ การกระทำหรือพฤติกรรมที่

ไม่ปลอดภัยให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อหาทางป้องกันมิให้เหตุการณ์เหล่านั้นเกิดขึ้นซ้ำ ทั้งนี้พนักงานต้องทราบดีว่าพฤติกรรมใดที่สมควรได้รับการยกเว้นจากการลงโทษ เช่น การปฏิบัติงานด้วยความผิดพลาดโดยมิได้ตั้งใจ และพฤติกรรมใดที่ต้องได้รับการลงโทษทางวินัย เช่น การฝ่าฝืน ประมาทเลินเล่อ เป็นต้น พนักงานต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นอยู่เสมอ อีกทั้งแบ่งปันสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยต่างๆ ให้ผู้อื่นได้รับทราบ และมุ่งมั่นที่จะดำรงไว้ซึ่งเป้าหมายการบริหารงานคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคง พนักงานต้องมีความเข้าใจ ตระหนัก และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเป้าหมายนั้นร่วมกัน

ผู้บริหารนกแอร์ต้องกำกับดูแลการตรวจประเมินการบริหารคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคง ให้สอดคล้องกับแผนตรวจประเมิน รวมถึงต้องมีการวิเคราะห์ ติดตาม ประเมินประสิทธิผลของแผนปฏิบัติการแก้ไขข้อบกพร่อง หรือสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา โดยใช้เครื่องมือวัดผลและตัวชี้วัดในการประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าว

พนักงานทุกคนมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของพนักงานแรงงานภายนอก โดยไม่สามารถถ่ายโอนความรับผิดชอบนี้ไปให้บุคคลหรือบริษัทแรงงานภายนอกได้ บริษัทมั่นใจว่าการใช้บริการระบบต่างๆ จากบริษัทแรงงานภายนอกสอดคล้องกับมาตรฐานและข้อกำหนดการบริหารงานคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคง

บริษัทจะรักษาสัมพันธภาพกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกบริษัท อีกทั้งหมั่นตรวจสอบ ประเมิน และพัฒนาผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งยึดมั่นที่จะดำเนินธุรกิจภายใต้กรอบแห่งกฎหมาย ข้อกำหนดมาตรฐานสากลว่าด้วยการบริหารงานคุณภาพความปลอดภัยและความมั่นคง

ความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของผู้ถือหุ้นรายใหญ่

การไม่พึ่งพิงกันระหว่างนกแอร์กับการบินไทย

ปัจจุบันกรอบการดำเนินธุรกิจและการบริหารจัดการของบริษัทเป็นการดำเนินงานที่เป็นอิสระไม่พึ่งพิงการบินไทย โดยบริษัทมีระบบการบริหารจัดการระบบการสำรองที่นั่ง ระบบเช็คอิน และระบบบัญชีที่เป็นอิสระของตนเอง ด้านการเช่าเครื่องบิน บริษัทมีนโยบายในการเช่าดำเนินงานเครื่องบินจากผู้ให้เช่ารายอื่น ดังจะเห็นได้ว่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทเช่าดำเนินงานเครื่องบินจากผู้ให้เช่าจากต่างประเทศจำนวน 25 ลำ โดยมีได้เช่าจากการบินไทย

ระบบการจองซื้อตั๋วเครื่องบินและการชำระเงินเป็นระบบงานหลักของสายการบิน บริษัทมีระบบเป็นของตนเองและแตกต่างจากระบบของการบินไทย นอกจากนี้บริษัทยังมีกรฝึกอบรมนักบินและพนักงานต้อนรับเอง โดยบริษัทมีหลักสูตรและผู้เชี่ยวชาญผู้ให้การอบรมเป็นของตนเอง

ลักษณะการให้บริการมีความแตกต่างกันโดยการบินไทยซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่ดำเนินธุรกิจสายการบินแบบเต็มรูปแบบเน้นให้ความสำคัญกับการให้บริการ เครือข่ายการบิน และความสะดวกรวดสบายในการเดินทางเป็นสำคัญ ในขณะที่นกแอร์เป็นสายการบินราคาประหยัด ซึ่งจะเน้นการให้บริการในกลุ่มลูกค้าที่ให้ความสำคัญกับราคาต่ำสุดโดยสารและยอมรับได้กับบริการที่จำกัด เช่น การจำกัดน้ำหนักสัมภาระหรือการมีค่าธรรมเนียมในการปรับเปลี่ยนวันเดินทาง และไม่ต้องคำนึงถึงเส้นทางบินที่มีเส้นทางการบินที่เชื่อมโยงกับสนามบินอื่นๆ กล่าวคือ การให้บริการจะเน้นการบริการขนส่งผู้โดยสารระหว่างจุดหมายการเดินทาง (Point to point) เป็นหลัก

แม้ว่าในปี 2561 นกแอร์ การบินไทย และไทยสมายล์ได้มีความร่วมมือระหว่างไทยกรุ๊ป (Thai Group) โดยมีเที่ยวบินร่วมเส้นทางดอนเมือง - แม่ฮ่องสอน เพื่อจุดประสงค์ในการเพิ่มความสะดวกรวดสบายแก่ผู้โดยสาร และนำความเจริญสู่ภูมิภาค รวมถึงความร่วมมือของนกแอร์และการบินไทย ในการจัดแคมเปญพิเศษ “นกแอร์เปลี่ยนรอยยิ้มให้เป็นไมล์” เมื่อเดินทางกับนกแอร์ สามารถสะสมไมล์ รอยัล ออร์คิด พลัส (ROP) ได้ เพื่อเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับผู้โดยสาร และนกแอร์ได้ขอรับบริการจากการบินไทย ในด้านการบริหารจัดการเรื่องการจัดหาน้ำมันอากาศยาน การประกันภัย และการบริหารจัดการความเสี่ยงราคาน้ำมันอากาศยาน เพื่อผลประโยชน์สูงสุดแก่บริษัทนกแอร์เช่นกัน

การดำเนินธุรกิจตามแนวทางข้างต้น ทำให้บริษัทสามารถบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างอิสระและเป็นเอกเทศ มิได้พึ่งพิงการบินไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ความเป็นอิสระในการดำเนินธุรกิจของนกแอร์

ลักษณะการประกอบธุรกิจของนกแอร์ที่ใกล้เคียงกับผู้ถือหุ้นใหญ่ ทำให้การบินไทยในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่อันดับสอง กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่อื่นๆ ได้วางกรอบการบริหารจัดการ และการบริหารงานร่วมกันเพื่อความชัดเจนและเป็นอิสระในการดำเนินธุรกิจไว้ดังนี้

โครงสร้างการถือหุ้น

ถึงแม้ว่าการบินไทยจะมีสัดส่วนการถือหุ้นในนกแอร์ร้อยละ 21.80 แต่ก็มิได้เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่รายเดียวที่มีจำนวนเสียงเบ็ดเสร็จ เนื่องจากโครงสร้างผู้ถือหุ้นนกแอร์ภายหลังเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะประกอบด้วยผู้ถือหุ้นรายใหญ่อื่นๆ และผู้ถือหุ้นรายย่อย ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานของนกแอร์เป็นอิสระ

โครงสร้างกรรมการบริษัท

บริษัทมีกรรมการทั้งหมด 12 ท่าน การบินไทยจะสามารถส่งตัวแทนมาเป็นกรรมการของบริษัทได้ในสัดส่วนไม่เกิน 3 ท่านของจำนวนกรรมการทั้งหมด และกรรมการตัวแทนของการบินไทยในนกแอร์ยังมีหน้าที่ตามมาตรา 80 ของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด

ซึ่งระบุเรื่องผู้ที่มีส่วนได้เสียไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในส่วนที่ตนมีส่วนได้เสีย อีกทั้งกรรมการของบริษัททุกท่านยังมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามมาตรา 85 88/8 88/9 และ 88/10 ของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ระบุให้กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายวัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัทตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษามลประโยชน์ของบริษัท และยังคงจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบยิ่งยวด และยังไม่ทำการใดอันเป็นการขัดแย้งกับประโยชน์ของบริษัท รวมทั้งการรักษาสิทธิของผู้ถือหุ้นให้ได้รับความเป็นธรรมและเพื่อประโยชน์สูงสุดโดยรวม ด้วยหน้าที่ตามมาตราดังกล่าว กรรมการตัวแทนของการบินไทยจึงจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทโดยมิได้คำนึงประโยชน์ของตนหรือผลประโยชน์ของการบินไทยเป็นสำคัญ

โครงสร้างการบริหาร

บริษัทมีโครงสร้างการบริหารซึ่งเป็นอิสระจากการบินไทย โดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารทุกท่านมิใช่ตัวแทนจากการบินไทย

การไม่ใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของบริษัทอื่นๆ

นอกเหนือจากมาตรการในการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์เพื่อให้บริษัทสามารถประกอบธุรกิจได้อย่างเป็นอิสระ มาตรการป้องกันการใช้ข้อมูลภายในเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่สำคัญและสื่อให้เห็นว่าบริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ดังนั้น บริษัทจึงมีนโยบายในการป้องกันการใช้ข้อมูลภายในที่ระบุห้ามมิให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัท หรืออดีตกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างที่ลาออกแล้วเปิดเผยข้อมูลภายในหรือความลับของบริษัท ตลอดจนข้อมูลความลับของคู่ค้าของบริษัทที่ตนได้รับทราบจากการปฏิบัติหน้าที่ให้บุคคลภายนอกรับทราบ (เป็นระยะเวลา 1 ปีหลังพ้นสภาพ กรณีลาออก) แม้ว่าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายแก่บริษัทและคู่ค้าของบริษัท และมีหน้าที่ในการใช้ข้อมูลภายในของบริษัทเพื่อประโยชน์การดำเนินธุรกิจของบริษัทเท่านั้น ทั้งนี้ห้ามมิให้นำความลับและหรือข้อมูลภายในของบริษัทไปใช้ประโยชน์ให้แก่บริษัทอื่นที่ตนเองเป็นผู้ถือหุ้น กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง

นอกเหนือจากนั้น กรรมการทุกท่านของบริษัทยังมีภาระหน้าที่ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มาตรา 89/11 มาตรา 89/12 และมาตรา 89/13 ที่ระบุห้ามมิให้กรรมการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลของบริษัทไปใช้เพื่อผลประโยชน์ทางการเงินอื่นๆ นอกเหนือจากที่พึงได้ตามปกติ หรือการใช้ข้อมูลดังกล่าวทำให้บริษัทได้รับความเสียหาย

ดังนั้น กรรมการบริษัทจึงมีหน้าที่ที่จะต้องรักษาข้อมูลภายในของบริษัทที่ลวงรู้มา และไม่เผยแพร่ต่อบุคคลภายนอก และ/หรือ การบินไทย

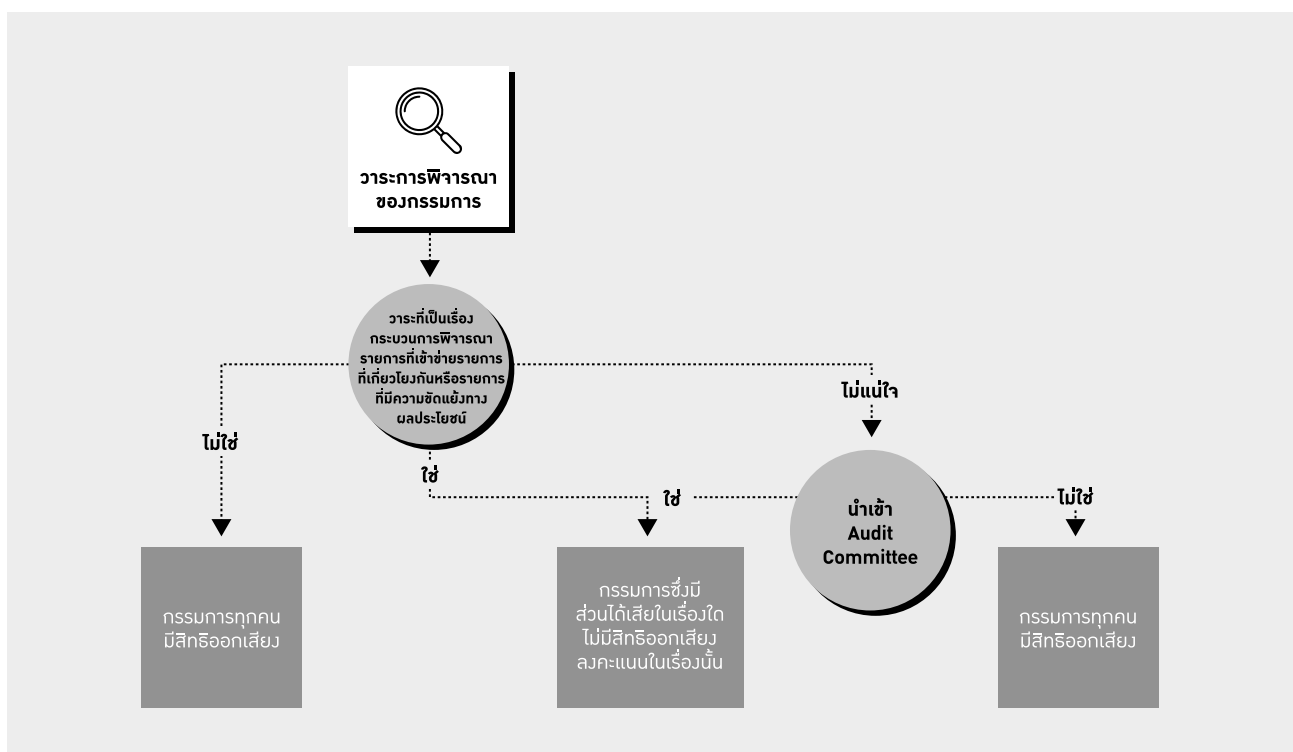
หากกรรมการตัวแทนของการบินไทยเปิดเผยข้อมูลภายในของนกแอร์ต่อการบินไทย จะถือว่ามีความผิดต่อนโยบายดังกล่าวของบริษัท และถือว่ามีความผิดต่อพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด ดังนั้น ผู้ถือหุ้นซึ่งรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 สามารถที่จะใช้สิทธิในการเรียกค่าเสียหายจากกรรมการท่านดังกล่าว และระงับการทำรายการที่เกิดความเสียหาย รวมถึงถอดถอนกรรมการที่ก่อให้เกิดความเสียหายได้ ทำให้กรรมการบริษัทจำเป็นต้องรักษาและไม่เผยแพร่ข้อมูลภายในของบริษัท

นโยบายเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

บริษัทมีนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างเป็นอิสระ และให้มั่นใจได้ว่ารายการดังกล่าวทำเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเท่านั้น โดยระบุให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียกับรายการที่พิจารณา ต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงความสัมพันธ์หรือการมีส่วนได้เสียของตนในรายการดังกล่าว และต้องไม่เข้าร่วมการพิจารณาตัดสินใจ รวมถึงไม่มีอำนาจอนุมัติในธุรกรรมนั้นๆ

นอกจากนั้น กรรมการและผู้บริหารจะต้องนำเสนอวาระการประชุมใดๆ ที่คาดว่าจะเป็นการประชุมที่อาจจะก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบริษัทกับผู้ถือหุ้นใหญ่รายใดๆ ให้กับคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาก่อน หากคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาว่ารายการดังกล่าวเข้าข่ายดังต่อไปนี้ คือ 1) รายการที่เกี่ยวข้องกัน คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องเสนอให้คณะกรรมการบริษัทดำเนินการตามประกาศของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องการเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกัน พ.ศ. 2546 หรือ 2) หากรายการเข้าข่ายความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการตรวจสอบจะได้แจ้งให้คณะกรรมการบริษัททราบถึงประเด็นของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้น และแจ้งคณะกรรมการบริษัทได้ทราบถึงรายชื่อกรรมการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อที่จะให้คณะกรรมการบริษัทและกรรมการท่านดังกล่าวปฏิบัติตามมาตรา 80 ของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดอย่างเคร่งครัด

อีกทั้งหากผู้บริหารหรือกรรมการบริษัทเห็นว่ารายการใดรายการหนึ่งเป็นรายการที่เข้าข่ายรายการที่เกี่ยวข้องหรือรายการที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างชัดเจน และเจตนาจะปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องการเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกัน พ.ศ. 2546 และ/หรือมาตรา 80 ของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด ว่าด้วยการงดออกเสียงของกรรมการที่มีส่วนได้เสียทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ผู้บริหารหรือกรรมการอาจเสนอวาระดังกล่าวเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทโดยตรงได้โดยไม่จำเป็นต้องขอความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบก่อนได้

สภาวะการตลาด และการแข่งขัน

สภาวะการแข่งขันในปัจจุบัน

ในปัจจุบันเส้นทางการบินในประเทศไทยมีการแข่งขันสูง โดยเฉพาะการแข่งขันจากทั้งสายการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบ สายการบินราคาประหยัด และเที่ยวบินเช่าเหมาลำ รวมถึงการเข้ามาของสายการบินราคาประหยัดรายใหม่ และการที่ธุรกิจสายการบินราคาประหยัดมีการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันเป็นอย่างมาก ทำให้ความสามารถในการแข่งขันส่วนแบ่งการตลาดนั้นมีการแข่งขันสูงมากกว่าแต่ก่อน

เส้นทางภายในประเทศ

คู่แข่งหลักในเส้นทางบินภายในประเทศของนกแอร์คือ ไทยแอร์เอเชีย และไทยไลอ้อนแอร์ ซึ่งทั้ง 3 สายการบินนี้เป็นสายการบินราคาประหยัดที่เน้นการให้บริการระหว่างศูนย์การบิน (Point to point) โดยเป็นสายการบินหลักขับเคลื่อนตลาดเส้นทางภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ยังมีการแข่งขันกับสายการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบที่มีเส้นทางบินเดียวกัน เช่น การบินไทย บางกอกแอร์เวย์ และสายการบินไทยสมายล์

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา บริษัทยังคงพัฒนาตลาดเส้นทางการบินภายในประเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความสะดวกสบายแก่ผู้โดยสารมาโดยตลอด แต่เนื่องจากสถานการณ์การบินในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง ประกอบกับในปี 2561 บริษัทได้ทำการปรับจำนวนเที่ยวบินให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ เช่น มีการปรับลดเที่ยวบินในบางเส้นทางเพื่อความเหมาะสมกับการแข่งขันในตลาด อาทิ เช่น ดอนเมือง - ภูเก็ต, ดอนเมือง - กระบี่, ดอนเมือง - ระนอง และปิดการให้บริการเส้นทางที่มีความต้องการเดินทางน้อย เช่น เส้นทางอุตุตะนา, อุตรธานี - อุบลราชธานี และ ดอนเมือง - เพชรบูรณ์ ในขณะที่เดียวกันก็ได้เพิ่มควมถี่ของบริการในเส้นทางที่ทำการบินอยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน เช่น ดอนเมือง - เชียงใหม่ และ ดอนเมือง - แม่สอด เป็นต้น ณ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีจำนวนเที่ยวบินไป - กลับต่อสัปดาห์ 636 เที่ยวบิน

เส้นทางระหว่างประเทศ

สำหรับเส้นทางระหว่างประเทศนั้น บริษัทได้ให้บริการ (Point to Point) ไปยังประเทศพม่า คือ ดอนเมือง - ย่างกุ้ง และประเทศเวียดนาม คือ ดอนเมือง - โฮจิมินห์, ดอนเมือง - หานานิง และ ภูเก็ต - เจียงตู นอกจากนี้ยังได้เปิดให้บริการเที่ยวบินเช่าเหมาลำไปยังประเทศจีนอีกหลายเส้นทางบินด้วยกัน ณ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีจำนวนเที่ยวบินไป - กลับต่อสัปดาห์ 54 เที่ยวบิน โดยคู่แข่งหลักของสายการบินนกแอร์ในเส้นทางระหว่างประเทศยังคงเป็นสายการบินราคาประหยัดที่เปิดบินในเส้นทางดังกล่าว

สายการบินนกแอร์อยู่ในกลุ่มพันธมิตรสายการบินราคาประหยัดแห่งแรกของโลก (Value Alliance) ทำให้บริษัทมีข้อได้เปรียบสายการบินอื่นๆ ในธุรกิจด้านเดียวกันในเรื่องของเครือข่ายพันธมิตรที่เข้มแข็งและหลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งภายในประเทศและระดับภูมิภาค

แนวโน้มการแข่งขันในอนาคต

ช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาเส้นทางการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบค่อยๆ สูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับสายการบินราคาประหยัด เนื่องจากไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้ อีกทั้งการเพิ่มขึ้นของคนรุ่นใหม่และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเดินทาง รวมถึงการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น ทำให้ธุรกิจสายการบินราคาประหยัดนั้นมีแนวโน้มที่จะมีผู้โดยสารมาใช้บริการที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

จากการที่ภาครัฐดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจและส่งเสริมการท่องเที่ยว อีกทั้งความเชื่อมั่น ความน่าเชื่อถือ ต่อธุรกิจการบินของประเทศไทยเพิ่มขึ้น และจากการที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization: ICAO) ได้ประกาศปลดธงแดงให้กับประเทศไทยเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2560 ที่ผ่านมานั้น ประกอบกับยุทธศาสตร์ภาครัฐซึ่งวางแผนให้อุตสาหกรรมการบินเป็นฟันเฟืองหลักในการผลักดันโครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development - EEC) ผ่านโครงการเมืองการบิน (Aerotropolis) ซึ่งใช้ท่าอากาศยานนานาชาติอู่ตะเภา ระยอง และพัทยาเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศ ทำให้ปริมาณการเดินทางเข้า - ออกประเทศไทยขยายตัวต่อเนื่อง ส่งผลให้สถานการณ์การบินของไทยเติบโตและมีการแข่งขันระหว่างสายการบินที่รุนแรงยิ่งขึ้นจากการเปิดเส้นทางใหม่

ข้อมูลจาก บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด มหาชน ในช่วง 12 เดือน (มกราคม - ธันวาคม 2561) มีจำนวนเที่ยวบินเข้าและออก (Aircrafts Movement) ท่าอากาศยานหลักอย่างสุวรรณภูมิและดอนเมือง เติบโตจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 5.8 โดยปริมาณการจราจรทางอากาศระหว่างประเทศเติบโตอย่างต่อเนื่อง ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิมีเที่ยวบินระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.93 และเที่ยวบินภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.30 เติบโตจากช่วงเดียวกันของปีก่อน และสำหรับท่าอากาศยานดอนเมืองนั้น มีเที่ยวบินระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.49 และเที่ยวบินภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.07 เติบโตจากช่วงเดียวกันของปีก่อน จากข้อมูลสถิติชี้ให้เห็นถึงการเติบโตด้านธุรกิจการบิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเติบโตของเส้นทางบินระหว่างประเทศ

สำหรับการเติบโตของเส้นทางในประเทศมีแนวโน้มลดลง สอดคล้องกับข้อจำกัดจากปัญหาด้าน Time Slot และความจุของสนามบิน ซึ่งจากข้อมูลสำนักการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยจะเห็นถึงขีดความสามารถท่าอากาศยานในปัจจุบัน (NAC Chart) ทั้งของตารางการบินประจำคู่ร่อนและฤดูหนาว ในบางสนามบินนั้น ในบางช่วงเวลาเต็มขีดความสามารถ เช่น ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ เป็นต้น ประกอบกับจำนวนผู้โดยสารที่เกินขีดความสามารถของสนามบินในการรองรับ ทำให้การเพิ่มความถี่และขยายเส้นทางอาจทำได้ไม่มากนัก

ทั้งนี้ บริษัทได้มีการติดตามประเมินสถานการณ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อปรับกลยุทธ์ให้ทันต่อทุกเหตุการณ์และพฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความแข็งแกร่ง เพิ่มศักยภาพ และประสิทธิภาพในการแข่งขันและการบริการให้ดียิ่งขึ้น เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและรักษาความเป็นสายการบินชั้นนำต่อไป

อย่างไรก็ตาม บริษัทเห็นว่ายังมีปัจจัยบวกที่เป็นโอกาสของประเทศไทยที่จะสามารถขยายตัวได้ สู่ตลาดที่มีศักยภาพและเติบโตต่อเนื่อง ด้วยประเทศไทยมีความเป็นศูนย์กลางที่เหมาะสมในการเชื่อมต่อระหว่างเมืองในอาเซียนและภูมิภาคใกล้เคียง

นโยบาย การบริหารความเสี่ยง

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) มีความมุ่งมั่นในการดำเนินการด้านการบริหารความเสี่ยงให้เชื่อมโยงกับกลยุทธ์แบบบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมทั่วทั้งองค์กรตามแนวทางปฏิบัติที่ดีในระดับมาตรฐานสากล เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ป้องกัน และลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการใช้ประโยชน์ในการสร้างโอกาสและการแสวงหาผลตอบแทนทางธุรกิจที่เพิ่มขึ้น สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มอย่างสมดุล อันจะนำไปสู่ระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน จึงกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

1. ให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารและพนักงานทุกระดับชั้น ที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและบริษัท โดยมีกลไกในการบริหารและกำกับความเสี่ยงด้านต่างๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม
2. กรอบและทบทวนกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ดี เพื่อให้บริษัทฯ สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ให้มีการประเมินความเสี่ยงในด้านต่างๆ เพื่อจัดเตรียมแผนรองรับความเสี่ยงที่อาจมีนัยสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และให้บริษัทฯ สามารถดำเนินธุรกิจได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
4. ให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อนับสนุนและบริหารจัดการระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรอย่างเหมาะสมและทันต่อสถานการณ์
5. ให้มีแผนงานและกิจกรรม เพื่อสนับสนุนให้ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับชั้นสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการบริหาร ความเสี่ยงอย่างทั่วถึงและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ รวมถึง การปลูกฝังจิตสำนึกด้านความเสี่ยงให้แก่พนักงานตลอดจนส่งเสริมให้เกิดเป็นวัฒนธรรมในองค์กรอย่างยั่งยืน

ปัจจัย ความเสี่ยง

บริษัท สายการบินบีนกแอร์ จำกัด (มหาชน) มีความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญสูงเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง (RISK MANAGEMENT POLICY) ที่สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและมาตรฐานระดับสากลให้ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ

บริษัทฯ ได้กำหนดโครงสร้างของการบริหารความเสี่ยง โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะทำงานด้านการบริหารความเสี่ยงในระดับต่างๆ รวมทั้งจัดตั้งหน่วยงานบริหารความเสี่ยง เพื่อติดตาม กำกับดูแลอย่างมีระบบ และต่อเนื่องเพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กร

ในปี 2561 บริษัทฯ ได้ติดตามและทบทวนความเสี่ยงในระดับองค์กร รวมทั้งจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว เพื่อลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อบรรลุมิติวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของบริษัทฯ อีกทั้งเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกองค์กรมั่นใจว่า บริษัทฯ จะสามารถขับเคลื่อนองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุมิติวัตถุประสงค์และเป้าหมาย สร้างมูลค่าเพิ่มและสามารถเติบโตทางธุรกิจอย่างยั่งยืนต่อไป

01 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ความผันผวนของตลาดการท่องเที่ยว

ธุรกิจของบริษัทฯ ก็เช่นเดียวกับธุรกิจการบินทั่วไปซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ดังนั้นหากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีการชะลอตัวลงอันเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมกับการดำเนินธุรกิจการบินทั่วไป รวมทั้งของบริษัทฯ ด้วย ซึ่งอาจจำแนกได้ดังนี้

- กลุ่มนักท่องเที่ยวคนไทย

ปัจจัยจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ความสนใจ การจับจ่ายใช้สอย การเข้าถึงข้อมูลต่างๆ รวมถึงนโยบายด้านการขนส่งของภาครัฐที่มีการพัฒนาด้านขนส่งและโลจิสติกส์อย่างต่อเนื่อง การขยายเครือข่ายทางหลวงเชื่อมเส้นทางหลักหลายสาย เพิ่มเส้นทางทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง รวมถึงโครงการรถไฟความเร็วสูงที่มีแผนจะเปิดให้บริการกับประชาชนในอีกไม่กี่ปีข้างหน้าจะนำมาซึ่งการแข่งขันและส่งผลกระทบต่อธุรกิจด้านการบินโดยมีนัยสำคัญ

- กลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ

นโยบายการท่องเที่ยวของภาครัฐเป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็น

ตัวเชื่อมของทุกภาคส่วน ในการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมเชิงวัฒนธรรมประเพณีไทยและอาหาร รวมถึงช่องทางการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั่วโลกได้รู้จักประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ที่ผ่านมาประเทศไทยมีสัดส่วนนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นส่วนใหญ่ เช่น ญี่ปุ่น จีน ฮ่องกง ไต้หวัน และเกาหลีใต้

ปัจจัยความผันผวนด้านตลาดการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้และสามารถเกิดขึ้นได้ทุกช่วงเวลาเนื่องจากธุรกิจการบินจำเป็นต้องพึ่งพาตลาดการท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยกลยุทธ์ในการเติบโตที่ยั่งยืนของการท่องเที่ยวนั้นจะต้องไม่พึ่งพาตลาดเดิมมากเกินไป ทั้งที่เป็นตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะหากเกิดเหตุการณ์สำคัญทางการเมือง อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และความไม่ปลอดภัยในเรื่องใดก็ตาม จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจส่งผลให้การเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลงอย่างมาก บริษัทฯ ได้ตระหนักถึงสัญญาณล่วงหน้าเหล่านี้เป็นอย่างดี ฝ่ายบริหารจึงมีแนวทางปรับเปลี่ยนเที่ยวบินในประเทศมากขึ้น และหามองหาโอกาสในเส้นทางการบินใหม่ที่มีศักยภาพ เช่น ญี่ปุ่น จีน และอินเดีย เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยง และลดผลกระทบจากความผันผวนและไม่แน่นอนต่างๆ

02 ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ภัยคุกคามทางไซเบอร์

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ โดยเฉพาะระบบเว็บไซต์ (Website) ระบบสำรองที่นั่ง (Reservation System) และระบบ Check-in ซึ่งบริษัทฯ ใช้บริการระบบดังกล่าวจากผู้ให้บริการภายนอก ทั้งนี้บริษัทฯ ได้มีมาตรการป้องกันปัญหาหากระบบเกิดข้อขัดข้องจากการใช้บริการของผู้ให้บริการภายนอก โดยมีการจัดทำการสำรองข้อมูลทุกวันและยังมีการตั้งศูนย์ข้อมูลสำรองฉุกเฉิน (Disaster Recovery Site) โดยหากมีปัญหาก่เกิดขึ้นกับศูนย์ข้อมูลหลัก ข้อมูลที่มีการสำรองไว้ที่ศูนย์ข้อมูลสำรองฉุกเฉินจะสามารถนำมาใช้งานได้ทันที

นอกจากนั้น บริษัทฯ ได้ดำเนินการจัดทำเครือข่ายเน็ตเวิร์กสำรองในกรณีที่เกิดการติดต่อบนเครือข่ายเน็ตเวิร์กหลักมีปัญหาเพื่อให้การติดต่อระหว่างบริษัทฯ กับระบบภายนอกเป็นไปอย่างราบรื่นและไม่กระทบต่อธุรกิจ อีกทั้งบริษัทฯ ยังมีมาตรการป้องกันการละเมิดลักลอบนำข้อมูล ความลับของลูกค้าที่สำรองที่นั่งไปใช้ในทางผิดกฎหมาย โดยมีการออกแบบระบบเพื่อป้องกันการถูกบุกรุกจากผู้ไม่หวังดี และภัยคุกคามไซเบอร์ รวมทั้งมีการเข้ารหัสข้อมูลตามมาตรฐานการทดสอบการบุกรุกเพื่อปิดข้อบกพร่องเป็นประจำทุกปี และเก็บรายละเอียดการเข้าใช้ระบบตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ทุกประการ

ความปลอดภัยตามมาตรฐานการบิน

อุตสาหกรรมการบินอยู่ภายใต้การกำกับดูแลความปลอดภัยและมาตรฐานการบินในระดับสากล บริษัทฯ ตระหนักและให้ความสำคัญกับความปลอดภัยสูงสุดและปฏิบัติตามมาตรฐานการซ่อมบำรุงในระดับสากล โดยบริษัทฯ ได้ว่าจ้างผู้ให้บริการภายนอกที่มีความชำนาญ มีประสบการณ์สูง และเป็นที่ยอมรับ ในอุตสาหกรรมการบินระดับโลก ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์การความปลอดภัยด้านการบินแห่งสหภาพยุโรป (European Aviation Safety Agency: EASA) หรือสำนักงานบริหารการบินแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา (Federal Aviation Administration: FAA) และสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (Civil Aviation Authority of Thailand: CAAT) เพื่อมาดูแลวางแผนและทำการซ่อมบำรุงเครื่องบินให้แก่บริษัทฯ นอกจากนี้ บริษัทฯ มีบุคลากรที่ทำหน้าที่ติดตามดูแลให้เครื่องบินของบริษัทฯ เข้าซ่อมบำรุงให้เป็นไปตามแผนอย่างเคร่งครัดและรองรับกับปริมาณที่เพียงพอต่อจำนวนเครื่องบินและเที่ยวบินในปัจจุบัน

การพึ่งพาบุคลากรเฉพาะทางด้านอากาศยาน

ธุรกิจการบินมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องพึ่งบุคลากรเฉพาะทางที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสายงาน ซึ่งการมีบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถผลักดันให้การดำเนินธุรกิจเจริญก้าวหน้าและเติบโตได้อย่างยั่งยืนต่อไป

บริษัทฯ ได้ตระหนักถึงปัจจัยด้านบุคลากรดังกล่าว และได้เตรียมความพร้อมในการรับมือกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญผ่านการฝึกอบรมต่างๆ มากมายทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมทั้งการส่งเสริมความก้าวหน้าในสายอาชีพให้พนักงานเติบโตอย่างเท่าเทียมกัน มีการวางแผนผู้สืบทอดตำแหน่ง (Succession Planning) การเลื่อนตำแหน่ง (Promotion) การบริหารคนเก่ง (Talent Management) เป็นต้น ทั้งนี้บริษัทฯ ยังมีการสำรวจสวัสดิการในธุรกิจเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานที่ในปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูงได้ ซึ่งส่งผลให้บริษัทฯ สามารถลดความเสี่ยงดังกล่าวได้

03 ความเสี่ยงด้านการเงิน

ความผันผวนของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินจัดเป็นวัตถุดิบหลักที่สำคัญในการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ ซึ่งราคาน้ำมันอาจผันผวนตลอดเวลาขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน เช่น ความต้องการของตลาด เศรษฐกิจและการเมืองของโลก และอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมหรือประมาณการได้อย่างแม่นยำ นอกจากนี้ สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยยังไม่อนุญาตให้บริษัทฯ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือค่าธรรมเนียมอื่นๆ แยกจากค่าโดยสารสำหรับเที่ยวบินโดยสายภายในประเทศแบบประจำ รวมถึงมีการจำกัดราคาจำหน่ายตัวโดยสารขึ้นสูง แต่ในการดำเนินธุรกิจสายการบินโดยทั่วไป บริษัทฯ จะจำหน่ายตัวโดยสารล่วงหน้าก่อนการบิน ดังนั้นหากราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการหารายได้ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดหาและบริหารต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และเพื่อเป็นการลดและกระจายความเสี่ยง โดยบริษัทฯ ได้ร่วมมือกับบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ในการเป็นพันธมิตรบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงกับบริษัทผู้จำหน่าย

ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ มีรายรับและรายจ่ายที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศ บริษัทฯ จึงมีนโยบายการป้องกันความเสี่ยงจากความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน มีสัดส่วนการป้องกันความเสี่ยง และระยะเวลาการเข้าทำสัญญาที่เหมาะสมในแต่ละช่วงเวลาของการดำเนินงาน โดยการเข้าทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทกับเงินตราต่างประเทศ จะพิจารณาให้สอดคล้องกับทิศทางและความผันผวนโดยมีการติดตามความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนตลอดเวลา

การรักษาสภาพคล่องและการดำรงเสถียรภาพ ในการดำเนินธุรกิจ

ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ ได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกหลายประการ เช่น การแข่งขันด้านราคาขายตั๋วโดยสารของสายการบิน ราคาประหยัด การลดลงของนักท่องเที่ยวจากบางประเทศ ราคาต้นทุนของน้ำมันที่สูงขึ้นตามราคาตลาดโลก เป็นต้น ประกอบกับรายได้ของธุรกิจสายการบินจะผันผวนตามฤดูกาลท่องเที่ยว บริษัทฯ จึงให้ความสำคัญกับการควบคุมดูแลสภาพคล่องให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการใช้เงินทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยมีการเตรียมการและจัดหาแหล่งเงินทุนสำรองไว้สำหรับความต้องการใช้เงินที่ผันผวนตามฤดูกาล การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อรักษาสภาพการดำเนินงานของบริษัทฯ การจัดทำแผนการลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายในระยะยาว ตลอดจนการจัดทำประมาณการกระแสเงินสดเพื่อการดำเนินงานล่วงหน้าและการบริหารสภาพคล่องภายใต้สถานการณ์ที่ต่างกัน

04 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตาม กฎระเบียบและข้อบังคับ

การปฏิบัติตามและการดำรงรักษาใบอนุญาต / ใบรับรอง ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการบิน

การดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ จำเป็นต้องได้รับการอนุญาตจากทางราชการ นอกจากนี้จะต้องอยู่ใต้การบังคับของกฎระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งเงื่อนไขดังกล่าวไม่อยู่ภายใต้อำนาจการควบคุมของบริษัทฯ ดังนั้นหากมีการเปลี่ยนแปลงการตีความของกฎระเบียบหรือการออกกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องใหม่ อาจส่งผลกระทบต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ สำหรับเอกสารและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับอนุญาตให้ทำการบินประกอบด้วย

- ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศ
บริษัทฯ ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศ (“Air Operating License” หรือ “AOL”) ทั้งเส้นทางภายในประเทศและเส้นทางระหว่างประเทศจากกระทรวงคมนาคม

- ใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ

บริษัทฯ ได้รับใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ (“Air Operator Certificate” หรือ “AOC”) จากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกิจการเมื่อ พ.ศ. 2547 บริษัทฯ ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตฯ และใบรับรองฯ อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีเคยทำผิดต่อกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของทางราชการ ทำให้บริษัทฯ มั่นใจว่าจะสามารถต่ออายุใบอนุญาตฯ และใบรับรองฯ ได้อย่างต่อเนื่องต่อไป

- สิทธิการบิน

ในการทำการบินแต่ละเส้นทางทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ บริษัทฯ ต้องได้รับการจัดสรรสิทธิการบินเส้นทางนั้นๆ จากกระทรวงคมนาคม ซึ่งสิทธิการบินดังกล่าวเป็นสิทธิ์ที่ได้รับตลอดไป เว้นแต่หากบริษัทฯ ไม่สามารถเปิดทำการบินเส้นทางใดได้อย่างต่อเนื่อง เกินกว่า 1 ตารางการบิน (ประมาณ 6 เดือน) ทางราชการจะสงวนสิทธิ์ในการเพิกถอนสิทธิการบินในเส้นทางนั้นได้ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีนโยบายที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือกฎหมายของแต่ละประเทศอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความเสี่ยงจากการโดนเพิกถอนใบอนุญาตต่างๆ

โครงสร้างเงินลงทุน และการจัดการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) มีทุนจดทะเบียน 2,499,249,882 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้ หุ้นละ 1 บาท รวมทั้งสิ้น 2,499,249,882 บาท โดยมีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วจำนวน 2,271,999,796 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท รวมทั้งสิ้น 2,271,999,796 บาท โดยบริษัทได้นำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในหมวดธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ โดยใช้ชื่อย่อหลักทรัพย์ว่า “NOK”

ผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 รายแรกของบริษัท มีรายละเอียดดังนี้

ผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้นสามัญ	
	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1. นายณัฐพล จุฬางกูร	540,060,809	23.770
2. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	495,390,721	21.804
3. นายทวีจักร จุฬางกูร	428,552,884	18.862
4. นางหทัยรัตน์ จุฬางกูร	283,726,382	12.488
5. ดร.ธรรม จิราธิวัฒน์	11,600,000	0.511
6. นายพาที สารสิน	11,500,000	0.506
7. นายสมเกียรติ ชินธรรมมิตร	10,966,000	0.482
8. นางปิรียา อภิธโนทัย	10,392,400	0.457
9. นายสุทธิธรรม จิราธิวัฒน์	10,036,800	0.441
10. นางมณฑนา จุลเสนา	8,765,600	0.385

การออกหลักทรัพย์อื่น

บริษัทได้รับมติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2560 เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2560 อนุมัติให้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ครั้งที่ 1 (NOK-W1) (“ใบสำคัญแสดงสิทธิ”) จำนวนไม่เกิน 156,250,000 หุ้น โดยบริษัทฯ เสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิควบคู่กับการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วน โดยไม่คิดมูลค่า ในอัตราส่วนการจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนใหม่ 4 หุ้นสามัญเพิ่มทุน ต่อ 1 หน่วยใบสำคัญแสดงสิทธิ และใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วยสามารถแปลงเป็นหุ้นสามัญได้ 1 หุ้นที่ราคาใช้สิทธิ 5.00 บาทต่อหุ้น โดยกำหนดวันกำหนดการใช้สิทธิครั้งแรกของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ เป็นวันที่ 30 กันยายน 2560 และวันกำหนดการใช้สิทธิครั้งสุดท้ายของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ เป็นวันที่ 29 พฤษภาคม 2563

นโยบายการจ่ายเงินปันผล

บริษัทมีนโยบายจ่ายเงินปันผลของบริษัทให้แก่ผู้ถือหุ้นในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิตามงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ หลังหักภาษีเงินได้นิติบุคคล และหลังหักสำรองตามกฎหมายในแต่ละปี ทั้งนี้ ในการพิจารณาการจ่ายเงินปันผลในแต่ละครั้ง บริษัทจะพิจารณาการจ่ายเงินปันผลโดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น เช่น ผลการดำเนินการและฐานะทางการเงินของบริษัท แผนการลงทุนในแต่ละช่วงเวลาตามที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควรหรือเห็นว่ามีความเหมาะสม และการจ่ายเงินปันผลนั้นจะต้องไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานปกติของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

คณะกรรมการบริษัท

รายชื่อคณะกรรมการบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการของบริษัทประกอบด้วยกรรมการจำนวนทั้งสิ้น 11 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
1. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ ⁽¹⁾	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร
2. นางนลินี งามเศรษฐมาศ	กรรมการ / กรรมการบริหาร
3. นายประเวช องอาจสิทธิกุล	กรรมการ / กรรมการบริหาร / รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
4. นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม ⁽²⁾	กรรมการ
5. นายวิวัฒน์ ปิยะวิโรจน์ ⁽³⁾	กรรมการ
6. นายรัฐพล ภักดีภูมิ	กรรมการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
7. นางจิราพร เสมณะสิริ	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
8. นายอภิชาติ จีระพันธุ์	กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ
9. นายวิสิฐ ตันติสุนทร	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการบริหารความเสี่ยง
10. นายชวลิต อัดตาศาสตร์ ⁽⁴⁾	กรรมการ
11. นางแอตเตอร์ แมรี สุขเกษม (OBE) ⁽⁵⁾	กรรมการอิสระ / กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

โดยมี นางสาวสุนันท์ วิทวัสพงศ์ธร เป็นเลขานุการบริษัท

หมายเหตุ :

- (1) นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระ และประธานกรรมการแทน นายสมหมาย ภาษี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 และเข้าดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารแทน นายประเวช องอาจสิทธิกุล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 27 สิงหาคม 2561
- (2) นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม เข้ารับตำแหน่งกรรมการแทน นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 21 ธันวาคม 2561
- (3) นายวิวัฒน์ ปิยะวิโรจน์ เข้ารับตำแหน่งกรรมการแทน นายธีรพล โชติชนาภิบาล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561
- (4) นายชวลิต อัดตาศาสตร์ เข้ารับตำแหน่งกรรมการแทน นายพาที สารสิน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2561
- (5) นางแอตเตอร์ แมรี สุขเกษม (OBE) เข้ารับตำแหน่งกรรมการแทน นางศุภจี สุธรรมพันธุ์ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2561

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามแทนบริษัทตามหนังสือรับรองบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท คือ กรรมการ 2 คน ใน 6 คน ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัท ตามรายชื่อต่อไปนี้

1. นายประเวช องอาจสิทธิกุล
2. นางนลินี งามเศรษฐมาศ
3. นายชวลิต อัดตาศาสตร์
4. นายรัฐพล ภักดีภูมิ
5. นายวิวัฒน์ ปิยะวิโรจน์
6. นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม

ขอบเขตอำนาจเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

1. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท
2. กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และทิศทางการดำเนินงานของบริษัท และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเพิ่มมูลค่าสูงสุดให้แก่บริษัทและผู้ถือหุ้น
3. กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์การทำการธุรกิจ แผนงาน และงบประมาณประจำปีของบริษัท ควบคุมกำกับดูแล (Monitoring and Supervision) การบริหารและจัดการของฝ่ายบริหาร รวมทั้งผลงานและผลประกอบการประจำปีไตรมาสของบริษัทเทียบกับแผนและงบประมาณ และพิจารณาแนวโน้มระยะต่อไปของปี

4. ดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับแผนธุรกิจ งบประมาณ และธุรกรรมที่มีนัยสำคัญ ตามคู่มืออำนาจอนุมัติของคณะกรรมการ
5. ประเมินผลงานของฝ่ายบริหารอย่างสม่ำเสมอและดูและระบบกลไกการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูงที่เหมาะสม
6. กำหนดกรอบและนโยบายสำหรับการกำหนดเงินเดือน การปรับขึ้นเงินเดือน การกำหนดเงินโบนัส ค่าตอบแทน และบำเหน็จรางวัลของพนักงานบริษัท
7. ดำเนินการให้ฝ่ายบริหารจัดให้มีระบบบัญชี การรายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีที่เชื่อถือได้ ตลอดจนดูแลให้มีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอเหมาะสม
8. พิจารณานุมัติการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน การลงทุนในธุรกิจใหม่ และการดำเนินการใดๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายประกาศ ข้อกำหนด และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่างๆ
9. พิจารณา และ/หรือให้ความเห็นต่อรายการที่เกี่ยวข้องกันและ/หรือการเข้าทำรายการ (ในกรณีที่ขนาดของรายการไม่จำเป็นต้องพิจารณานุมัติโดยที่ประชุมผู้ถือหุ้น) ของบริษัทและบริษัทย่อยให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศข้อกำหนด และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่างๆ
10. ดูแลไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท
11. พิจารณานุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้ผู้ถือหุ้น
12. พิจารณาเรื่องต่างๆ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มของบริษัทอย่างเป็นธรรม โดยกรรมการต้องแจ้งให้บริษัททราบโดยไม่ชักช้า หากมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับบริษัท หรือถือหุ้นเพิ่มขึ้นหรือลดลงในบริษัท หรือบริษัทย่อย ทั้งนี้ สำหรับรายการที่ทำกับกรรมการหรือบุคคลที่อาจมีความ

- ขัดแย้งหรือมีส่วนได้เสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทหรือบริษัทย่อย กรรมการซึ่งมีส่วนได้เสียไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนอนุมัติการทำรายการในเรื่องนั้น
13. กำกับดูแลกิจการอย่างมีจรรยาบรรณและจริยธรรมทางธุรกิจ และทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
14. รายงานความรับผิดชอบของตนในการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปี และครอบคลุมในเรื่องสำคัญๆ ตามนโยบายเรื่องข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
15. มอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือบุคคลอื่นใดปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการได้ การมอบอำนาจแก่กรรมการดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการมอบอำนาจหรือการมอบอำนาจช่วงที่ทำให้กรรมการหรือผู้รับมอบอำนาจจากกรรมการสามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้เสีย หรือมีผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดขัดแย้งกับผลประโยชน์ของบริษัทหรือบริษัทย่อย
16. แต่งตั้งกรรมการชุดย่อยเพื่อช่วยดูแลและระบบบริหารและระบบควบคุมภายในให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ เช่น คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ
17. จัดให้มีเลขานุการบริษัทเพื่อดูแลให้คณะกรรมการและบริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่างๆ

คณะกรรมการตรวจสอบ

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
1. นางจิราพร เสมณะสิริ	ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. นายวิสิฐ ตันติสุนทร	กรรมการตรวจสอบ
3. นายอภิชาติ จีระพันธุ์	กรรมการตรวจสอบ
4. นางสาวจี สุธรรมพันธุ์ ⁽¹⁾	กรรมการตรวจสอบ

โดยมี นายธนัทธร วงศ์วิทย์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

หมายเหตุ : (1) นางสาวจี สุธรรมพันธุ์ ลาออกจากตำแหน่งกรรมการอิสระ, กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และกรรมการตรวจสอบ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2561

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรรมการตรวจสอบ

1. สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเพียงพอ
2. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal control) และระบบการตรวจสอบภายใน (Internal audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายในตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน และ/หรือการว่าจ้างบริษัทตรวจสอบภายในหรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
3. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
4. พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอค่าตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
6. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบและต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้
 - (1) ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องครบถ้วนเป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
 - (2) ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท
 - (3) ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
 - (4) ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
 - (5) ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - (6) จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
 - (7) ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (Charter)

- (8) รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
7. ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบหากพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำดังต่อไปนี้ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นสมควร
 - (1) รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - (2) การทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบควบคุมภายใน
 - (3) การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- หากคณะกรรมการบริษัทหรือผู้บริหารไม่ดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาข้างต้น กรรมการตรวจสอบรายใดรายหนึ่งอาจรายงานว่ามีรายการหรือการกระทำตามข้างต้นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ/หรือตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดหลักทรัพย์
8. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการของบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
1. นายอภิชาติ จีระพันธุ์	ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
2. นางจิราพร เชนะศิริ	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
3. นายรัฐพล ภัคติกุมิ	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

โดยมี นางสาวสุนันท์ วิทวัสพงศ์ธร เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

1. พิจารณานโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท และผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งคัดเลือกบุคคลและเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อนำเสนอต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และ/หรือที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท
2. พิจารณาทบทวนนโยบายและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนและผลประโยชน์ของกรรมการบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท และผู้บริหารระดับสูง
3. ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอค่าตอบแทนกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยคณะกรรมการบริษัทจะเป็นผู้อนุมัติค่าตอบแทนและผลประโยชน์ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ผู้บริหารระดับสูง และค่าตอบแทนและผลประโยชน์ของกรรมการบริษัทให้คณะกรรมการบริษัทนำเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ
4. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
1. นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ ⁽¹⁾	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง
2. นายวิสิฐ ตันติสุนทร ⁽²⁾	กรรมการบริหารความเสี่ยง
3. นายประเสริฐ อัครประดมพงศ์ ⁽³⁾	กรรมการบริหารความเสี่ยง
4. นายนรหัช พลอยใหญ่	กรรมการบริหารความเสี่ยง

โดยมี นายชัยรัตน์ แสงจันทร์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

หมายเหตุ : (1) นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ เข้าดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารความเสี่ยงแทนนายประเวช งามอาจสิทธิกุล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561
(2) นายวิสิฐ ตันติสุนทร เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561
(3) นายประเสริฐ อัครประดมพงศ์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

1. กำหนดแนวทางและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจบริษัทที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องต่อการกำหนดทิศทางการยุทธศาสตร์การดำเนินธุรกิจและแผนธุรกิจต่อคณะกรรมการบริษัท

3. สนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยงองค์กรให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และสอดคล้องกับนโยบายบริหารความเสี่ยงองค์กร

4. ทบทวนปรับปรุงนโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
5. สนับสนุนการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงในทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

6. กำกับดูแล ติดตาม และสอบทานรายงานการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งให้คำแนะนำ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย และมั่นใจว่าบริษัทมีการบริหารจัดการการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจ

7. รายงานผลการบริหารความเสี่ยงที่สำคัญให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบ

8. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
1. พลเอกพรชัย กรานเลิศ ⁽¹⁾	ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
2. นางแฮตเตอร์ แมรี่ สุขเกษม (OBE) ⁽²⁾	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
3. นายนิวัตร บางเสียม ⁽³⁾	กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

โดยมี นายชัยรัตน์ แสงจันทร์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

หมายเหตุ : (1) พลเอกพรชัย กรานเลิศ เข้าดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีแทนนายประเวช งามอาจสิทธิกุล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561
(2) นางแฮตเตอร์ แมรี่ สุขเกษม (OBE) เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2561
(3) นายนิวัตร บางเสียม เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

1. กำหนดแนวทางและนโยบายเกี่ยวกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจบริษัทที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี สอดคล้องต่อการกำหนดทิศทางการยุทธศาสตร์การดำเนินธุรกิจและแผนธุรกิจต่อคณะกรรมการบริษัท

3. สนับสนุนให้มีการบริหารการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์กรตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

4. กำกับดูแล ติดตาม และสอบทานการรายงานการกำกับดูแลกิจการที่ดี พร้อมทั้งให้คำแนะนำ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย และมั่นใจว่าบริษัท มีการบริหารจัดการการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจ

5. ทบทวนปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์กรให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

6. รายงานผลการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบ

7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการบริหาร

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
1. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ ⁽¹⁾	ประธานกรรมการบริหาร
2. นางนลินี งามเศรษฐมาศ	กรรมการบริหาร
3. นายประเวช องอาจสิทธิกุล	กรรมการบริหาร
4. นายธีรพล โชติชนาภิบาล ⁽²⁾	กรรมการบริหาร

โดยมี นางสาวสุนันท์ วิทวัสพงศ์ธร เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร

หมายเหตุ : (1) นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ เข้ารับตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร แทนนายประเวช องอาจสิทธิกุล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 27 สิงหาคม 2561

(2) นายธีรพล โชติชนาภิบาล เข้ารับตำแหน่งกรรมการบริหาร โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2561

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

- พิจารณาการขึ้นครองแผนกลยุทธ์ นโยบายในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงงบประมาณประจำปี เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท
- พิจารณาการขึ้นครองเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจการต่างๆ ของบริษัท ตามคู่มืออำนาจดำเนินการและการอนุมัติค่าใช้จ่าย (Corporate Authorization Index)
- พิจารณาการขึ้นครองงานทุกประเภทที่เสนอคณะกรรมการบริษัท พิจารณา ยกเว้น งานที่อยู่ภายใต้หน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร และ/หรือ งานที่เป็นอำนาจของคณะกรรมการชุดย่อยอื่นที่จะเป็นผู้พิจารณาการขึ้นครองเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทโดยตรง
- พิจารณาการขึ้นครอง การแต่งตั้ง เลื่อนระดับและโยกย้าย ประธานเจ้าหน้าที่ของแต่ละสายงาน (ระดับ Chief) หรือเทียบเท่าก่อน นำเสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่ออนุมัติ และพิจารณาอนุมัติ การว่าจ้าง แต่งตั้ง เลื่อนระดับและโยกย้าย เจ้าหน้าที่บริหารระดับรองลงมาอีกหนึ่งระดับ (ระดับ SVP) หรือเทียบเท่า และให้รายงานต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อทราบ
- การพิจารณาการขึ้นครอง หรือรับทราบกิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่าจำเป็นหรือสมควร เป็นการเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งหากไม่ดำเนินการแล้วจะเกิดความเสียหายแก่บริษัทฯ และให้รายงานคณะกรรมการบริษัทให้ทราบโดยเร็ว
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ LUFTHANSA TECHNIK AG

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
1. นายธีรพล โชติชนาภิบาล ⁽¹⁾	ประธานคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG
2. นายนิพนธ์ สะกิมี่	กรรมการคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG
3. นายอภิชาติ จีระพันธุ์	กรรมการคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG
4. นายชวลิต อัดตาศาสตร์ ⁽²⁾	กรรมการคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG

โดยมี นางสาวภาวิณี ชยาวุฒิกุล เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG

หมายเหตุ : (1) นายธีรพล โชติชนาภิบาล เข้าดำรงตำแหน่งประธานคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2561

(2) นายชวลิต อัดตาศาสตร์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 22 พฤศจิกายน 2561

รายชื่อผู้บริหาร

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
1. นายประเวช องอาจสิทธิกุล ⁽¹⁾	รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. นายพรหัช พลอยใหญ่	ประธานเจ้าหน้าที่สายปฏิบัติการ
3. นายชัยรัตน์ แสงจันทร์	ประธานเจ้าหน้าที่สายสนับสนุน
4. นางสาวภาวิณี ชยาวุฒิกุล	ประธานเจ้าหน้าที่สายการเงิน
5. นายทวีชัย อัจฉริยแพศวีกุล	ประธานเจ้าหน้าที่สายการพาณิชย์

หมายเหตุ : (1) นายประเวช องอาจสิทธิกุล เข้าดำรงตำแหน่งรักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 11 กันยายน 2561

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

1. รับผิดชอบ ดูแล บริหาร การดำเนินงาน และ/หรือการบริหารงานประจำวันของบริษัท รวมถึงการกำกับดูแลการดำเนินงานโดยรวม เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย กลยุทธ์ทางธุรกิจ เป้าหมายและแผนการดำเนินงาน เป้าหมายทางการเงิน และงบประมาณของบริษัทที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท และ/หรือมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
2. จัดทำแผนธุรกิจและกำหนดอำนาจการบริหารงาน ตลอดจนจัดทำงบประมาณที่ใช้ในการประกอบธุรกิจและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อขออนุมัติและมีหน้าที่รายงานความก้าวหน้าตามแผนงานและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท
3. กำหนดโครงสร้างองค์กร วิธีการบริหาร การคัดเลือก การฝึกอบรม การว่าจ้าง และการเลิกจ้างพนักงานของบริษัท และกำหนดอัตราค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทน โบนัส และสวัสดิการต่างๆ สำหรับพนักงาน
4. ติดตามและรายงานสถานะ ฐานะของบริษัท เสนอแนะทางเลือก และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายและสภาพตลาด
5. ดูแลและควบคุมการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของบริษัท อาทิ การเงิน การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในงานด้านปฏิบัติการ และงานด้านสนับสนุนต่างๆ และงานทรัพยากร
6. เป็นตัวแทนบริษัท ตลอดจนมีอำนาจมอบหมายในการติดต่อกับหน่วยงานราชการและหน่วยงานกำกับดูแลอื่นๆ
7. ดูแลติดต่อสื่อสารกับสาธารณชน ผู้ถือหุ้น ลูกค้า และพนักงาน เพื่อเสริมชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดีของบริษัท
8. ดูแลให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี
9. มีอำนาจในการออก แก้ไข เพิ่มเติม ปรับปรุง ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของบริษัท เช่น การบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และวินัยพนักงานและลูกจ้าง การกำหนดเงินเดือนและผลตอบแทนอื่นๆ รวมถึงการสงเคราะห์และสวัสดิการต่างๆ
10. พิจารณา เปรียบเทียบ และอนุมัติการเข้าทำนิติกรรมสัญญา และ/หรือการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และ/หรือการบริหารงานประจำวันของบริษัท ทั้งนี้ ภายใต้วงเงินที่อนุมัติ โดยคณะกรรมการบริษัทตามคู่มืออำนาจการดำเนินการของบริษัท (Authorization Table) มีอำนาจ หน้าที่ และ รับผิดชอบใดๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหรือตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
11. ให้มีอำนาจในการมอบอำนาจช่วง และ/หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนได้ โดยการมอบอำนาจช่วง และ/หรือการมอบหมายดังกล่าวให้อยู่ภายในขอบเขตแห่งการมอบอำนาจตามหนังสือมอบอำนาจที่ให้ไว้ และ/หรือให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อกำหนด หรือคำสั่งที่คณะกรรมการของบริษัทได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ การมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของประธานเจ้าหน้าที่บริหารนั้น จะต้องไม่มีลักษณะเป็นการมอบอำนาจ หรือมอบอำนาจช่วงที่ทำให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หรือผู้รับมอบอำนาจจากประธานเจ้าหน้าที่บริหารสามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง

(ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใดๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทหรือบริษัทย่อยของบริษัท ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาอนุมัติไว้

การสรรหากรรมการและผู้บริหาร

คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน โดยกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจะต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย และกรรมการบริษัทจะเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทหรือไม่ก็ได้ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะเป็นผู้พิจารณานโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท

บริษัทมีนโยบายในการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเข้าดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการบริษัท โดยพิจารณาจากประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถที่จะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท และมีคุณสมบัติครบถ้วนและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม) พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม) ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่เกี่ยวข้อง

การแต่งตั้งกรรมการใหม่จะต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณี) โดยการแต่งตั้งกรรมการบริษัทจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัทฯ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่งจำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการในขณะนั้น ถ้าจำนวนกรรมการจะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับ 1 ใน 3 และกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกให้กลับเข้ามารับตำแหน่งอีกได้
2. ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการบริษัทตามหลักเกณฑ์ และวิธีการดังต่อไปนี้
 - (1) ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับ 1 หุ้นต่อ 1 เสียง
 - (2) ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดตาม (1) เลือกตั้งบุคคลเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ ในกรณีที่เลือกตั้งบุคคลหลายคนเป็นกรรมการ จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากที่สุดเพียงใดก็ได้

(3) บุคคลที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ประธานที่ประชุมเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

3. ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการเลือกบุคคล ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการคราวถัดไป เว้นแต่วาระของกรรมการผู้นั้นจะเหลือน้อยกว่า 2 เดือน โดยบุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนดังกล่าวจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนเข้ามาแทน

คณะกรรมการตรวจสอบ / คณะกรรมการอิสระ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการที่เป็นกรรมการอิสระอย่างน้อย 3 คน โดยกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คน จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้ โดยคณะกรรมการตรวจสอบต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ทั้งนี้ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือของผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการหรือที่ปรึกษาของส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจัดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของกรรมการรายอื่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการ

ใช้พิจารณาอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัยสำคัญ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ความสัมพันธ์ทางธุรกิจตามวรรคหนึ่ง รวมถึงการทำรายการทางการเงินที่กระทำเป็นปกติเพื่อประกอบกิจการ การเช่าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือบริการ หรือการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน ด้วยการรับหรือให้ยืม คำประกันการให้สินทรัพย์เป็นหลักประกันหนี้สิน รวมถึงพฤติการณ์อื่นที่ตนเองเดียวกัน ซึ่งเป็นผลให้บริษัทหรือคู่สัญญาที่มีภาระหนี้ที่ต้องชำระต่ออีกฝ่ายหนึ่งตั้งแต่อายุ 3 ของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของบริษัท หรือตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ทั้งนี้ การคำนวณภาระหนี้ดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการคำนวณมูลค่าของรายการที่เกี่ยวข้องกันตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันโดยอนุโลม แต่ในการพิจารณาภาระหนี้ดังกล่าว ให้นับรวมภาระหนี้ที่เกิดขึ้นในระหว่าง 1 ปีก่อนวันที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบุคคลเดียวกัน

5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงินซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่
8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัท หรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่นซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัท หรือบริษัทย่อย

- 9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท
- 10. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
- 11. ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกันเฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน กรรมการอิสระอาจได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทโดยมีการตัดสินใจในรูปแบบขององค์คณะ (collective decision) ได้

ในกรณีที่แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระเป็นบุคคลที่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการให้บริการทางวิชาชีพเกินมูลค่าที่กำหนดตามข้อ 4. หรือ 6. คณะกรรมการบริษัท อาจพิจารณาผ่อนผันให้ได้ หากเห็นว่าการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อไปในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นในวาระพิจารณาแต่งตั้งกรรมการอิสระด้วย

- 1. ลักษณะความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการให้บริการทางวิชาชีพที่ทำให้บุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- 2. เหตุผลและความจำเป็นที่ยังคงหรือแต่งตั้งให้บุคคลดังกล่าวเป็นกรรมการอิสระ

3. ความเห็นของคณะกรรมการบริษัทในการเสนอให้มีการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นกรรมการอิสระ

ผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะเป็นผู้พิจารณานโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท และผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งคัดเลือกบุคคลและเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อนำเสนอต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และ/หรือที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง ดังนั้น อำนาจในการแต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นของคณะกรรมการบริษัท

อย่างไรก็ดี ตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารจัดเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อบริษัท และเพื่อให้มั่นใจได้ว่าบุคคลที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ อีกทั้งมีความเป็นอิสระในการบริหารงาน ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนทำหน้าที่ในการสรรหาบุคคลที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่งดังกล่าว หากตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารว่างลง

สำหรับตำแหน่งผู้บริหารระดับประธานเจ้าหน้าที่ของแต่ละสายงาน (ระดับ Chief) หรือเทียบเท่า คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนทำหน้าที่ในการสรรหาบุคคลที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่งเพื่อนำเสนอต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารพิจารณา คณะกรรมการบริหารพิจารณาลั่นกรอง และคณะกรรมการบริษัทอนุมัติแต่งตั้งตามลำดับ

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

คำตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย

- อัตราค่าตอบแทนกรรมการบริษัท

ตำแหน่ง	คำตอบแทนรายเดือน (บาท/คน/เดือน)	ค่าเบี้ยประชุม (บาท/คน/ครั้ง)
1. ประธานกรรมการ	30,000	30,000 (หากเดือนใดประชุมมากกว่า 1 ครั้ง คงให้ได้รับ 30,000 บาท)
2. กรรมการ	20,000	20,000 (หากเดือนใดประชุมมากกว่า 1 ครั้ง คงให้ได้รับ 20,000 บาท)

- อัตราค่าตอบแทนกรรมการตรวจสอบ (นอกเหนือจากอัตราค่าตอบแทนกรรมการบริษัท)

ตำแหน่ง	ค่าเบี้ยประชุมกรรมการตรวจสอบ (บาท/คน/ครั้ง)
1. ประธานกรรมการตรวจสอบ	30,000
2. กรรมการตรวจสอบ	20,000

- อัตราค่าตอบแทนกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน (นอกเหนือจากอัตราค่าตอบแทนกรรมการบริษัท)

ตำแหน่ง	ค่าเบี้ยประชุมกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน (บาท/คน/ครั้ง)
1. ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	30,000
2. กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	20,000

- อัตราค่าตอบแทนกรรมการบริหารความเสี่ยง (นอกเหนือจากอัตราค่าตอบแทนกรรมการบริษัท)

ตำแหน่ง	ค่าเบี้ยประชุมกรรมการบริหารความเสี่ยง (บาท/คน/ครั้ง)
1. ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง	30,000
2. กรรมการบริหารความเสี่ยง	20,000

- อัตราค่าตอบแทนกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี (นอกเหนือจากอัตราค่าตอบแทนกรรมการบริษัท)

ตำแหน่ง	ค่าเบี้ยประชุมกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี (บาท/คน/ครั้ง)
1. ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	30,000
2. กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	20,000

- อัตราค่าตอบแทนกรรมการบริหาร (นอกเหนือจากอัตราค่าตอบแทนกรรมการบริษัท)

ตำแหน่ง	ค่าเบี้ยประชุมกรรมการบริหาร (บาท/คน/ครั้ง)
1. ประธานกรรมการบริหาร	30,000
2. กรรมการบริหาร	20,000

- อัตราค่าตอบแทนกรรมการคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG (นอกเหนือจากอัตราค่าตอบแทนกรรมการบริษัท)

ตำแหน่ง	ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG (บาท/คน/ครั้ง)
1. ประธานคณะกรรมการฯ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG	15,000
2. กรรมการคณะกรรมการฯ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG	10,000

ทั้งนี้ ที่ปรึกษาประธานกรรมการหรือที่ปรึกษาบริษัท ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ จะได้รับค่าเบี้ยประชุมตามตำแหน่งที่ดำรงอยู่ รวมทั้งผู้บริหารของบริษัทที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการ และคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ จะมิได้รับค่าตอบแทนใดๆ

นอกจากค่าตอบแทนที่เป็นจำนวนเงินคณะกรรมการของบริษัท ได้รับสิทธิประโยชน์ด้านบัตรโดยสารในเส้นทางที่บริษัทให้บริการเป็นจำนวน 24 ใบต่อปี (ซึ่งกรรมการจะต้องชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ อาทิ ค่าธรรมเนียมน้ำมัน ค่าภาษีสนามบิน ค่าประกันภัย ค่าธรรมเนียมในการดำเนินการและภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น)

ดังนั้น ในปี 2561 บริษัทมีการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่กรรมการ และคณะกรรมการชุดย่อย จำนวน 22 ราย โดยเป็นการจ่ายในลักษณะของค่าตอบแทนรายเดือน ค่าเบี้ยประชุม รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 8,410,000 บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายชื่อ	ฐานะ กรรมการ บริษัท	ฐานะ กรรมการ ตรวจสอบ	ฐานะ กรรมการ สรรหาและ กำหนด ค่าตอบแทน	ฐานะ กรรมการ บริหาร ความเสี่ยง	ฐานะ กรรมการ กำกับดูแล กิจการที่ดี	ฐานะคณะ กรรมการ บริหาร	ฐานะคณะ อนุกรรมการ เพื่อดำเนิน การเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG	รวม ค่าตอบแทน ทั้งสิ้น
1. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ ⁽¹⁾	600,000	-	-	-	-	120,000	-	720,000
2. นายประเวช องอาจสิทธิกุล ⁽²⁾	320,000	-	-	90,000	90,000	510,000	-	1,010,000
3. นางนลินี งามเศรษฐมาศ	480,000	-	-	-	-	280,000	-	760,000
4. นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม ⁽³⁾	20,000	-	-	-	-	-	-	20,000
5. นายรัฐพล ภัคดีภูมิ	480,000	-	100,000	-	-	-	-	580,000
6. นายวิวัฒน์ ปิยะวิโรจน์ ⁽⁴⁾	120,000	-	-	-	-	-	-	120,000
7. นายชวลิต อุตทศศาสตร์ ⁽⁵⁾	440,000	-	-	-	-	-	10,000	450,000
8. นางจิราพร เหมนะสิริ	460,000	300,000	140,000	-	-	-	-	900,000
9. นายวิสิฐ ตันติสุนทร ⁽⁶⁾	460,000	180,000	-	60,0 00	-	-	-	700,000
10. นายอภิชาติ จีระพันธุ์	440,000	140,000	210,000	-	-	-	70,000	860,000
11. นางแอสเตอร์ แมรี สุขเกษม (OBE) ⁽⁷⁾	300,000	-	-	-	100,000	-	-	400,000
12. นายธีรพล โชติชนาภิบาล ⁽⁸⁾	360,000	-	-	-	-	380,000	120,000	860,000
13. พลเอกพรชัย กวานเลิศ ⁽⁹⁾	-	-	-	-	120,000	-	-	120,000
14. นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ ⁽¹⁰⁾	-	-	-	150,000	-	-	-	150,000
15. นายนิวัตร บางแสงี่ยม ⁽¹¹⁾	-	-	-	-	40,000	-	-	40,000
16. นายประเสริฐ อัครประณพพงศ์ ⁽¹²⁾	-	-	-	60,000	-	-	-	60,000
17. นายนิพนธ์ สะกิมี่	-	-	-	-	-	-	80,000	80,000
18. นายนรหัช พลอยใหญ่	-	-	-	-	-	-	-	-
19. นายปิยะ ยอดมณี	-	-	-	-	-	-	-	-
20. นายสมหมาย ภาชี	120,000	-	-	-	-	-	-	120,000
21. นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว ⁽¹³⁾	300,000	-	-	-	-	-	-	300,000
22. นางศุภจี สุธรรมพันธุ์	140,000	20,000	-	-	-	-	-	160,000

หมายเหตุ : (1) นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระ และประธานกรรมการแทน นายสมหมาย ภาชี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 และเข้าดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารแทน นายประเวช องอาจสิทธิกุล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 27 สิงหาคม 2561

(2) นายประเวช องอาจสิทธิกุล ลาออกจากตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร, ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง และประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 9 สิงหาคม 2561 และเข้าดำรงตำแหน่งรักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 11 กันยายน 2561

(3) นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม เข้าดำรงตำแหน่งแทน นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 21 ธันวาคม 2556

(4) นายวิวัฒน์ ปิยะวิโรจน์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการแทน นายธีรพล โชติชนาภิบาล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(5) นายชวลิต อุตทศศาสตร์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการแทน นายพาที สารสิน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2561

(6) นายวิสิฐ ตันติสุนทร เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(7) นางแอสเตอร์ แมรี สุขเกษม (OBE) เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระ และกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี แทนนางศุภจี สุธรรมพันธุ์ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2561

(8) นายธีรพล โชติชนาภิบาล ลาออกจากตำแหน่งกรรมการและเข้าดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาบริษัท โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561 และเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2561 และเข้าดำรงตำแหน่งประธานคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2561

(9) พลเอกพรชัย กวานเลิศ เข้าดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกับการดูแลกิจการที่ดีแทน นายประเวช องอาจสิทธิกุล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(10) นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ เข้าดำรงตำแหน่งประธานบริหารความเสี่ยงแทน นายประเวช องอาจสิทธิกุล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(11) นายนิวัตร บางแสงี่ยม เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(12) นายประเสริฐ อัครประณพพงศ์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(13) นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2560 และได้มอบหมายให้นายธีรพล โชติชนาภิบาล เข้าร่วมประชุมแทน กรณีที่ไม่สามารถเข้าประชุมได้

คำตอบแทนผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีผู้บริหารทั้งสิ้น 5 คน ได้รับคำตอบแทนในรูปเงินเดือน โบนัส และผลตอบแทนอื่นๆ เช่น เงินประกันสังคม เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ค่าตำแหน่ง ค่าพาหนะเหมาจ่าย เป็นต้น ทั้งนี้การให้โบนัสแก่กรรมการและผู้บริหารของบริษัทจะพิจารณาจากผลกำไรจากการดำเนินงานและผลงานของผู้บริหารแต่ละคน สำหรับคณะกรรมการนั้นให้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยใน ปี 2561 บริษัทจ่ายคำตอบแทนให้ผู้บริหารบริษัทจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นการจ่ายในลักษณะเงินเดือนรวมทั้งสิ้น 13.76 ล้านบาท และงดจ่ายโบนัส

นอกจากคำตอบแทนที่เป็นตัวเงินแล้ว ผู้บริหารบริษัทยังได้รับสิทธิประโยชน์บัตรโดยสารในเส้นทางที่บริษัทให้บริการเป็นจำนวน 24 ใบต่อปี (ไม่รวมค่าธรรมเนียมต่างๆ อาทิ ค่าธรรมเนียมน้ำมัน ค่าภาษีสนามบิน ค่าประกันภัย ค่าธรรมเนียมในการดำเนินการ และภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น)

การประชุมคณะกรรมการบริษัท

ในปี 2561 บริษัทมีการจัดการประชุมคณะกรรมการบริษัทจำนวน 18 ครั้ง และการประชุมคณะกรรมการบริษัทโดยไม่มีผู้บริหารอีก 1 ครั้ง รวมทั้งมีการประชุมคณะกรรมการชุดย่อย ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวน 10 ครั้ง ประชุมกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทนจำนวน 7 ครั้ง ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงจำนวน 6 ครั้ง ประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี จำนวน 5 ครั้ง การประชุมคณะกรรมการบริหาร 21 ครั้ง และการประชุมคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG อีก 8 ครั้ง โดยรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมเป็นดังนี้

รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม						
	คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	คณะกรรมการบริหาร	คณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG
1. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ ⁽¹⁾	15/15	-	-	-	-	4/4	-
2. นายประเวช องอาจสิทธิกุล ⁽²⁾	17/18	-	-	3/3	3/3	21/21	-
3. นางนลินี งามเศรษฐมาศ	17/18	-	-	-	-	13/21	-
4. นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม ⁽³⁾	0/1	-	-	-	-	-	-
5. นายรัฐพล ภักดีภูมิ	15/18	-	5/7	-	-	-	-
6. นายวิวัฒน์ ปิยะวิโรจน์ ⁽⁴⁾	3/5	-	-	-	-	-	-
7. นายชวลิต อัดดิสาศรี ⁽⁵⁾	15/16	-	-	-	-	-	1/1
8. นางจิราพร เชนะสิริ	16/18	10/10	7/7	-	-	-	-
9. นายวิสิฐ ตันติสุนทร ⁽⁶⁾	16/18	9/10	-	3/3	-	-	-
10. นายอภิชาติ จีระพันธุ์	13/18	7/10	7/7	-	-	-	7/8
11. นางแอสเตอร์ แมรี สุขเกษม (OBE) ⁽⁷⁾	11/13	-	-	-	5/5	-	-
12. นายธีรพล โชติชนาภิบาล ⁽⁸⁾	13/13	-	-	-	-	19/21	8/8
13. พลเอกพรชัย กรานเลิศ ⁽⁹⁾	-	-	-	-	5/5	-	-
14. นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ ⁽¹⁰⁾	-	-	-	5/5	-	-	-
15. นายนิวัตร บางเสี่ยม ⁽¹¹⁾	-	-	-	-	2/2	-	-
16. นายประเสริฐ อัครประดมพงศ์ ⁽¹²⁾	-	-	-	3/3	-	-	-
17. นายนิพนธ์ สะกิมี่	-	-	-	-	-	-	8/8
18. นายนรหัช พลอยใหญ่	-	-	-	6/6	-	-	-
19. นายปิยะ ยอดมณี	10/11	-	-	-	-	17/17	4/5
20. นายสมหมาย ภาษี	2/2	-	-	-	-	-	-
21. นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว ⁽¹³⁾	7/13	-	-	-	-	0/15	-
22. นางศุภจี สุธรรมพันธุ์	4/5	1/1	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : (1) นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระ และประธานกรรมการแทน นายสมหมาย ภาษี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 และเข้าดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารแทน นายประเวช องอาจสิทธิกุล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 27 สิงหาคม 2561

(2) นายประเวช องอาจสิทธิกุล ลาออกจากตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร, ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง และประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 9 สิงหาคม 2561 และเข้าดำรงตำแหน่งรักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 11 กันยายน 2561

(3) นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม เข้าดำรงตำแหน่งแทน นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 21 ธันวาคม 2556

(4) นายวิวัฒน์ ปิยะวิโรจน์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการแทน นายธีรพล โชติชนาภิบาล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(5) นายชวลิต อัดดิสาศรี เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการแทน นายพาที สารสิน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2561

(6) นายวิสิฐ ตันติสุนทร เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(7) นางแอสเตอร์ แมรี สุขเกษม (OBE) เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระ และกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี แทนนางศุภจี สุธรรมพันธุ์ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2561

(8) นายธีรพล โชติชนาภิบาล ลาออกจากตำแหน่งกรรมการและเข้าดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาบริษัท โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561 และเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2561 และเข้าดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2561

(9) พลเอกพรชัย กรานเลิศ เข้าดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกับการดูแลกิจการที่ดีแทน นายประเวช องอาจสิทธิกุล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(10) นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ เข้าดำรงตำแหน่งประธานบริหารความเสี่ยงแทน นายประเวช องอาจสิทธิกุล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(11) นายนิวัตร บางเสี่ยม เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(12) นายประเสริฐ อัครประดมพงศ์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2561

(13) นางอุษณีย์ แสงสิงแก้ว เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2560 และได้มอบหมายให้นายธีรพล โชติชนาภิบาล เข้าร่วมประชุมแทนกรณีที่ไม่สามารถเข้าประชุมได้

นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี และส่งเสริมการยกระดับหลักการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจที่ทำให้บริษัทมีระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมกิจการของบริษัทให้มีความขยายตัวและมั่นคงต่อไป อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในระยะยาว

ดังนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 12/2561 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2561 ได้มีมติอนุมัติให้ปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยได้แบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 : สิทธิของผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญและเคารพสิทธิของผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน และตระหนักว่าผู้ถือหุ้นมีสิทธิในความเป็นเจ้าของโดยควบคุมบริษัทผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่แทนตน และมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัท ดังนั้น บริษัทจึงได้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นในการให้สิทธิในเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานหรือสิทธิที่ผู้ถือหุ้นสมควรได้รับ เช่น สิทธิการซื้อขายหรือการโอนหุ้น สิทธิการมีส่วนแบ่งในกำไรของกิจการ สิทธิการได้รับข่าวสารข้อมูลของกิจการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ ทันเวลา และเท่าเทียมกัน เพื่อประกอบการตัดสินใจในทุกๆ เรื่อง สิทธิการเสนอชื่อกรรมการหรือเสนอวาระการประชุมเพิ่มเติมได้ก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น สิทธิการเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ สิทธิการกำหนดคำตอบแทนกรรมการ สิทธิการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และสิทธิกำหนดจำนวนเงินค่าสอบบัญชีรวมถึงเรื่องที่มีผลกระทบต่อบริษัท เป็นต้น และจะไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดหรือลดทอนสิทธิของผู้ถือหุ้น

ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทจึงได้กำหนดแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น พร้อมทั้งสิทธิของผู้ถือหุ้นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การจัดการประชุมผู้ถือหุ้น

1. ก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น

1.1 การจัดส่งข้อมูลให้ผู้ถือหุ้นโดยศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ของบริษัทเป็นผู้ดำเนินการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นต่อการพิจารณาตัดสินใจซึ่งหนังสือเชิญประชุมนั้นจะจัดทำทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษสำหรับผู้ถือหุ้นที่เป็นชาวต่างชาติโดยระบุวัตถุประสงค์และเหตุผลตลอดจนความเห็นของคณะกรรมการในทุกวาระ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ศึกษาข้อมูลอย่างครบถ้วนล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 7 วัน นอกจากนี้บริษัทได้ลงประกาศในหนังสือพิมพ์ เพื่อแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวาระการประชุมทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามที่กฎหมายกำหนดอย่างครบถ้วน

1.2 เพิ่มช่องทางในการรับทราบข่าวสารของผู้ถือหุ้นผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัท โดยนำข่าวสารและรายละเอียดไว้ที่เว็บไซต์ของบริษัท nok-th.listedcompany.com โดยเฉพาะในกรณีหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น ให้เผยแพร่ก่อนวันประชุมล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถดาวน์โหลดข้อมูลระเบียบวาระการประชุมได้อย่างสะดวกและครบถ้วน

1.3 กรณีที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองได้ บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระหรือบุคคลใดๆ เข้าร่วมประชุมแทนตนได้โดยใช้หนังสือมอบฉันทะที่บริษัทได้จัดส่งไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม ทั้ง 3 รูปแบบตามที่กฎหมายกำหนดพร้อมคำแนะนำในการมอบฉันทะ เตรียมเอกสารแนบไปไว้บริการผู้รับมอบฉันทะโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

1.4 อำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันในการเข้าร่วมประชุมทั้งในเรื่องสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น มีที่จอดรถเพียงพอสำหรับผู้ถือหุ้นที่ขับรถมา และมีการคมนาคมที่สะดวกสำหรับผู้ถือหุ้นทั่วไปโดยแนบแผนที่ตั้งของสถานที่ประชุมไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม

- 1.5 กำหนดการประชุม ต้องไม่ตรงกับวันหยุดนักขัตฤกษ์หรือวันหยุดต่อเนื่อง และกำหนดในเวลาที่เหมาะสม

2. การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้น

- 2.1 คณะกรรมการมีการเตรียมบุคลากรตรวจสอบเอกสารให้ผู้ที่มาประชุมอย่างเพียงพอเพื่อความสะดวกรวดเร็วถูกต้อง สามารถตรวจสอบได้ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการลงทะเบียน เช่น ระบบบาร์โค้ด (Barcode) เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการลงทะเบียนผู้ถือหุ้น การนับคะแนนและแสดงผล เพื่อให้การดำเนินการประชุมสามารถกระทำได้รวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ

- 2.2 จัดให้มีบุคคลที่เป็นอิสระเป็นผู้ตรวจนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้น โดยให้มีการใช้บัตรลงคะแนนในทุกวาระการประชุมที่ต้องมีการลงคะแนนเสียง ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ในกรณีมีข้อโต้แย้งในภายหลัง พร้อมทั้งตรวจนับคะแนนเสียงและเปิดเผยผลการลงคะแนนเสียงและบันทึกมติของที่ประชุมไว้อย่างชัดเจนในรายงานการประชุม

- 2.3 ในการประชุมผู้ถือหุ้นจะดำเนินการให้มีการพิจารณาและลงคะแนนเรียงตามวาระที่กำหนด โดยไม่เปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญ หรือเพิ่มวาระการประชุมในการประชุมอย่างกะทันหัน รวมทั้งจัดให้มีการลงมติเป็นแต่ละรายการในกรณีที่วาระนั้นมีหลายรายการ เช่น วาระการแต่งตั้งกรรมการ

- 2.4 ในการประชุมผู้ถือหุ้นเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเท่าเทียมกันในการตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัท สอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ และให้กรรมการทุกท่าน รวมทั้งผู้บริหารที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อตอบข้อซักถามจากผู้ถือหุ้นโดยพร้อมเพรียงกัน รวมทั้งให้สิทธิในการซักถามประธานคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

- 2.5 ก่อนเริ่มการประชุมให้มีการแนะนำคณะกรรมการบริษัท ประธานกรรมการชุดย่อยชุดต่างๆ คณะผู้บริหาร และผู้สอบบัญชีของบริษัท ที่เข้าร่วมประชุมให้ที่ประชุมรับทราบ พร้อมทั้งแจ้งองค์ประชุมซึ่งประกอบด้วยจำนวนผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง จำนวนผู้รับมอบฉันทะประชุมแทนผู้ถือหุ้น และจำนวนผู้ถือหุ้นที่มอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัทเป็นผู้รับมอบฉันทะ ตลอดจนมีการชี้แจงวิธีการลงคะแนนเสียง และการนับคะแนนเสียงให้ผู้ถือหุ้นทราบก่อนเริ่มการประชุม

- 2.6 ประธานในที่ประชุมต้องจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิอย่างเท่าเทียมกันในการซักถามหรือเสนอความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทได้ รวมถึงการตอบคำถามของผู้ถือหุ้นอย่างครบถ้วนในประเด็นสำคัญ โดยมีการบันทึกประเด็นข้อซักถาม คำชี้แจง และข้อคิดเห็นที่สำคัญ ไว้ในรายงานการประชุม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เข้าประชุมได้รับทราบ

3. ภายหลังการประชุมผู้ถือหุ้น

- 3.1 ให้มีการจัดทำรายงานการประชุมและการเปิดเผยมติของที่ประชุม ซึ่งการบันทึกรายงานการประชุมจะต้องดำเนินการให้ครบถ้วน ถูกต้อง โปร่งใส โดยประกอบด้วยรายละเอียดในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญดังต่อไปนี้

- รายชื่อและตำแหน่งของกรรมการ กรรมการชุดย่อยต่างๆ ผู้บริหารระดับสูง และตัวแทนของผู้สอบบัญชีที่เข้าร่วมประชุมและที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุม (ถ้ามี)
- องค์ประชุม ซึ่งประกอบด้วยจำนวนผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง จำนวนผู้รับมอบฉันทะที่เข้าประชุมแทนผู้ถือหุ้น และจำนวนผู้ถือหุ้นที่มอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัทเป็นผู้รับมอบฉันทะ
- วิธีการลงคะแนนเสียงในแต่ละวาระ และการนับคะแนนเสียงเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นก่อนเริ่มการประชุมและแนวทางการใช้บัตรลงคะแนน
- คะแนนเสียงที่ลงมติเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียงในทุกๆ วาระที่ต้องมีการลงคะแนนเสียงและระบุชื่อและจำนวนหุ้นของผู้ที่ไม่ได้สิทธิออกเสียงในแต่ละวาระ (ถ้ามี)
- การบันทึกข้อซักถาม คำชี้แจง และข้อคิดเห็นที่สำคัญ ไว้ในรายงานประชุม

- 3.2 ให้แจ้งมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภายในวันทำการถัดไป โดยระบุคะแนนเสียงทั้งที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียงในแต่ละวาระ รวมทั้งจัดทำรายงานการประชุมทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และจัดส่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเผยแพร่รายงานการประชุมบนเว็บไซต์บริษัทภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบได้ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงการประชุมครั้งต่อไป อีกทั้งมีระบบการจัดเก็บรายงานการประชุมที่ดีที่สุดที่สามารถตรวจสอบและอ้างอิงได้

- 3.3 เพิ่มความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นในการได้รับเงินปันผลโดยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร (ถ้ามีการจ่ายเงินปันผล) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นได้รับเงินปันผลตรงเวลา ป้องกันปัญหาเรื่องเช็คชำรุด สูญหาย หรือส่งถึงผู้ถือหุ้นล่าช้า

หมวดที่ 2 : การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม ไม่ว่าผู้ถือหุ้นที่เป็นผู้บริหารและผู้ถือหุ้นที่ไม่เป็นผู้บริหาร รวมทั้งผู้ถือหุ้นต่างชาติ โดยจะดำเนินการต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นในการใช้สิทธิในเรื่องต่างๆ ที่ผู้ถือหุ้นสมควรได้รับ ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทจึงมีนโยบายดังนี้

1. ให้บริษัทแจ้งกำหนดการประชุมพร้อมระเบียบวาระ และความเห็นของกรรมการต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัท nok-th.listedcompany.com
2. ให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นในการออกเสียงลงคะแนนในแบบหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียง หุ้นประเภทเดียวกันมีสิทธิออกเสียงที่เท่าเทียมกันเท่ากับหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียง
3. เปิดโอกาสและให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นในการแต่งตั้งกรรมการรายบุคคล
4. เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเสนอชื่อกรรมการ หรือเสนอวาระการประชุมเพิ่มเติมได้ก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น
5. อำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง โดยบริษัทได้จัดส่งหนังสือมอบฉันทะไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม ทั้งแบบ ก. แบบ ข. และ แบบ ค. ให้ผู้ถือหุ้นสามารถเลือกใช้ได้ พร้อมทั้งแนบเอกสารหลักฐานตลอดจนคำแนะนำวิธีการมอบฉันทะเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถจัดเตรียมได้อย่างถูกต้องและไม่เกิดปัญหาในการเข้าร่วมประชุมของผู้รับมอบฉันทะ นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นยังสามารถดาวน์โหลดแบบหนังสือมอบฉันทะดังกล่าวจากเว็บไซต์ของบริษัท nok-th.listedcompany.com ได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย
6. เสนอรายชื่อของกรรมการอิสระของบริษัทอย่างน้อยจำนวน 1 คน เพื่อเป็นทางเลือกในการมอบฉันทะสำหรับผู้ถือหุ้น โดยบริษัทได้แนบรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อและประวัติกรรมการอิสระไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุมด้วย
7. ดำเนินการประชุมผู้ถือหุ้นโดยเรียงตามวาระที่ได้แจ้งไว้ในหนังสือเชิญประชุม และไม่มีเพิ่มวาระในที่ประชุมโดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุม ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม
8. ให้มีการใช้บัตรลงคะแนนในทุกวาระการประชุมที่ต้องมีการลงคะแนนเสียง ทั้งนี้เพื่อความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ในกรณีมีข้อโต้แย้งในภายหลัง พร้อมทั้งตรวจนับคะแนนเสียงและเปิดเผยผลการลงคะแนนเสียงและบันทึกมติของที่ประชุมไว้อย่างชัดเจนในรายงานการประชุม

9. ให้ปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้ถือหุ้นส่วนน้อย ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้นชาวไทยหรือผู้ถือหุ้นต่างชาติ

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน คณะกรรมการบริษัทได้มีมาตรการการป้องกันกรณีที่กรรมการและผู้บริหารใช้ข้อมูลภายในเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและผู้อื่นในทางมิชอบ ซึ่งเป็นการเอาเปรียบผู้ถือหุ้นอื่น เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายใน การนำข้อมูลภายในไปเปิดเผยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการและผู้บริหาร ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ถือหุ้นโดยรวม จึงได้กำหนดนโยบายการใช้ข้อมูลภายในของบริษัทไว้ดังนี้

นโยบายการใช้ข้อมูลภายในของบริษัท

1. ให้ความรู้แก่กรรมการและผู้บริหาร เกี่ยวกับหน้าที่ในการรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษตามมาตรา 275 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) รวมทั้งการรายงานการได้มาหรือจำหน่ายหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามมาตรา 246 และบทกำหนดโทษตามมาตรา 298 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม)
2. ให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัท รวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ จัดทำและเปิดเผยรายงานการถือครองหลักทรัพย์และรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษตามมาตรา 275 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) และจัดส่งสำเนารายงานนี้ให้แก่บริษัทในวันเดียวกับวันที่ส่งรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
3. กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัทและบริษัทย่อย ที่ได้รับทราบข้อมูลภายในที่เป็นสาระสำคัญซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ต้องใช้ความระมัดระวังในการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในช่วง 1 เดือน ก่อนที่งบการเงินหรือข้อมูลภายในนั้นจะเปิดเผยต่อสาธารณชนและในช่วงระยะเวลา 24 ชั่วโมงภายหลังจากที่ข้อมูลภายในของบริษัทได้เปิดเผยต่อสาธารณชนแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายในต้องไม่เปิดเผยข้อมูลนั้นให้ผู้อื่นทราบจนกว่าจะได้มีการแจ้งข้อมูลนั้นให้แก่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มาตรการลงโทษหากมีการกระทำการฝ่าฝืนระเบียบปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น บริษัทถือเป็นความผิดทางวินัยตามข้อบังคับการทำงานของบริษัท โดยจะพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี ได้แก่ การตักเตือน

ด้วยวาจา การตกเตือนเป็นหนังสือ การภาคทัณฑ์ ตลอดจนการเลิกจ้างพนักงานการเป็นพนักงานด้วยเหตุไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก แล้วแต่กรณี เป็นต้น

4. ห้ามมิให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัท ใช้ข้อมูลภายในของบริษัทที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ของบริษัท ซึ่งยังมีได้เปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งตนได้ล่วงรู้มาในตำแหน่งหรือฐานะเช่นนั้น มาใช้เพื่อการซื้อหรือขาย หรือเสนอซื้อหรือเสนอขาย หรือชักชวนให้บุคคลอื่นซื้อหรือขาย หรือเสนอซื้อหรือเสนอขายซึ่งหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่น (ถ้ามี) ของบริษัท ไม่ว่าทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ในประการที่อาจจะเกิดความเสียหายแก่บริษัทไม่ว่าทั้งทางตรงหรือทางอ้อม และไม่ว่าการกระทำความดังกล่าวจะทำได้เพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่น หรือนำข้อเท็จจริงเช่นนั้นออกเปิดเผยเพื่อให้ผู้อื่นกระทำความดังกล่าว โดยตนได้รับผลประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม
5. ห้ามมิให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัทเปิดเผยข้อมูลภายในหรือความลับของบริษัท ตลอดจนข้อมูลความลับของคู่ค้าของบริษัท ที่ตนได้รับทราบจากการปฏิบัติหน้าที่ให้บุคคลภายนอกรับทราบ แม้ว่าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายแก่บริษัทและคู่ค้าของบริษัท
6. กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัท มีหน้าที่เก็บรักษาความลับ และ/หรือข้อมูลภายในของบริษัทและมีหน้าที่ในการใช้ข้อมูลภายในของบริษัทเพื่อประโยชน์การดำเนินธุรกิจของบริษัทเท่านั้น ทั้งนี้ ห้ามมิให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัท นำความลับ และ/หรือข้อมูลภายในของบริษัทไปใช้ประโยชน์ให้แก่บริษัทอื่นที่ตนเองเป็นผู้ถือหุ้น กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง
7. กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัทมีหน้าที่ปฏิบัติตามแนวทางการใช้ข้อมูลภายในของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด รวมถึงกฎเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนั้น คณะกรรมการบริษัทได้ให้ความสำคัญต่อการพิจารณารายการต่างๆ อย่างโปร่งใส และเป็นประโยชน์ต่อบริษัทเป็นสำคัญ รวมทั้งให้ความสำคัญต่อการป้องกันรายการที่อาจเป็นความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการระหว่างกัน จึงได้กำหนดนโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันไว้ดังนี้

นโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน

1. ผู้บริหารและพนักงานต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของบริษัท ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องยึดถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดเพื่อเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลความเข้าใจในการถือปฏิบัติของพนักงานทั้งบริษัท
2. กรรมการบริษัทและผู้บริหารต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงความสัมพันธ์หรือรายการเกี่ยวโยงในกิจการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
3. มีการนำเสนอรายการที่เกี่ยวข้องกันต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริษัทตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และดูแลให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด

พร้อมกันนี้ คณะกรรมการบริษัทมีการกำหนดให้กรรมการและผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียของตนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณะกรรมการสามารถพิจารณาธุรกรรมของบริษัทที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และสามารถตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของบริษัทได้โดยรวม ซึ่งกรรมการและผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียกับธุรกรรมที่ทำกับบริษัทไม่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ธุรกรรมดังกล่าว จึงได้กำหนดนโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์เพื่อเป็นแนวปฏิบัติดังนี้

นโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการบริษัทกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์บนหลักการที่ว่า การตัดสินใจใดๆ ในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจจะต้องทำเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเท่านั้น และควรหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกำหนดให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียกับรายการที่พิจารณา ต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงความสัมพันธ์หรือการมีส่วนได้เสียของตนในรายการดังกล่าว และต้องไม่เข้าร่วมการพิจารณาตัดสินใจ รวมถึงไม่มีอำนาจอนุมัติในธุรกรรมนั้นๆ

นอกจากนั้น กรรมการและผู้บริหารจะต้องนำเสนอวาระการประชุมใดๆ ที่คาดว่าจะเป็นการประชุมที่อาจจะก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบริษัทกับผู้ถือหุ้นใหญ่รายใดๆ ให้กับคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาก่อน หากคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาว่ารายการดังกล่าวเข้าข่ายดังต่อไปนี้ คือ

1. รายการที่เกี่ยวข้องกัน คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องเสนอให้คณะกรรมการบริษัทดำเนินการตามประกาศของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเรื่องการเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกัน พ.ศ. 2546 หรือ
2. หากรายการเข้าข่ายความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการตรวจสอบจะแจ้งให้คณะกรรมการบริษัททราบถึงประเด็นของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นและแจ้งคณะกรรมการบริษัทได้ทราบถึงรายชื่อกรรมการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อที่จะให้คณะกรรมการบริษัทและกรรมการท่านดังกล่าวปฏิบัติตามมาตรา 80 ของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดอย่างเคร่งครัด

อีกทั้งหากกรรมการและผู้บริหารเห็นว่ารายการใดรายการหนึ่งเป็นรายการที่เข้าข่ายรายการที่เกี่ยวข้องหรือรายการที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างชัดเจนและเจตนาจะปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเรื่องการเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกัน พ.ศ. 2546 และ/หรือมาตรา 80 ของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด ว่าด้วยการงดออกเสียงของกรรมการที่มีส่วนได้เสียทั้งทางตรงหรือทางอ้อม กรรมการหรือผู้บริหารอาจเสนอวาระดังกล่าวเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทโดยตรงได้โดยไม่จำเป็นต้องขอความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบก่อนได้

หมวดที่ 3 : บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

คณะกรรมการได้ตระหนักและรับรู้ถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียภายใน ได้แก่ ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุน พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอก ได้แก่ ลูกค้า คู่ค้า เจ้าหนี้ คู่แข่ง ภาครัฐ และหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งชุมชนใกล้เคียงที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากบริษัทได้รับการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ ซึ่งทำให้บริษัทสามารถสร้างความสามารถในการแข่งขัน สร้างกำไร และการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนให้แก่บริษัท ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้ควรได้รับการดูแลตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการบริษัทจึงได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติไว้ดังนี้

นโยบายและแนวปฏิบัติต่อพนักงาน

บริษัทตระหนักว่า พนักงานเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายของบริษัทที่มีคุณค่ายิ่ง จึงเป็นนโยบายของบริษัทที่จะให้การปฏิบัติต่อพนักงานอย่างเป็นธรรม ทั้งในด้านโอกาสผลตอบแทน การแต่งตั้ง โยกย้าย ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว บริษัทจึงมีหลักปฏิบัติดังนี้

1. ปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความสุภาพ และให้ความเคารพต่อความเป็นปัจเจกชน
2. ให้ผลตอบแทนที่เป็นธรรมต่อพนักงาน รวมทั้งมีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน และให้ความสำคัญในการดูแลสวัสดิการของพนักงาน
3. ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของพนักงาน
4. การแต่งตั้ง โยกย้าย รวมถึงการให้รางวัลและการลงโทษพนักงาน กระทำด้วยความสุจริตใจ และตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้ความสามารถ และความเหมาะสมของพนักงานนั้น
5. ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงาน โดยให้โอกาสอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาความสามารถของพนักงานให้เกิดศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ ซึ่งบริษัทมีการกำหนดและวางแผนการฝึกอบรมพัฒนาทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้แก่พนักงานเป็นประจำทุกปี
6. รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้ทางวิชาชีพของพนักงาน
7. ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพนักงานอย่างเคร่งครัด

นโยบายและแนวปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุน

คณะกรรมการบริษัทตระลึกอยู่เสมอว่าผู้ถือหุ้นคือเจ้าของกิจการ และบริษัทมีหน้าที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาวจึงกำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานต้องปฏิบัติตามแนวทางดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนตัดสินใจดำเนินการใดๆ ตามหลักการของวิชาชีพ ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นทั้งรายใหญ่และรายย่อย เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นโดยรวม
2. นำเสนอรายงานสถานภาพของบริษัท ผลประกอบการ ข้อมูลฐานะทางการเงิน การบัญชี และรายงานอื่นๆ โดยสม่ำเสมอและครบถ้วนตามความเป็นจริง
3. ห้ามไม่ให้แสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและผู้อื่นโดยใช้ข้อมูลใดๆ ของบริษัท ซึ่งยังมิได้เปิดเผยต่อสาธารณะหรือดำเนินการใดๆ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท

นโยบายและแนวปฏิบัติต่อลูกค้า

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของลูกค้า จึงได้กำหนดนโยบายในการปฏิบัติต่อลูกค้าดังนี้

1. บริการลูกค้าด้วยความสุภาพ มีความกระตือรือร้น พร้อมให้การบริการ ต้อนรับด้วยความจริงใจ เต็มใจ ตั้งใจ และใส่ใจดูแล ผู้รับบริการด้วยทัศนคติที่ดี บริการด้วยความรวดเร็วถูกต้องและน่าเชื่อถือ
2. รักษาความลับของลูกค้า และไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมิชอบ
3. ให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เพียงพอ และทันต่อเหตุการณ์แก่ลูกค้า เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับบริการที่บริษัทให้กับลูกค้าโดยไม่มีการโฆษณาเกินความเป็นจริงที่เป็นเหตุให้ลูกค้าเข้าใจผิดเกี่ยวกับคุณภาพหรือเงื่อนไขใดๆ ของบริการ
4. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการให้บริการของบริษัทให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์กับลูกค้าสูงสุด

นโยบายและแนวปฏิบัติต่อคู่ค้า และ / หรือเจ้าหน้าที่

บริษัทมีนโยบายให้พนักงานปฏิบัติต่อคู่ค้า และ/หรือเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม ซื่อสัตย์ และไม่เอารัดเอาเปรียบคู่ค้าโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัท พื้นฐานของการได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรมทั้งสองฝ่าย หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การเจรจาแก้ปัญหาตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ทางธุรกิจ โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. ไม่เรียก หรือรับ หรือจ่ายผลประโยชน์ใดๆ ที่ไม่สุจริตในการค้ากับคู่ค้า และ/หรือเจ้าหน้าที่
2. กรณีที่มีข้อมูลว่ามีการเรียกรับ หรือการจ่ายผลประโยชน์ใดๆ ที่ไม่สุจริตเกิดขึ้น ต้องเปิดเผยรายละเอียดต่อคู่ค้า และ/หรือเจ้าหน้าที่ และร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยยุติธรรมและรวดเร็ว
3. ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อต่างๆ ที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด กรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อใดได้ต้องรีบแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้า เพื่อร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

นโยบายและแนวปฏิบัติต่อคู่แข่ง

บริษัทมีนโยบายที่จะปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้า โดยไม่ละเมิดความลับหรือล่วงรู้ความลับทางการค้าของคู่แข่งด้วยวิธีใดๆ จึงกำหนดหลักนโยบายดังนี้

1. ประพฤติปฏิบัติภายใต้กรอบกติกาของการแข่งขันที่ดี
2. ไม่แสวงหาข้อมูลที่เป็นความลับของคู่แข่งทางการค้าด้วยวิธีการที่ไม่สุจริตหรือไม่เหมาะสม
3. ไม่ทำลายชื่อเสียงของคู่แข่งทางการค้าด้วยการกล่าวหาในทางร้าย

นโยบายและแนวปฏิบัติต่อสังคม / ชุมชน

บริษัทมีนโยบายที่จะดำเนินธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม และยึดมั่นการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี และปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนโดยไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในอันที่จะส่งเสริมและยกระดับคุณภาพชีวิตของสังคมและชุมชน

นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

บริษัทมีนโยบายที่จะให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของพนักงานอยู่เสมอ พร้อมทั้งส่งเสริมให้พนักงานมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ผ่านกิจกรรมโดยให้พนักงานมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทจัดให้มีช่องทางในการรับและจัดการข้อร้องเรียน หรือการแจ้งเบาะแสของผู้มีส่วนได้เสียทุกส่วน ดังนี้

จดหมาย : คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

เลขที่ 3 อาคารวัฒนาการ ชั้น 17 ถนนสาทรใต้

แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

E-mail : nok_cg@nokair.com

โทรศัพท์ : 0 2627 2000 ต่อ 2326

โทรสาร : 0 2285 6944

หมวดที่ 4 : การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

คณะกรรมการบริษัทมีนโยบายที่จะเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศทางการเงินและอื่นๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจและผลประโยชน์ของบริษัทที่ตรงต่อความเป็นจริง ครบถ้วน เพียงพอ สม่าเสมอ ทันเวลา แสดงให้เห็นถึงสถานะภาพทางการเงินและการประกอบกิจการที่แท้จริงของบริษัท รวมทั้งอนาคตของธุรกิจของบริษัท

คณะกรรมการบริษัทมุ่งมั่นที่จะดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสอย่างเคร่งครัด จัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ของบริษัท สื่อเผยแพร่ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้รับทราบข้อมูลของบริษัทได้อย่างทั่วถึง และจะทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงประกาศใช้บังคับ

นอกจากนี้ บริษัทให้ความสำคัญต่อรายงานทางการเงิน เพื่อให้แสดงถึงสถานะทางการเงินและผลการประกอบกิจการที่แท้จริงของบริษัท โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอตามมาตรฐานการบัญชีซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป บริษัท

จะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกรรมการแต่ละท่าน ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยของบริษัท ในรายงานประจำปีของบริษัท (แบบ 56-2) และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และจะเปิดเผยคำตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงในรายงานประจำปีของบริษัท (แบบ 56-2) และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) บังคับ ดังนั้น จึงได้กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

นโยบายนักลงทุนสัมพันธ์

บริษัทจัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารกับนักลงทุนหรือผู้ถือหุ้น รวมถึงนักลงทุนสถาบันและผู้ถือหุ้นรายย่อย บริษัทจะจัดให้มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นประจำ รวมทั้งจะเผยแพร่ข้อมูลขององค์กร ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทั่วไปให้แก่ผู้ถือหุ้น นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ผ่านทางช่องทางต่างๆ ได้แก่ การรายงานต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และเว็บไซต์ของบริษัท nok-th-listedcompany.com

บริษัทยังให้ความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับข่าวสารเป็นประจำ โดยผ่านช่องทางเว็บไซต์ของบริษัท ซึ่งข้อมูลที่อยู่บนเว็บไซต์จะมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็น วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบการเงิน ข่าวประชาสัมพันธ์ รายงานประจำปี โครงสร้างบริษัทและผู้บริหาร โครงสร้างการถือหุ้นและผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุน สามารถติดต่อเพื่อขอรับทราบข้อมูลข่าวสารได้ที่

จดหมาย : ฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์

บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

เลขที่ 3 อาคารจินนาการ์ ชั้น 17 ถนนสาทรใต้

แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

E-mail : nok_cg@nokair.com

โทรศัพท์ : 0 2627 2000 ต่อ ฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์

โทรสาร : 0 2285 6944

หมวดที่ 5 : ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท การกำกับดูแลกิจการให้เป็นไปตามเป้าหมายและแนวทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัท และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นโดยปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของบริษัทเป็นไปในทิศทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบาย ทิศทางการดำเนินงาน แผนกลยุทธ์ แผนงานและงบประมาณประจำปีของบริษัท โดยคณะกรรมการบริษัทจะร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของธุรกิจร่วมกันก่อนที่จะพิจารณาอนุมัติ และติดตามให้มีการบริหารงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยจะยึดถือตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์พร้อมทั้งจะต้องดำเนินการตาม

คณะกรรมการของบริษัทมีจำนวน 12 ท่าน มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี แบ่งเป็นกรรมการที่มาจากฝ่ายบริหารจำนวน 1 ท่าน กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารจำนวน 11 ท่าน โดยมีกรรมการที่มีคุณสมบัติเป็นอิสระตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด จำนวน 5 ท่าน ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ที่ได้กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องมีจำนวนกรรมการอิสระมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด คณะกรรมการประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายอุตสาหกรรม ทั้งด้านธุรกิจ บัญชี และการเงินซึ่งเกี่ยวข้องและสนับสนุนธุรกิจบริษัททั้งหมด

ตามข้อบังคับของบริษัทกำหนดไว้ว่าในการประชุมสามัญประจำปี กรรมการต้องออกจากตำแหน่ง 1 ใน 3 ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงเป็น 3 ส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 กรรมการที่จะต้องออกจากตำแหน่งในปีแรกและปีที่สองภายหลังจดทะเบียนบริษัทนั้นให้ใช้วิธีจับสลากกันว่าผู้ใดจะออก ส่วนปีหลังๆ ต่อไปให้กรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง อย่างไรก็ตาม กรรมการที่ออกตามวาระนั้นอาจได้รับเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่ก็ได้

กรรมการอิสระไม่สามารถดำรงตำแหน่งเกิน 9 ปีต่อเนื่อง และครบกำหนดการดำรงตำแหน่งในแต่ละวาระในวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทีตนครบกำหนดออกตามวาระ ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจเสนอชื่อกรรมการดังกล่าวให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาเลือกตั้งกลับเข้าเป็นกรรมการต่อไปได้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

เพื่อให้บริษัทได้รับประโยชน์สูงสุดในการที่กรรมการบริษัทสามารถอุทิศเวลาสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการบริษัทจึงกำหนดเป็นนโยบายให้กรรมการบริษัทดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่นรวมไม่เกิน 5 บริษัท ทั้งนี้จะไม่มีผลใช้บังคับกับกรรมการที่ดำรงตำแหน่งเกิน 5 บริษัท ก่อนวันประกาศใช้นโยบายนี้

ในกรณีประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะไปดำรงตำแหน่งกรรมการอนุกรรมการ คณะทำงาน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ปรึกษา หรือตำแหน่งใดๆ ในบริษัทหรือนิติบุคคลอื่นที่ใช้การปฏิบัติงานในกิจการของบริษัท ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทก่อนตอบรับการไปดำรงตำแหน่งดังกล่าว

บริษัทกำหนดให้มีการประชุมพิเศษกรรมการใหม่ทุกคน เพื่อได้รับทราบข้อมูลของบริษัท กฎระเบียบ คู่มือจรรยาบรรณ นโยบายต่างๆ สิทธิประโยชน์ที่กรรมการจะได้รับ และข้อมูลของบริษัทที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอก่อนปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการบรรยายแนะนำการดำเนินธุรกิจของบริษัทโดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารและประธานเจ้าหน้าที่สายงานต่างๆ

บริษัทกำหนดให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารประชุมระหว่างกันเอง และกำหนดการประชุมระหว่างกรรมการอิสระ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่ออภิปรายประเด็นสำคัญต่างๆ ทางธุรกิจซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน โดยมีการสรุปประเด็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารรับทราบเพื่อนำไปพัฒนาการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

บริษัทได้ แบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่าง คณะกรรมการบริษัทกับผู้บริหารอย่างชัดเจน โดยคณะกรรมการทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานของผู้บริหารในระดับนโยบาย ขณะที่ผู้บริหารทำหน้าที่บริหารงานของบริษัทในด้านต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด

ประธานกรรมการบริษัทเป็นกรรมการอิสระ และมีได้เป็นบุคคลเดียวกับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร มีอำนาจหน้าที่แบ่งแยกกันชัดเจนเพื่อเป็นการถ่วงดุลการจัดการและไม่มีผู้ใดมีอำนาจเบ็ดเสร็จ ประธานกรรมการไม่มีความสัมพันธ์ใดๆ กับฝ่ายบริหารของบริษัท และมีหน้าที่รับผิดชอบเพียงการกำหนดนโยบายและให้คำปรึกษาเท่านั้น พร้อมกันนี้คณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ อันได้แก่

1. คณะกรรมการตรวจสอบ ทำหน้าที่ช่วยกำกับดูแลกิจการของบริษัท โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีจำนวน 3 ท่าน ทุกท่านเป็นกรรมการอิสระ คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่เฝ้าสังเกตประสิทธิภาพของงานตรวจสอบ การจัดการความเสี่ยง การควบคุมทางการเงินและการบัญชีภายใน และการรายงานทางการเงิน รวมทั้งหน้าที่อื่นๆ ตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด
2. คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ทำหน้าที่ช่วยกำกับดูแลในด้านการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท เพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหารระดับสูง เพื่อมาทดแทนตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงที่ว่างลงหรือครบ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากลับครอง และ/หรือผู้ถือหุ้นเพื่ออนุมัติแล้วแต่กรณี โดยคณะกรรมการสรรหามีจำนวน 3 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการสรรหาเป็นกรรมการอิสระ
3. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ทำหน้าที่ช่วยกำกับดูแล กำหนดแนวทางและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งรายงานให้คณะกรรมการบริษัทได้รับทราบถึงความเสี่ยงและแนวทางในการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
4. คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทำหน้าที่ช่วยด้านการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานและมุ่งเน้นการส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืน
5. คณะกรรมการบริหาร ทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทให้สอดคล้องกับทิศทาง นโยบาย และกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนดไว้

พร้อมกันนี้ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อเป็นการกำกับและช่วยดูแลกิจการทั้งสินอีก 5 คณะ ได้แก่

1. คณะกรรมการบริหาร (Management Committee: MC) มีหน้าที่กำหนดกลยุทธ์ทางธุรกิจ แผนธุรกิจและงบประมาณให้สอดคล้องกับนโยบายบริษัท รับผิดชอบในการตัดสินใจและสั่งการ ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทรวมทั้งดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการให้เป็นไปตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ปฏิบัติตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และมติคณะกรรมการบริษัทโดยชอบด้วยกฎหมาย

2. คณะอนุกรรมการ (People Management) มีหน้าที่บริหารจัดการ รวมถึงกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบต่างๆ ภายในบริษัทและกรณีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัท
3. คณะอนุกรรมการ (Commercial Management) มีหน้าที่บริหารจัดการรวมถึงกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการพาณิชย์ การกำหนดราคาบัตรโดยสาร การกำหนดตารางบิน การกำหนดเส้นทางบิน ให้สอดคล้องกับนโยบายบริษัท
4. คณะอนุกรรมการ (Operating Management) มีหน้าที่บริหารจัดการรวมถึงกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการบิน และกรณีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับนโยบายบริษัท
5. คณะอนุกรรมการระบบการจัดการด้านนิรภัย (Safety Management System Committee) มีหน้าที่ในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการด้านนิรภัยภายในบริษัท

ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปตามที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (The International Civil Aviation Organization: ICAO) และกฎหมาย ระเบียบข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนั้น คณะกรรมการบริษัทจัดให้บริษัทมีระบบควบคุมภายในที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านการเงินและการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง และจัดให้มีกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการปกป้องดูแลรักษาทรัพย์สินของบริษัทอยู่เสมอ จัดให้มีการกำหนดลำดับชั้นของอำนาจอนุมัติ และความรับผิดชอบของผู้บริหารและพนักงานที่มีการตรวจสอบและถ่วงดุลในตัว กำหนดระเบียบการปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร มีหน่วยงานตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระ ทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานให้เป็นไปตามระเบียบที่วางไว้ รวมทั้งประเมินประสิทธิภาพและความเพียงพอของการควบคุมภายในของหน่วยงานต่างๆ ในบริษัท

การนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 มาปรับใช้

ในปี 2560 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้จัดทำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 (Corporate Governance Code 2017) (“CG Code”) ซึ่งเป็นหลักปฏิบัติสำหรับกรรมการบริษัทในฐานะผู้นำหรือผู้รับผิดชอบสูงสุดขององค์กรนำไปปรับใช้ในการกำกับดูแลให้กิจการมีผลประโยชน์ที่ดีในระยะยาว โดยหลักส่วนใหญ่ของ CG Code นี้ นำมาจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีการปรับปรุงเนื้อหาและลำดับวิธีการนำเสนอ ตลอดจนเพิ่มเติมประเด็นใหม่ๆ เพื่อให้ครอบคลุมบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการมากขึ้นโดยมุ่งหวังให้บริษัทจดทะเบียนนำแนวปฏิบัติไปยึดถือปฏิบัติเพื่อยกระดับมาตรฐานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดทุนไทยให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัท โดยข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้พิจารณา นำหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 (CG Code 2017) มาปรับใช้ ตามหลักการ Apply or Explain ให้เหมาะสมกับบริบทของบริษัท โดยได้ประเมินผลการปฏิบัติตามหลักปฏิบัติในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 (CG Code 2017) ในแต่ละหัวข้อเพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติดังกล่าวตามความเหมาะสมของธุรกิจของบริษัท ดังนี้

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
หลักปฏิบัติ 1 ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในฐานะผู้นำที่สร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน	บริษัทกำหนดให้มีกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัทที่ระบุถึงขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ แนวปฏิบัติที่ดีเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท
หลักปฏิบัติ 1.1 คณะกรรมการควรเข้าใจบทบาทและตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อในฐานะผู้นำที่ต้องกำกับดูแลให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งครอบคลุมถึง <ol style="list-style-type: none"> (1) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (2) การกำหนดกลยุทธ์ นโยบายการดำเนินงาน ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรสำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (3) การติดตาม ประเมินผล และดูแลการรายงานผลการดำเนินงาน 	ตามกฎบัตรคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริษัทในฐานะตัวแทนผู้ถือหุ้น มีบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแลกิจการให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท รวมทั้งหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีการกำหนดเป้าหมาย นโยบายและทิศทางการดำเนินงานขององค์กร เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าให้แก่กิจการและผลตอบแทนจากลงทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นภายใต้ความเชี่ยวชาญ และความมีจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจเป็นหลัก เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน
หลักปฏิบัติ 1.2 ในการสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน คณะกรรมการควรกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล (governance outcome) อย่างน้อย ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> (1) สามารถแข่งขันได้และมีผลประโยชน์ที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (2) ประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย (3) เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (4) สามารถปรับตัวได้ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง 	บริษัทกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท ในหมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย โดยกรรมการได้ตระหนักและรับรู้ถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียภายใน ได้แก่ ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุน พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอก ได้แก่ ลูกค้า คู่ค้า เจ้าหนี้ คู่แข่ง ภาครัฐ และหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งชุมชนใกล้เคียงที่เกี่ยวข้อง และสิ่งแวดล้อม เนื่องจากบริษัทได้รับการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ซึ่งทำให้บริษัทสามารถสร้างความสามารถในการแข่งขัน สร้างกำไร และการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนให้แก่บริษัท ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้ควรได้รับการดูแลตามสิทธิที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
แนวปฏิบัติ 1.2.1 ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินกิจการ คณะกรรมการควรคำนึงถึงจริยธรรม ผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ นอกเหนือจากผลประโยชน์ทางการเงิน	บริษัทได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท ดังนี้ นโยบายและแนวปฏิบัติต่อสังคม / ชุมชน บริษัทมีนโยบายที่จะดำเนินธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม และยึดมั่นการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี และปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนโดยไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในอันที่จะส่งเสริมและยกระดับคุณภาพชีวิตของสังคมและชุมชน นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม บริษัทมีนโยบายที่ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่เสริมสร้างคุณภาพอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของพนักงานอยู่เสมอ พร้อมทั้งส่งเสริมให้พนักงานมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ผ่านกิจกรรมโดยให้พนักงานมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง
แนวปฏิบัติ 1.2.2 คณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการสร้างและขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในจริยธรรม โดยคณะกรรมการควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างในฐานะผู้นำในการกำกับดูแลกิจการ	บริษัทกำหนดให้มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมและข้อพึงปฏิบัติในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน (Code of conduct) นโยบายการใช้ข้อมูลภายใน นโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน และนโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของคณะกรรมการ

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 1.2.3</p> <p>คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่แสดงถึงหลักการและแนวทางในการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร อาทิ นโยบายบรรษัทภิบาล และจรรยาบรรณธุรกิจ เป็นต้น</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และนโยบายเกี่ยวกับจรรยาบรรณและข้อพึงปฏิบัติในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน (Code of Conduct) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ การทำธุรกิจโดยชอบด้วยกฎหมายและต้องเป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ และเคารพในสิทธิของผู้ค้าและลูกค้าของบริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 1.2.4</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการสื่อสารเพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนเข้าใจ มีกลไกเพียงพอที่เอื้อให้มีการปฏิบัติตามนโยบายข้างต้น ติดตามผลการปฏิบัติ และทบทวนนโยบาย และการปฏิบัติเป็นประจำ</p>	<p>บริษัทมีการสื่อสารและเผยแพร่นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทและนโยบายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องผ่านทางอีเมล ระบบเครือข่ายภายใน (Nok Intranet) และเว็บไซต์ของบริษัท (www.nokair.com) เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนได้ศึกษา ทำความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดเป็นรูปธรรม รวมถึงกำหนดให้มีการทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นประจำทุกปี</p>
<p>หลักปฏิบัติ 1.3</p> <p>คณะกรรมการมีหน้าที่ดูแลให้กรรมการทุกคนและผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง (duty of care) และซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กร (duty of loyalty) และดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น</p>	<p>บริษัทกำหนดให้เป็นหนึ่งในขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทโดยระบุไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัท ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 1.3.1</p> <p>ในการพิจารณาว่า กรรมการและผู้บริหารได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง และซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กรแล้วหรือไม่นั้น อย่างน้อยต้องพิจารณาตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>บริษัทกำหนดไว้ในขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท โดยระบุไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัท ในข้อที่เกี่ยวข้องดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท (8) พิจารณานุมัติการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน การลงทุนในธุรกิจใหม่ และการดำเนินการใดๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศข้อกำหนด และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่างๆ (9) พิจารณา และ/หรือ ให้ความเห็นต่อรายการที่เกี่ยวข้องกัน และ/หรือ การเข้าทำรายการ (ในกรณีที่ขนาดของรายการไม่จำเป็นต้องพิจารณานุมัติโดยที่ประชุมผู้ถือหุ้น) ของบริษัทและบริษัทย่อยให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ข้อกำหนด และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่างๆ
<p>หลักปฏิบัติ 1.4</p> <p>คณะกรรมการควรเข้าใจขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ และกำหนดขอบเขตการมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน ตลอดจนติดตามดูแลให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ได้กำหนดให้บริษัทมีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับผู้บริหารอย่างชัดเจน</p>
<p>แนวปฏิบัติ 1.4.1</p> <p>คณะกรรมการควรจัดทำกฎบัตรหรือนโยบายการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการ (board charter) ที่ระบุหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการเพื่อใช้อ้างอิงในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการทุกคน และควรมีการทบทวนกฎบัตรดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง รวมทั้งควรทบทวนการแบ่งบทบาทหน้าที่คณะกรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางขององค์กร</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัทและนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อระบุถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ แนวปฏิบัติที่ดีเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท และกำหนดให้มีการทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 1.4.2</p> <p>คณะกรรมการควรเข้าใจขอบเขตหน้าที่ของตน และมอบหมายอำนาจการจัดการกิจการให้แก่ฝ่ายจัดการ ซึ่งควรบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร อย่างไรก็ตาม การมอบหมายดังกล่าวมิได้เป็นการปลดปล่อยหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ คณะกรรมการยังคงควรติดตามดูแลฝ่ายจัดการให้ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีคู่มืออำนาจดำเนินการและอนุมัติค่าใช้จ่ายเพื่อใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงานให้กับฝ่ายบริหาร บริษัทกำหนดความรับผิดชอบของคณะกรรมการเกี่ยวกับการติดตามดูแลฝ่ายบริหารไว้ในขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท โดยระบุไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัท ในข้อที่เกี่ยวข้องดังนี้</p> <p>(3) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์การทำธุรกิจ แผนงานและงบประมาณ ควบคุมกำกับดูแล (Monitoring and Supervision) การบริหารและจัดการของฝ่ายบริหาร รวมทั้งผลงานและผลประกอบการประจำปี ไตรมาสของบริษัทเทียบกับแผนและงบประมาณและพิจารณาแนวโน้มระยะต่อไปของปี</p>
<p>หลักปฏิบัติ 2</p> <p>กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลักของกิจการที่เป็นไปเพื่อความยั่งยืน</p>	<p>บริษัทตระหนักและให้ความสำคัญถึงการกำกับดูแลกิจการที่เป็นไปเพื่อการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน จึงได้กำหนดเป้าหมายแผนกลยุทธ์ของบริษัทให้ครอบคลุมทั้ง 4 มิติ</p>
<p>หลักปฏิบัติ 2.1</p> <p>คณะกรรมการควรกำหนดหรือดูแลให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ (objectives) เป็นไปเพื่อความยั่งยืนโดยเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับการสร้างคุณค่าให้ทั้งกิจการ ลูกค้า ผู้มีส่วนได้เสีย และสังคมโดยรวม</p>	<p>ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ประจำปี บริษัทได้ให้ความสำคัญกับ 4 มิติที่ส่งเสริมให้องค์กรเติบโตได้อย่างยั่งยืน ได้แก่ Financial, Customer, Internal Process และ People</p>
<p>แนวปฏิบัติ 2.1.1</p> <p>คณะกรรมการควรรับผิดชอบดูแลให้กิจการมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลัก (objectives) ที่ชัดเจน เหมาะสม สามารถใช้เป็นแนวคิดหลักในการกำหนดรูปแบบธุรกิจ (business model) และสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน โดยอาจจัดทำเป็นวิสัยทัศน์ และค่านิยมร่วมขององค์กร (vision and values) หรือวัตถุประสงค์และหลักการ (principles and purposes) หรืออื่นๆ ในทำนองเดียวกัน</p>	<p>บริษัทกำหนดความรับผิดชอบของคณะกรรมการในประเด็นที่เกี่ยวข้องไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการบริษัท ขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้</p> <p>(2) กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และทิศทางการดำเนินงานของบริษัท และกำกับดูแลให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเพิ่มมูลค่าสูงสุดให้แก่บริษัทและผู้ถือหุ้น บริษัทมีการกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมหลักขององค์กรและสื่อสารไปยังพนักงานในทุกระดับ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 2.1.2</p> <p>ในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลัก คณะกรรมการควรกำหนดรูปแบบธุรกิจ (business model) ที่สามารถสร้างคุณค่าให้ทั้งแก่กิจการ ผู้มีส่วนได้เสีย และสังคมโดยรวมควบคู่กันไป โดยพิจารณาถึง</p> <p>(1) สภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่างๆ รวมทั้งการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม</p> <p>(2) ความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสีย</p> <p>(3) ความพร้อม ความชำนาญ ความสามารถในการแข่งขันของกิจการ</p>	<p>บริษัทเข้าใจถึงความคาดหวังในการใช้บริการของผู้โดยสาร จึงนำเสนอนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อความสะดวกสบาย ความมั่นใจของผู้โดยสารและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เช่น การเลือกใช้เครื่องบินที่มีการใช้นวัตกรรมสมัยใหม่ บริการต่อเครื่องด้วยสายการบินพันธมิตร บริการ wifi บนเที่ยวบิน และบริการนกกแอร์โมบาย เป็นต้น</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 2.1.3</p> <p>ค่านิยมขององค์กรควรมีส่วนหนึ่งที่สะท้อนคุณลักษณะของการกำกับดูแลกิจการที่ดี เช่น ความรับผิดชอบต่อในผลการกระทำ (accountability) ความเที่ยงธรรม (integrity) ความโปร่งใส (transparency) ความเอาใจใส่ (due consideration of social and environmental responsibilities) เป็นต้น</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีค่านิยมหลักของบริษัทเรียกว่า 2BE SAFE ซึ่งประกอบด้วย Be Creative คิดสร้างสรรค์ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ มุ่งมั่นพัฒนางาน นำความคิดและไอเดียใหม่ๆ มาประยุกต์ให้ดีกว่าเก่า และแตกต่าง มีความยืดหยุ่นพร้อมปรับตัว</p> <p>Be Courageous กล้าคิด กล้าทำ กล้าทดลองในสิ่งใหม่ ที่ตนเองคิด และกล้ารับผิดชอบต่อ กล้าที่จะแก้ไข กล้ายอมรับความจริงในสิ่งที่เกิดขึ้น ในสิ่งที่ทำ ค้นหาสาเหตุของปัญหา</p> <p>Safety มีจิตสำนึก ใส่ใจเรื่องความปลอดภัยในทุกๆ ด้าน และมุ่งมั่นในการให้บริการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยทางการบินอย่างสูงสุดด้วยมาตรฐานสากล นำหลักการ Just Culture มาประยุกต์ใช้ทั้งในการทำงาน และชีวิตประจำวัน</p> <p>Accountability มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติด้วยความตั้งใจอย่างเต็มความสามารถ พร้อมทั้งจะให้ตรวจสอบรวมถึงรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย</p> <p>Fun มี passion ในการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุขและสนุกสนาน ใส่ใจ มุ่งมั่นให้งานทุกชิ้นสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจ ใช้ความสนุกใส่ลงไปในการทำงาน สร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ให้มีบรรยากาศที่เต็มไปด้วยแรงบันดาลใจ และส่งต่อให้กับทุกคนรอบข้าง</p> <p>Efficiency พัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน โดยมุ่งเน้นการประหยัดต้นทุน ประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลา และคงไว้ซึ่งความเป็นมืออาชีพ และเหนือกว่าคู่แข่ง</p>
<p>แนวปฏิบัติ 2.1.4</p> <p>คณะกรรมการควรส่งเสริมการสื่อสาร และเสริมสร้างให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กรสะท้อนอยู่ในการตัดสินใจและการดำเนินงานของบุคลากรในทุกระดับ จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร</p>	<p>บริษัทส่งเสริมสนับสนุนและสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของบริษัท ซึ่งเปรียบเสมือนรหัส DNA ที่เป็นแนวทางหลักในการปฏิบัติตน การคิด และปรัชญาในการทำงานให้พนักงานยึดมั่นและกลายเป็นบุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิดกล้าทำสิ่งใหม่ๆ มุ่งเน้นด้านความปลอดภัย รับผิดชอบต่อ ใช้ความสนุกใส่ลงไปในงาน พัฒนาประสิทธิภาพและความเป็นมืออาชีพ</p>
<p>หลักปฏิบัติ 2.2</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มั่นใจว่า วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนกลยุทธ์ในระยะเวลาดำเนินการและ/หรือประจำปีของกิจการสอดคล้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการโดยมีการนำวัดกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย</p>	<p>บริษัทมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท เกี่ยวกับการกำกับดูแลการจัดทำเป้าหมายหลักของบริษัทไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัทและนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 2.2.1</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้การจัดทำกลยุทธ์และแผนงานประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ โดยคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมของกิจการ ณ ขณะนั้น ตลอดจนโอกาสและความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และควรสนับสนุนให้มีการจัดทำ หรือทบทวนวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกลยุทธ์สำหรับระยะปานกลาง 3 - 5 ปีด้วย เพื่อให้มั่นใจว่ากลยุทธ์และแผนงานประจำปีได้คำนึงถึงผลกระทบในระยะยาวขึ้น และยังพอจะคาดการณ์ได้ตามสมควร</p>	<p>ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการจัดทำ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบาย ทิศทางการดำเนินงาน แผนกลยุทธ์ แผนงานและงบประมาณประจำปีของบริษัท โดยคณะกรรมการบริษัทจะร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของธุรกิจร่วมกัน ก่อนที่จะพิจารณาอนุมัติ และติดตามให้มีการบริหารงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้และตามกฎบัตรคณะกรรมการบริษัท เรื่องขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในข้อที่เกี่ยวข้อง กำหนดไว้ดังนี้</p> <p>(3) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์การทำธุรกิจ แผนงาน และงบประมาณประจำปีของบริษัท ควบคุมกำกับดูแล (Monitoring and Supervision) การบริหารและจัดการของฝ่ายบริหาร รวมทั้งผลงานและผลประกอบการประจำปีไตรมาสของบริษัทเทียบกับแผนงบประมาณ และพิจารณาแนวโน้มระยะต่อไปของปี</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 2.2.2</p> <p>ในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานประจำปี คณะกรรมการควรดูแลให้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัจจัยและความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องตลอดสาย value chain รวมทั้งปัจจัยต่างๆ ที่อาจมีผลต่อการบรรลุเป้าหมายหลักของกิจการ โดยควรมีกลไกที่ทำให้เข้าใจความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียอย่างแท้จริง</p> <p>(1) ระบุวิธีการ กระบวนการ ช่องทางการมีส่วนร่วมหรือช่องทางการสื่อสารระหว่างผู้มีส่วนได้เสียกับกิจการไว้ชัดเจน เพื่อให้กิจการสามารถเข้าถึงและได้รับข้อมูลประเด็นหรือความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มได้อย่างถูกต้องใกล้เคียงมากที่สุด</p> <p>(2) ระบุผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องของกิจการ ทั้งภายในและภายนอก ทั้งที่เป็นตัวบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงานองค์กร เช่น พนักงาน ผู้ลงทุน ลูกค้า คู่ค้า ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม หน่วยงานราชการ หน่วยงานกำกับดูแล เป็นต้น</p> <p>(3) ระบุประเด็นและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อนำไปวิเคราะห์และจัดระดับประเด็นดังกล่าวตามความสำคัญและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อทั้งกิจการและผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ เพื่อเลือกเรื่องสำคัญที่จะเป็นการสร้างคุณค่าร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียมาดำเนินการให้เกิดผล</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อใช้เป็นกลไกทำให้เข้าใจถึงความต้องการและตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงมีการระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยงในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานประจำปี โดย</p> <p>(1) บริษัทมีช่องทางการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลายช่องทาง โดยผ่านทางอีเมล เว็บไซต์บริษัท (www.nokair.com) เครือข่ายภายใน (Nok Intranet) และศูนย์บริการลูกค้า (Call Center)</p> <p>(2) นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย ระบุผู้มีส่วนได้เสียภายใน ได้แก่ ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุน และพนักงาน ผู้มีส่วนได้เสียภายนอก ได้แก่ ลูกค้า คู่ค้า เจ้าหนี้ คู่แข่ง ภาครัฐ และหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งชุมชนใกล้เคียงที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(3) นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส คณะกรรมการบริษัทมีนโยบายที่จะเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศทางการเงินและอื่นๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจและผลประกอบการของบริษัทที่ตรงต่อความเป็นจริง ครบถ้วน เพียงพอ สม่ำเสมอ ทันเวลา แสดงให้เห็นถึงสถานภาพทางการเงินและการประกอบกิจการที่แท้จริงของบริษัทรวมทั้งอนาคตของธุรกิจ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 2.2.3</p> <p>ในการกำหนดกลยุทธ์ คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการส่งเสริมการสร้างสรรค์นวัตกรรมและนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างความสามารถในการแข่งขันและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย โดยยังคงอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>การจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนงานประจำปี บริษัทมีการนำประเด็นนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาพิจารณาเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย</p>
<p>แนวปฏิบัติ 2.2.4</p> <p>เป้าหมายที่กำหนดควรเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและศักยภาพของกิจการโดยคณะกรรมการควรกำหนดเป้าหมายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน นอกจากนี้ ควรตระหนักถึงความเสี่ยงของการตั้งเป้าหมายที่อาจนำไปสู่การประพฤติที่ผิดกฎหมาย หรือขาดจริยธรรม (unethical conduct)</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีนโยบายเกี่ยวกับจรรยาบรรณและข้อพึงปฏิบัติในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้บริหาร และพนักงาน (Code of conduct) เพื่อการทำธุรกิจโดยชอบด้วยกฎหมายและต้องเป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ และเคารพในสิทธิของผู้ค้าและลูกค้าของบริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 2.2.5</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการถ่ายทอดวัตถุประสงค์และเป้าหมายผ่านกลยุทธ์และแผนงานให้ทั่วทั้งองค์กร</p>	<p>บริษัทกำหนดให้ทุกฝ่ายมีการจัดทำเป้าหมายและแผนงานระดับฝ่าย โดยให้มีความสอดคล้องกันกับเป้าหมายและแผนงานในระดับองค์กร</p>
<p>แนวปฏิบัติ 2.2.6</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการจัดสรรทรัพยากรและการควบคุมการดำเนินงานที่เหมาะสมและติดตามการดำเนินการตามกลยุทธ์และแผนงานประจำปี โดยอาจจัดให้มีผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลและติดตามผลการดำเนินงาน</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีการจัดสรรทรัพยากรและการควบคุมการดำเนินงานโดยผ่านกระบวนการจัดทำงบประมาณประจำปีที่สุดคล้องกับกลยุทธ์และแผนงานประจำปี โดยกำหนดให้มีหน่วยงานทำหน้าที่ควบคุม ติดตาม และรายงาน</p>
<p>หลักปฏิบัติ 3</p> <p>เสริมสร้างคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>บริษัทให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างให้คณะกรรมการสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงได้นำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมากำหนดเป็นนโยบายและแนวทางปฏิบัติ</p>
<p>หลักปฏิบัติ 3.1</p> <p>คณะกรรมการควรรับผิดชอบในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการทั้งในเรื่องขนาดองค์ประกอบ สัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพองค์กรสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักที่กำหนดไว้</p>	<p>บริษัทได้กำหนดองค์ประกอบและสัดส่วนของกรรมการอิสระไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัทและในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทกนกแอร์ ปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 3.1.1</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติหลากหลายทั้งในด้านทักษะ ประสบการณ์ ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะด้าน ตลอดจนเพศและอายุ ที่จำเป็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กร โดยจัดทำตารางองค์ประกอบความรู้ความชำนาญของกรรมการ (skills matrix) เพื่อให้มั่นใจว่าจะได้คณะกรรมการโดยรวมที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถเข้าใจและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งต้องมีการหมุนเวียนที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอย่างน้อย 1 คนที่มีประสบการณ์ในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมหลักที่บริษัทดำเนินกิจการอยู่</p>	<p>กรรมการมีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดและประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงกฎหมายและกฎระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการบริษัทมีความหลากหลายของคุณสมบัติ ความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ ทั้งในภาพรวมและรายบุคคล โดยพิจารณาจากทักษะความเชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความหลากหลายของความเชี่ยวชาญ และสอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.1.2</p> <p>คณะกรรมการควรพิจารณาจำนวนกรรมการที่เหมาะสม สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยต้องมีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่ครบเกิน 12 คน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขนาดประเภท และความซับซ้อนของธุรกิจ</p>	<p>ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทกำหนดให้คณะกรรมการบริษัทมีจำนวน 12 คน</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.1.3</p> <p>คณะกรรมการควรมีสัดส่วนระหว่างกรรมการที่เป็นผู้บริหารและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่สะท้อนอำนาจที่ถ่วงดุลกันอย่างเหมาะสม โดย</p> <p>ก. ส่วนใหญ่ควรเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับการทำงานของฝ่ายจัดการได้อย่างอิสระ</p> <p>ข. มีจำนวนและคุณสมบัติของกรรมการอิสระตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งดูแลให้กรรมการอิสระสามารถทำงานร่วมกับคณะกรรมการทั้งหมดได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ</p>	<p>ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทกำหนดให้สัดส่วนของกรรมการ แบ่งเป็นกรรมการที่มาจากฝ่ายบริหารจำนวน 1 คน และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารจำนวน 11 คน โดยมีกรรมการที่มีคุณสมบัติเป็นอิสระตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กำหนด จำนวน 5 คน ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ได้กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องมีจำนวนกรรมการอิสระมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.1.4</p> <p>คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายในการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีความหลากหลาย และข้อมูลกรรมการ อาทิ อายุ เพศ ประวัติการศึกษา ประสบการณ์ สัดส่วนการถือหุ้น จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ และการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่น ในรายงานประจำปีและบน website ของบริษัท</p>	<p>บริษัทได้กำหนดให้คณะกรรมการประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายอุตสาหกรรม ทั้งด้านธุรกิจ บัญชี และการเงินที่มีความเกี่ยวข้องและสนับสนุนธุรกิจทั้งหมด โดยมีการเปิดเผยข้อมูลกรรมการ อาทิเช่น อายุ เพศ ประวัติการศึกษา ประสบการณ์ สัดส่วนการถือหุ้น จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ และการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่น ไว้ในรายงานประจำปี</p>
<p>หลักปฏิบัติ 3.2</p> <p>คณะกรรมการควรเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นประธานกรรมการ และดูแลให้มั่นใจว่า องค์ประกอบและการดำเนินงานของคณะกรรมการเอื้อต่อการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ</p>	<p>นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ กำหนดให้ประธานกรรมการบริษัทต้องเป็นกรรมการอิสระ และมิได้เป็นบุคคลเดียวกับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร มีอำนาจหน้าที่แบ่งแยกกันชัดเจนเพื่อเป็นการถ่วงดุลการจัดการและไม่มีผู้ใดมีอำนาจเบ็ดเสร็จ ประธานกรรมการไม่มีความสัมพันธ์ใดๆ กับฝ่ายบริหารของบริษัท และมีหน้าที่รับผิดชอบเพียงการกำหนดนโยบายและให้คำปรึกษาเท่านั้น</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.2.1</p> <p>ประธานกรรมการควรเป็นกรรมการอิสระ</p>	<p>ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท กำหนดให้ประธานกรรมการบริษัทเป็นกรรมการอิสระ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.2.2</p> <p>ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่มีหน้าที่ความรับผิดชอบต่างกัน คณะกรรมการควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่ให้ชัดเจน และเพื่อไม่ให้คนใดคนหนึ่งมีอำนาจโดยไม่จำกัด ควรแยกบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการออกจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่</p>	<p>ประธานกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหารมิได้เป็นบุคคลเดียวกันซึ่งเป็นไปตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทที่กำหนดให้ประธานกรรมการบริษัทไม่ใช่นักบุคคลเดียวกันกับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยมีการกำหนดอำนาจหน้าที่แบ่งแยกกันอย่างชัดเจนเพื่อถ่วงดุลการจัดการและไม่มีผู้ใดมีอำนาจเบ็ดเสร็จ</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 3.2.3</p> <p>ประธานกรรมการมีบทบาทเป็นผู้นำของคณะกรรมการ โดยหน้าที่ของประธานกรรมการอย่างน้อยควรครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การกำกับ ติดตาม และดูแลให้มั่นใจได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กร (2) การดูแลให้มั่นใจว่า กรรมการทุกคนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี (3) การกำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการโดยหารือร่วมกับกรรมการผู้จัดการใหญ่และมีมาตรการที่ดูแลให้เรื่องสำคัญได้ถูกบรรจุเป็นวาระการประชุม (4) การจัดสรรเวลาไว้อย่างเพียงพอที่ฝ่ายจัดการจะเสนอเรื่องและมากพอที่กรรมการจะอภิปรายประเด็นสำคัญกันอย่างรอบคอบโดยทั่วกัน การส่งเสริมให้กรรมการมีการใช้ดุลยพินิจที่รอบคอบ ให้ความเห็นได้อย่างอิสระ (5) การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกรรมการที่เป็นผู้บริหารและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ 	<p>ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของประธานกรรมการบริษัทโดยรับผิดชอบการกำหนดนโยบายและให้คำปรึกษาเท่านั้น แต่ทั้งนี้ประธานกรรมการบริษัทจะมีบทบาทในฐานะผู้นำของคณะกรรมการบริษัทซึ่งคณะกรรมการบริษัทมีขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในกฎบัตรคณะกรรมการบริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.2.4</p> <p>ในกรณีนี้ที่ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่ไม่ได้แยกจากกันอย่างชัดเจน เช่น ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นบุคคลเดียวกัน ประธานกรรมการไม่เป็นกรรมการอิสระ ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน หรือประธานกรรมการเป็นสมาชิกในคณะกรรมการบริหาร หรือคณะทำงาน หรือได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหาร คณะกรรมการควรส่งเสริมให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ โดยพิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) องค์ประกอบคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการอิสระมากกว่ากึ่งหนึ่ง หรือ (2) แต่งตั้งกรรมการอิสระคนหนึ่งร่วมพิจารณากำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการ 	<p>บริษัทตระหนักและให้ความสำคัญในการถ่วงดุลอำนาจระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายบริหาร จึงได้กำหนดองค์ประกอบในกฎบัตรของคณะกรรมการบริหาร ไว้ดังนี้</p> <p>ประธานกรรมการบริหาร ต้องไม่เป็นบุคคลเดียวกันกับประธานกรรมการบริษัท และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เพื่อให้มีการแบ่งแยกบทบาทอย่างชัดเจนและมีการถ่วงดุลอำนาจในการดำเนินงาน เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.2.5</p> <p>คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายให้กรรมการอิสระมีการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี นับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระครั้งแรก ในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการอิสระนั้นให้ดำรงตำแหน่งต่อไป คณะกรรมการควรพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลถึงความจำเป็นดังกล่าว</p>	<p>บริษัทกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการอิสระไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท ดังนี้</p> <p>ให้กรรมการอิสระไม่สามารถดำรงตำแหน่งเกิน 9 ปี ต่อเนื่อง และครบกำหนดการดำรงตำแหน่งในแต่ละวาระในวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทีตนครบกำหนดออกตามวาระ ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจเสนอชื่อกรรมการดังกล่าวให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาเลือกตั้งกลับเข้าเป็นกรรมการต่อไปได้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.2.6</p> <p>เพื่อให้เรื่องสำคัญได้รับการพิจารณาในรายละเอียดอย่างรอบคอบ คณะกรรมการควรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อพิจารณาประเด็นเฉพาะเรื่อง กลั่นกรองข้อมูล และเสนอแนวทางพิจารณาก่อนเสนอให้คณะกรรมการบริษัทเห็นชอบต่อไป</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อพิจารณาประเด็นเฉพาะเรื่อง กลั่นกรองข้อมูล และเสนอแนวทางพิจารณาก่อนเสนอให้คณะกรรมการบริษัทเห็นชอบ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> • คณะกรรมการตรวจสอบ • คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน • คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี • คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง • คณะกรรมการบริหาร

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 3.2.7</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย จำนวนครั้งของการประชุมและจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมาและรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุด</p>	<p>บริษัทที่มีการเปิดเผยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย จำนวนครั้งของการประชุมและจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละคนเข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมาและรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุดไว้ในรายงานประจำปี</p>
<p>หลักปฏิบัติ 3.3</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้การสรรหาและคัดเลือกกรรมการมีกระบวนการที่โปร่งใสและชัดเจน เพื่อให้ได้คณะกรรมการที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับองค์ประกอบที่กำหนดไว้</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทน ให้เป็นผู้ดำเนินการสรรหากรรมการตามภาระหน้าที่ในกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทนเพื่อให้ได้กรรมการที่มีคุณสมบัติ ความรู้ ประสบการณ์หลากหลาย และคุณสมบัติที่เหมาะสมเพื่อให้มีการบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.3.1</p> <p>คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะกรรมการสรรหา ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่และประธานควรเป็นกรรมการอิสระ</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทน ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 คน โดยกรรมการ 2 ใน 3 และประธานเป็นกรรมการอิสระ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.3.2</p> <p>คณะกรรมการสรรหาควรจัดให้มีการประชุม เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อให้ได้กรรมการที่มีคุณสมบัติที่จะทำให้องค์กรมีความรู้ความชำนาญที่เหมาะสม รวมทั้งมีการพิจารณาประวัติของบุคคลดังกล่าว และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ก่อนจะนำเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการ นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นควรได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอเกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อประกอบการตัดสินใจ</p>	<p>คณะกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทน ทำหน้าที่ช่วยกำกับดูแลในด้านการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท เพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหารระดับสูง เพื่อบำบัดตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงที่ว่างลง หรือครบวาระเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณา กลั่นกรอง และ/หรือผู้ถือหุ้นเพื่ออนุมัติแล้วแต่กรณี ตามกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทน กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทน มีหน้าที่พิจารณา นโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท และผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งคัดเลือกบุคคลและเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อนำเสนอต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และ/หรือที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท คณะกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทนกำหนดการประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.3.3</p> <p>คณะกรรมการสรรหาควรทบทวนหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการเพื่อเสนอแนะต่อคณะกรรมการก่อนที่จะมีการสรรหากรรมการที่ครบวาระ และในกรณีที่คณะกรรมการสรรหาเสนอชื่อกรรมการรายเดิม ควรคำนึงถึงผลการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการรายดังกล่าวประกอบด้วย</p>	<p>ในการแต่งตั้งคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทนจะเป็นผู้พิจารณานโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.3.4</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการได้แต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการสรรหา ควรมีการเปิดเผยข้อมูลของที่ปรึกษานั้นไว้ในรายงานประจำปี รวมทั้งความเป็นอิสระ หรือไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์</p>	<p>บริษัทไม่มีที่ปรึกษาของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทน</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>หลักปฏิบัติ 3.4</p> <p>ในการเสนอคำตอบแทนคณะกรรมการให้ผู้ถือหุ้นอนุมัติ คณะกรรมการควรพิจารณาให้โครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนมีความเหมาะสมกับความรับผิดชอบและจูงใจให้คณะกรรมการนำพองค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว</p>	<p>บริษัทได้กำหนดนโยบายคำตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย โดยพิจารณาเชื่อมโยงกับผลงานและความรับผิดชอบของกรรมการ ผลการดำเนินงานของบริษัท และสถานการณ์เศรษฐกิจโดยรวม และให้อยู่ในระดับที่สามารถจูงใจ สามารถเทียบเคียงกับบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.4.1</p> <p>คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาตอบแทน ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่และประธานควรเป็นกรรมการอิสระ เพื่อทำหน้าที่พิจารณานโยบายและหลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าตอบแทน</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 คน โดยกรรมการ 2 ใน 3 และประธานเป็นกรรมการอิสระ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.4.2</p> <p>คำตอบแทนของกรรมการควรสอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายระยะยาวของบริษัท ประสิทธิภาพ ภาระหน้าที่ ขอบเขตของบทบาทและความรับผิดชอบ (accountability and responsibility) รวมถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากกรรมการแต่ละคน กรรมการที่ได้รับมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น เช่นเป็นสมาชิกของคณะกรรมการชุดย่อยควรได้รับคำตอบแทนเพิ่มเติมที่เหมาะสมด้วย ทั้งนี้ อยู่ในลักษณะที่เปรียบเทียบได้กับระดับที่ปฏิบัติอยู่ในอุตสาหกรรม</p>	<p>กรรมการที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษจะได้รับคำตอบแทนเพิ่มขึ้นเช่นเป็นสมาชิกของคณะกรรมการชุดย่อยและผู้ที่เป็นประธานจะได้รับคำตอบแทนเพิ่มจากที่กรรมการได้รับ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.4.3</p> <p>ผู้ถือหุ้นต้องเป็นผู้อนุมัติโครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนกรรมการ ทั้งรูปแบบที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน โดยคณะกรรมการควรพิจารณาคำตอบแทนแต่ละรูปแบบให้มีความเหมาะสม ทั้งคำตอบแทนในอัตราคงที่ (เช่น คำตอบแทนประจำ เบี้ยประชุม) และคำตอบแทนตามผลดำเนินงานของบริษัท (เช่น โบนัส เบาหนัก) โดยควรเชื่อมโยงกับมูลค่าที่บริษัทสร้างให้กับผู้ถือหุ้น แต่ไม่ควรอยู่ในระดับที่สูงเกินไป จนทำให้เกิดการมุ่งเน้นแต่ผลประโยชน์ระยะสั้น</p>	<p>คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะเป็นผู้กำหนดคำตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย นำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำเสนอที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.4.4</p> <p>คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายและหลักเกณฑ์การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการที่สะท้อนถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน รวมทั้งรูปแบบและจำนวนของคำตอบแทนด้วย ทั้งนี้จำนวนเงินคำตอบแทนที่เปิดเผยควรรวมถึงคำตอบแทนที่กรรมการแต่ละท่านได้รับจากการเป็นกรรมการของบริษัทด้วย</p>	<p>คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะเป็นผู้กำหนดค่าตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย นำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำเสนอที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ ซึ่งที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นปี 2561 ได้มีการพิจารณาคำตอบแทนคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย โดยได้เปิดเผยรายละเอียดและคำตอบแทนกรรมการเป็นรายบุคคลไว้ในรายงานประจำปี</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.4.5</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการได้แต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการพิจารณาตอบแทน ควรมีการเปิดเผยข้อมูลของที่ปรึกษานั้นไว้ในรายงานประจำปี รวมทั้งความเป็นอิสระ หรือไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์</p>	<p>บริษัทไม่มีที่ปรึกษาของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>หลักปฏิบัติ 3.5</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้กรรมการทุกคนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ</p>	<p>ในกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัท กำหนดให้กรรมการต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ และมีเวลาอย่างเพียงพอที่จะอุทิศความรู้ ความสามารถและปฏิบัติหน้าที่ให้แก่บริษัทได้</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.5.1</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า มีกลไกสนับสนุนให้กรรมการเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน</p>	<p>บริษัทได้กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัท ข้อบังคับบริษัท และนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท เพื่อให้กรรมการได้ทราบ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.5.2</p> <p>คณะกรรมการควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่นของกรรมการ โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพการทำงานของกรรมการที่ดำรงตำแหน่งหลายบริษัท และเพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการสามารถทุ่มเทเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทได้อย่างเพียงพอ ควรกำหนดจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่กรรมการแต่ละคนจะไปดำรงตำแหน่งให้เหมาะสมกับลักษณะหรือสภาพธุรกิจของบริษัทแต่รวมแล้วไม่ควรเกิน 5 บริษัทจดทะเบียน ทั้งนี้ เนื่องจากประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทอาจลดลงหากจำนวนบริษัทที่กรรมการไปดำรงตำแหน่งมีมากเกินไป และควรให้มีการเปิดเผยหลักเกณฑ์ดังกล่าว</p>	<p>นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทกำหนดให้กรรมการบริษัทดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่นรวมไม่เกิน 5 บริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.5.3</p> <p>คณะกรรมการควรจัดให้มีระบบการรายงานการดำรงตำแหน่งอื่นของกรรมการ และเปิดเผยให้เป็นที่รับทราบ</p>	<p>บริษัทมีการจัดทำข้อมูลรายงานการดำรงตำแหน่งอื่นของกรรมการ และมีการเปิดเผยข้อมูลการดำรงตำแหน่งอื่นของกรรมการไว้ในรายงานประจำปี</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.5.4</p> <p>ในกรณีที่กรรมการดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหาร หรือมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในกิจการอื่นที่มีความขัดแย้ง หรือสามารถใช้โอกาสหรือข้อมูลของบริษัทเพื่อประโยชน์ของตน คณะกรรมการต้องดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทมีมาตรการป้องกันอย่างเพียงพอและมีการแจ้งให้ผู้ถือหุ้นรับทราบตามเหมาะสม</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีนโยบายการใช้ข้อมูลภายในเพื่อเป็นมาตรการป้องกันกรณีที่กรรมการและผู้บริหารใช้ข้อมูลภายในเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและผู้อื่นในทางมิชอบ ซึ่งเป็นการเอาเปรียบผู้ถือหุ้นอื่น เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายใน การนำข้อมูลภายในไปเปิดเผยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการและผู้บริหาร ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ถือหุ้นโดยรวม</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.5.5</p> <p>กรรมการแต่ละคนควรเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนการประชุมคณะกรรมการบริษัททั้งหมดที่ได้จัดให้มีขึ้นในรอบปี</p>	<p>บริษัทไม่ได้มีการกำหนดจำนวนครั้งที่กรรมการต้องเข้าประชุมไว้ทั้งนี้ในปี 2561 จำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละคนเข้าร่วมประชุมคิดเป็นร้อยละ 80.33 ของจำนวนการประชุมคณะกรรมการบริษัททั้งหมด</p>
<p>หลักปฏิบัติ 3.6</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีกรอบและกลไกในการกำกับดูแลนโยบายและการดำเนินงานของบริษัทย่อยและกิจการอื่นที่บริษัทไปลงทุนอย่างมีนัยสำคัญในระดับที่เหมาะสมกับกิจการแต่ละแห่ง รวมทั้งบริษัทย่อยและกิจการอื่นที่บริษัทไปลงทุนมีความเข้าใจถูกต้องตรงกันด้วย</p>	<p>บริษัทมีการกำหนดนโยบายการลงทุนของบริษัท นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม และนโยบายการบริหารงานในบริษัทดังกล่าว</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 3.6.1</p> <p>คณะกรรมการควรพิจารณากำหนดนโยบายการกำกับดูแลบริษัทย่อย ซึ่งรวมถึง</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ระดับการแต่งตั้งบุคคลไปเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยโดยให้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งโดยทั่วไปควรให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งเว้นแต่บริษัทดังกล่าวเป็นบริษัทขนาดเล็กที่เป็น operating arms ของกิจการ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นผู้แต่งตั้งก็ได้ (2) กำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลที่เป็นตัวแทนของบริษัทตามข้อ (1) และให้ตัวแทนของบริษัทดูแลให้การปฏิบัติเป็นไปตามนโยบายของบริษัทย่อย และในกรณีที่บริษัทย่อยมีผู้ร่วมลงทุนอื่น คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายให้ตัวแทนทำหน้าที่อย่างดีที่สุดเพื่อผลประโยชน์ของบริษัทย่อย และให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทแม่ (3) ระบบการควบคุมภายในของบริษัทย่อยที่เหมาะสมและรัดกุมเพียงพอและการทำรายการต่างๆ เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง (4) การเปิดเผยข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานการทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน การทำรายการอื่นที่สำคัญ การเพิ่มทุน การลดทุน การเลิกบริษัทย่อย เป็นต้น 	<p>บริษัทมีนโยบายการลงทุนของบริษัท นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม และนโยบายการบริหารงานในบริษัทดังกล่าว โดยในการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยนั้น บริษัทจะมีการส่งตัวแทนของบริษัทไปเป็นกรรมการในบริษัทย่อย ซึ่งบุคคลดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับธุรกิจดังกล่าวและไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งในทางธุรกิจ โดยผู้แทนดังกล่าวจะต้องบริหารและจัดการธุรกิจของบริษัทย่อยให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับความเห็นชอบจากบริษัท และตามกฎหมายและระเบียบตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัท และกฎหมายของบริษัทย่อยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>นอกจากนี้ บริษัทจะติดตามอย่างใกล้ชิดถึงผลประกอบการและการดำเนินงานของธุรกิจดังกล่าว และนำเสนอผลการวิเคราะห์รวมถึงแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทของบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมหรือกิจการที่ควบคุมร่วมกันนั้นๆ เพื่อให้ประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายหรือปรับปรุงส่งเสริมให้ธุรกิจของบริษัทย่อย บริษัทร่วมหรือกิจการที่ควบคุมร่วมกัน มีการพัฒนาและเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องต่อไป</p> <p>การขออนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนจะต้องสอดคล้องเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน เรื่อง หลักเกณฑ์ในการทำรายการที่มีนัยสำคัญที่เข้าข่ายเป็นการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน และประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ พ.ศ. 2547</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.6.2</p> <p>หากเป็นการเข้าร่วมลงทุนในกิจการอื่นอย่างมีนัยสำคัญ เช่น มีสัดส่วนการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่ร้อยละ 20 แต่ไม่เกินร้อยละ 50 และจำนวนเงินลงทุนหรืออาจต้องลงทุนเพิ่มเติมมีนัยสำคัญต่อบริษัท ในกรณีที่เป็นคณะกรรมการ ควรดูแลให้มีการจัดทำ shareholders' agreement หรือ ข้อตกลงอื่นเพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับอำนาจในการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ การติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อสามารถใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำงบการเงินของบริษัทได้ตามมาตรฐานและกำหนดเวลา</p>	<p>บริษัทมีการจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับอำนาจในการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับบริษัทที่ร่วมทุน</p>
<p>หลักปฏิบัติ 3.7</p> <p>คณะกรรมการควรจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปีของคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย และกรรมการรายบุคคล โดยผลประเมินควรถูกนำไปใช้สำหรับการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วย</p>	<p>ในปี 2561 บริษัทจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปีของคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย และกรรมการรายบุคคล</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.7.1</p> <p>คณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อยควรประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลงานและปัญหาเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยควรกำหนดบรรทัดฐานที่ใช้เปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานอย่างมีหลักเกณฑ์</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปีของคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อยเป็นประจำทุกปี เพื่อให้คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลงานและปัญหา เพื่อการปรับปรุงแก้ไข และเพื่อนำผลประเมินไปใช้สำหรับการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 3.7.2</p> <p>ในการประเมินผลการปฏิบัติงานควรประเมินทั้งแบบคณะและรายบุคคล โดยอย่างน้อยต้องเป็นวิธีประเมินด้วยตนเอง (self-evaluation) หรือคณะกรรมการอาจพิจารณาใช้วิธีประเมินแบบไขว้ (cross evaluation) ร่วมด้วยก็ได้ รวมทั้งเปิดเผยหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และผลการประเมินในภาพรวมไว้ในรายงานประจำปี</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งแบบคณะและรายบุคคล โดยเลขาธิการบริษัทจะดำเนินแจกแบบประเมินดังกล่าวให้แก่กรรมการทุกท่าน เพื่อทำการประเมิน และส่งกลับมายังบริษัทเพื่อวิเคราะห์ผลการประเมินต่อไป</p> <p>หลักเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานครอบคลุมประเด็นที่สำคัญในการประเมิน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ 2. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ 3. การประชุมคณะกรรมการ 4. การทำหน้าที่ของกรรมการ 5. ความสัมพันธ์กับฝ่ายจัดการ 6. การพัฒนาตนเองของกรรมการและการพัฒนาผู้บริหาร
<p>แนวปฏิบัติ 3.7.3</p> <p>คณะกรรมการอาจพิจารณาจัดให้มีที่ปรึกษาภายนอกมาช่วยในการกำหนดแนวทาง และเสนอแนะประเด็นในการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอย่างน้อยทุกๆ 3 ปี และเปิดเผยการดำเนินการดังกล่าวไว้ในรายงานประจำปี</p>	<p>บริษัทมีการนำตัวอย่างแบบประเมินกรรมการที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมาพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.7.4</p> <p>ผลการประเมินของคณะกรรมการควรถูกนำไปใช้ประกอบพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบคณะกรรมการ</p>	<p>บริษัทจะมีการนำผลประเมินและข้อคิดเห็นต่างๆ มาสรุปผลวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี</p>
<p>หลักปฏิบัติ 3.8</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้คณะกรรมการและกรรมการแต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ลักษณะการประกอบธุรกิจ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ตลอดจนสนับสนุนให้กรรมการทุกคนได้รับการเสริมสร้างทักษะและความรู้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีการจัดปฐมนิเทศเพื่อแนะนำข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ และสนับสนุนให้กรรมการมีการเข้าอบรมพัฒนาเพื่อเสริมสร้างทักษะและความรู้</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.8.1</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการใหม่จะได้รับการแนะนำและมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งรวมถึงความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร ตลอดจนลักษณะธุรกิจและแนวทางการดำเนินธุรกิจของกิจการ</p>	<p>เพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการใหม่จะได้รับการแนะนำและมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งรวมถึงความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร ตลอดจนลักษณะธุรกิจและแนวทางการดำเนินธุรกิจของกิจการ บริษัทจึงกำหนดให้มีการปฐมนิเทศกรรมการใหม่ทุกคน</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.8.2</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้กรรมการได้รับการอบรมและพัฒนาความรู้ที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>บริษัทให้ความสำคัญในการเสริมสร้างทักษะและความรู้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ จึงสนับสนุนให้กรรมการเข้ารับการอบรมและพัฒนาความรู้ที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.8.3</p> <p>คณะกรรมการควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ มาตรฐาน ความเสี่ยง และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ รวมทั้งได้รับทราบข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายอุตสาหกรรม ทั้งด้านธุรกิจ บัญชีและการเงิน ซึ่งเกี่ยวข้องและสนับสนุนธุรกิจบริษัททั้งหมด และรับทราบข้อมูลที่เป็นปัจจุบันจากการรายงานของฝ่ายบริหาร</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.8.4</p> <p>คณะกรรมการควรเปิดเผยข้อมูลการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องของคณะกรรมการในรายงานประจำปี</p>	<p>บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ของคณะกรรมการไว้ในรายงานประจำปี</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>หลักปฏิบัติ 3.9</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็น และมีความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ</p>	<p>บริษัทได้จัดเตรียมช่องทางต่างๆ เพื่อให้คณะกรรมการสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว และคณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งเลขานุการบริษัทที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.9.1</p> <p>คณะกรรมการควรจัดให้มีการประชุมและวาระการประชุมคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้าเพื่อให้กรรมการสามารถจัดเวลาและเข้าร่วมประชุมได้</p>	<p>บริษัทมีการกำหนดวันประชุมไว้ล่วงหน้าทั้งปีเพื่อให้กรรมการสามารถจัดเวลาและเข้าร่วมประชุมได้</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.9.2</p> <p>จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการควรพิจารณาให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัท แต่ไม่ควรน้อยกว่า 6 ครั้งต่อปี ในกรณีที่คณะกรรมการไม่ได้มีการประชุมทุกเดือน คณะกรรมการควรกำหนดให้ฝ่ายจัดการรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการทราบในเดือนที่ไม่ได้มีการประชุม เพื่อให้คณะกรรมการสามารถกำกับควบคุมและดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการได้อย่างต่อเนื่องและทันการณ์</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริษัททุกเดือน</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.9.3</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้มีกลไกให้กรรมการแต่ละคน รวมทั้งฝ่ายจัดการมีอิสระที่จะเสนอเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทเข้าสู่วาระการประชุม</p>	<p>บริษัทเปิดโอกาสให้กรรมการและฝ่ายบริหารสามารถเสนอเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทเข้าสู่วาระการประชุมได้</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.9.4</p> <p>เอกสารประกอบการประชุมควรส่งให้แก่กรรมการเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 5 วันทำการก่อนวันประชุม</p>	<p>บริษัทส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการให้ประชุมให้กรรมการได้พิจารณาล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.9.5</p> <p>คณะกรรมการควรสนับสนุนให้กรรมการผู้จัดการใหญ่เชิญผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเพื่อให้สารสนเทศรายละเอียดเพิ่มเติมในฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโดยตรง และเพื่อให้มีโอกาสรู้จักผู้บริหารระดับสูงสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาแผนการสืบทอดตำแหน่ง</p>	<p>บริษัทมีนโยบายส่งเสริมให้ผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัทด้วย เพื่อให้ข้อมูลที่เพิ่มเติมนำมาประกอบการตัดสินใจและเพื่อให้คณะกรรมการบริษัทรู้จักผู้บริหารระดับสูงซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาแผนการสืบทอดตำแหน่ง</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.9.6</p> <p>คณะกรรมการควรเข้าถึงสารสนเทศที่จำเป็นเพิ่มเติมได้จากกรรมการผู้จัดการใหญ่ เลขานุการบริษัท หรือผู้บริหารอื่นที่ได้รับมอบหมาย ภายในขอบเขตนโยบายที่กำหนด และในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการอาจจัดให้มีการเห็นอิสระจากที่ปรึกษาหรือผู้ประกอบวิชาชีพภายนอก โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัท</p>	<p>คณะกรรมการสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นเพิ่มเติมได้โดยผ่านทางประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เลขานุการบริษัท หรือผู้บริหารระดับสูงตามสายงานที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.9.7</p> <p>คณะกรรมการควรถือเป็นนโยบายให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมีโอกาสที่จะประชุมระหว่างกันเองตามความจำเป็นเพื่ออภิปรายปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการที่อยู่ในความสนใจ โดยไม่มีฝ่ายจัดการร่วมด้วย และควรแจ้งให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบถึงผลการประชุมด้วย</p>	<p>บริษัทกำหนดนโยบายกำกับดูแลกิจการที่ดีให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารประชุมระหว่างกันเอง และกำหนดการประชุมระหว่างกรรมการอิสระอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่ออภิปรายประเด็นสำคัญต่างๆ ทางธุรกิจซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน โดยมีการสรุปประเด็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารรับทราบเพื่อนำไปพัฒนาการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องต่อไป</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 3.9.8</p> <p>คณะกรรมการควรกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของเลขานุการบริษัทที่เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่คณะกรรมการจะต้องทราบดูแลการจัดการเอกสารการประชุมคณะกรรมการ เอกสารสำคัญต่างๆ และกิจกรรมของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ นอกจากนี้ คณะกรรมการควรเปิดเผยคุณสมบัติและประสบการณ์ของเลขานุการบริษัทในรายงานประจำปี และบน website ของบริษัท</p>	<p>ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการบริษัทกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทในการแต่งตั้งเลขานุการบริษัท เพื่อดูแลให้คณะกรรมการและบริษัทปฏิบัติตามให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่างๆ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 3.9.9</p> <p>เลขานุการบริษัทควรได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่และในกรณีที่มีหลักสูตรรับรอง (certified programme) เลขานุการบริษัทควรเข้ารับการอบรมหลักสูตรดังกล่าวด้วย</p>	<p>บริษัทส่งเสริมให้เลขานุการบริษัทเข้ารับการอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องทุกปีเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยนางสาวสุนันท์ วิทวัสพศธร เลขานุการบริษัท ได้เข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ในหลักสูตรรับรองจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • CSP - Company Secretary Program (CSP 1/2002) • BRP - Board Reporting Program (BRP 12/2013) • CRP - Company Reporting Program (CRP 7/2013) • CSP - Company Secretary Program (CSP 61/2015) <p>ในปี 2561 นางสาวสุนันท์ วิทวัสพศธร เลขานุการบริษัท ได้เข้าอบรมสัมมนาในหัวข้อ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • แนวทางในการเตรียมความพร้อมการเปิดเผยข้อมูลตาม CG Code ใหม่ จัดโดยสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ • Enhance Efficiency and Growth through Process Innovation จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
<p>หลักปฏิบัติ 4</p> <p>สรรหาและพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและการบริหารบุคลากร</p>	<p>บริษัทมีการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาผู้บริหารระดับสูง ส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหาร และระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นธรรม</p>
<p>หลักปฏิบัติ 4.1</p> <p>คณะกรรมการควรดำเนินการให้มั่นใจว่ามีการสรรหาและพัฒนากรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย</p>	<p>คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะเป็นผู้ดำเนินการสรรหาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหารระดับสูง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณา บริษัทส่งเสริมผู้บริหารระดับสูงให้มีการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนบริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 4.1.1</p> <p>คณะกรรมการควรพิจารณาหรือมอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทมอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนทำหน้าที่พิจารณานโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร</p>
<p>แนวปฏิบัติ 4.1.2</p> <p>คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ดูแลให้มีผู้บริหารระดับสูงที่เหมาะสม โดยอย่างน้อยคณะกรรมการหรือคณะกรรมการสรรหาควรร่วมกับกรรมการผู้จัดการใหญ่พิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการในการสรรหาและแต่งตั้งบุคคล เห็นชอบบุคคลที่กรรมการผู้จัดการใหญ่เสนอให้เป็นผู้บริหารระดับสูง</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทมอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนทำหน้าที่พิจารณานโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งคัดเลือกบุคคลและเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อนำเสนอต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 4.1.3</p> <p>เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีแผนสืบทอดตำแหน่ง (succession plan) เพื่อเป็นการเตรียมสืบทอดตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ และผู้บริหารระดับสูง และให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนสืบทอดตำแหน่งต่อคณะกรรมการเพื่อทราบเป็นระยะด้วย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p>	<p>บริษัทจัดให้มีโครงการ Eagle Leadership Programe (ELP) และโครงการ Management Trainee เพื่อเป็นการเตรียมสืบทอดตำแหน่งจากผู้บริหารระดับสูง</p>
<p>แนวปฏิบัติ 4.1.4</p> <p>คณะกรรมการควรส่งเสริมและสนับสนุนให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงได้รับการอบรมและพัฒนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน</p>	<p>บริษัทส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงได้รับการอบรมพัฒนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน โดยในปี 2561 ผู้บริหารระดับสูงมีการเข้ารับการอบรมและฝึกอบรมที่จัดขึ้นภายใน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นายชัยรัตน์ แสงจันทร์ <ul style="list-style-type: none"> - เข้าอบรมหลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) 153 / 2561 - เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “Risk Management” - เข้าร่วมรับฟังการบรรยายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์หัวข้อ “การส่งเสริมธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลกิจการที่ดี” 2. นายณรัช พลอยใหญ่ <ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “Risk Management” - เข้าร่วมรับฟังการบรรยายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์หัวข้อ “การส่งเสริมธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลกิจการที่ดี” 3. นายทวีชัย อัจฉริยแพศย์กุล <ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “Risk Management” - เข้าร่วมรับฟังการบรรยายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์หัวข้อ “การส่งเสริมธรรมาภิบาลและการกำกับดูแลกิจการที่ดี” 4. นางสาวภาวิณี ชยาวุฒิกุล <ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “Risk Management”
<p>แนวปฏิบัติ 4.1.5</p> <p>คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการไปดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นของกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงอย่างชัดเจน ทั้งประเภทของตำแหน่งกรรมการและจำนวนบริษัทที่สามารถไปดำรงตำแหน่งได้</p>	<p>บริษัทมีการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการไปดำรงตำแหน่งกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ปรึกษาหรือตำแหน่งใดๆ ในบริษัทหรือนิติบุคคลอื่นที่มีเข้าปฏิบัติงานในกิจการของบริษัทของประธานเจ้าหน้าที่บริหารไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท</p>
<p>หลักปฏิบัติ 4.2</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนและการประเมินผลที่เหมาะสม</p>	<p>ตามกฎหมายของคณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่กำหนดกรอบและนโยบายสำหรับการกำหนดเงินเดือน การปรับขึ้นเงินเดือน การกำหนดเงินโบนัส ค่าตอบแทน และบำเหน็จรางวัลของพนักงานบริษัท</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 4.2.1</p> <p>คณะกรรมการควรกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนที่เป็นเครื่องจูงใจให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรอื่นๆ ทุกระดับปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กร และสอดคล้องกับผลประโยชน์ของกิจการในระยะยาวซึ่งรวมถึง</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การพิจารณาความเหมาะสมของสัดส่วนค่าตอบแทนที่เป็นเงินเดือน ผลการดำเนินงานระยะสั้น เช่น โบนัส และผลการดำเนินงานระยะยาว เช่น Employee Stock Ownership Plan (2) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทน ควรคำนึงถึงปัจจัย เช่น ระดับค่าตอบแทนสูงกว่าหรือเท่ากับระดับอุตสาหกรรมโดยประมาณ ผลการดำเนินงานของกิจการ (3) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินผล และการสื่อสารให้เป็นที่ยอมรับ 	<p>คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะเป็นผู้พิจารณาทบทวนนโยบายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนและผลประโยชน์ของกรรมการบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทและผู้บริหารระดับสูงและให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอค่าตอบแทนกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติสำหรับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงจะได้รับค่าตอบแทนในรูปแบบเงินเดือน โบนัส และผลตอบแทนอื่นๆ เช่น เงินประกันสังคม เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ค่าตำแหน่ง ค่าพาหนะเหมาจ่าย เป็นต้น ทั้งนี้ การให้โบนัสแก่ผู้บริหารของบริษัทจะพิจารณาจากผลกำไรจากการดำเนินงานและผลงานของผู้บริหารแต่ละคนนอกจากค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินแล้ว ผู้บริหารบริษัทยังได้รับสิทธิประโยชน์บัตรโดยสารในเส้นทางที่บริษัทให้บริการ ทั้งนี้ บริษัทกำหนดให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นผู้กำหนดอัตราค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทน โบนัส และสวัสดิการต่างๆ สำหรับพนักงาน</p>
<p>แนวปฏิบัติ 4.2.2</p> <p>คณะกรรมการที่ไม่รวมกรรมการที่เป็นผู้บริหารควรมีบทบาทเกี่ยวกับค่าตอบแทนและการประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการใหญ่ อย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) เห็นชอบหลักเกณฑ์การประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการใหญ่ โดยเกณฑ์การประเมินผลงานควรจูงใจให้กรรมการผู้จัดการใหญ่บริหารกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายหลัก กลยุทธ์ และสอดคล้องกับผลประโยชน์ของกิจการในระยะยาว โดยสื่อสารให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบเกณฑ์การประเมินเป็นการล่วงหน้า (2) ประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นประจำทุกปีหรืออาจมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนเป็นผู้ประเมิน และประธานกรรมการหรือกรรมการอาวุโสควรเป็นผู้สื่อสารผลการพิจารณา รวมทั้งประเด็นเพื่อการพัฒนาให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบ (3) อนุมัติค่าตอบแทนประจำปีของกรรมการผู้จัดการใหญ่ และควรพิจารณาผลประโยชน์การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้จัดการใหญ่ และปัจจัยอื่นๆ ประกอบด้วย 	<p>กฎบัตรคณะกรรมการบริษัทกำหนดให้คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่ประเมินผลงานของฝ่ายบริหารอย่างสม่ำเสมอและดูแลระบบกลไกการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารระดับสูงที่เหมาะสม</p>
<p>แนวปฏิบัติ 4.2.3</p> <p>คณะกรรมการควรเห็นชอบหลักเกณฑ์และปัจจัยในการประเมินผลงาน ตลอดจนอนุมัติโครงสร้างค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง และติดตามให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ประเมินผู้บริหารระดับสูงให้สอดคล้องกับหลักการประเมินดังกล่าว</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนให้ทำหน้าที่พิจารณาทบทวนนโยบายและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนและผลประโยชน์ของกรรมการบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทและผู้บริหารระดับสูง และให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอค่าตอบแทนกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 4.2.4</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และปัจจัยในการประเมินผลงานสำหรับทั้งองค์กร</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานทุกระดับเป็นประจำทุกปี โดยหลักเกณฑ์และปัจจัยการประเมินจะขึ้นอยู่กับเป้าหมายและหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นหลัก รวมถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
หลักปฏิบัติ 4.3 คณะกรรมการควรเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้นที่อาจมีผลกระทบต่อการบริหารและการดำเนินงานของกิจการ	บริษัทจัดให้มีการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของผู้ถือหุ้นให้กรรมการใหม่ได้รับทราบในวันปฐมฤกษ์
แนวปฏิบัติ 4.3.1 คณะกรรมการควรเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้น ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของข้อตกลงภายในกิจการครอบครัวไม่ว่าจะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ ข้อตกลงผู้ถือหุ้น หรือนโยบายของกลุ่มบริษัทแม่ ซึ่งมีผลต่ออำนาจในการควบคุมการบริหารจัดการกิจการ	บริษัทกำหนดให้มโนนโยบายการบริหารงานในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และกิจการที่ควบคุมร่วมกันเพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อย
แนวปฏิบัติ 4.3.2 คณะกรรมการควรดูแลไม่ให้ข้อตกลงตามข้อ 4.3.1 เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ เช่น การมีบุคคลที่เหมาะสมมาสืบทอดตำแหน่ง	เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ถือหุ้นและนักลงทุนว่าการดำเนินงานของบริษัทจะได้รับการสานต่ออย่างต่อเนื่อง บริษัทได้จัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งเพื่อพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้สามารถเข้ารับตำแหน่งในอนาคตได้โดยคัดเลือกบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาสืบทอดตำแหน่ง
แนวปฏิบัติ 4.3.3 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลตามข้อตกลงต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการควบคุมกิจการ	คณะกรรมการบริษัทมีการกำหนดให้กรรมการและผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียของตนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณะกรรมการสามารถพิจารณาธุรกรรมของบริษัทที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และสามารถตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของบริษัทได้โดยรวม ซึ่งกรรมการและผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียกับธุรกรรมที่ทำกับบริษัทไม่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำธุรกรรมดังกล่าว จึงได้กำหนดนโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์เพื่อเป็นแนวปฏิบัติ
หลักปฏิบัติ 4.4 คณะกรรมการควรติดตามดูแลการบริหารและพัฒนาบุคลากรให้มีจำนวน ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และแรงจูงใจที่เหมาะสม	บริษัทให้ความสำคัญกับการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยจัดให้มีระบบการบริหารจัดการที่เป็นธรรม มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เสริมสร้างทัศนคติในการทำงานเพื่อสร้างคนให้เป็นพลังขับเคลื่อนองค์กรในระยะยาว
แนวปฏิบัติ 4.4.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับทิศทางและกลยุทธ์ขององค์กร พนักงานในทุกระดับมีความรู้ ความสามารถ แรงจูงใจที่เหมาะสม และได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมเพื่อรักษาบุคลากรที่มีความสามารถขององค์กรไว้	หนึ่งในเป้าหมายหลักของบริษัทที่ไม่ใช่มิติทางด้านการเงิน คือ ด้าน People โดยบริษัทกำหนดแผนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและกลยุทธ์ของบริษัท เพื่อให้มั่นใจว่าพนักงานในทุกระดับมีความรู้ ความสามารถ มีความผูกพันกับองค์กร และได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม
แนวปฏิบัติ 4.4.2 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกลไกอื่นเพื่อดูแลให้พนักงานมีการออมอย่างเพียงพอสำหรับรองรับการเกษียณ รวมทั้งสนับสนุนให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเงิน การเลือกนโยบายการลงทุนที่สอดคล้องกับช่วงอายุ ระดับความเสี่ยง หรือดูแลให้มีนโยบายการลงทุนแบบ life path	บริษัทได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2554 กับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมของพนักงานในระยะยาว สร้างหลักประกันให้กับพนักงานและครอบครัวในกรณีที่ออกจากงาน เกษียณอายุ หรือเสียชีวิต นอกจากนี้ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพยังเป็นแรงจูงใจให้พนักงานทำงานกับบริษัทเป็นระยะเวลานาน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>หลักปฏิบัติ 5</p> <p>ส่งเสริมวัฒนธรรมและการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>บริษัทให้ความสำคัญกับนวัตกรรมและการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม</p>
<p>หลักปฏิบัติ 5.1</p> <p>คณะกรรมการควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าแก่ธุรกิจควบคู่ไปกับการสร้างคุณประโยชน์ต่อลูกค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>บริษัทให้ความสำคัญและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจและมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่กระบวนการผลิต เช่น การเลือกใช้เครื่องบินรุ่นที่ช่วยประหยัดพลังงานลดการปล่อยมลพิษ เป็นต้น</p>
<p>แนวปฏิบัติ 5.1.1</p> <p>คณะกรรมการควรให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมให้นวัตกรรมและดูแลให้ฝ่ายจัดการนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการทบทวนกลยุทธ์การวางแผนพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานและการติดตามผลการดำเนินงาน</p>	<p>บริษัทให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมให้นวัตกรรม จึงได้กำหนดให้เป็นหนึ่งในค่านิยมหลักของบริษัท คือ Be Creative โดยส่งเสริมให้บุคลากรมีการคิดอย่างสร้างสรรค์ มุ่งมั่นพัฒนางาน มีความยืดหยุ่นพร้อมปรับตัว สร้างสิ่งใหม่ๆ นำมาประยุกต์ให้ดีกว่าเก่าและแตกต่าง</p> <p>นอกจากนี้บริษัทได้นำมาเป็นส่วนหนึ่งในแผนกลยุทธ์พัฒนาปรับปรุงระบบต่างๆ เพื่อมุ่งหวังให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน</p>
<p>แนวปฏิบัติ 5.1.2</p> <p>คณะกรรมการควรส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กิจการตามสภาพปัจจัยแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งอาจครอบคลุมการกำหนดรูปแบบธุรกิจ (business model) วิธีคิดมุมมองในการออกแบบและพัฒนาสินค้าและบริการ การวิจัย การปรับปรุงกระบวนการผลิตและกระบวนการทำงาน รวมทั้งการร่วมมือกับคู่ค้า</p>	<p>บริษัทมีการนำเสนอนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อความสะดวกสบายของผู้โดยสาร เช่น บริการต่อเครื่องด้วยสายการบินพันธมิตร Value Alliance บริการ Wifi บนเที่ยวบิน และบริการนกแอร์โมบาย เพิ่มทางเลือกใหม่ที่สะดวกสบายทั้งการจองและจัดการผ่านมือถือทุกระบบปฏิบัติการ (iOS และ Andriod)</p>
<p>หลักปฏิบัติ 5.2</p> <p>คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และสะท้อนอยู่ในแผนดำเนินการ (operational plan) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกฝ่ายขององค์กรได้ดำเนินการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมายหลัก และแผนกลยุทธ์ (strategies) ของกิจการ</p>	<p>บริษัทตระหนักถึงการเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการหาแนวทางลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในกระบวนการผลิตและการให้บริการเป็นสำคัญ โดยการใช้เครื่องบินโบอิง 737-800 รุ่น New Generation ที่มีการใช้นวัตกรรมสมัยใหม่อย่าง Cabon Brake มีคุณสมบัติสำคัญช่วยลดน้ำหนักของเครื่องบินทำให้สามารถช่วยประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงและลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ นอกจากนี้แล้ว บริษัทยังได้พัฒนา Bording Pass ให้อยู่ในมือถือ โดยผู้โดยสารสามารถ check in online ผ่าน Mobile Application เพื่อเป็นการช่วยลดการใช้ทรัพยากรกระดาษ ถือเป็นการรณรงค์ช่วยลดภาวะโลกร้อนอีกทางหนึ่ง</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 5.2.1</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้มีกลไกที่ทำให้มั่นใจว่า กิจกรรมประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกส่วนในองค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายหลัก ที่เป็นไปด้วยความยั่งยืน โดยอาจจัดทำนโยบายหรือแนวปฏิบัติ ซึ่งอย่างน้อยควรครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ความรับผิดชอบต่อพนักงานและลูกค้า โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติต่อพนักงานและลูกค้าอย่างเป็นธรรม และเคารพสิทธิมนุษยชน ได้แก่ การกำหนดค่าตอบแทนและค่าผลประโยชน์อื่นๆ ที่เป็นธรรม การจัดสวัสดิการที่ไม่น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดหรือมากกว่าตามความเหมาะสม การดูแลสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน การอบรมให้ความรู้ พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความก้าวหน้า รวมถึงเปิดโอกาสให้พนักงานมีโอกาพัฒนาทักษะการทำงานในด้านอื่นๆ (2) ความรับผิดชอบต่อลูกค้า โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และคำนึงถึงสุขภาพ ความปลอดภัย ความเป็นธรรม การเก็บรักษาข้อมูลลูกค้า การบริการหลังการขายตลอดช่วงอายุสินค้า และบริการการติดตามวัดผลความพึงพอใจของลูกค้าเพื่อการพัฒนาปรับปรุงสินค้าและบริการ รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการขาย (sales conduct) ต้องกระทำอย่างมีความรับผิดชอบ ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือใช้ประโยชน์จากความเข้าใจผิดของลูกค้า (3) ความรับผิดชอบต่อคู่ค้า โดยมีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและเงื่อนไขสัญญาหรือข้อตกลงที่เป็นธรรม การช่วยให้ความรู้ พัฒนาศักยภาพและยกระดับความสามารถในการผลิตและให้บริการให้ได้มาตรฐาน ชี้แจงและดูแลให้คู่ค้าเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อแรงงานตนเองอย่างเป็นธรรม รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงติดตามตรวจสอบและประเมินผลคู่ค้าเพื่อพัฒนาการประกอบธุรกิจระหว่างกันอย่างยั่งยืน (4) ความรับผิดชอบต่อชุมชน โดยนำความรู้และประสบการณ์ทางธุรกิจมาพัฒนาโครงการที่สามารถสร้างเสริมประโยชน์ต่อชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการติดตามและวัดผลความคืบหน้าและความสำเร็จในระยะยาว (5) ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยป้องกัน ลด จัดการ และดูแลให้มั่นใจว่าบริษัทจะไม่สร้างหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมการใช้วัตถุดิบ การใช้พลังงาน (สำหรับการผลิต ขนส่ง หรือในสำนักงาน) การใช้น้ำ การใช้ทรัพยากรหมุนเวียน การดูแลและฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ การปล่อยมลพิษและการจัดการของเสียที่เกิดจากการประกอบธุรกิจ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น (6) การแข่งขันอย่างเป็นธรรม โดยการประกอบธุรกิจอย่างเปิดเผยโปร่งใสและไม่สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างไม่เป็นธรรม (7) การต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องและกำหนดให้บริษัทมีและประกาศนโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันต่อสาธารณะโดยอาจเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน รวมถึงสนับสนุนให้บริษัทอื่นๆ และคู่ค้ามีและประกาศนโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน รวมทั้งเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายด้วย 	<p>คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักและรับรู้ถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียภายใน ได้แก่ ผู้ถือหุ้นหรือพนักงาน และผู้มีส่วนได้เสียภายนอก ได้แก่ ลูกค้า คู่ค้า เจ้าหนี้ คู่แข่ง ภาครัฐ และหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งชุมชนใกล้เคียงที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากบริษัทได้รับการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ ซึ่งทำให้บริษัทสามารถสร้างความสามารถในการแข่งขัน สร้างกำไร และการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนให้แก่บริษัท ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้ควรได้รับการดูแลตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการบริษัทจึงได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี ครอบคลุมบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> • นโยบายและแนวปฏิบัติต่อพนักงาน • นโยบายและแนวปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นหรือพนักงาน • นโยบายและแนวปฏิบัติต่อลูกค้า • นโยบายและแนวปฏิบัติต่อคู่ค้า / หรือเจ้าหนี้ • นโยบายและแนวปฏิบัติต่อคู่แข่ง • นโยบายและแนวปฏิบัติต่อสังคม / ชุมชน • นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม <p>นอกจากนี้บริษัทยังได้กำหนดให้มียกย่องการต่อต้านทุจริตหรือคอร์รัปชัน เพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานได้ยึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับจริยธรรมทางธุรกิจ และจรรยาบรรณของพนักงาน</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>หลักปฏิบัติ 5.3</p> <p>คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดสรรและจัดการทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงผลกระทบและการพัฒนาทรัพยากรตลอดสาย value chain เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักได้อย่างยั่งยืน</p>	<p>ตามนโยบายคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคงของบริษัท กำหนดให้บริษัทมีการจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของระบบบริหารคุณภาพ ความปลอดภัย และความมั่นคง โดยผู้บริหารและหัวหน้างานทุกคนเป็นผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนและพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 5.3.1</p> <p>คณะกรรมการควรตระหนักถึงความจำเป็นของทรัพยากรที่ต้องใช้ รวมทั้งตระหนักว่าการใช้ทรัพยากรแต่ละประเภทมีผลกระทบต่อกันและกัน</p>	<p>บริษัทตระหนักถึงความจำเป็นและผลกระทบที่มีต่อกันของทรัพยากรที่สำคัญของบริษัท ได้แก่ การเงิน การผลิต ภูมิปัญญา บุคลากร สังคมและความสัมพันธ์ และธรรมชาติ จึงได้มีการนำผลกระทบต่อทรัพยากรเหล่านั้นมาพิจารณาในการกำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนกลยุทธ์ของบริษัท รวมถึงการนำมาพิจารณาถึงปัจจัยความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>แนวปฏิบัติ 5.3.2</p> <p>คณะกรรมการควรตระหนักว่า รูปแบบธุรกิจ (business model) ที่ต่างกันทำให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรที่ต่างกันด้วย ดังนั้น ในการตัดสินใจเลือกรูปแบบธุรกิจ จึงควรคำนึงถึงผลกระทบและความคุ้มค่าที่จะเกิดขึ้นต่อทรัพยากร โดยยังคงอยู่บนพื้นฐานของการมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียและสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน</p>	<p>บริษัทตระหนักถึงการนำทรัพยากรมาใช้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยพิจารณาถึงผลกระทบและความคุ้มค่าที่จะเกิดขึ้นต่อทรัพยากรเป็นสำคัญ รวมถึงการอยู่บนพื้นฐานของการมีจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียและเป็นไปเพื่อความยั่งยืนขององค์กร</p>
<p>แนวปฏิบัติ 5.3.3</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า ในการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ ฝ่ายจัดการมีการทบทวน พัฒนาดูแลการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและภายนอกอยู่เสมอ</p>	<p>บริษัทมีการทบทวนการใช้ทรัพยากรเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและภายนอกอยู่เสมอ เช่น การจัดสรรเครื่องบินให้เหมาะสมกับปริมาณความต้องการในแต่ละเส้นทางการบิน การมุ่งเน้นการใช้เครื่องบินให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้โดยสารเป็นสำคัญ นอกจากนี้บริษัทยังมีนโยบายจำกัดประเภทของเครื่องบินน้อยที่สุดซึ่งจะทำให้เกิดการประหยัดต้นทุนในการซ่อมบำรุงเครื่องบินและเกิดความยืดหยุ่นในการใช้นักบิน</p>
<p>หลักปฏิบัติ 5.4</p> <p>คณะกรรมการควรจัดให้มีการรอบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร ที่สอดคล้องกับความต้องการของกิจการ รวมทั้งดูแลให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจและพัฒนาการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยง เพื่อให้กิจการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ</p>	<p>บริษัทตระหนักและให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศในการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ และพัฒนาการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงเพื่อให้บริษัทบรรลุเป้าหมายที่วางไว้จึงกำหนดให้มียุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 5.4.1</p> <p>คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายในเรื่องการจัดสรรและการบริหารทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ และการกำหนดแนวทางเพื่อรองรับในกรณีที่ไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรได้เพียงพอตามที่กำหนดไว้</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มียุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ เพื่อให้มั่นใจว่าทรัพยากรสารสนเทศได้มีการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยอย่างเป็นระบบมีการประเมิน ทบทวน ตรวจสอบ และนำมาพัฒนาปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 5.4.2</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรครอบคลุมถึงการบริหารและจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย</p>	<p>บริษัทให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นโยบายบริหารจัดการระบบความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ และนโยบายความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 5.4.3</p> <p>คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายและมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ</p>	<p>บริษัทได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์ความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ เพื่อเป็นกรอบในการกำกับดูแลและบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของบริษัท</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
หลักปฏิบัติ 6 ดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม	บริษัทกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และหน่วยงานบริหารความเสี่ยงขององค์กรเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงขององค์กร และกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ และหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลระบบการควบคุมภายใน
หลักปฏิบัติ 6.1 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีการบริหารจัดการความเสี่ยง และระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพียงพอ และเป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานสากล
แนวปฏิบัติ 6.1.1 คณะกรรมการควรเข้าใจความเสี่ยงที่สำคัญของกิจการ และอนุมัติความเสี่ยงที่ยอมรับได้	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อทำหน้าที่ช่วยกำกับดูแล กำหนดแนวทางและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งรายงานให้คณะกรรมการบริษัทได้รับทราบถึงความเสี่ยงและแนวทางในการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและเพียงพอ โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงจะนำความเสี่ยงที่ยอมรับได้เสนอให้คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้อนุมัติ
แนวปฏิบัติ 6.1.2 คณะกรรมการควรพิจารณาและอนุมัตินโยบายการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก กลยุทธ์ และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของกิจการ สำหรับเป็นกรอบการปฏิบัติงานในกระบวนการบริหารความเสี่ยงของทุกคนในองค์กรให้เป็นทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ คณะกรรมการควรให้ความสำคัญกับสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและดูแลให้มีการทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำ เช่น ปีละ 1 ครั้ง	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงสอดคล้องต่อการกำหนดทิศทางกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจและแผนธุรกิจ และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณานุมัติ
แนวปฏิบัติ 6.1.3 คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทมีภาระความเสี่ยง โดยพิจารณาปัจจัยทั้งภายนอกและภายในองค์กรที่อาจส่งผลให้บริษัทไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	บริษัทมีการดำเนินการการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ซึ่งในขั้นตอนการระบุความเสี่ยงได้มีการพิจารณาปัจจัยทั้งภายนอกและภายใน
แนวปฏิบัติ 6.1.4 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทได้มีการประเมินผลกระทบและโอกาสที่เกิดขึ้นของความเสี่ยงที่ระบุไว้เพื่อจัดลำดับความเสี่ยง และมีวิธีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม	ในขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงของบริษัทได้มีการประเมินผลกระทบและประเมินโอกาสที่จะเกิดขึ้นของความเสี่ยงเพื่อจะจัดลำดับความเสี่ยงและมีการกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมไว้
แนวปฏิบัติ 6.1.5 คณะกรรมการสามารถมอบหมายให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงหรือคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองข้อ 6.1.1 - 6.1.4 ก่อนเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา ตามที่เหมาะสมกับธุรกิจ	คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งและมอบหมายให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่กลั่นกรองความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญของบริษัท กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงสอดคล้องต่อการกำหนดทิศทางกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจและแผนธุรกิจ การระบุความเสี่ยงที่พิจารณาปัจจัยทั้งภายนอกและภายในองค์กรที่อาจส่งผลให้บริษัทไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การประเมินผลกระทบและโอกาสที่เกิดขึ้นของความเสี่ยงที่ระบุไว้เพื่อจัดลำดับความเสี่ยง และมีวิธีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม ก่อนเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณา

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 6.1.6</p> <p>คณะกรรมการควรติดตามและประเมินผลประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>ตามกฎหมายของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงกำหนดให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงรายงานประเมินผลประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส</p>
<p>แนวปฏิบัติ 6.1.7</p> <p>คณะกรรมการมีหน้าที่ดูแลให้กิจการประกอบธุรกิจให้เป็นไปตามกฎหมาย และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งของในประเทศและในระดับสากล</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มั่นนโยบายเกี่ยวกับจรรยาบรรณและข้อพึงปฏิบัติในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้บริหารและพนักงาน (Code of conduct) โดยมีวัตถุประสงค์คือการทำธุรกิจโดยชอบด้วยกฎหมายและต้องเป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ และเคารพในสิทธิของผู้ค้าและลูกค้าของบริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 6.1.8</p> <p>ในกรณีที่บริษัทมีบริษัทย่อยหรือกิจการอื่นที่บริษัทไปลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ (เช่น มีสัดส่วนการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่ร้อยละ 20 แต่ไม่เกินร้อยละ 50) คณะกรรมการควรนำผลประเมินระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาตามข้อ 6.1.1 - 6.1.7 ด้วย</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มั่นนโยบายการบริหารงานในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และกิจการที่ควบคุมร่วมกัน โดยบริษัทจะมีการติดตามถึงผลประกอบการและการดำเนินงานของธุรกิจอย่างใกล้ชิด และนำเสนอผลการวิเคราะห์รวมถึงแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทของบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมหรือกิจการที่ควบคุมร่วมกันนั้นๆ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายหรือปรับปรุงส่งเสริมให้ธุรกิจของบริษัทย่อยบริษัทร่วม หรือกิจการที่ควบคุมร่วมกัน มีการพิจารณาและเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องต่อไป</p>
<p>หลักปฏิบัติ 6.2</p> <p>คณะกรรมการต้องจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและอิสระ</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการ 3 คน ซึ่งทุกคนล้วนเป็นกรรมการอิสระ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 6.2.1</p> <p>คณะกรรมการต้องจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 3 คน ซึ่งทุกคนต้องเป็นกรรมการอิสระ และมีคุณสมบัติและหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย</p>	<p>คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการ 3 คน ซึ่งทุกคนเป็นกรรมการอิสระ และมีคุณสมบัติและหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 6.2.2</p> <p>คณะกรรมการควรกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยควรมีหน้าที่อย่างน้อยดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) สอบทานให้กิจการมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและครบถ้วน (accuracy and completeness) (2) สอบทานให้กิจการมีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล (3) สอบทานให้กิจการปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง (4) พิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน (5) พิจารณา คัดเลือก เสนอบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชี และพิจารณาเสนอคำตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละครั้ง (6) พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อกิจการ (7) สอบทานความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงและแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันของกิจการตามโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต 	<p>คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเพียงพอ 2. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal control) และระบบการตรวจสอบภายใน (Internal audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลและพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายในตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน และ/หรือการว่าจ้างบริษัทตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน 3. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท 4. พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอคำตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 5. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท 6. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบและต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> (1) ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องครบถ้วนเป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท (2) ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท (3) ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท (4) ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี (5) ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (6) จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน (7) ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (Charter) (8) รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
	<p>7. ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบหากพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นสมควร</p> <p>(1) รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์</p> <p>(2) การทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบควบคุมภายใน</p> <p>(3) การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท หากคณะกรรมการบริษัทหรือผู้บริหารไม่ดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาข้างต้น กรรมการตรวจสอบรายใดรายหนึ่งอาจรายงานว่ามีรายการหรือการกระทำตามข้างต้นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดหลักทรัพย์ฯ</p> <p>8. พิจารณารายการที่อาจคาดว่าจะเป็นการก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบริษัทกับผู้ถือหุ้นใหญ่รายใดๆ หากคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาว่ารายการดังกล่าวเข้าข่ายดังกล่าว กรรมการตรวจสอบจะต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบถึงประเด็นความขัดแย้งทางผลประโยชน์และรายชื่อกรรมการท่านที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อให้ท่านดังกล่าวปฏิบัติตามมาตรา 80 ของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ในการงดเว้นการออกเสียงในวาระดังกล่าว</p> <p>9. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการของบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 6.2.3</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทจัดให้มีกลไกหรือเครื่องมือที่จะทำให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น เอื้ออำนวยให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล การได้หารือร่วมกับผู้สอบบัญชี หรือแสวงหาความเห็นที่เป็นอิสระจากที่ปรึกษาทางวิชาชีพอื่นใดมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบได้</p>	<p>คณะกรรมการตรวจสอบเป็นส่วนหนึ่งของระบบการควบคุมภายในซึ่งจะทำหน้าที่ให้การสนับสนุนแก่คณะกรรมการบริษัทในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน เพื่อให้เชื่อมั่นว่าการดำเนินงานของบริษัทเป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน ขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมายของคณะกรรมการตรวจสอบ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอคำตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p>
<p>แนวปฏิบัติ 6.2.4</p> <p>คณะกรรมการควรจัดให้มีบุคคลหรือหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาและสอบทานประสิทธิภาพระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน พร้อมทั้งรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและเปิดเผยรายงานการสอบทานไว้ในรายงานประจำปี</p>	<p>บริษัทจัดให้มีบุคคลและหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาและสอบทานประสิทธิภาพระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน พร้อมทั้งรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและเปิดเผยรายงานการสอบทานไว้ในรายงานประจำปี</p> <p>บริษัทกำหนดโครงสร้างการบริหาร (Organization Chart) ของหน่วยงานตรวจสอบภายในรายงานโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 6.2.5</p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบต้องให้ความเห็นถึงความเพียงพอของระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี</p>	<p>คณะกรรมการตรวจสอบมีการให้ความเห็นถึงความเพียงพอของระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี</p>
<p>หลักปฏิบัติ 6.3</p> <p>คณะกรรมการควรติดตามดูแลและจัดการความขัดแย้งของผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างบริษัทกับฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ หรือผู้ถือหุ้น รวมไปถึงการป้องกันการใช้ประโยชน์อันมิควรในทรัพย์สิน ข้อมูลและโอกาสของบริษัท และการทำธุรกรรมกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบริษัทในลักษณะที่ไม่สมควร</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มียุทธศาสตร์การทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน นโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นโยบายการใช้ข้อมูลภายใน เพื่อให้เป็นมาตรฐานตรวจสอบ ติดตาม และป้องกัน</p>
<p>แนวปฏิบัติ 6.3.1</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งรวมถึงการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการรักษาความลับ (confidentiality) การรักษาความน่าเชื่อถือ (integrity) และความพร้อมใช้ของข้อมูล (availability) รวมทั้งการจัดการข้อมูลที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ (market sensitive information) นอกจากนี้ คณะกรรมการควรดูแลให้กรรมการ ผู้บริหารระดับสูง และพนักงาน ตลอดจนบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง อาทิ ที่ปรึกษาทางกฎหมาย ที่ปรึกษาทางการเงิน ปฏิบัติตามระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วย</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มียุทธศาสตร์การใช้ข้อมูลภายในของบริษัทและนโยบายความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศเพื่อกำกับดูแลการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล วิธีปฏิบัติในการรักษาความลับ การรักษาความน่าเชื่อถือ และความพร้อมใช้ของข้อมูลโดยมีผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นผู้บริหาร พนักงานประจำ พนักงานสัญญาจ้าง ลูกจ้างชั่วคราว ที่ปรึกษา ผู้ให้บริการ ผู้เกี่ยวข้องจากภายนอกที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายนี้อย่างเคร่งครัด</p>
<p>แนวปฏิบัติ 6.3.2</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้มีการจัดการและติดตามรายการที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์ รวมทั้งดูแลให้มีแนวทางและวิธีปฏิบัติเพื่อให้การทำรายการดังกล่าวเป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินการและการเปิดเผยข้อมูล ตามที่กฎหมายกำหนดและเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวมเป็นสำคัญ โดยที่ผู้มีส่วนได้เสียไม่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์บนหลักการที่ว่า การตัดสินใจใดๆ ในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจจะต้องทำเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเท่านั้น และควรหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกำหนดให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียกับรายการที่พิจารณา ต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงความสัมพันธ์หรือการมีส่วนได้เสียของตนในรายการดังกล่าว และต้องไม่เข้าร่วมการพิจารณาตัดสินใจ รวมถึงไม่มีอำนาจอนุมัติในธุรกรรมนั้นๆ</p> <p>นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้พิจารณารายการที่อาจคาดว่าจะป็นรายการที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบริษัทกับผู้ถือหุ้นใหญ่รายใดๆ หากคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาว่ารายการดังกล่าวเข้าข่ายดังกล่าว คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบถึงประเด็นความขัดแย้งทางผลประโยชน์และรายชื่อกรรมการท่านที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อให้ท่านดังกล่าวปฏิบัติตามมาตรา 80 ของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ในการงดเว้นการออกเสียงในวาระดังกล่าว</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 6.3.3</p> <p>คณะกรรมการควรมีข้อกำหนดให้กรรมการรายงานการมีส่วนได้เสียอย่างน้อย ก่อนการพิจารณาการประชุมคณะกรรมการ และบันทึกไว้ในรายงานการประชุมคณะกรรมการ คณะกรรมการควรดูแลให้กรรมการที่มีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะที่อาจทำให้กรรมการรายดังกล่าวไม่สามารถให้ความเห็นได้อย่างอิสระ งดเว้นจากการมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาในวาระนั้น</p>	<p>บริษัทมีนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกำหนดให้กรรมการและผู้บริหารจะต้องนำเสนอวาระการประชุมใดๆ ที่คาดว่าจะเป็นการประชุมที่อาจจะก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบริษัทกับผู้ถือหุ้นใหญ่รายใดๆ ให้กับคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณา ก่อน หากคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาว่ารายการดังกล่าวเข้าข่ายดังต่อไปนี้ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รายการที่เกี่ยวข้องกัน คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องเสนอให้คณะกรรมการบริษัทดำเนินการตามประกาศของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเรื่องการเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกัน พ.ศ. 2546 หรือ 2. หากรายการเข้าข่ายความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการตรวจสอบจะแจ้งให้คณะกรรมการบริษัททราบถึงประเด็นของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นและแจ้งคณะกรรมการบริษัทได้ทราบถึงรายชื่อกรรมการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์เพื่อที่จะให้คณะกรรมการบริษัทและกรรมการท่านดังกล่าวปฏิบัติตาม มาตรา 80 ของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด อย่างเคร่งครัด <p>อีกทั้งหากกรรมการและผู้บริหารเห็นว่ารายการใดรายการหนึ่งเป็นรายการที่เข้าข่ายรายการที่เกี่ยวข้องหรือรายการที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างชัดเจนและเจตนาจะปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเรื่องการเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในรายการที่เกี่ยวข้องกัน พ.ศ. 2546 และ/หรือ มาตรา 80 ของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด ว่าด้วยการงดออกเสียงของกรรมการที่มีส่วนได้เสียทั้งทางตรงหรือทางอ้อม กรรมการหรือผู้บริหารอาจเสนอวาระดังกล่าวเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทโดยตรงได้โดยไม่ต้องขอความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบก่อนได้</p>
<p>หลักปฏิบัติ 6.4</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านคอร์รัปชันที่ชัดเจนและสื่อสารในทุกระดับขององค์กรและต่อคนนอก เพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติได้จริง</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน โดยมีการสื่อสารไปยังพนักงานส่งผ่านทางอีเมล เครือข่ายภายใน (Nok Intranet) และเผยแพร่ไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท (www.nokair.com)</p>
<p>แนวปฏิบัติ 6.4.1</p> <p>คณะกรรมการควรจัดให้มีโครงการ หรือแนวทางในการต่อต้านการทุจริต การคอร์รัปชันรวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชัน เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมของคณะกรรมการฝ่ายบริหาร และพนักงานทุกระดับ มีการเผยแพร่นโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันผ่านทาง การสื่อสารของบริษัท เช่น ส่งอีเมลถึงพนักงานทุกคน เผยแพร่ไว้บนเครือข่ายภายใน (Nok Intranet) และเว็บไซต์ของบริษัท (www.nokair.com) รวมถึงมีการจัดอบรมให้กับพนักงานใหม่ได้รับทราบและปฏิบัติตามแนวทางที่นโยบายกำหนดไว้</p>
<p>หลักปฏิบัติ 6.5</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้กิจการมีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการกรณีมีการชี้เบาะแส</p>	<p>บริษัทมีการกำหนดให้มีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการในกรณีมีการชี้เบาะแส โดยระบุไว้ในนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 6.5.1</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีกลไกและกระบวนการจัดการ (บันทึก ติดตาม ความคืบหน้าแก้ไขปัญหา รายงาน) ข้อร้องเรียนของผู้มีส่วนได้เสีย และดูแลให้มีการจัดช่องทางเพื่อการรับข้อร้องเรียนที่มีความสะดวกและมีมากกว่าหนึ่งช่องทาง รวมทั้งเปิดเผยช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนไว้ใน website หรือรายงานประจำปี</p>	<p>ในนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ได้กำหนดขอบเขต การร้องเรียนและแจ้งเบาะแสการทุจริตหรือคอร์รัปชันเมื่อมีข้อสงสัยหรือพบเห็นการกระทำที่ฝ่าฝืนแนวปฏิบัติ และมีการเปิดเผยช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนไว้ในเว็บไซต์ของบริษัท (www.nokair.com)</p>
<p>แนวปฏิบัติ 6.5.2</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้มีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนในกรณีที่มีการชี้เบาะแส โดยควรกำหนดให้มีช่องทางในการแจ้งเบาะแสด้านทาง website ของกิจการ หรือผ่านกรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบของกิจการที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งมีกระบวนการตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการ และรายงานต่อคณะกรรมการ</p>	<p>นโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ได้กำหนดช่องทางการแจ้งเบาะแสร้องเรียนการทุจริตหรือคอร์รัปชันผ่านทางคณะกรรมการ ตรวจสอบ รวมทั้งมีกระบวนการตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการ และ รายงานต่อคณะกรรมการบริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 6.5.3</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้มีมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสมแก่ผู้แจ้งเบาะแสดังกล่าว โดยแจ้งเบาะแสดังกล่าวจะเจตนาสุจริต</p>	<p>นโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ได้กำหนดให้มีมาตรการ คุ้มครองผู้ร้องเรียน หรือผู้แจ้งเบาะแสดังกล่าวการทุจริตคอร์รัปชัน</p>
<p>หลักปฏิบัติ 7</p> <p>รักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล</p>	<p>บริษัทมีนโยบายที่จะเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศทางการเงินและอื่นๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจและผลประกอบการของบริษัทที่ตรงต่อความเป็นจริง ครบถ้วน สม่าเสมอ ทันเวลา แสดงให้เห็นถึงสภาพทางการเงินและการประกอบกิจการที่แท้จริงของบริษัทรวมทั้งอนาคตของธุรกิจของบริษัท</p>
<p>หลักปฏิบัติ 7.1</p> <p>คณะกรรมการมีความรับผิดชอบในการดูแลให้ระบบการจัดทำรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่างๆ ถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เป็นไปตามกฎเกณฑ์ มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>บริษัทมีนโยบายในการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยและความโปร่งใสอย่างเคร่งครัด โดยรายงานทางการเงินจะอยู่บนพื้นฐานข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอตามมาตรฐานการบัญชี</p>
<p>แนวปฏิบัติ 7.1.1</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและเปิดเผยข้อมูล มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และมีจำนวนเพียงพอ โดยบุคลากรดังกล่าวหมายถึงผู้บริหารสูงสุดสายงานบัญชี และการเงิน ผู้จัดทำบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน เลขานุการบริษัท และนักลงทุนสัมพันธ์</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทมุ่งมั่นที่จะดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสอย่างเคร่งครัด จัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ของบริษัท สื่อเผยแพร่ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้รับทราบข้อมูลของบริษัทได้อย่างทั่วถึง และจะทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงประกาศใช้บังคับ</p> <p>นโยบายนักลงทุนสัมพันธ์</p> <p>บริษัทจัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารกับนักลงทุนหรือผู้ถือหุ้น รวมถึงนักลงทุนสถาบันและผู้ถือหุ้นรายย่อย บริษัทจะจัดให้มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นประจำ รวมทั้งจะเผยแพร่ข้อมูลขององค์กร ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทั่วไปให้แก่ผู้ถือหุ้น นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องผ่านทางช่องทางต่างๆ ได้แก่การรายงานต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และเว็บไซต์ของบริษัท</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 7.1.2</p> <p>ในการให้ความเห็นชอบการเปิดเผยข้อมูล คณะกรรมการควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยในกรณีที่เป็นรายงานทางการเงิน ควรพิจารณาปัจจัยอย่างน้อยดังต่อไปนี้ด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ผลการประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน (2) ความเห็นของผู้สอบบัญชีในรายงานทางการเงิน และข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับระบบควบคุมภายใน รวมทั้งข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีผ่านการสื่อสารในช่องทางอื่นๆ (ถ้ามี) (3) ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ (4) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก กลยุทธ์และนโยบายของบริษัท 	<p>บริษัทให้ความสำคัญต่อรายงานทางการเงิน เพื่อให้แสดงถึงสถานะทางการเงินและผลการประกอบการที่แท้จริงของบริษัทโดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอตามมาตรฐานการบัญชีซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป</p>
<p>แนวปฏิบัติ 7.1.3</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้การเปิดเผยข้อมูล ซึ่งรวมถึงงบการเงิน รายงานประจำปี แบบ 56-1 สามารถสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานอย่างเพียงพอ รวมทั้งควรสนับสนุนให้บริษัทจัดทำคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (management discussion and analysis หรือ MD & A) เพื่อประกอบการเปิดเผยงบการเงินทุกไตรมาส ทั้งนี้ เพื่อให้นักลงทุนได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละไตรมาสได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลตัวเลขในงบการเงินเพียงอย่างเดียว</p>	<p>บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งรวมถึงงบการเงิน รายงานประจำปี แบบ 56-1 ที่สะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน รวมทั้งจัดทำคำอธิบายและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เพื่อประกอบการเปิดเผยงบการเงินทุกไตรมาส</p>
<p>แนวปฏิบัติ 7.1.4</p> <p>ในกรณีที่การเปิดเผยข้อมูลรายการใดเกี่ยวข้องกับกรรมการรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ กรรมการรายนั้นควรดูแลให้การเปิดเผยในส่วนของตนมีความครบถ้วน ถูกต้องด้วย เช่น ข้อมูลผู้ถือหุ้นของกลุ่มตน การเปิดเผยในส่วนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ shareholders' agreement ของกลุ่มตน</p>	<p>บริษัทจะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกรรมการแต่ละท่าน ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยของบริษัท ในรายงานประจำปีของบริษัท (แบบ 56-2) และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และจะเปิดเผยคำตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงในรายงานประจำปีของบริษัท (แบบ 56-2) และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) บังคับตามกฎหมายของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่รายงานความรับผิดชอบของตนในการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปีและครอบคลุมในเรื่องสำคัญๆ ตามนโยบายเรื่องข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย</p>
<p>หลักปฏิบัติ 7.2</p> <p>คณะกรรมการควรติดตามดูแลความเพียงพอของสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้</p>	<p>มีการรายงานฐานะทางการเงินของบริษัทต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำทุกเดือน</p>
<p>แนวปฏิบัติ 7.2.1</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้ฝ่ายจัดการมีการติดตามและประเมินฐานะทางการเงินของกิจการและมีการรายงานต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ โดยคณะกรรมการและฝ่ายจัดการควรร่วมกันหาทางแก้ไขโดยเร็วหากเริ่มมีสัญญาณบ่งชี้ถึงปัญหาสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทมีการกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีการติดตามและประเมินฐานะทางการเงินของบริษัทและมีการรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำทุกเดือน เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 7.2.2</p> <p>ในการอนุมัติการทำรายการใดๆ หรือการเสนอความเห็นให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้น อนุมัติคณะกรรมการเชื่อมั่นได้ว่า การทำรายการดังกล่าวจะไม่กระทบต่อความต่อเนื่องในการดำเนินกิจการสภาพคล่องทางการเงิน หรือความสามารถในการชำระหนี้</p>	<p>นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัท และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นโดยปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของบริษัทเป็นไปในทิศทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย คณะกรรมการบริษัทจะดูแลให้มีการจัดทำวិสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบาย ทิศทางการดำเนินงาน แผนกลยุทธ์ แผนงานและงบประมาณประจำปีของบริษัท โดยคณะกรรมการบริษัทจะร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของธุรกิจร่วมกันก่อนที่จะพิจารณาอนุมัติ และติดตามให้มีการบริหารงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยจะยึดถือตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์พร้อมทั้งจะต้องดำเนินการตาม</p>
<p>หลักปฏิบัติ 7.3</p> <p>ในภาวะที่กิจการประสบปัญหาทางการเงินหรือมีแนวโน้มจะประสบปัญหา คณะกรรมการเชื่อมั่นได้ว่า กิจการมีแผนในการแก้ไขปัญหา หรือมีกลไกอื่นที่จะสามารถแก้ไขปัญหาทางการเงินได้ ทั้งนี้ ภายใต้การคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย</p>	<p>บริษัทตระหนักและรับรู้ถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มที่ควรได้รับการดูแลตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง บริษัทจะมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยอยู่บนพื้นฐานของนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้</p>
<p>แนวปฏิบัติ 7.3.1</p> <p>ในกรณีที่กิจการมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถชำระหนี้หรือมีปัญหาด้านการเงิน คณะกรรมการควรติดตามอย่างใกล้ชิด และดูแลให้กิจการประกอบธุรกิจด้วยความระมัดระวัง และปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล</p>	<p>ในสถานการณ์ที่บริษัทมีปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงิน คณะกรรมการบริษัทได้มีการติดตามอย่างใกล้ชิด กำกับดูแล และพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบในการดำเนินการต่างๆ ด้วยความระมัดระวัง และปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล</p>
<p>แนวปฏิบัติ 7.3.2</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้กิจการกำหนดแผนการแก้ไขปัญหาทางการเงิน โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งรวมถึงเจ้าหนี้ ตลอดจนติดตามการแก้ไขปัญหา โดยให้ฝ่ายจัดการรายงานสถานะอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>บริษัทมีนโยบายและแนวปฏิบัติต่อคู่ค้า และ/หรือเจ้าหนี้ โดยปฏิบัติต่อคู่ค้า และ/หรือเจ้าหนี้อย่างเป็นธรรม ซื่อสัตย์ และไม่เอารัดเอาเปรียบคู่ค้า โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของบริษัท พื้นฐานของการได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรมทั้งสองฝ่าย หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การเจรจาแก้ไขปัญหาอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธทางธุรกิจ กรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อตกลงได้ ต้องรีบแจ้งให้เจ้าหนี้ทราบล่วงหน้าเพื่อร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหา</p>
<p>แนวปฏิบัติ 7.3.3</p> <p>คณะกรรมการเชื่อมั่นได้ว่า การพิจารณาตัดสินใจใดๆ ในการแก้ไขปัญหาทางการเงินของบริษัท ไม่ว่าจะเป็นด้วยวิธีการใดจะต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล</p>	<p>คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท พิจารณาเรื่องต่างๆ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มของบริษัทอย่างเป็นธรรม</p>
<p>หลักปฏิบัติ 7.4</p> <p>คณะกรรมการควรพิจารณาจัดทำรายงานความยั่งยืนตามความเหมาะสม</p>	<p>บริษัทดำเนินการจัดทำรายงานความความรับผิดชอบต่อสังคมโดยพิจารณาถึงข้อเท็จจริงและความเหมาะสมของกิจการ</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 7.4.1</p> <p>คณะกรรมการควรพิจารณาความเหมาะสมในการเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามกฎหมาย การปฏิบัติตามจรรยาบรรณ นโยบายการต่อต้านคอร์รัปชัน การปฏิบัติต่อพนักงานและผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงกรอบการรายงานที่ได้รับการยอมรับในประเทศหรือในระดับสากล ทั้งนี้ อาจเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไว้ในรายงานประจำปี หรืออาจจัดทำเป็นเล่มแยกต่างหากตามความเหมาะสมของกิจการ</p>	<p>บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามกฎหมาย การปฏิบัติตามจรรยาบรรณ นโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านทุจริตหรือคอร์รัปชัน การปฏิบัติต่อพนักงานและผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมไว้ในรายงานประจำปี</p>
<p>แนวปฏิบัติ 7.4.2</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้ข้อมูลที่เปิดเผยเป็นสิ่งที่สำคัญและสะท้อนการปฏิบัติที่จะนำไปสู่การสร้างคุณค่าแก่กิจการอย่างยั่งยืน</p>	<p>ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสคณะกรรมการบริษัทมุ่งมั่นที่จะดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสอย่างเคร่งครัด จัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ของบริษัท สื่อเผยแพร่ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้รับทราบข้อมูลของบริษัทได้อย่างทั่วถึง และจะทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงประกาศใช้บังคับ</p>
<p>หลักปฏิบัติ 7.5</p> <p>คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียอื่น เช่น นักลงทุน นักวิเคราะห์ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน และทันเวลา</p>	<p>บริษัทจัดให้มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย</p>
<p>แนวปฏิบัติ 7.5.1</p> <p>คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายการสื่อสาร (communication policy) และนโยบายการเปิดเผยข้อมูล (disclosure policy) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลภายนอกเป็นไปอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกันทันเวลา ใช้ช่องทางที่เหมาะสม ปกป้องข้อมูลลับและข้อมูลที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ รวมทั้งมีการสื่อสารให้เข้าใจตรงกันทั้งองค์กรในการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว</p>	<p>บริษัทยึดแนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส รวมถึงนโยบายการใช้ข้อมูลภายในของบริษัท เพื่อเป็นมาตรการการป้องกันกรณีที่มีการละเมิดและผู้บริหารใช้ข้อมูลภายในเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและผู้อื่นในทางมิชอบ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 7.5.2</p> <p>คณะกรรมการควรจัดให้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูลกับบุคคลภายนอก โดยควรเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ เข้าใจธุรกิจของบริษัท รวมทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก ค่านิยม และสามารถสื่อสารกับตลาดทุนได้เป็นอย่างดี เช่น กรรมการผู้จัดการใหญ่ ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน และผู้จัดการฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์ เป็นต้น</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารกับนักลงทุนหรือผู้ถือหุ้น รวมถึงนักลงทุนสถาบันและผู้ถือหุ้นรายย่อย บริษัทจะจัดให้มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นประจำ รวมทั้งจะเผยแพร่ข้อมูลขององค์กร ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทั่วไปให้แก่ผู้ถือหุ้น นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ผ่านทางช่องทางต่างๆ ได้แก่ การรายงานต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และเว็บไซต์ของบริษัท</p>
<p>แนวปฏิบัติ 7.5.3</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้ฝ่ายจัดการกำหนดทิศทางและสนับสนุนงานด้านนักลงทุนสัมพันธ์ เช่น การจัดให้มีหลักปฏิบัติในการให้ข้อมูล นโยบายการจัดการข้อมูลที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ รวมทั้งกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของนักลงทุนสัมพันธ์ให้ชัดเจน เพื่อให้การสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>บริษัทกำหนดให้มีนโยบายนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนงานด้านนักลงทุนสัมพันธ์ รวมทั้งได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของนักลงทุนสัมพันธ์ไว้ในบรรยายลักษณะงาน (Job Description)</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
หลักปฏิบัติ 7.6 คณะกรรมการควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล	บริษัทมีการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล
แนวปฏิบัติ 7.6.1 นอกจากการเผยแพร่ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดและผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว คณะกรรมการควรพิจารณาให้มีการเปิดเผยข้อมูลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษผ่านช่องทางอื่นด้วย เช่น website ของบริษัท โดยควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน	บริษัทมีการเผยแพร่ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้งในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัท (www.nokair.com) ด้วย และมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
หลักปฏิบัติ 8 สนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น	บริษัทให้ความสำคัญและเคารพสิทธิของผู้ถือหุ้นทุกราย และกำหนดให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม
หลักปฏิบัติ 8.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัท	บริษัทได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น และหมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
แนวปฏิบัติ 8.1.1 คณะกรรมการควรดูแลให้เรื่องสำคัญ ทั้งประเด็นที่กำหนดในกฎหมายและประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานของกิจการ ได้ผ่านการพิจารณา และ/หรือการอนุมัติของผู้ถือหุ้นโดยเรื่องสำคัญดังกล่าวควรถูกบรรจุเป็นวาระการประชุมผู้ถือหุ้น	บริษัทมีการดูแลให้เรื่องสำคัญ ทั้งประเด็นที่กฎหมายกำหนดและประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานของบริษัทได้ถูกบรรจุเป็นวาระการประชุมผู้ถือหุ้น
แนวปฏิบัติ 8.1.2 คณะกรรมการควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ถือหุ้น เช่น (1) การกำหนดหลักเกณฑ์การให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเสนอเพิ่มวาระการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น โดยคณะกรรมการควรพิจารณาบรรจุเรื่องที่ผู้ถือหุ้นเสนอเป็นวาระการประชุม ซึ่งหากกรณีคณะกรรมการปฏิเสธเรื่องที่ผู้ถือหุ้นเสนอบรรจุเป็นวาระคณะกรรมการต้องแจ้งเหตุผลให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบ (2) หลักเกณฑ์การให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการทั้งนี้ คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า	บริษัทสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ถือหุ้น โดยกำหนดไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเสนอชื่อกรรมการ หรือเสนอวาระการประชุมเพิ่มเติมได้ก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นและมีการเปิดเผยหลักเกณฑ์การให้สิทธิผู้ถือหุ้นเสนอระเบียบวาระการประชุมและรายชื่อบุคคลเพื่อรับคัดเลือกเป็นกรรมการไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท
แนวปฏิบัติ 8.1.3 คณะกรรมการควรดูแลให้หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นมีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอต่อการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น	ตามข้อบังคับของบริษัท กำหนดให้ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ให้คณะกรรมการจัดทำเป็นหนังสือนัดประชุมโดยระบุสถานที่ วัน เวลา ระเบียบวาระการประชุม และเรื่องที่จะเสนอต่อที่ประชุมพร้อมด้วยรายละเอียดตามสมควร โดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องที่จะเสนอเพื่อทราบเพื่ออนุมัติ หรือเพื่อพิจารณาแล้วแต่กรณี รวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าว
แนวปฏิบัติ 8.1.4 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการส่งหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่บน website ของบริษัทอย่างน้อย 28 วันก่อนวันประชุม	ตามข้อบังคับบริษัทและนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท กำหนดให้การเรียกประชุมผู้ถือหุ้นต้องจัดส่งหนังสือนัดเชิญประชุมผู้ถือหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนวันประชุมซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 แต่ทั้งนี้ในการประชุมสามัญประจำปี 2561 บริษัทได้ดำเนินการจัดส่งหนังสือนัดประชุมให้ผู้ถือหุ้นพร้อมเอกสารล่วงหน้า 15 วันก่อนวันประชุม และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของบริษัทล่วงหน้า 24 วันก่อนวันประชุม

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 8.1.5</p> <p>คณะกรรมการควรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคำถามล่วงหน้า และเผยแพร่หลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้บน website ของบริษัทด้วย</p>	<p>บริษัทมีการเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การส่งคำถามล่วงหน้าโดยมีการเผยแพร่และแบบขอเสนอเรื่องเพื่อบรรจุเป็นวาระการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นดังกล่าวไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท (www.nokair.com)</p>
<p>แนวปฏิบัติ 8.1.6</p> <p>หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารที่เกี่ยวข้องควรจัดทำเป็นภาษาอังกฤษทั้งฉบับ และเผยแพร่พร้อมทั้งฉบับภาษาไทย</p>	<p>บริษัทได้มีการจัดทำหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาอังกฤษทั้งฉบับและเผยแพร่บนเว็บไซต์ของบริษัทพร้อมทั้งฉบับภาษาไทย</p>
<p>หลักปฏิบัติ 8.2</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเอื้อให้ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิของตน</p>	<p>บริษัทได้กำหนดเป็นนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้นไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น เพื่อให้การประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 8.2.1</p> <p>คณะกรรมการควรกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเข้าร่วมประชุมของผู้ถือหุ้น เช่น ช่วงเวลาการประชุมที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการอภิปราย สถานที่จัดประชุมที่สะดวกต่อการเดินทาง เป็นต้น</p>	<p>บริษัทกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเข้าร่วมประชุมของผู้ถือหุ้น เช่น ช่วงเวลาการประชุมที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการอภิปราย สถานที่จัดประชุมที่สะดวกต่อการเดินทาง ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • อำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันในการเข้าร่วมประชุมทั้งในเรื่องสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น มีที่จอดรถเพียงพอสำหรับผู้ถือหุ้นที่ขับรถมา และมีการคมนาคมที่สะดวกสำหรับผู้ถือหุ้นทั่วไปโดยแนบแผนที่ตั้งของสถานที่ประชุมไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม • กำหนดการประชุมต้องไม่ตรงกับวันหยุดนักขัตฤกษ์ หรือวันหยุดต่อเนื่อง และกำหนดในเวลาที่เหมาะสม
<p>แนวปฏิบัติ 8.2.2</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลไม่ให้เกิดการกระทำใดๆ ที่เป็นการจำกัดโอกาสการเข้าประชุม หรือสร้างภาระให้ผู้ถือหุ้นจนเกินควร เช่น ไม่ควรกำหนดให้ผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบอำนาจต้องนำเอกสารหรือหลักฐานแสดงตนเกินกว่าที่กำหนดไว้ในแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>บริษัทกำหนดให้กรณีที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองได้ บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถมอบอำนาจให้กรรมการอิสระหรือบุคคลใดๆ เข้าร่วมประชุมแทนตนได้ โดยให้หนังสือมอบอำนาจที่บริษัทได้จัดส่งไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม ทั้ง 3 รูปแบบตามที่กฎหมายกำหนด พร้อมคำแนะนำในการมอบอำนาจ เตรียมเอกสารแนบไปไว้บริการผู้รับมอบอำนาจโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย</p>
<p>แนวปฏิบัติ 8.2.3</p> <p>คณะกรรมการควรส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งการลงทะเบียนผู้ถือหุ้น การนับคะแนนและแสดงผล เพื่อให้การดำเนินการประชุมสามารถกระทำได้รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ</p>	<p>บริษัทมีการเตรียมบุคลากรตรวจสอบเอกสารให้ผู้ที่มาประชุมอย่างเพียงพอเพื่อความสะดวกรวดเร็วถูกต้อง สามารถตรวจสอบได้ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการลงทะเบียน เช่น ระบบบาร์โค้ด (Barcode) เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการลงทะเบียนผู้ถือหุ้น การนับคะแนนและแสดงผล เพื่อให้การดำเนินการประชุมสามารถกระทำได้รวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 8.2.4</p> <p>ประธานกรรมการเป็นประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้น มีหน้าที่ดูแลให้การประชุมให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และข้อบังคับของบริษัท จัดสรรเวลาสำหรับแต่ละวาระการประชุมที่กำหนดไว้ในหนังสือนัดประชุมอย่างเหมาะสม และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความเห็นและตั้งคำถามต่อที่ประชุมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทได้</p>	<p>ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทกำหนดให้ประธานในที่ประชุมต้องจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิอย่างเท่าเทียมกันในการซักถามหรือเสนอความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทได้ รวมถึงการตอบคำถามของผู้ถือหุ้นอย่างครบถ้วนในประเด็นสำคัญ โดยมีการบันทึกประเด็นข้อซักถาม คำชี้แจง และข้อคิดเห็นที่สำคัญไว้ในรายงานการประชุมเพื่อให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เข้าประชุมได้รับทราบ</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>แนวปฏิบัติ 8.2.5</p> <p>เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถร่วมตัดสินใจในเรื่องสำคัญได้ กรรมการในฐานะผู้เข้าร่วมประชุมและในฐานะผู้ถือหุ้นไม่ควรสนับสนุนการเพิ่มวาระการประชุมที่ไม่ได้แจ้งเป็นการล่วงหน้าโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะวาระสำคัญที่ผู้ถือหุ้นต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจ</p>	<p>ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท กำหนดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นบริษัทจะดำเนินการให้มีการพิจารณาและลงคะแนนเรียงตามวาระที่กำหนดโดยไม่เปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญ หรือเพิ่มวาระการประชุมในการประชุมอย่างกะทันหัน รวมทั้งจัดให้มีการลงมติเป็นแต่ละรายการในกรณีที่วาระนั้นมีหลายรายการ เช่น วาระการแต่งตั้งกรรมการ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 8.2.6</p> <p>กรรมการทุกคนและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องควรเข้าร่วมการประชุม เพื่อผู้ถือหุ้นสามารถซักถามในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้</p>	<p>ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท กำหนดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเท่าเทียมกันในการตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัท สอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ และให้กรรมการทุกท่าน รวมทั้งผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อตอบข้อซักถามจากผู้ถือหุ้นโดยพร้อมเพรียงกัน รวมทั้งให้สิทธิในการซักถามประธานคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>แนวปฏิบัติ 8.2.7</p> <p>ก่อนเริ่มการประชุม ผู้ถือหุ้นควรได้รับทราบจำนวนและสัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและของผู้ถือหุ้นที่มอบฉันทะ วิธีการประชุมการลงคะแนนเสียงและการนับคะแนนเสียง</p>	<p>ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทกำหนดให้ก่อนเริ่มการประชุมได้มีการแนะนำคณะกรรมการบริษัท ประธานกรรมการชุดย่อยชุดต่างๆ คณะผู้บริหาร และผู้สอบบัญชีของบริษัท ที่เข้าร่วมประชุมให้ที่ประชุมรับทราบ พร้อมทั้งแจ้งองค์ประชุมซึ่งประกอบด้วย จำนวนผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง จำนวนผู้รับมอบฉันทะประชุมแทนผู้ถือหุ้น และจำนวนผู้ถือหุ้นที่มอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัทเป็นผู้รับมอบฉันทะ ตลอดจนมีการชี้แจงวิธีการลงคะแนนเสียง และการนับคะแนนเสียงให้ผู้ถือหุ้นทราบก่อนเริ่มการประชุม</p>
<p>แนวปฏิบัติ 8.2.8</p> <p>ในกรณีที่วาระใดมีหลายรายการ ประธานที่ประชุมควรจัดให้มีการลงมติแยกในแต่ละรายการ เช่น ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายบุคคลในวาระการแต่งตั้งกรรมการ</p>	<p>ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทกำหนดให้มีการลงมติเป็นแต่ละรายการในกรณีที่วาระนั้นมีหลายรายการ เช่น วาระการแต่งตั้งกรรมการ</p>
<p>แนวปฏิบัติ 8.2.9</p> <p>คณะกรรมการควรสนับสนุนให้มีการใช้บัตรลงคะแนนเสียงในวาระที่สำคัญ และส่งเสริมให้มีบุคคลที่เป็นอิสระเป็นผู้ตรวจนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการประชุม และเปิดเผยผลการลงคะแนนที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียงในแต่ละวาระให้ที่ประชุมทราบพร้อมทั้งบันทึกไว้ในรายงานการประชุม</p>	<p>ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทกำหนดให้จัดให้มีบุคคลที่เป็นอิสระเป็นผู้ตรวจนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้น โดยให้มีการใช้บัตรลงคะแนนในทุกวาระการประชุมที่ต้องมีการลงคะแนนเสียง ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ในกรณีมีข้อโต้แย้งในภายหลัง พร้อมทั้งตรวจนับคะแนนเสียงและเปิดเผยผลการลงคะแนนเสียงและบันทึกมติของที่ประชุมไว้อย่างชัดเจนในรายงานการประชุม</p>

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560	แนวปฏิบัติของบริษัท
<p>หลักปฏิบัติ 8.3</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้การเปิดเผยมติที่ประชุมและการจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน</p>	<p>บริษัทได้กำหนดเป็นนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการภายหลังการประชุมไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้การจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน</p>
<p>แนวปฏิบัติ 8.3.1</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทเปิดเผยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมผลการลงคะแนนเสียงภายในวันทำการถัดไป ผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และบน website ของบริษัท</p>	<p>ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทกำหนดให้แจ้งมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภายในวันทำการถัดไป โดยระบุคะแนนเสียงทั้งที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียงในแต่ละวาระ รวมทั้งจัดทำรายงานการประชุม ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษและจัดส่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเผยแพร่รายงานการประชุมบนเว็บไซต์บริษัท ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบได้ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงการประชุมครั้งต่อไป อีกทั้งมีระบบการจัดเก็บรายงานการประชุมที่ดีที่สามารถตรวจสอบและอ้างอิงได้</p>
<p>แนวปฏิบัติ 8.3.2</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้การจัดส่งสำเนารายงานการประชุมผู้ถือหุ้นให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใน 14 วันนับจากวันประชุมผู้ถือหุ้น</p>	<p>บริษัทดำเนินการจัดส่งสำเนารายงานการประชุมผู้ถือหุ้นให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใน 14 วันนับจากวันประชุมผู้ถือหุ้น</p>
<p>แนวปฏิบัติ 8.3.3</p> <p>คณะกรรมการควรดูแลให้มีรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นได้บันทึกข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) รายชื่อกรรมการและผู้บริหารที่เข้าประชุม และสัดส่วนกรรมการที่เข้าร่วมการประชุม ไม่เข้าร่วมการประชุม (2) วิธีการลงคะแนนและนับคะแนน มติที่ประชุม และผลการลงคะแนน (เห็นชอบ ไม่เห็นชอบ งดออกเสียง) ของแต่ละวาระ (3) ประเด็นคำถามและคำตอบในที่ประชุม รวมทั้งชื่อ - นามสกุลของผู้ถามและผู้ตอบ 	<p>ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทกำหนดให้การจัดการทำรายงานการประชุมและการเปิดเผยมติที่ประชุม ซึ่งการบันทึกรายงานการประชุมจะต้องดำเนินการให้ครบถ้วน ถูกต้อง โปร่งใส โดยประกอบด้วยรายละเอียดในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายชื่อและตำแหน่งของกรรมการ กรรมการชุดย่อยต่างๆ ผู้บริหารระดับสูง และตัวแทนของผู้สอบบัญชีที่เข้าร่วมประชุมและที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุม (ถ้ามี) - องค์ประชุม ซึ่งประกอบด้วยจำนวนผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง จำนวนผู้รับมอบฉันทะที่เข้าประชุมแทนผู้ถือหุ้นและจำนวนผู้ถือหุ้นที่มอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัทเป็นผู้รับมอบฉันทะ - วิธีการลงคะแนนเสียงในแต่ละวาระ และการนับคะแนนเสียงเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นก่อนเริ่มการประชุมและแนวทางการใช้บัตรลงคะแนน - คะแนนเสียงที่ลงมติเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียงในหลายๆ วาระที่ต้องมีการลงคะแนนเสียง และระบุชื่อและจำนวนหุ้นของผู้ที่ไม่มีสิทธิออกเสียงในแต่ละวาระ (ถ้ามี) - การบันทึกข้อซักถาม คำชี้แจง และข้อคิดเห็นที่สำคัญไว้ในรายงานประชุม

แผนการดำเนินงานในปี 2562

บริษัทมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปสู่ความเป็นเลิศ และเสริมสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีแผนงานหลักที่สำคัญ ดังนี้

- จัดทำคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- จัดการอบรมทบทวนให้ความรู้ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้แก่ผู้บริหารและพนักงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินธุรกิจ และสอดคล้องกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท
- จัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปใช้ในกระบวนการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- เข้าร่วมโครงการแนวร่วมปฏิบัติ (Collective Action Coalition) ของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
- เพิ่มช่องทางการแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนการทุจริตคอร์รัปชัน
- นำเสนอนโยบายและจัดทำคู่มือ No Gift Policy เกี่ยวกับงดการให้การรับของขวัญ รวมถึงผลประโยชน์อื่นใดในช่วงเทศกาลต่างๆ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต โปร่งใส ในการดำเนินงาน

นโยบายการลงทุนของบริษัท

นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

นโยบายการลงทุนของบริษัท

เพื่อให้การลงทุนของบริษัทเป็นไปอย่างมีหลักการที่เหมาะสม บริษัทได้กำหนดนโยบายการลงทุนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. บริษัทจะลงทุนในธุรกิจที่มีศักยภาพ สามารถทำรายได้ และกำไรที่สม่ำเสมอ และผ่านการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการลงทุนแล้ว
2. ธุรกิจที่บริษัทจะลงทุนต้องมีกระแสเงินสดเพียงพอที่จะจ่ายชำระภาระหนี้และดอกเบี้ยจ่าย
3. ธุรกิจที่บริษัทจะลงทุนต้องให้ผลตอบแทนที่เหมาะสมในความเสี่ยงที่ยอมรับได้
4. บริษัทจะจัดให้มีผู้บริหารและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในการทำธุรกิจนั้นๆ เข้าไปดูแลการลงทุนดังกล่าวของบริษัท
5. บริษัทจะจัดให้มีตัวแทนของบริษัทไปทำหน้าที่กรรมการของบริษัทที่ลงทุนเสมอ
6. บริษัทจะไม่ลงทุนในธุรกิจที่ผิดกฎหมายหรือผิดหลักศีลธรรม
7. การลงทุนของบริษัทต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท ตามที่ข้อบังคับของบริษัท หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือข้อบังคับประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้

8. บริษัทจะรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทที่เข้าไปลงทุนให้คณะกรรมการของบริษัททราบทุกไตรมาส
9. คณะกรรมการของบริษัทมีหน้าที่พิจารณา และอนุมัติการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่บริษัทเข้าไปลงทุน
10. บริษัทไม่มีนโยบายการลงทุนในตราสารทุนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทมุ่งเน้นการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่มีศักยภาพในการเติบโต และสร้างผลตอบแทนที่ดีจากการลงทุน เพื่อให้บริษัทเป็นผู้นำในธุรกิจสายการบินราคาประหยัดที่ให้บริการแก่ผู้บริโภคได้อย่างครอบคลุม ทั้งนี้ การขออนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนจะต้องสอดคล้องเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน เรื่อง หลักเกณฑ์ในการทำรายการที่มีนัยสำคัญที่เข้าข่ายเป็นการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน และประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลและการปฏิบัติการของบริษัทจดทะเบียนในการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ พ.ศ. 2547

การลงทุนในกิจการดังกล่าวข้างต้น บริษัทจะเน้นการลงทุนระยะยาว โดยพิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานของธุรกิจที่จะเข้าไปลงทุน รวมถึงแนวโน้มของธุรกิจนั้นๆ เป็นสำคัญ นอกจากนี้ บริษัทมีนโยบายการลงทุนในสัดส่วนที่มากพอเพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและกำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจของบริษัทย่อย บริษัทร่วม และกิจการที่ควบคุมร่วมกันนั้นๆ รวมทั้งการส่งเสริมกิจการที่เข้าลงทุนให้มีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

บริษัทอาจมีการลงทุนในธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องในอนาคต ทั้งนี้ การลงทุนจะต้องมีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพธุรกิจและแผนยุทธศาสตร์ของบริษัทในการตัดสินใจลงทุนใดๆ บริษัทจะทำการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการและพิจารณาถึงศักยภาพ รวมทั้งความเสี่ยงจากการลงทุน และนำเสนอแผนการลงทุนต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณา รวมถึงให้คำแนะนำเพื่อลดความเสี่ยงทางการลงทุนที่อาจเกิดขึ้น

นโยบายการบริหารงานในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และกิจการที่ควบคุมร่วมกัน

ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยนั้น บริษัทได้ส่งตัวแทนของบริษัทไปเป็นกรรมการในบริษัทย่อยซึ่งบุคคลดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับธุรกิจดังกล่าวและไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งในทางธุรกิจ โดยผู้แทนดังกล่าวจะต้องบริหารและจัดการธุรกิจของบริษัทย่อยให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับเห็นชอบจากบริษัท และตามกฎหมายเกณฑ์และระเบียบตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัท และกฎหมายของบริษัทย่อยที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ บริษัทจะติดตามอย่างใกล้ชิดถึงผลประกอบการและการดำเนินงานของธุรกิจดังกล่าว และนำเสนอผลการวิเคราะห์รวมถึงแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทของบริษัทย่อย หรือบริษัทร่วม หรือกิจการที่ควบคุมร่วมกันนั้นๆ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายหรือปรับปรุงส่งเสริมให้ธุรกิจของบริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือกิจการที่ควบคุมร่วมกัน มีการพัฒนาและเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องต่อไป

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป ในการทำธุรกรรมระหว่างบริษัทและบริษัทย่อยกับกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง

กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องจะเข้าทำธุรกรรมกับบริษัทและบริษัทย่อยได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทแล้ว เว้นแต่ธุรกรรมดังกล่าวมีข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกันด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการผู้บริหารหรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้บริษัทจัดทำรายงานสรุปการทำธุรกรรมที่มีขนาดเกินกว่า 15 ล้านบาท เพื่อรายงานในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

นโยบายการเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัท

บริษัทจะปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าทำรายการระหว่างกัน ทั้งนี้ ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนได้เสียจะไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุมัติรายการระหว่างกันดังกล่าวได้

ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท บริษัทจะจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการทำรายการและความเหมาะสมผลของรายการนั้นๆ ทั้งนี้การทำรายการที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป และการทำรายการที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่ไม่เป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป ให้มีหลักการดังนี้

การทำรายการที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป

การทำรายการระหว่างกันที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป ระหว่างบริษัทและบริษัทย่อยกับกรรมการผู้บริหารหรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ได้รับอนุมัติเป็นหลักเกณฑ์จากคณะกรรมการบริษัทให้ฝ่ายจัดการสามารถอนุมัติการทำธุรกรรมดังกล่าวได้หากรายการดังกล่าวไม่มีข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกันด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ บริษัทจะจัดทำรายงานสรุปการทำธุรกรรมที่มีขนาดเกินกว่า 15 ล้านบาท เพื่อรายงานในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและการประชุมคณะกรรมการในทุกไตรมาส

การทำรายการที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่ไม่เป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป

การทำรายการที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่ไม่เป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป จะต้องถูกพิจารณาและให้ความเห็นโดยคณะกรรมการตรวจสอบก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันในกรณีนี้ที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้น บริษัทจะแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญอิสระหรือผู้สอบบัญชีของบริษัทเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกันดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการตรวจสอบ และ/หรือคณะกรรมการบริษัท และ/หรือผู้ถือหุ้นตามแต่กรณี เพื่อให้มั่นใจว่าการเข้าทำรายการดังกล่าวมีความจำเป็นและมีความเหมาะสมผลโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทจะเปิดเผยรายการระหว่างกันไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี และหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีของบริษัท

นโยบายการทำรายการระหว่างกันของบริษัทในอนาคต

รายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตนั้น คณะกรรมการบริษัทต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการเกี่ยวข้องกันของบริษัท หรือบริษัทย่อยตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

ในกรณีที่เป็นรายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจที่เป็นปกติของบริษัท และเป็นรายการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องไปในอนาคต บริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการดำเนินการดังกล่าวให้มีลักษณะที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป โดยอ้างอิงกับราคาและเงื่อนไขที่เหมาะสมและยุติธรรม สมเหตุสมผล สามารถตรวจสอบได้ และเสนอให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณารับรองหลักเกณฑ์ และแนวทางในการดำเนินการดังกล่าว กรณีที่เป็นการเข้าทำรายการระหว่างกันในอนาคต บริษัทจะจัดให้คณะกรรมการตรวจสอบให้ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรายการดังกล่าว ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นบริษัทจะจัดให้มีบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญพิเศษ เช่น ผู้สอบบัญชีหรือผู้ประเมินราคาทรัพย์สินที่มีความเป็นอิสระเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกัน โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบหรือบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษจะถูกนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัทหรือผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี เพื่อให้มีความมั่นใจว่าการเข้าทำรายการดังกล่าวจะไม่เป็นการโยกย้ายหรือถ่วงเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัทหรือผู้ถือหุ้นของบริษัท แต่เป็นการทำรายการที่บริษัทได้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นทุกราย

คำตอบแทนของผู้สอบบัญชี

ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีของบริษัท (Audit fee) และค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อย ประจำปี 2561 เป็นจำนวนเงินรวม 2,550,000 บาท และ 1,770,000 บาท ตามลำดับ โดยไม่มีค่าบริการอื่น

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2554 กับ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมของพนักงานในระยะยาว สร้างหลักประกันให้กับพนักงานและครอบครัวในกรณีที่ออกจากงาน เกษียณอายุ หรือเสียชีวิต นอกจากนี้ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพยังเป็นแรงจูงใจทำให้พนักงานทำงานกับบริษัทเป็นระยะเวลานาน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งช่วยให้ประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น โดยในปี 2561 บริษัทได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 45,422,926.94 บาท

นโยบายการพัฒนาบุคลากร

บุคลากรถือเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้บริษัทเติบโตอย่างยั่งยืน บริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลพัฒนา และรักษาทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของพนักงาน และเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร

สำหรับพนักงานทั่วไป บริษัทจัดให้มีการพัฒนาและฝึกอบรมเป็นประจำทุกปี อีกทั้งมีแผนการฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งโครงการ Eagle Leadership Program (ELP) และโครงการ Management Trainee Program (MT) เพื่อสรรหาบุคลากรทั้งภายในและภายนอกที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เข้ามาดำเนินธุรกิจสืบต่อจากผู้บริหารระดับสูง

สำหรับบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น นักบิน พนักงานภาคพื้น และวิศวกร บริษัทกำหนดให้มีการอบรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อเสริมสร้างความรู้และความชำนาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติงานตามกฎข้อบังคับและระเบียบทางการบิน รวมทั้งจัดหลักสูตรพัฒนาภาวะผู้นำด้านการบริหารจัดการ และ Soft skills อื่นๆ เพื่อให้บุคลากรตำแหน่งชำนาญเฉพาะด้านได้พัฒนาความรู้ ทักษะ ทักษะคิด และพฤติกรรมควบคู่ไปกับด้านความชำนาญเฉพาะด้าน โดยออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของบริษัทฯ และมีความเป็นมืออาชีพในการทำงาน สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

นักบิน

แนวทางการสรรหาบุคลากรทางการบินมีดังนี้

1. **ผู้ควบคุมอากาศยาน (Captain)** บริษัทมีนโยบายว่าจ้างบุคลากรที่มีประสบการณ์ทางการบินสูง มีคุณสมบัติต่างๆ ครบถ้วนตามที่กรรมการบินพลเรือนกำหนด รวมทั้งการสรรหานักบินผู้ช่วยที่มีประสบการณ์ คุณสมบัติครบถ้วน และผ่านการตรวจสอบตามมาตรฐานสากล มาฝึกอบรมเพื่อเลื่อนฐานะขึ้นเป็นผู้ควบคุมอากาศยานต่อไป
2. **นักบินผู้ช่วย (Co - Pilot)** บริษัทมีการสอบคัดเลือกนักบินผู้ช่วยตามวาระ ตามความต้องการบุคลากรการบินของบริษัท โดยพิจารณาตามความเหมาะสมกับจำนวนเครื่องบินที่เพิ่มขึ้น โดยผู้ที่ได้รับสิทธิในการเข้าสอบเพื่อเป็นนักบินของบริษัทจะต้องจบปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาที่เหมาะสมกับการเป็นนักบิน และต้องจบหลักสูตรการบินจากสถาบันการบินทั้งในและต่างประเทศ ที่กรรมการบินพลเรือนรับรองตลอดจนต้องมีใบอนุญาตขับเครื่องบิน (Commercial Pilot License) และมีเอกสารรับรองการตรวจสอบสุขภาพสำหรับผู้ทำงานในอากาศ
3. **นักบินที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว** จะต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กรรมการบินพลเรือนกำหนดดังนี้
 - หลักสูตรทั่วไปสำหรับนักบินพาณิชย์
 - หลักสูตรเฉพาะแบบเครื่องบินที่จะต้องทำการบิน
 - หลักสูตรในการบริหารจัดการระหว่างผู้ที่ปฏิบัติการบิน และผู้ที่สนับสนุนการบิน (Crew Resource Management หรือ CRM)

เมื่อผ่านหลักสูตรทางด้านภาคพื้นแล้ว นักบินเหล่านี้จะต้องเข้ารับการฝึกอบรมในส่วนของภาคอากาศต่อไป ซึ่งประกอบด้วยการฝึกบินกับเครื่องบินจำลอง (Simulator) การฝึกบินกับเครื่องบินจริง โดยทั้งหมดนี้จะมีครูการบินเป็นผู้รับผิดชอบ และดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติของบริษัทผู้สร้างเครื่องบิน โดยกรมการบินพลเรือนจะเป็นผู้ตรวจสอบในทุกขั้นตอน

นักบินของบริษัทต้องเป็นผู้ที่พร้อมรับการตรวจสอบตลอดเวลาทั้งจากหน่วยงานด้านมาตรฐานการบินของบริษัท ทั้งจากเจ้าหน้าที่ของกรมการบินพลเรือน นอกเหนือไปจากการทดสอบความสามารถด้านการบินที่ต้องมีการตรวจสอบทุกๆ 6 เดือน หากไม่ผ่านในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง นักบินผู้นั้นจะไม่ได้รับอนุญาตให้ทำการบิน และต้องกลับไปเข้ากระบวนการการเรียนรู้ การฝึกตามที่บริษัทกำหนดจนผ่านแล้ว จึงได้รับอนุญาตให้ทำการบินเช่นเดิมได้

นอกเหนือจากการเรียนการฝึกในด้านการบินแล้ว นักบินซึ่งถือว่าเป็นบุคลากรที่มีค่าของบริษัท จะได้รับการพัฒนาต่อไปในสาขาอื่นๆ ด้วย โดยมีโครงการเข้ารับการอบรมหลักสูตรต่างๆ ของบริษัทที่กำหนดโดยฝ่ายบุคคล เช่น หลักสูตรด้านบริหารจัดการด้านความเป็นผู้นำ และ Soft skills อื่นๆ เพื่อให้ นักบินของบริษัทเป็นนักบินอาชีพอย่างแท้จริง

พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน (ลูกเรือ)

พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินที่ได้รับคัดเลือกใหม่ทุกคนจำเป็นต้องผ่านการอบรมด้านการบริการลูกค้า ด้านความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับเครื่องบินและความปลอดภัยในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินต่างๆ ซึ่งการอบรมดังกล่าวจะจัดขึ้นโดยใช้สถานที่และอุปกรณ์ของการบินไทย เนื่องจากบริษัทยังไม่มียุทธศาสตร์ลงทุนสร้างศูนย์ฝึกอบรมลูกเรือ นอกจากนี้ บริษัทยังกำหนดให้พนักงานต้อนรับทุกคนของบริษัทต้องอบรมความรู้ดังกล่าวเป็นประจำทุกปี อีกทั้งบริษัทยังมียุทธศาสตร์สร้างความรู้ความสามารถด้านอื่นๆ ให้กับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท โดยมุ่งเน้นให้ฝึกงานหรือทดลองงานกับแผนกอื่นของบริษัท เพื่อให้มีทักษะความรู้เพิ่มเติม และสามารถปฏิบัติงานอื่นได้ หลังจากหมดอายุสัญญาการเป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินกับบริษัท

วิศวกร

บริษัทมีการคัดเลือกวิศวกรที่มีประสบการณ์ตรงทางด้านการซ่อมบำรุงเครื่องบินไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีใบอนุญาตนายช่างภาคพื้นดินประเภท 2 จากกรมการบินพลเรือน วิศวกรจะต้องผ่านการฝึกอบรม 2 หลักสูตร ในการทำงานจากตัวบุคคล และหลักสูตร Type License Course เป็นการอบรมสำหรับการซ่อมบำรุงเครื่องบินในแต่ละประเภทจึงสามารถทำการซ่อมบำรุงเครื่องบินประเภทนั้นได้ ทั้งนี้วิศวกรการบินที่ถือใบอนุญาตการซ่อมบำรุงจำเป็นต้องมีการเข้าอบรมหลักสูตร Brush-Up เป็นประจำทุก 2 ปี วิศวกรจะไม่สามารถลงนามใบสมควรเดินอากาศของอากาศยานบีนกแอร์ได้ จนกว่าจะได้รับการอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรจากฝ่ายรักษามาตรฐานการซ่อมบำรุงอากาศยาน

ประวัติคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหาร

01

นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์

กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 26 กุมภาพันธ์ 2561

อายุ 67 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์ ตรี ภูมิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาบริหารธุรกิจ ตรี ภูมิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)
- ปริญญาบริหารธุรกิจ ตรี ภูมิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- ปริญญาบริหารธุรกิจ ตรี ภูมิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ปริญญาศิลปศาสตร ตรี ภูมิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมโยธา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ (M.B.A.) Utah State University, USA
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน รุ่นที่ 3 (วพน. 3) สถาบันวิทยาการพลังงาน
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง (วตท.) รุ่นที่ 3 สถาบันวิทยาการตลาดทุน
- ประกาศนียบัตรชั้นสูง หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง (ปปร.) รุ่นที่ 6 สถาบันพระปกเกล้า
- Certificate in Advance Management Program (รุ่น 155), Harvard Business School, USA
- ปริญญาบัตร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรรัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 10 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปรอ. 4010)
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 - หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) รุ่นที่ 28/2555
 - หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 26/2547

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

- หลักสูตร “การปฏิรูปธุรกิจและสร้างเครือข่ายนวัตกรรม” รุ่นที่ 1 สมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (BRAIN 1)
- หลักสูตร “Cryptoasset Revolution” รุ่นที่ 1 โดยสมาคมฟินเทคแห่งประเทศไทย ร่วมกับ บริษัท ไอโครา จำกัด (CAR 1)

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง

และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2546 - 2554	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร / กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
	กรรมการอิสระ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
2543 - 2554	กรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ปตท.สำรวจ และผลิต จำกัด (มหาชน)
2554 - 2558	กรรมการอิสระ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
2549 - 2556	ประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)
2549 - 2551	สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร

ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

2560 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการ / ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท เอสวีไอ จำกัด (มหาชน)
2558 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
2555 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ไทรีเชน ไทยเอนเตอร์เทนส์ จำกัด (มหาชน)
2554 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)
2554 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

2557 - ปัจจุบัน	สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
2555 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร บริษัท เมอร์เมด มารีไทม์ จำกัด (มหาชน)
2554 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ องค์การธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (TBCSD)
ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สภามหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

02

นายประเวช อออาจสิทธิกุล

กรรมการ / กรรมการบริหาร / รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 11 กันยายน 2560

อายุ 63 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- ปริญญาตรี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สาขาบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชา Decision Support Systems, New Hampshire College, USA
- ปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการเงิน New Hampshire College, USA
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 - Ethical Leadership Program (ELP) รุ่นที่ 8/2560
 - Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) รุ่นที่ 17/2559
 - Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 86/2550
- หลักสูตร Advanced Senior Executive Program รุ่นที่ 4/2552 Northwestern University (Kellogg)
- หลักสูตรสถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) รุ่นที่ 1/2550 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- หลักสูตรการบริหารร่วมภาครัฐและเอกชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รุ่นที่ 1/2550
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ Chartered Bank Auditor, Class 3167/2530, Bank Administration Institute, Chicago, Illinois, USA
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ Chartered Bank EDP Auditor, Class 898/2533, Bank Administration Institute, Chicago, Illinois, USA

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

- Board that Make a Difference (BMD) รุ่นที่ 6/2561 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง

และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2554 - 2558	เลขาธิการ คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจและประกันภัย
2554 - 2558	คณะกรรมการข้อมูลเครดิตแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย
2554 - 2558	คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย
2554 - 2558	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กระทรวงยุติธรรม สำนักงานกฤษฎีกา
2548 - 2554	ผู้ช่วยเลขาธิการอาวุโส สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
2545 - 2548	ผู้จัดการใหญ่ ธนาคารแห่งอเมริกา สาขาประเทศไทย

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร

ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

2561 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)
2561 - ปัจจุบัน	รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ (กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันตามหนังสือรับรอง) / กรรมการบริหาร บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

2561 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน ธนาคาร สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ไทย จำกัด (มหาชน)
2559 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ บริษัท แอดวานซ์ เมดิคอล เซ็นเตอร์ จำกัด
2559 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระและประธานกรรมการบริษัท บริษัทหลักทรัพย์ไอร่า จำกัด (มหาชน)
2549 - ปัจจุบัน	กรรมการที่ปรึกษาการลงทุน สภาอากาศไทย

กรรมกร / กรรมกรบริหาร

อายุ 59 ปี

- ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ศิลปศาสตร สาขาวิชาการเงิน ประภาพทวิไล
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- Certificate Master in Marketing Management
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ University of Gothenberg
- ปริญญาโทบริหารการเงิน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ปริญญาดรีวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- หลักสูตรวิทยาการการจัดการสำหรับนักบริหารระดับสูง (วบส.) รุ่นที่ 1
- หลักสูตรวิทยาการประกันภัยระดับสูง (วปส.) รุ่นที่ 7
- หลักสูตรร่นักบริหารระดับสูง “ธรรมศาสตร์เพื่อสังคมและโลก”
(นมธล.) รุ่นที่ 1
- หลักสูตร Leadership Succession Program รุ่นที่ 4
สถาบันวิจัยและพัฒนาองค์กรภาครัฐ (IRDP)
- หลักสูตรนักรบริหารระดับสูง “ธรรมศาสตร์เพื่อสังคม” รุ่นที่ 3 (นมธ.3)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- หลักสูตรการบริหารจัดการด้านความมั่นคงขั้นสูง รุ่นที่ 3 (วปอ. มส.3)
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 8 (วตท.8) สถาบันวิทยากรตลาดทุน
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 1. Director Forum 2017: The Board's role in
CEO Succession Planning
 2. CAC Conference 2017 "Bright Spots: Lighting the way to
a corruption free society"
 3. หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market
Intermediaries (CGI) รุ่นที่ 15/2559
 4. หลักสูตร Exclusive Event (M- IEE) รุ่นที่ 1/2015
 5. หลักสูตร Role of Chairman Program (RCP) รุ่นที่ 31/2556
 6. หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 61/2550

ไม่มี

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ไม่ผิด

และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2547 - 2555	กรรมการ บริษัท ธรรมนิติ จำกัด (มหาชน)
-------------	--

ໃນບຣິຊທາດຕະເບີຍນ (ປ້າຈຸບັນ)

2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ (กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันตามหนังสือรับรอง) / กรรมการบริหาร บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
2554 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม / กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน / กรรมการบริหาร บริษัท โอรา แพคตอริง จำกัด (มหาชน)
2553 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม / ประธานคณะกรรมการลงทุน / ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โอรา แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)

2561 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม บริษัท ไอร์ว่า เวนเจอร์ แคปิตอล จำกัด
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม / ประธานกรรมการบริษัท บริษัท สายการบินนกสกู๊ต จำกัด
พ.ย. 2560 - ส.ค. 2561	กรรมการ บริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม บริษัท ไอร์ว่า แอสเซท เมเนจเม้นท์ จำกัด
2559 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม บริษัท ทราเวลเล็กซ์ (ไทยแลนด์) จำกัด
2559 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม / ประธานกรรมการบริษัท / ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ไอร์ว่า ลีสซิง จำกัด (มหาชน)
2558 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม / ประธานกรรมการบริหาร / ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ไอร์ว่า พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)
2558 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม / ประธานกรรมการบริษัท บริษัท แอสไฟเรชั่น วัน จำกัด
2557 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม / ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน / ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ไอร์ว่า แอนด์ โอเพอรัล จำกัด (มหาชน)
2556 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม / ประธานกรรมการบริษัท AIRA International Advisory (Singapore) Pte. Ltd.
2550 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม บริษัทหลักทรัพ์ไอร์ว่า จำกัด (มหาชน)

04

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม

กรรมการ

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 21 ธันวาคม 2561

อายุ 55 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาการบริหารและเทคโนโลยีการก่อสร้าง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าวิทยาเขตเจ้าคุณทหาร (ลาดกระบัง)
- ปริญญาตรี เศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาทฤษฎีการเงินและการคลังสาธารณะ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบริหารทั่วไป) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาโท พานิชศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ) สาขาการเงิน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- หลักสูตรผู้บริหารกระบวนกรยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) รุ่นที่ 17 วิทยาลัยการยุติธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
- หลักสูตรไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC1) สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง (ปปร.14) สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 8/2552 สถาบันวิทยาการลาดหญ้า (วตท.)
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 - หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 21 / 2547
 - หลักสูตร Role of the Compensation Committee (RCC) รุ่น 3 / 2550
 - หลักสูตร Company Secretary Program (CSP) รุ่น 28 / 2551

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

ไม่มี

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2556 - 2561	กรรมการผู้จัดการ / กรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการบริษัท บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด
2559 - 2560	กรรมการฝ่ายนายจ้างในคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจ กระทรวงแรงงาน
2556 - 2557	กรรมการตรวจสอบ ธนาคารออมสิน
2553 - 2556	ที่ปรึกษา คณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคาร และสถาบันการเงิน สภาผู้แทนราษฎร

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

2561 - ปัจจุบัน	กรรมการ (กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันตามหนังสือรับรอง) บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
2561 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

ไม่มี	
-------	--

05

นายวิวัฒน์ ปิยะวิโรจน์

กรรมการ

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 13 กันยายน 2561

อายุ 53 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- ปริญญาโท Master of Science Management
Southern Nazarene University, USA
- ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

ไม่มี

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง
และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

ต.ค. 2560 - พ.ค. 2561	รักษาการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายการพาณิชย์ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
พ.ค. 2560 - ต.ค. 2560	รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ไทยสมายล์ แอร์เวย์ จำกัด
ม.ค. 2559 - พ.ค. 2561	ผู้ช่วยรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายการพาณิชย์ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
พ.ค. 2560 - ต.ค. 2560	รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ไทยสมายล์ แอร์เวย์ จำกัด
ต.ค. 2558 - เม.ย. 2559	รักษาการผู้อำนวยการใหญ่ฝ่ายขาย (SS) บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
ต.ค. 2556 - ก.ย. 2558	ผู้อำนวยการใหญ่ฝ่ายขายประเทศไทย และอินโดจีน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
ต.ค. 2555 - ก.ย. 2556	ผู้อำนวยการ ฝ่ายภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร
ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

ก.ย. 2561 - ปัจจุบัน	กรรมการ (กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันตาม หนังสือรับรอง) บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
มิ.ย. 2561 - ปัจจุบัน	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายการพาณิชย์ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

ปัจจุบัน	กรรมการ (กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันตาม หนังสือรับรอง) บริษัท ทวีร์เอื้องหลวง จำกัด
ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ไทยสมายล์ แอร์เวย์ จำกัด
ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ดอนเมืองอินเตอร์เนชั่นแนล แอร์พอร์ต โฮเต็ล จำกัด

06

นายรัฐพล ภัคติกุมิ

กรรมการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 19 เมษายน 2560

อายุ 52 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- ปริญญาโท Executive Master's in International Logistics and Supply Chain Strategy, Georgia Institute of Technology, Atlanta, USA
- ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการตลาดและธุรกิจต่างประเทศ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร สาขาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยโคโลราโด เมืองโบวล์เดอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 - หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 23/2547
 - หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 52/2547
 - หลักสูตร Charter Director Class (CDC) รุ่น 9/2558
- หลักสูตรการบริหารการท่องเที่ยวสำหรับผู้บริหารระดับสูง (กทส.) รุ่นที่ 1 ศูนย์พัฒนาวิชาการด้านตลาดการท่องเที่ยว (TAT Academy)
- หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (ว.ป.อ.58) สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการค้าและการพาณิชย์ รุ่นที่ 8 (TEPCoT) สถาบันวิทยาการการค้า มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- หลักสูตรภูมิพลังแผ่นดินสำหรับผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หลักสูตร Executive Program in General Management, Strategies for Sustainable Business, MIT Sloan School of Management, USA
- หลักสูตร 2013 Southeast Asia Regional Program Fellows, Eisenhower Fellowships
- หลักสูตรการบริหารจัดการความมั่นคงแห่งชาติ (บมช.) รุ่นที่ 5 สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- หลักสูตรกฎหมายปกครองสำหรับผู้บริหารระดับสูง (กปส.) รุ่นที่ 1 สำนักงานศาลปกครอง
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน รุ่นที่ 1 (ว.พ.น.1) สถาบันวิทยาการพลังงาน
- สมาชิกหน่วยฝึกการบินพลเรือนกองทัพอากาศรุ่นที่ 65 (ทอ.65) หน่วยฝึกการบินพลเรือนกองทัพอากาศ
- หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูงรุ่นที่ 13 (ป.ป.ร.13) สถาบันพระปกเกล้า
- โครงการอบรม 2009 Directors' Consortium, Stanford Graduate School of Business, USA
- หลักสูตร Electronic Business and Commerce Executive Program, Graduate School of Business Stanford University, USA
- หลักสูตร e-Business and Supply Chain Management Program, Graduate School of Business Stanford University, USA
- Enrolled as a special student at the Sloan School of Management for two academic term. Course work includes Operation and Financial Management. Massachusetts Institute of Technology Cambridge, MA, USA

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

ไม่มี

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง

และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2548	กรรมการ บริษัท ดาต้าแมท จำกัด
------	-------------------------------

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร

ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ (กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันตามหนังสือรับรอง) / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท สายการบินบีนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
2557 - 15 ก.ค. 2561	กรรมการบริษัท / คณะกรรมการตรวจสอบ / คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี / คณะกรรมการสรรหา / คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณางบประมาณประจำปี / กรรมการเจรจาแก้ไขปัญหาข้อพิพาทกับบริษัทคู่สมทบทุน บริษัท กสท โทรคมนาคม (จำกัด) มหาชน
2557 - ปัจจุบัน	กรรมการบริษัท / คณะกรรมการอิสระ / คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / คณะกรรมการกำกับยุทธศาสตร์และการปฏิรูป / คณะกรรมการทรัพยากรบุคคล / คณะกรรมการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดหาพัสดุ / คณะกรรมการตรวจสอบ / คณะกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท การบินไทย (จำกัด) มหาชน

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

2547 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการบริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท เจเนอรัล อิเลคทรอนิกส์ คอมเมอร์เชียล เซอร์วิส เซล จำกัด
2557 - ปัจจุบัน	กรรมการบริษัท / ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการให้บริการร่วมกับ Alibaba / คณะอนุกรรมการกลั่นกรองการลงทุน / คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท สหชาติเศรษฐกิจ จำกัด
2553 - ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร บริษัท เอสเค มินิอรัลส์ จำกัด

07

นางจิราพร เชนะศิริ

กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 11 กันยายน 2560

อายุ 70 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- ปริญญาตรี สาขาการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 - หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) รุ่นที่ 0/2557
 - หลักสูตร Advanced Audit Committee Program (AAPC) รุ่นที่ 14/2557
 - หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 172/2556
 - หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) รุ่นที่ 25/2552
 - หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 71/2551

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

- หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) รุ่นที่ 43/2561
สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง
และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2529 - 2552	ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ (สายงานแผนงานและการเงิน) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
-------------	--

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร
ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

2560 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
2553 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการบริษัทภิบาล บริษัท ไอร่า แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

2531 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ธราพร จำกัด
2532 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท แมนเนจเอเรียลเอ็กเซลเลนซ์ จำกัด
2537 - ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร บริษัท กริตบิสซิเนสโซลูชั่นส์ จำกัด
2548 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท เอสอาร์ไอ คอนซัลแตนท์ จำกัด
2551 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัทหลักทรัพย์ ไอร่า จำกัด (มหาชน)

08

นายอภิชาติ จีระพันธุ์

กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ /

คณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 7 มกราคม 2556

อายุ 61 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 103/2556 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) ปี 2554 - 2555 รุ่นที่ 24
- หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับ นักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 18/2557 สถาบันพระปกเกล้า (ปปร.)

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

- หลักสูตร Advanced Audit Committee Program (AACP) รุ่นที่ 31/2561 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง

และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2555 - 2557	ที่ปรึกษาคณะกรรมการป้องกันและติดตาม คนหางานที่ถูกหลอกลวงไปทำงาน คณะกรรมการการแรงงานและสวัสดิการสังคม วุฒิสภา
2554 - 2557	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริต และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา
2551 - ส.ค. 2557	ประธานกรรมการ บริษัท วรณ แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)
2549 - 2551	สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
2545 - ม.ค. 2561	กรรมการ สยามพรีเมียร์ เซอร์วิส จำกัด
2534 - ม.ค. 2561	กรรมการ สำนักกฎหมายสากล สยามพรีเมียร์ จำกัด

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร

ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

2556 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ / คณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
2561 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ / กรรมการบริษัทภิบาล สรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)
2557 - ปัจจุบัน	กรรมการบริษัท / กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / ประธานกรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทน / กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท มิลล์คอน สตีล จำกัด (มหาชน)
2559 - ปัจจุบัน	กรรมการบริษัท / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี / กรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทน บริษัท ทริฟเฟิล โอ โลจิสติกส์ จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

2552 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท เอซี เวิร์ลไวด์ จำกัด
2552 - ปัจจุบัน	กรรมการและเหรัญญิก มูลนิธินักกฎหมายธุรกิจ
2561 - ปัจจุบัน	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

09

นายวิสิฐ ตันติสุนทร

กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการบริหารความเสี่ยง

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 9 เมษายน 2558

อายุ 59 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Master of Business Administration, University of Wisconsin - Madison
- การบริหารธุรกิจชั้นสูง มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด, USA
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 - หลักสูตร Chairman 2002 รุ่นที่ 2/2544
 - หลักสูตร Director Certification Program รุ่นที่ 8/2545
 - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 131/2553
 - หลักสูตร Financial Institutions Governance Program (FGP) รุ่นที่ 3/2554
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร ภาครัฐ เอกชน และการเมือง (วตม.) รุ่นที่ 2/2547
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) รุ่น 3/2549
- หลักสูตรสถาบันพระปกเกล้า รุ่นที่ 5
- หลักสูตรการเมือง การปกครอง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง (ปปร.) รุ่นที่ 5/2546

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

ไม่มี

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant: NOK-W1) 3,000,000 หุ้น
คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง
และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2543 - 2557	กรรมการ บริษัท ทูวิชั่นส์ กรุ๊ป จำกัด
2544 - 2552	ประธานกรรมการ บริษัท ฟิทส์ เทรดดิ้งส์ (ประเทศไทย) จำกัด
2544 - 2552	เลขาธิการ คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
2543 - 2544	ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ลานนาวิชั่นส์เซส จำกัด (มหาชน)
2541 - 2543	ประธานกรรมการบริหาร บริษัท แกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)
2535 - 2541	รองประธานอาวุโสฝ่ายการลงทุน บริษัท อเมริกัน อินเตอร์เนชั่นแนล แอสเซิวน์ส์ จำกัด

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร

ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

2558 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
2543 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ลานนาวิชั่นส์เซส จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

2550 - ปัจจุบัน	กรรมการ สำนักงานจัดการทรัพย์สินสภากาชาดไทย
2557 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ทูวิชั่นส์ กรุ๊ป จำกัด

10

นายชวลิต อรรถศาสตร์

กรรมการ

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 15 กุมภาพันธ์ 2561

อายุ 71 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- เนติบัณฑิตอังกฤษ Gray's Inn ประเทศอังกฤษ
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 - Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 125/2552
 - Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 43/2548
 - Advanced Audit Committee Program (AACP) รุ่นที่ 19/2558

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

- Role of the Chairman Program (RCP) รุ่นที่ 43/2561
สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง
และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2561 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท สำนักกฎหมายสยามซิติ้ จีพี จำกัด
2561 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท สำนักกฎหมายสยามซิติ้ ดีอาร์ จำกัด
2558 - ปัจจุบัน	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)
2556 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท สำนักที่ปรึกษาภาษี เอสซีแอล จำกัด
2554 - ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร / กรรมการตรวจสอบ สำนักพัฒนาธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพรอ.)
2542 - ปัจจุบัน	กรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)
2548 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการ บริษัท สำนักกฎหมายสยามซิติ้ จำกัด
2548 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการ บริษัท ชวลิต แอนด์ แอซโซซิเอตส์ จำกัด

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร
ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

15 ก.พ. 2561 - ปัจจุบัน	กรรมการ (กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันตาม หนังสือรับรอง) บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
2558 - ปัจจุบัน	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)
2542 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

2561 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท สำนักกฎหมายสยามซิติ้ จีพี จำกัด
2561 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท สำนักกฎหมายสยามซิติ้ ดีอาร์ จำกัด
2556 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท สำนักที่ปรึกษาภาษีเอสซีแอล จำกัด
2554 - ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร / กรรมการตรวจสอบ สำนักพัฒนาธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพรอ.)
2548 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการ บริษัท สำนักกฎหมายสยามซิติ้ จำกัด
2548 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการ บริษัท ชวลิต แอนด์ แอซโซซิเอตส์ จำกัด

11

นางแอตเตอร์ แมรี สุขเกษม (OBE)

กรรมการอิสระ / กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 10 พฤษภาคม 2561

อายุ 62 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- HDN Hotel, Catering & Institutional Management, Leeds Polytechnic, United Kingdom
- Harrogate Grammar School, United Kingdom
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 1. หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 83/2550
 2. Strategic Board Master Class (SBM) รุ่นที่ 2/2560

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

- หลักสูตร Boards that Make a Difference (BMD) รุ่นที่ 7/2561 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง
และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2561 - ปัจจุบัน	รองประธานกรรมการ บริษัท โอซีเอส อาร์ไอเอส จำกัด
2556 - 2560	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โอซีเอส อาร์ไอเอส จำกัด
2550 - 2556	กรรมการผู้จัดการประจำภูมิภาค บริษัท โอซีเอส อาร์ไอเอส จำกัด สำนักงานบริหารงานภูมิภาคเอเชีย
2539 - 2550	กรรมการผู้จัดการ บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ แครีเซอริวีส (ประเทศไทย) จำกัด
2536 - 2539	ผู้จัดการทั่วไปและผู้อำนวยการ บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ แครีเซอริวีส (ประเทศไทย) จำกัด
2530 - 2536	ผู้จัดการฝ่ายปฏิบัติการและผู้จัดการทั่วไป บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ แครีเซอริวีส (ประเทศไทย) จำกัด
2529 - 2530	ผู้จัดการฝ่ายบริการในประเทศ (โครงการ) กลุ่มโรงพยาบาล Harrogate General
2523 - 2527	ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบริการในประเทศ โรงพยาบาลทหารเรือราชนิติเวช

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร
ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

พ.ค. 2561 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
-------------------------	--

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

2561 - ปัจจุบัน	รองประธานกรรมการ บริษัท โอซีเอส อาร์ไอเอส จำกัด
-----------------	--

12

พลเอกพรชัย กรานเลิศ

ที่ปรึกษาบริษัท / ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 13 กันยายน 2561

อายุ 67 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 44 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง (วตท.) รุ่นที่ 8 วิทยาลัยการลาดตระเวน
- หลักสูตร Thai Intelligent Investors รุ่นที่ 1 สถาบันวิทยาการผู้ลงทุนไทย
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 - หลักสูตร Directors Accreditation Program (DAP) 61/2550
 - หลักสูตร Role of the Nomination and Governance Committee (RNG) 3/2555
 - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) 161/2555
 - หลักสูตร Role of the Compensation Committee (RCC) 17/2556

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

ไม่มี

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง

และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2558 - 2559	ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ บริษัท ไททัน โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
2555 - 2557	กรรมการอิสระ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
2555 - 2557	ประธานกรรมการบรรษัทภิบาล / กรรมการสรรหา / กรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
2548 - 2549	กรรมการ บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)
2550 - 2554	ที่ปรึกษาพิเศษ สำนักปลัดกระทรวงกลาโหม
2549 - 2550	รองเสนาธิการทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย
2548 - 2549	ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก กองทัพบก

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร

ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

2560 - ปัจจุบัน	ที่ปรึกษา / ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
-----------------	---

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

2555 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท มานูญครอง 2012 จำกัด
2554 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท เอพีที แบริง มอล จำกัด
2550 - ปัจจุบัน	ที่ปรึกษา บริษัท ไทย เยอรมัน สเตียลตี้ กลาส จำกัด

นายสรสิทธิ์ สุนทรเทศ

ที่ปรึกษาบริษัท / ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 27 กันยายน 2560

อายุ 66 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- ปริญญาโท เศรษฐศาสตร์ (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญาโท บัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรี บัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หลักสูตร Senior Executive Program สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Executive Development Program (Wharton School), University of Pennsylvania, USA
- หลักสูตรวิชาการทหารบกชั้นสูง หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 46 วิทยาลัยการทัพบก พ.ศ. 2544
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาลัยการตลาดทุน รุ่นที่ 8
- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 91/2550 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

ไม่มี

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง

และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2550 - 2554	ผู้ช่วยผู้จัดการ สายกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย
2554 - 2555	รองผู้จัดการด้านบริหาร ธนาคารแห่งประเทศไทย
2554 - 2555	กรรมการและกรรมการนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย
2555 - 2559	ผู้อำนวยการและกรรมการ สถาบันคุ้มครองเงินฝาก

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร

ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

ก.ย. 2560 - ปัจจุบัน	ที่ปรึกษาบริษัท / ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
2561 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท ศรีอยุธยา แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)
2561 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ บริษัท โอว่า แพลตฟอร์ม จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจกรรมอื่น (ปัจจุบัน)

2561 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท ศรีอยุธยา เจเนอรัล ประกันภัย จำกัด (มหาชน)
2561 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท เจ. ดี. ฟู้ด โปรดักท์ส จำกัด
2561 - ปัจจุบัน	กรรมการตรวจสอบ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการตรวจสอบ ธนาคารแห่งประเทศไทย
2560 - ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการ สำนักงานสภามหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์

14

นายธีรพล โชติชนาภิบาล

ที่ปรึกษาบริษัท / กรรมการบริหาร / ประธานคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับกรณี Lufthansa Technik AG

วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง 7 เมษายน 2559

อายุ 61 ปี

วุฒิการศึกษา / ประวัติการอบรม

- Master of Science, Operations Research, University of Southampton, Great Britain
- Bachelor of Arts, Mathematics / Economics (Joint Honor), University College of Wales, Great Britain
- CMO Academy, INSEAD, Singapore
- หลักสูตรการกำกับดูแลกิจการสำหรับกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของวิสาหกิจและองค์กรมหาชน รุ่นที่ 10 สถาบันพระปกเกล้า
- Director Certification Program (DCP) รุ่น 111/2551 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ประวัติการอบรม (ภายในปี 2561)

ไม่มี

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท (%)

ของตนเอง : ไม่มี

คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ : ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

ประสบการณ์ทำงาน 5 ปี ย้อนหลัง

และ / หรือตำแหน่งที่สำคัญ

2558 - 2560	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ฝ่ายการพาณิชย์ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
2557 - 2558	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ / ที่ปรึกษากิจการการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
2557	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการพาณิชย์ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
2556	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายกลยุทธ์และพัฒนาธุรกิจ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
2554	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายบริการลูกค้า บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหาร

ในบริษัทจดทะเบียน (ปัจจุบัน)

2559 - 13 ก.ย. 2561	กรรมการ (กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันตามหนังสือรับรอง) บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
ต.ค. 2561 - ปัจจุบัน	ที่ปรึกษา / กรรมการบริหาร บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
พ.ย. 2561 - ปัจจุบัน	ประธานคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ Lufthansa Technik AG บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
เม.ย. 2561 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)
ต.ค. 2561 - ปัจจุบัน	กรรมการตรวจสอบ บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น (ปัจจุบัน)

ไม่มี	
-------	--

รายการระหว่างกัน

ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2562 ได้พิจารณาข้อมูลรายการระหว่างกันของบริษัทในรอบปี 2561 ประกอบกับการสอบถามข้อมูลต่างๆ จากฝ่ายบริหารของบริษัทกับบุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง รวมทั้งสอบถามข้อมูลตามที่ระบุในหมายเหตุประกอบงบการเงินของผู้สอบบัญชีแล้วเห็นว่า รายการระหว่างกันของบริษัทกับบุคคลหรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งและเกิดขึ้นในรอบปี 2561 เป็นรายการที่เป็นไปเพื่อการดำเนินธุรกิจตามปกติ

ของบริษัทและเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป ในลักษณะเดียวกันกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่คู่สัญญาอีกฝ่ายมีสถานะเป็นบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (Arm's Length Basis) และไม่มีการค้าขายที่ผลประโยชน์ระหว่างบริษัทและบุคคล/นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ทั้งนี้รายการระหว่างกันของบริษัทในปี 2561 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

บุคคล / บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์	ประเภทรายการ	มูลค่าของรายการ (ล้านบาท)		ความจำเป็น / ความสมเหตุสมผลของรายการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		2560	2561	
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (“การบินไทย”)				
ลักษณะธุรกิจ				
การบินไทยประกอบธุรกิจสายการบินเต็มรูปแบบ (Full Service Airline)	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท 1.1 การซ่อมบำรุง บริษัทได้จ้างการบินไทยในการซ่อมบำรุงเครื่องบินที่เข้ามาจากการบินไทยและที่เช่าจากภายนอก - ค่าซ่อมบำรุงรักษาเครื่องบิน	93.7	156.6	สำหรับด้านการซ่อมบำรุง การบินไทยจัดเป็นเพียงผู้ประกอบการเพียงไม่กี่รายในประเทศไทยที่มีใบอนุญาตในการซ่อมบำรุงเครื่องบินบริษัทและบริษัทย่อยในอนุญาตจำเป็นต้องใช้บริการจากการบินไทย อีกทั้งราคาค่าซ่อมบำรุงดังกล่าวก็เป็นไปตามราคาตลาด ปัจจุบันบริษัทและบริษัทย่อยยังคงมีการใช้บริการการซ่อมบำรุงอะไหล่ และเช่าอุปกรณ์เพื่อการซ่อมกับการบินไทยในส่วนเครื่องบินที่เช่าจากภายนอกด้วย
ความสัมพันธ์				
• การบินไทยเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ถือหุ้นร้อยละ 21.8	1.2 ค่าบริการภาคพื้นดินและค่าอาหารสำหรับผู้โดยสาร นักบิน และลูกเรือ ค่าบริการภาคพื้นดินในสถานที่ซึ่งผู้ให้บริการตามสัญญาให้บริการภาคพื้นดินตามปกติของบริษัทที่มีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ - ค่าบริการภาคพื้น - ค่าอาหารสำหรับผู้โดยสาร นักบิน และลูกเรือ - ค่ารถสำหรับผู้โดยสาร	3.9 35.6 0.6	4.9 18.0 0.5	รายการดังกล่าวเป็นรายการที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย และค่าบริการดังกล่าวก็เป็นไปตามราคาตลาด

บุคคล / วัตถุประสงค์ที่อาจมีความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์	ประเภทรายการ	มูลค่าของรายการ (ล้านบาท)		ความจำเป็น / ความสมเหตุสมผลของรายการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		2560	2561	
	1.3 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ บริษัทมีค่าใช้จ่ายอื่นๆจากการให้บริการการบินไทย เช่น ค่าฝึกอบรม ค่าเบี้ยประกันภัย เป็นต้น - ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	9.3	0.4	รายการดังกล่าวเป็นรายการที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย และค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด
	2. รายได้ของบริษัท 2.1 ค่าตัวโดยสาร บริษัทให้บริการขนส่งทางอากาศแก่ผู้โดยสารของการบินไทยตามสัญญาการทำการบินร่วม (Code Share Agreement) และสัญญาอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างกัน (Passenger Transfer Agreement) - รายได้ค่าโดยสาร	0.05	4.04	บริษัทได้ทำสัญญาการบินร่วม (Code Share Agreement) กับการบินไทย เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายตั๋วโดยสารของบริษัท นอกจากนั้นราคาจำหน่ายตั๋วของทั้งสองบริษัทก็ได้ต่ำกว่าอัตราราคาจำหน่ายตั๋วของผู้โดยสารรายอื่น ส่วนสัญญาโอนผู้โดยสารระหว่างกัน (Passenger Transfer Agreement) ก็เป็นไปเพื่อการโอนผู้โดยสารระหว่างสายการบินในกรณีเกิดการยกเลิกหรือเกิดความล่าช้าของเที่ยวบิน
	2.2 รายได้อื่นๆ บริษัทให้บริการภาคพื้น (Ground Aircraft Handling) และให้บริการนายช่างภาคพื้นดิน (License Engineer) แก่การบินไทย - รายได้จากการให้บริการ	0.002	ไม่มี	การบินไทยได้จ้างให้บริษัทเพื่อให้บริการภาคพื้นในท่าอากาศยานที่การบินไทยให้บริการแต่ไม่มีพนักงานประจำของตนเอง ทั้งนี้อัตราค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด
	3. เจ้าหน้าที่การค้า	51.2	57.6	
	4. เจ้าหน้าที่อื่น	ไม่มี	14.9	
	5. ลูกหนี้การค้า	1.2	0.9	

บุคคล / บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์	ประเภทรายการ	มูลค่าของรายการ (ล้านบาท)		ความจำเป็น / ความสมเหตุสมผลของรายการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		2560	2561	
บริษัท ดอนเบ็อง อินเตอร์เนชั่นแนล แอร์พอร์ต โฮเทล จำกัด (“แอร์พอร์ต โฮเทล”)				
ลักษณะธุรกิจ แอร์พอร์ต โฮเทลประกอบธุรกิจโรงแรม อพาร์ตเมนต์เมืองแอร์พอร์ต ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับท่าอากาศยานดอนเมือง	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท 1.1 ค่าที่พัก บริษัทได้ใช้บริการที่พักจากแอร์พอร์ต โฮเทล สำหรับพนักงานสถานีต่างจังหวัดที่เดินทางเข้ามาปฏิบัติงาน และฝึกอบรมที่สถานีกรุงเทพ - ค่าที่พักและค่าจัดเลี้ยง - เจ้าหน้าที่ที่พัก	5.4	1.8	บริษัทเลือกใช้ค่าบริการห้องพัก และห้องจัดเลี้ยงจากแอร์พอร์ต โฮเทลเพื่อเป็นที่พักให้พนักงานจากสถานีต่างจังหวัดที่เดินทางเข้ามาปฏิบัติงาน และฝึกอบรมที่ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง เนื่องจากโรงแรมดังกล่าวเป็นโรงแรมแห่งเดียวที่อยู่ในใกล้เคียงกับท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง ซึ่งมีทางเดินเชื่อมโดยตรงไปยังอาคารผู้โดยสารและออฟฟิศสำนักงานของบริษัท อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกสบายและประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้แก่พนักงานของบริษัท ทั้งนี้อัตราค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด
		0.2	0.1	
ความสัมพันธ์ การบินไทย ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทและจัดเป็นผู้มีอำนาจควบคุมในแอร์พอร์ต โฮเทล โดยถือหุ้นร้อยละ 40.0 ในแอร์พอร์ต โฮเทล				
บริษัท ไทยโพลีโกล์กรีน จำกัด (“ไทยโพลีโกล์กรีน”)				
ลักษณะธุรกิจ ไทยโพลีโกล์กรีนให้บริการฝึกอบรมบุคลากรด้านการบิน ความสัมพันธ์ การบินไทย ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทถือหุ้นร้อยละ 49.0 ในไทยโพลีโกล์กรีน	1. ค่าบริการ - ค่าฝึกอบรม 2. เจ้าหน้าที่การค้า	3.8	3.1	รายการดังกล่าวเป็นรายการที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจของบริษัท อีกทั้ง หากบริษัทดำเนินการเอง บริษัทจะมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่า
		0.4	ไม่มี	

บุคคล / วัตถุประสงค์ที่อาจมีความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์	ประเภทรายการ	มูลค่าของรายการ (ล้านบาท)		ความจำเป็น / ความสมเหตุสมผลของรายการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		2560	2561	
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด (“ไทยสมายล์”) ลักษณะธุรกิจ สายการบินราคาประหยัดในเครือการบินไทย ที่นำเสนอทางเลือกใหม่ให้กับลูกค้าที่ต้องการบินในระยะทางใกล้	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท 1.1 ค่าตัวโดยสาร บริษัทให้บริการขนส่งทางอากาศสำหรับผู้โดยสารของสายการบินตามสัญญาโอนผู้โดยสารระหว่างกัน (Passenger Transfer Agreement) - ค่าตัวโดยสาร	0.1	0.4	บริษัทได้ทำสัญญาโอนผู้โดยสารระหว่างกัน (Passenger Transfer Agreement) กับไทยสมายล์เพื่อทำการโอนผู้โดยสารระหว่างกันในการที่เกิดการยกเลิกหรือเกิดความล่าช้าของเที่ยวบินในราคาที่ตกลงกันได้ล่วงหน้า
	2. รายได้ของบริษัท 2.1 ค่าตัวโดยสาร บริษัทให้บริการขนส่งทางอากาศแก่ผู้โดยสารของบริษัทไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด ตามสัญญาโอนผู้โดยสารระหว่างกัน (Passenger Transfer Agreement) - รายได้ค่าโดยสาร	0.3	5.0	บริษัทได้ทำสัญญาโอนผู้โดยสารระหว่างกัน (Passenger Transfer Agreement) กับไทยสมายล์เพื่อทำการโอนผู้โดยสารระหว่างกันในการที่เกิดการยกเลิกหรือเกิดความล่าช้าของเที่ยวบินในราคาที่ตกลงกันได้ล่วงหน้า
	2.2 รายได้อื่นๆ บริษัทให้บริการภาคพื้น (Ground Aircraft Handling) และให้บริการขนถ่ายสัมภาระขึ้นดิน (License Engineer) แก่บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด - รายได้จากการบิน	0.7	ไม่มี	ไทยสมายล์ได้จ้างให้บริษัทเพื่อให้บริการภาคพื้นในท่าอากาศยานที่การบินไทยให้บริการแต่ไม่มีพนักงานประจำของตนเอง ทั้งนี้อัตราค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด
	3. ลูกหนี้การค้า 4. เจ้าหนี้การค้า	0.3	1.0	
		0.09	0.2	

บุคคล / นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์	ประเภทรายการ	มูลค่าของรายการ (ล้านบาท)		ความจำเป็น / ความสมเหตุสมผลของรายการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		2560	2561	
บริษัท กิ๊พพะประกันภัย จำกัด (มหาชน) ("กิ๊พพะประกันภัย")				
ลักษณะธุรกิจ กิ๊พพะประกันภัยประกอบธุรกิจให้บริการรับประกันวินาศภัย (Non - Life Insurance) ทั้งอดีตภัย ภัยทางทะเลและขนส่ง ภัยรถยนต์ เครื่องบิน และเบ็ดเตล็ด	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท 1.1 เบี้ยประกัน บริษัทจ่ายค่าเบี้ยประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลและลูกเรือให้แก่ กิ๊พพะประกันภัย - ค่าเบี้ยประกันภัย	53.6	ไม่มี	บริษัทซื้อประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลและลูกเรือจาก กิ๊พพะประกันภัยซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยด้านการบินหลัก รายหนึ่งของประเทศไทย ทั้งนี้ในการคัดเลือกบริษัทรับประกันภัย บริษัทได้ทำการประกวดราคา และปรากฏว่า กิ๊พพะประกันภัยเสนอราคาต่ำสุด
	2. รายได้ของบริษัท 2.1 รายได้ค่าธรรมเนียมอื่น บริษัทได้รับค่าธรรมเนียมจากการรับค่าเบี้ยประกันผ่าน - รายได้ค่าธรรมเนียมโดยสายอื่น	199.1	ไม่มี	บริษัทได้ทำสัญญากับ กิ๊พพะประกันภัยเพื่อให้ กิ๊พพะประกันภัยเป็นบริษัทประกันรายหนึ่งที่คุ้มครอง ผู้โดยสารบนเครื่องบินของบริษัท โดยบริษัทได้รับค่าเบี้ยประกันภัยจากผู้โดยสารแทนที่ กิ๊พพะประกันภัย ซึ่งบริษัท จะได้รับค่าธรรมเนียมจากการรับค่าเบี้ยประกันแทนตาม อัตราที่ตกลงในสัญญา ทั้งนี้อัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าว เป็นไปตามราคาตลาด
	2.2 รายได้อื่นๆ บริษัทมีรายได้จากการให้บริการข้อมูลบนเว็บไซต์ - รายได้จากการให้บริการ	5.8	ไม่มี	
บริษัท แพน แอ อินเทอร์เน็ตเซ็นเตอร์ จำกัด ("ศูนย์อินเทอร์เน็ต แพน แอม")				
ลักษณะธุรกิจ ศูนย์ฝึกการบิน แพน แอม เป็นศูนย์ฝึกการบินนานาชาติที่เป็น ศูนย์ฝึกสอนและอบรมทางการบินแบบครบวงจรในประเทศไทย	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท 1.1 ค่าฝึกอบรม บริษัทได้ส่งนักบินและผู้ช่วยนักบินไปอบรมที่ศูนย์ฝึก การบิน แพน แอม - ค่าฝึกอบรม	19.63	18.47	บริษัทได้ทำสัญญากับศูนย์ฝึกการบิน แพน แอม เพื่อให้ นักบินและผู้ช่วยนักบินไปอบรม ซึ่งช่วยประหยัด ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมต่างประเทศ
	2. รายได้ของบริษัท บริษัทได้ส่งนักบินและผู้ช่วยนักบินไปเข้าร่วมปฏิบัติการ ในการฝึกบินจำลอง ที่ศูนย์ฝึกการบิน แพน แอม - รายได้จากการให้บริการ	0.04	ไม่มี	บริษัทได้ทำข้อตกลงที่จะส่งนักบินและผู้ช่วยนักบินไป สอนบินปฏิบัติการในการฝึกบินจำลอง สำหรับการขอ ต่อใบอนุญาตของศูนย์ฝึกการบิน แพน แอม ซึ่งบริษัท จะได้รับค่าตอบแทนตามอัตราที่ในข้อตกลง ทั้งนี้อัตรา ค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด
	3. เจ้าหน้าที่การค้า	2.1	1.4	

บุคคล / บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์	ประเภทรายการ	มูลค่าของรายการ (ล้านบาท)		ความจำเป็น / ความสมเหตุสมผลของรายการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		2560	2561	
บริษัท สำนักงานกฎหมายสากล สยามพรีเมียร์ จำกัด (“บริษัทสยามพรีเมียร์”)				
<u>ลักษณะธุรกิจ</u> บริษัทสยามพรีเมียร์เป็นธุรกิจที่ปรึกษากฎหมาย	1. ค่าที่ปรึกษาทางกฎหมาย	21.4	ไม่มี	บริษัทได้ทำสัญญากับบริษัทสยามพรีเมียร์ เพื่อขอคำปรึกษาทางกฎหมาย รายการดังกล่าวเป็นรายการที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ทั้งนี้ อัตราค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด
	2. เจ้านัดอื่น	2.7	ไม่มี	
<u>ความสัมพันธ์</u> กรรมการสยามพรีเมียร์ ได้แก่ นายอภิชาติ จีระพันธุ์ เป็นกรรมการของบริษัทสยามพรีเมียร์				
บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน) (“หาดทิพย์”)				
<u>ลักษณะธุรกิจ</u> การผลิตและจำหน่ายเครื่องดื่ม	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท <ul style="list-style-type: none">- ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	0.01	0.02	บริษัทให้สิทธิผู้โดยสารในการเลือกซื้ออาหารและเครื่องดื่มจากหาดทิพย์ในกรณีเที่ยวบินล่าช้าตามวงเงินที่กำหนด โดยราคาอาหารและเครื่องดื่มเป็นไปตามราคาตลาด
	2. รายได้ของบริษัท <ul style="list-style-type: none">- รายได้ค่าโดยสาร	0.2	0.6	
	3. ลูกหนี้การค้า	0.05	0.17	
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (“ไปรษณีย์ไทย”)				
<u>ลักษณะธุรกิจ</u> ไปรษณีย์ไทยประกอบธุรกิจให้บริการไปรษณีย์	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท <ul style="list-style-type: none">- ค่าบริการไปรษณีย์	0.6	0.6	บริษัทได้ใช้บริการไปรษณีย์ภายในประเทศระหว่างลูกค้าและระหว่างบริษัท เพื่อให้ในการดำเนินงานของบริษัท ทั้งนี้อัตราค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด
	<u>ความสัมพันธ์</u> กรรมการของบริษัท ได้แก่ นายรัฐพล รักดีภูมิ เป็นกรรมการของบริษัทไปรษณีย์ไทย			

บุคคล / นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์		ประเภทรายการ		มูลค่าของรายการ (ล้านบาท)		ความจำเป็น / ความสมเหตุสมผลของรายการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
				2560	2561	
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ("กสท")						
ลักษณะธุรกิจ กสท ประกอบกิจการโทรคมนาคมและให้บริการทางด้าน โทรคมนาคม	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท		0.01	0.006		บริษัทใช้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้อัตรา ค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด
	- ค่าใช้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ					
ความสัมพันธ์ กรรมการของบริษัท ได้แก่ นายรัฐพล ภูมิคุ้ม เป็นกรรมการของ บริษัท กสท						
บริษัท แอควาซี เมดิคอลเซาเตอร์ จำกัด ("แอควาซีเมดิคอล")						
ลักษณะธุรกิจ แอควาซีเมดิคอลประกอบกิจการประเภทโรงพยาบาล	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท		ไม่มี	0.02		บริษัทมีนโยบายให้สวัสดิการแก่พนักงานของบริษัท ใน การเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปี ซึ่งได้มีพนักงาน บางส่วนเลือกใช้บริการตรวจสุขภาพกับแอควาซี เมดิคอล ทั้งนี้อัตราค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด
	- ค่าบริการตรวจสุขภาพประจำปีของพนักงาน					
ความสัมพันธ์ กรรมการของบริษัท ได้แก่ นายประเวช งามกิจกุล เป็น กรรมการของแอควาซีเมดิคอล						
บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) ("แม็คโคร")						
ลักษณะธุรกิจ ศูนย์จำหน่ายสินค้าแบบขายส่ง สินค้าอุปโภคบริโภค	1. รายได้ของบริษัท		ไม่มี	0.96		บริษัทขายตัวโดยสารให้แก่เคโอดีโรตามราคาตลาด
	- รายได้ค่าโดยสาร					
ความสัมพันธ์ กรรมการของบริษัท ได้แก่ นายชวลิต อดิศาสดร์ เป็นกรรมการ ของแม็คโคร	2. ลูกหนี้การค้า		ไม่มี	0.18		

บุคคล / นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์	ประเภทรายการ	มูลค่าของรายการ (ล้านบาท)		ความจำเป็น / ความสมเหตุสมผลของรายการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		2560	2561	
บริษัท หลักทรัพย์ ไรรา จำกัด (มหาชน) (“หลักทรัพย์ไรรา”)				
<u>ลักษณะธุรกิจ</u> หลักทรัพย์ไรราประกอบธุรกิจให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์ เปิดบัญชีซื้อขายหุ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท - ค่าบริการเกี่ยวกับการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนตามใบสำคัญแสดงสิทธิ (NOK-W1)	ไม่มี	0.5	บริษัทได้เสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ครึ่งที่ 1 (NOK - W1) ซึ่งจะจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมที่ใช้สิทธิจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนตามรอบที่ได้กำหนด ทางบริษัทจึงให้บริการหลักทรัพ์ไรราเพื่อเป็นตัวแทนในการรับจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน ทั้งนี้อัตราค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด
	2. เจ้าหนี้อื่น	ไม่มี	0.1	
บริษัท ไรรา แอดไวเซอร์ จำกัด (“ไรราแอดไวเซอร์”)				
<u>ลักษณะธุรกิจ</u> ไรราแอดไวเซอร์ประกอบกิจการให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการการเงิน	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท - ค่าบริการที่ปรึกษาทางการเงิน	ไม่มี	1.5	บริษัทใช้บริการไรราแอดไวเซอร์ให้เป็นปรึกษาทางด้านการเงินและพัฒนากระบวนการเงิน เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้อัตราค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด
<u>ความสัมพันธ์</u> ผู้ถือหุ้นของบริษัท ถือหุ้นในกลุ่มบริษัทไรรา				

บุคคล / นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์		ประเภทรายการ	มูลค่าของรายการ (ล้านบาท)		ความจำเป็น / ความสมเหตุสมผลของรายการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
			2560	2561	
บริษัท สำนักงานกฎหมายสยามบริษัท จำกัด (“สยามชิตตี้ทอรัส”)					
ลักษณะธุรกิจ สยามชิตตี้ทอรัสประกอบกิจการให้บริการทางด้านกฎหมาย บัญชี และภาษี	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท - ค่าบริการที่ปรึกษาด้านกฎหมาย	ไม่มี	0.6	บริษัทได้ทำสัญญากับสยามชิตตี้ทอรัส เพื่อขอค่าบริการทางกฎหมาย รายการดังกล่าวเป็นรายการที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ทั้งนี้อัตราค่าบริการเป็นไปตามราคาตลาด	
ความสัมพันธ์ กรรมการของบริษัท ได้แก่ นายชวลิต อัดตาศาสตร์ เป็นกรรมการของ สยามชิตตี้ทอรัส					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					
ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์					

บุคคล / บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง / ความสัมพันธ์	ประเภทรายการ	มูลค่าของรายการ (ล้านบาท)		ความจำเป็น / ความสมเหตุสมผลของรายการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		2560	2561	
บริษัท บิลล์คอน สตีล จำกัด (มหาชน) ("บิลล์คอนสตีล")				
ลักษณะธุรกิจ มิลล์คอนสตีลประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เหล็ก	1. รายได้ของบริษัท	ไม่มี	0.3	บริษัทขายตั๋วโดยสารให้มิลล์คอน สตีลตามราคาตลาด
	- รายได้ค่าโดยสาร			
ความสัมพันธ์ กรรมการของบริษัท ได้แก่ นายอภิชาติ จีระพันธุ์ เป็นกรรมการของ มิลล์คอนสตีล				
ผู้ถือหุ้นใหญ่ - บานทัยรัตน์ จุฬางกูร ("บานทัยรัตน์ จุฬางกูร")				
ลักษณะธุรกิจ นางนงนุชรัตน์ จุฬางกูร เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท	1. ค่าใช้จ่ายของบริษัท	ไม่มี	10.2	บริษัทได้กู้ยืมเงินจาก นางนงนุชรัตน์ จุฬางกูร เพื่อใช้ในการดำเนินงานโดยมีอัตราดอกเบี้ยเป็นไปตามอัตราตลาด
	- ค่าบริการที่ปรึกษาด้านกฎหมาย			
ความสัมพันธ์ นางนงนุชรัตน์ จุฬางกูร เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ถือหุ้นร้อยละ 12.49	2. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากผู้ถือหุ้น	ไม่มี	800	

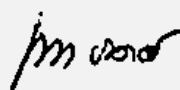
รายงานความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการบริษัท ต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินเฉพาะกิจการ และงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี ซึ่งงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จัดทำขึ้นตามมาตรฐานรายงานทางการเงินในประเทศไทย โดยเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง และประมาณการที่ดีที่สุดในการจัดทำ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้สามารถสะท้อนฐานะการเงินผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดได้อย่างถูกต้อง โปร่งใส เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไป และได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากบริษัท ดีลอยท์ ทูช โธมัส ลู ซายยส สอบบัญชี จำกัด ซึ่งให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข โดยในการตรวจสอบบริษัทได้ให้การสนับสนุนข้อมูลและเอกสารต่างๆ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบและแสดงความเห็นได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีและดำรงไว้ซึ่งระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน การกำกับดูแลที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้องครบถ้วน เพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท และป้องกันความเสี่ยงตลอดจนเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินงานที่ผิดปกติดังมีนัยสำคัญ

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระทั้งสิ้นเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการสอบทานนโยบายการบัญชี และรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานทางการเงิน การสอบทานระบบควบคุมภายใน การตรวจสอบภายในและระบบบริหารความเสี่ยง ตลอดจนพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลรายการเกี่ยวโยงระหว่างกันอย่างครบถ้วนเพียงพอและเหมาะสม โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบปรากฏอยู่ในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า ระบบการควบคุมภายในโดยรวมของบริษัทมีความเพียงพอและเหมาะสม สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลได้ว่า งบการเงินเฉพาะกิจการ และงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย สำหรับสิ้นปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีความเชื่อถือได้ โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

นายชวลิต อรรถศาสตร์
กรรมการ

นายประเวช อองอารสิทธิกุล
กรรมการ /
รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

คำอธิบายและการวิเคราะห์ ผลการดำเนินงาน

สรุปผลประกอบการรวมปี 2561

ตามที่บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ได้รายงานผลประกอบการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 โดยรวมการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยมีผลขาดทุนสำหรับปี 2561 จำนวน 3,975.45 ล้านบาท เปลี่ยนแปลงจากปีก่อนซึ่งมีผลขาดทุนจำนวน 1,899.67 ล้านบาท แบ่งเป็นผลขาดทุนของบริษัทใหญ่จำนวน 2,786.76 ล้านบาท และผลขาดทุนจากส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม 1,188.69 ล้านบาท บริษัทจึงขอชี้แจงปัจจัยหลักและเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัท ดังนี้

ราคาน้ำมันอากาศยานเครื่องบิน (Jet Fuel Price) ในปี 2561 ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 85.77 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้นจาก 65.52 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อบาร์เรล เมื่อเทียบกับปีก่อน ส่งผลให้บริษัทมีต้นทุนเชื้อเพลิงอยู่ที่ 4,884.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 19.96 เมื่อเทียบกับปีก่อน ทั้งนี้บริษัทได้มีการทำสัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานบางส่วนซึ่งเป็นไปตามนโยบายป้องกันความเสี่ยงที่บริษัทกำหนด และรายได้ต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสารลดลง สาเหตุหลักมาจากเส้นทางการบินไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่ลดลงจากเหตุการณ์เรือล่มที่จังหวัดภูเก็ต อีกทั้งบริษัทได้ลดขนาดฝูงบินอากาศยานจากจำนวน 30 ลำ ในปี 2560 เป็นจำนวน 25 ลำ ในปี 2561

สถิติการโดยสารและอัตราส่วนทางธุรกิจที่สำคัญ (ไม่รวมบริษัทย่อย)

	หน่วย	ปี 2560	ปี 2561	เปลี่ยนแปลง	
				จำนวน	ร้อยละ
จำนวนเครื่องบิน ณ สิ้นงวด					
- (ไอพ่น) Boeing 737-800 New Generation	ลำ	20	15	(5)	(25.00)
- (โบพัด) ATR 72-500	ลำ	2	2	0	0.00
- (โบพัด) Q400 NextGen	ลำ	8	8	0	0.00
- จำนวนเครื่องบินเฉลี่ย	ลำ	29.95	26.41	(3.54)	(11.82)
ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (Available Seat Kilometers: ASK)	ล้านที่นั่ง - กม.	6,822	6,912	90	1.32
ปริมาณการขนส่งด้านผู้โดยสาร (Revenue Passenger Kilometers: RPK)	ล้านที่นั่ง - กม.	5,840	6,127	287	4.91
จำนวนเที่ยวบิน (No. of Sectors)	เที่ยวบิน	67,811	67,228	(583)	(0.86)
อัตราส่วนการบรรทุกผู้โดยสาร (Cabin Factor)	ร้อยละ	85.61	88.65	3.04 จุด	
จำนวนผู้โดยสาร (Passenger Carried)	ล้านคน	8.78	8.86	0.08	0.91
รายได้ผู้โดยสารต่อผู้โดยสารต่อกิโลเมตร (Passenger Yield)	บาท/ผู้โดยสาร - กม.	2.20	1.91	(0.29)	(13.18)
รายได้ต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (Revenue per Available Seat Kilometers: RASK)	บาท/ที่นั่ง - กม.	2.06	1.93	(0.13)	(6.31)
ต้นทุนต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (Cost per Available Seat Kilometers: CASK)	บาท/ที่นั่ง - กม.	2.40	2.32	(0.08)	(3.33)
ต้นทุนต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสารที่ไม่รวมค่าใช้จ่ายเชื้อเพลิง (Cost per Available Seat Kilometers Exclude Fuel: CASK Ex-Fuel)	บาท/ที่นั่ง - กม.	1.80	1.61	(0.19)	(10.56)
อัตราการใช้เครื่องบินต่อลำ (Average Aircraft Utilization Hours)	ชั่วโมงปฏิบัติการบิน/วัน	8.01	9.36	1.35	16.85

สรุปผลการดำเนินงาน

รายได้ปี 2560 และ 2561 (ไม่รวมบริษัทย่อย)

หน่วย : ล้านบาท	ปี 2560		ปี 2561		เปลี่ยนแปลง	
	จำนวน	ร้อยละต่อ รายได้รวม	จำนวน	ร้อยละต่อ รายได้รวม	จำนวน	ร้อยละ
รายได้จากค่าโดยสาร	12,868.38	87.03	12,014.19	86.53	(854.19)	(6.64)
รายได้จากการให้บริการ	1,257.96	8.51	1,476.95	10.64	218.99	17.41
รายได้อื่น	660.33	4.46	393.02	2.83	(267.31)	(40.48)
รวมรายได้	14,786.67	100.00	13,884.16	100.00	(902.51)	(6.10)

ข้อมูลด้านรายได้

บริษัทมีรายได้รวม 13,884.16 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.10 จากปีก่อนหน้า โดยแบ่งเป็นรายได้จากค่าโดยสาร 12,014.19 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 86.53 ของรายได้รวม รายได้จากการให้บริการ 1,476.95 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.64 ของรายได้รวม และรายได้อื่น 393.02 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.83 ของรายได้รวม ส่วนรายได้ต่อปริมาณการผลิตผู้โดยสาร (RASK) เท่ากับ 1.93 บาท/ที่นั่ง - กม. เมื่อเทียบกับ 2.06 บาท/ที่นั่ง - กม. หรือ ลดลงร้อยละ 6.31 เมื่อเทียบกับปีก่อน

รายได้จากค่าโดยสาร : ในปี 2561 รายได้จากค่าโดยสารลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 6.64 หรือคิดเป็นเงินจำนวน 854.19 ล้านบาท เนื่องจากจำนวนเที่ยวบินโดยรวมลดลงจากปีก่อนเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 0.86 โดยเฉพาะเส้นทางการบินแบบเช่าเหมาลำไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมถึงราคาตั๋วโดยสารเฉลี่ยโดยรวมลดลงจากปีก่อนร้อยละ 9.85 จากสภาวะการแข่งขันทางด้านราคาที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้รายได้ผู้โดยสารต่อผู้โดยสารต่อกิโลเมตร (Passenger Yield) ลดลงจาก 2.20 มาอยู่ที่ 1.91 บาท/ผู้โดยสาร - กม. หรือลดลงจากปีก่อนในอัตราร้อยละ 13.18

รายได้จากการให้บริการ : ในปี 2561 รายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้น 218.99 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 17.41 จากปีก่อน เป็นผลมาจากรายได้จากการโหลดสัมภาระและรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้นจากปีก่อนด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นผลมาจากบริษัทได้เพิ่มกลยุทธ์ในการเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บสัมภาระ การให้บริการขึ้นเครื่องบินได้ก่อนใคร (Priority Boarding) หรือนกเฟิร์ส (NOK First) และบริการอื่นบนเครื่องบินให้กับผู้โดยสาร (Choose Your NOK) ตั้งแต่วันที่ 9 พฤศจิกายน 2560 เป็นต้นมา และได้รับการตอบรับจากลูกค้าเป็นอย่างดีต่อเนื่อง

รายได้อื่น : ในปี 2561 รายได้อื่นลดลง 267.31 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 40.48 เมื่อเทียบกับปีก่อน โดยรายได้อื่นที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ บริษัทมีรายได้เงินชดเชยจากประกันภัย และการรับรู้กำไรจากการขายและเช่ากลับคืนเครื่องบินตามสัญญาเช่าดำเนินงานลดลงจำนวน 113.29 ล้านบาท และ 243.40 ล้านบาท ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายประจำปี 2560 และ 2561 (ไม่รวมบริษัทย่อย)

หน่วย : ล้านบาท	ปี 2560		ปี 2561		เปลี่ยนแปลง	
	จำนวน	ร้อยละต่อ ค่าใช้จ่ายรวม	จำนวน	ร้อยละต่อ ค่าใช้จ่ายรวม	จำนวน	ร้อยละ
ต้นทุนค่าโดยสารและการให้บริการ	15,645.04	94.18	15,482.81	95.05	(162.23)	(1.04)
ค่าใช้จ่ายในการขาย	111.94	0.67	111.78	0.69	(0.16)	(0.14)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	821.09	4.94	680.04	4.17	(141.04)	(17.18)
ต้นทุนทางการเงิน	34.27	0.21	14.37	0.09	(19.90)	(58.07)
รวมค่าใช้จ่าย	16,612.34	100.00	16,289.00	100.00	(323.34)	(1.95)

ข้อมูลด้านค่าใช้จ่าย

ในปี 2561 บริษัทมีค่าใช้จ่ายรวม 16,289.00 ล้านบาท ลดลงจาก 16,612.34 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.95 เมื่อเทียบกับปีก่อน แม้ว่า การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ บริษัทมีต้นทุนเชื้อเพลิงสูงขึ้นถึงร้อยละ 19.96 บริษัทปรับต้นทุน ค่าซ่อมบำรุงอากาศยานและค่าเช่าเครื่องบินลดลงตามแผนการลด ค่าใช้จ่ายและแผนการพัฒนารูขี้อยู่ของบริษัทร้อยละ 12.08 และ 13.23 ตามลำดับ ส่งผลให้ต้นทุนต่อปริมาณผู้โดยสารลดลงจาก 2.40 เป็น 2.32 บาท/ที่นั่ง - กม. ลดลงร้อยละ 3.34 นอกจากนั้นต้นทุนต่อ ปริมาณการผลิตผู้โดยสารที่ไม่รวมค่าใช้จ่ายเชื้อเพลิงลดลงจาก 1.80 เป็น 1.61 บาท/ที่นั่ง - กม. หรือลดลงถึงร้อยละ 10.37 จากปีก่อน

ต้นทุนผันแปร (Variable Costs) : ในปี 2561 ต้นทุนผันแปรอยู่ที่ 11,632.51 ล้านบาท ทั้งนี้บริษัทได้มีการทบทวนและปรับปรุงประมาณการ หนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินอากาศยานตามแผนจำนวน 91.18 ล้านบาท โดยใช้ข้อสมมติฐานการเปลี่ยนแปลงแผนการเข้าซ่อมบำรุง ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนในการบำรุงรักษาเครื่องบิน

ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่อย่างไรก็ตามต้นทุนค่าน้ำมัน อากาศยานยังคงเพิ่มสูงขึ้น โดยต้นทุนน้ำมันต่อหน่วย (Fuel/ASK) เพิ่มขึ้นจาก 0.60 บาท/ที่นั่ง - กม. เป็น 0.71 บาท/ที่นั่ง-กม. หรือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.72 เมื่อเทียบกับปีก่อน สำหรับในส่วนของต้นทุน การซ่อมบำรุงเครื่องบิน ต้นทุนผันแปรต่อหน่วยลดลงจาก 0.46 บาท/ ที่นั่ง - กม. มาอยู่ที่ 0.40 บาท/ที่นั่ง - กม. หรือลดลงร้อยละ 13.04

ต้นทุนคงที่ (Fixed Costs) : ในปี 2561 ต้นทุนคงที่อยู่ที่ 4,656.49 ล้านบาท ค่าเช่าเครื่องบินปรับตัวลดลงตามแผนการลดค่าใช้จ่ายและ แผนการพัฒนารูขี้อยู่ของบริษั ในขณะที่ยอดอัตราส่วนค่าใช้จ่ายคงที่ ต่อหน่วย (FC/ASK) มาอยู่ที่ 0.67 บาท/ที่นั่ง - กม.

ต้นทุนทางการเงิน : บริษัทมีต้นทุนทางการเงินลดลงร้อยละ 58.07 จากปีก่อนหน้า มาอยู่ที่ 14.37 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทมีค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมทางการเงินในการเข้าทำสัญญาการจัดหาเงินทุน สำหรับเงินมัดจำเครื่องบินที่ลดลง

กำไร (ขาดทุน) ประจำปี (ไม่รวมบริษัทย่อย)

หน่วย : ล้านบาท	ปี 2560		ปี 2561		เปลี่ยนแปลง	
	จำนวน	ร้อยละต่อ รายได้รวม	จำนวน	ร้อยละต่อ รายได้รวม	จำนวน	ร้อยละ
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	(1,825.68)	(12.35)	(2,404.84)	(17.32)	(579.16)	31.72
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(1,825.68)	(12.35)	(2,404.84)	(17.32)	(579.16)	31.72
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(1,825.68)	(12.35)	(2,404.84)	(17.32)	(579.16)	31.72
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	(1.60)		(1.06)		0.54	

จากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นว่าต้นทุนรวมของบริษัทปรับตัวสูงขึ้นเนื่องจากราคาน้ำมันอากาศยานที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องอย่างมี นัยสำคัญ อีกทั้งรายได้รวมของบริษัทปรับตัวลดลง อันเนื่องมาจากสภาวะการแข่งขันทางด้านราคาที่ยืดเยื้อ ประกอบกับจำนวนนักท่องเที่ยว ชาวจีนที่ลดลง ทำให้รายได้ค่าโดยสารลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน แม้ว่าบริษัทสามารถลดค่าใช้จ่ายในส่วนของการซ่อมบำรุงเครื่องบินและค่าเช่า เครื่องบินลงได้ตามแผนการฟื้นฟูธุรกิจของบริษัทก็ตาม ส่งผลให้ในปี 2561 บริษัทมีผลประกอบการขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมเพิ่มขึ้นเป็น 2,404.84 ล้านบาท จาก 1,825.68 ล้านบาท หรือขาดทุนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 31.72

ผลการดำเนินงานขอ บริษัท สายการบินบีนกแอร์ จำกัด

ในปี 2561 บริษัท สายการบินบีนกแอร์ จำกัด มีรายได้รวม 5,828.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 5,580.41 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.45 เมื่อเทียบกับ ปีก่อน เนื่องจากปริมาณผู้โดยสารที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.67 จาก 1.07 ล้านคน เป็น 1.16 ล้านคน ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของจำนวน เที่ยวบินโดยรวมทั้งหมดร้อยละ 19.81 ในขณะที่อัตราบรรทุก ผู้โดยสารลดลงร้อยละ 14.90 บริษัทมีจำนวนเครื่องบินที่ใช้ใน การดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นจำนวน 1 ลำเมื่อเทียบกับปีก่อน ส่งผลให้

บริษัทสามารถทยอยเปิดเส้นทางการบินใหม่ในประเทศญี่ปุ่น และ อินโดนีเซีย และเพิ่มเที่ยวบินในเส้นทางเดิม ทำให้มีอัตราการใช้เครื่องบิน ที่สูงขึ้น โดยบริษัทมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวม 7,388.22 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 5,656.82 ล้านบาท หรือร้อยละ 30.61 เมื่อ เทียบกับปีก่อน โดยค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นสาเหตุหลักมาจากต้นทุนที่ ผันแปรตามปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร โดยเฉพาะต้นทุนค่าน้ำมัน อากาศยานที่เพิ่มสูงขึ้น และต้นทุนจากการเช่าเครื่องบิน เนื่องจาก การขยายฝูงบิน ส่งผลให้บริษัทมีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิในปี 2561 จำนวน 1,528.33 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากผลขาดทุนสุทธิ 47.59 ล้านบาทในปีก่อน

ปัจจุบันสายการบินนกสกู๊ตมีเส้นทางบินแบบประจำไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้วัน อินเดีย และญี่ปุ่น โดยมีศูนย์กลางการบินที่สนามบินนานาชาติดอนเมืองไปยัง 4 จุดหมายปลายทางในประเทศจีน ได้แก่ เมืองนานกิง เมืองเทียนจิน เมืองชิงเต่า และเมืองเสินหยาง, 1 จุดหมายปลายทางในประเทศได้วัน ได้แก่ กรุงเทพฯ, 1 จุดหมายปลายทางในประเทศอินเดีย ได้แก่ กรุงเดลี และ 2 จุดหมายปลายทางในประเทศญี่ปุ่น ได้แก่ กรุงโตเกียว (นาริตะ) และกรุงโอซาก้า (คันไซ)

สำหรับฝูงบินของสายการบินนกสกู๊ตมีจำนวนเพิ่มขึ้น 1 ลำในไตรมาสที่ 2 ปี 2561 ทำให้บริษัทมีการเช่าดำเนินงานเครื่องบินโบอิงแบบ 777-200 รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 ลำ และมีแผนจะขยายฝูงบินโดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มความถี่ในเส้นทางการบินเดิม และขยายเส้นทางการบินเพิ่มเติม

งบแสดงฐานะทางการเงิน (งบการเงินรวม)

หน่วย : ล้านบาท	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	เปลี่ยนแปลง	ร้อยละ
รวมสินทรัพย์	14,522.63	14,074.06	(448.57)	(3.09)
รวมหนี้สิน	13,831.63	17,105.69	3,274.06	23.67
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	1,315.02	(1,467.55)	(2,782.57)	(211.60)
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(624.02)	(1,564.08)	(940.06)	150.65
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	691.00	(3,031.63)	(3,722.63)	(538.73)

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 14,074.06 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 3.09 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 โดยแบ่งเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน 3,965.07 ล้านบาท และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวน 10,108.99 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.17 และ 71.83 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ

สินทรัพย์หมุนเวียน : ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์หมุนเวียนรวม 3,965.07 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 17.08 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 สาเหตุหลักมาจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลดลงร้อยละ 55.21 เนื่องจากบริษัทมีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ร้อยละ 38.60

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน : ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวม 10,108.99 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.78 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 สาเหตุหลักมาจากบริษัทและบริษัทย่อยได้มีการทบทวนการแสดงรายการในงบการเงินจากเดิมแสดงรายการสุทธิระหว่างเงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบินและประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผน โดยเปลี่ยนเป็นแยกแสดงรายการดังกล่าวออกจากกัน เพื่อให้งบการเงินแสดงยอดคงเหลือของรายการดังกล่าวในสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทและบริษัทย่อย

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สิน : ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวม 17,105.69 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.67 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 สาเหตุหลักมาจากเงินกู้ยืมระยะสั้นที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 242.86 และเจ้าหนี้การค้าที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.48 นอกจากนี้บริษัทและบริษัทย่อยได้มีการทบทวนการแสดงรายการในงบการเงินดังกล่าวข้างต้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น : ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบจำนวน 3,031.63 ล้านบาท ติดลบเพิ่มขึ้นร้อยละ 538.73 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 โดยเป็นส่วนติดลบของบริษัทใหญ่จำนวน 1,467.55 ล้านบาท และส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมติดลบอีกจำนวน 1,564.08 ล้านบาท

งบกระแสเงินสด (งบการเงินรวม)

หน่วย : ล้านบาท	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	เปลี่ยนแปลง	ร้อยละ
กระแสเงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมการดำเนินงาน	(2,962.26)	(3,754.39)	(792.13)	26.74
กระแสเงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมการลงทุน	(8.90)	193.08	201.98	(2,269.44)
กระแสเงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมการจัดหาเงิน	2,866.57	1,662.60	(1,203.97)	(42.00)
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	43.22	148.75	105.53	244.17
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(61.37)	(1,749.96)	(1,688.59)	2,751.49
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ 1 มกราคม	3,231.22	3,169.85	(61.37)	(1.90)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ 31 ธันวาคม	3,169.85	1,419.89	(1,749.96)	(55.21)

สำหรับปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดใช้ไปสำหรับกิจกรรมดำเนินงานสุทธิจำนวน 3,754.39 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 2,962.26 ล้านบาทในปี 2560 หรือร้อยละ 26.74 โดยรายการหลักที่มีผลต่อการใช้ไปเงินสด ได้แก่ เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกันเงินประกันและเงินมัดจำเกี่ยวกับเครื่องบินระยะยาว และประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปี (โอนกลับ) และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน และค่าเช่าเครื่องบิน

ส่วนกระแสเงินสดที่ได้มาจากกิจกรรมการลงทุนเป็นจำนวน 193.08 ล้านบาท โดยรายการหลักมาจากกระแสเงินสดจากการได้รับเงินสดรับค่าหุ้นของบริษัทย่อยจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมจำนวน 235.39 ล้านบาท ในขณะที่เดียวกันบริษัทได้เงินสดรับจากดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารเป็นจำนวน 20.39 ล้านบาท

ส่วนกระแสเงินสดที่ได้มาจากกิจกรรมการจัดหาเงินเป็นจำนวน 1,662.60 ล้านบาท โดยรายการหลักมาจากกระแสเงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น

นอกจากนี้บริษัทและบริษัทย่อยได้รับประโยชน์จากผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเป็นจำนวน 148.75 ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิ 1,749.96 ล้านบาท ณ สิ้นเดือนธันวาคม ปี 2561

ความรับผิดชอบต่อสังคม

บริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา โดยนอกเหนือจากการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัทยังได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกไม่ว่าจะเป็นพนักงาน ผู้ถือหุ้น คู่ค้า/เจ้าหนี้ ลูกค้า คู่แข่ง สังคมและชุมชน และสิ่งแวดล้อม โดยได้คำนึงถึงแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมที่เป็นส่วนหนึ่งจากการดำเนินธุรกิจปกติ (In - Process) และความรับผิดชอบต่อสังคมที่นอกเหนือจากการดำเนินธุรกิจปกติ (After - Process) ซึ่งสอดคล้องตามหลัก การความรับผิดชอบต่อสังคม 8 ประการ ดังต่อไปนี้

01 ความรับผิดชอบต่อสังคมที่เป็นส่วนหนึ่งจากการดำเนินธุรกิจปกติ (In - Process)

1. การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม

บริษัทดำเนินธุรกิจโดยให้ความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ตั้งแต่ผู้ถือหุ้น พนักงาน ลูกค้า คู่ค้า คู่สัญญา ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่เพียงแต่เฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้นแต่ยังรวมถึงการไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการละเมิดหรือลดทอนสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียเหล่านั้นด้วย โดยกำหนดนโยบายจรรยาบรรณของบริษัท (Code of Conduct) เพื่อการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม เนื่องจากในหลักการของ

การประกอบธุรกิจของบริษัทนั้น การมีชื่อเสียงในด้านความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของบริษัท ทั้งยังมีผลต่อความเจริญก้าวหน้าและผลกำไรทางธุรกิจเช่นเดียวกับชื่อเสียงและความดีงามของพนักงานระดับผู้บริหาร มาตรฐานการปฏิบัติเหล่านี้จึงมีผลโดยตรงต่อความเชื่อมั่นของบริษัทโดยรวม รวมทั้งการประกอบธุรกิจโดยชอบด้วยกฎหมายและต้องเป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ และเคารพในสิทธิของผู้ค้าและลูกค้าของบริษัท

2. นโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน

บริษัท สายการบินบีนกแอร์ จำกัด (มหาชน) มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจโดยให้ความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันและยึดมั่นคุณธรรม จริยธรรม บริหารงานด้วยความโปร่งใส รวมทั้งรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ดังนั้น บริษัท สายการบินบีนกแอร์ จำกัด (มหาชน) จึงได้กำหนดแนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมของคณะกรรมการ ฝ่ายบริหาร และพนักงานทุกระดับ ในจริยธรรมทางธุรกิจและจรรยาบรรณพนักงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ “บรรษัทภิบาล” ของบริษัท และพัฒนาสู่องค์กรแห่งความยั่งยืน

• วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้คณะกรรมการ ฝ่ายบริหาร และพนักงานทุกระดับแสดงออกถึงความมุ่งมั่นที่จะประพฤติปฏิบัติตามแนวทางและนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันของบริษัท
2. กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนแนวปฏิบัติ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือคอร์รัปชันของบริษัท
3. สอบทาน กำกับ และติดตาม เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทและพนักงานปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันของบริษัทอย่างเคร่งครัด
4. สนับสนุนให้บริษัทและพนักงานมีการเฝ้าระวังและรายงานการพบเห็นการทุจริตหรือคอร์รัปชันในช่องทางการสื่อสารที่ปลอดภัย

• คำนิยาม

การทุจริตหรือคอร์รัปชัน หมายถึง “การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในตำแหน่งหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบหรือนโยบายของบริษัท รวมทั้งขัดต่อศีลธรรม จริยธรรม เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเรียกรับ เสนอให้ทรัพย์สิน สิ่งของ การช่วยเหลือทางการเมือง รวมถึงประโยชน์อื่นใดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ บริษัทเอกชน บุคคลอื่นใด และผู้ที่เกี่ยวข้องที่ทำธุรกิจกับบริษัทและบริษัทย่อย เป็นต้น”

การช่วยเหลือทางการเมือง หมายถึง การให้ทรัพย์สิน เงิน สิ่งของ สิทธิประโยชน์ต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อเป็นการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดแก่พรรคการเมือง นักการเมือง หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องทางการเมืองตลอดจนกิจกรรมทางการเมือง

ผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง คู่สมรส บุตร บิดามารดา พี่น้อง/ญาติสนิท ของ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับของบริษัทและบริษัทย่อย

• นโยบาย

บริษัทได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติดังนี้

1. กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานจะไม่กระทำหรือสนับสนุนการทุจริตหรือคอร์รัปชันไม่ว่ากรณีใดๆ และจะปฏิบัติตามมาตรการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันอย่างเคร่งครัด
2. มีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และนโยบายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันโดยคณะกรรมการบริษัทมอบหมายให้ฝ่ายบริหารนำมาตราการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันไปสื่อสารและปฏิบัติตาม
3. ให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับถือปฏิบัติตามกฎหมายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันในทุกท้องถิ่นที่บริษัทมีการทำกิจการอยู่
4. สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์และยึดมั่นในความเป็นธรรม
5. จัดให้มีการฝึกอบรมแก่พนักงานภายในองค์กร เพื่อส่งเสริมให้พนักงานมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ และพร้อมจะนำหลักการและจรรยาบรรณในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินงานด้วยความเคร่งครัดทั้งองค์กร
6. บริษัทจัดให้มีการระบอบการบริหารงานบุคลากรที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของบริษัทต่อมาตรการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันตั้งแต่การคัดเลือก การฝึกอบรม การประเมินผลงาน การให้ผลตอบแทนตลอดจนการเลื่อนตำแหน่ง
7. บริษัทจัดให้มีการตรวจสอบภายในเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในช่วยให้บริษัทบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้ รวมทั้งตรวจสอบการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานให้เป็นไปตามข้อกำหนด กฎระเบียบ และช่วยค้นหาข้อบกพร่องจุดอ่อน รวมถึงให้คำแนะนำในการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี
8. ให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการกำหนดให้ทุกหน่วยงานที่เป็นคู่สัญญากับภาครัฐ เปิดเผยแบบแสดงบัญชีรายรับ - รายจ่าย ต่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปป.ช.)
9. กำหนดให้เลขานุการบริษัทและผู้จัดการตรวจสอบภายในเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดี

• แนวปฏิบัติ

บริษัทได้กำหนดแนวทางในการนำไปปฏิบัติ ดังนี้

1. กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับ ต้องปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชัน และต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือคอร์รัปชันในทุกรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. ไม่กระทำการใดๆ ที่แสดงถึงเจตนาว่าเป็นการทุจริตหรือคอร์รัปชัน การให้หรือรับสินบนแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและบริษัทย่อย ในเรื่องที่ดินมีอำนาจรับผิดชอบทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์แก่บริษัท ตนเอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. การประเมินความเสี่ยง ผู้บริหารทุกคนต้องตระหนักว่ากระบวนการในการดำเนินธุรกิจของบริษัทมีความเสี่ยงจากการให้สินบน การทุจริตหรือคอร์รัปชันได้อย่างไร เพื่อจัดการความเสี่ยง รวมทั้งทบทวนมาตรการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวด้วย
4. ในการดำเนินการ หรือการปฏิบัติงานใดๆ ที่อาจมีความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริตหรือคอร์รัปชัน หรือขัดต่อนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชัน พนักงานทุกระดับรวมถึงบริษัทย่อย จะต้องปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ อย่างระมัดระวัง
 - 4.1 การให้ รับ ของขวัญ ของกำนัล การเลี้ยงรับรองให้ปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี และจรรยาบรรณของการดำเนินธุรกิจ รวมถึงนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชัน
 - 4.2 ไม่เรียกรับ หรือยินยอมจะรับทรัพย์สิน ของขวัญ ของกำนัล ประโยชน์อื่นใดจากลูกค้า ผู้ค้า คู่ค้า คู่แข่ง รวมทั้งบุคคลอื่นใดที่ทำธุรกิจกับบริษัท หรือการเลี้ยงรับรองที่พิสูจน์ได้ว่าเกินความเหมาะสมอันเป็นการชักนำให้เกิดการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หากมีความจำเป็นต้องรับตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และสิ่งของที่ให้แก่กันในพื้นที่นั้นควรมีมูลค่าที่เหมาะสม ยกเว้นของขวัญตามเทศกาลประเพณีนิยม หรือการเลี้ยงรับรองทางธุรกิจตามปกติ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนตามธรรมเนียมนิยม แต่หากสิ่งเหล่านั้นมีมูลค่าเกินกว่า 3,000 บาท (สามพันบาทถ้วน) ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่ผู้อำนวยการทราบทันที
 - 4.3 การใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงรับรองทางธุรกิจและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทสามารถกระทำได้ และเป็นค่าใช้จ่ายที่สมเหตุสมผลโดยต้องดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของบริษัทรวมทั้งสามารถตรวจสอบได้
 - 4.4 ไม่กระทำการใดๆ ที่ไม่เหมาะสม โดยการชักจูง ครอบงำ หรือตั้งใจให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบหรือผลประโยชน์ใดๆ
 - 4.5 การให้เงินบริจาคเพื่อการกุศลแก่องค์กรใดๆ ต้องกระทำในนามบริษัท และต้องเป็นองค์กรที่เชื่อถือได้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคม ไม่ได้มุ่งหวังผลตอบแทนทางธุรกิจ มีใบรับรองและใบเสร็จรับเงิน รวมทั้งต้องมีการติดตามและตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่าการบริจาค่นั้นตรงตามวัตถุประสงค์และไม่ได้ถูกนำไปใช้เพื่อเป็นข้อกล่าวอ้างในการติดสินบน
 - 4.6 การให้การสนับสนุนเพื่อส่งเสริมธุรกิจ รวมทั้งภาพลักษณ์ของบริษัทและบริษัทย่อย ไม่ว่าจะเป็นเงิน การให้บริการ วัตถุหรือทรัพย์สิน แก่โครงการหรือกิจกรรมใดๆ ต้องมีการระบุชื่อบริษัทและบริษัทย่อย และต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใส ถูกกฎหมาย รวมทั้งเป็นไปตามขั้นตอนที่บริษัทกำหนดสามารถตรวจสอบได้
5. บริษัทจัดให้มีการควบคุมภายในที่เหมาะสม สม่่าเสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้นักงงานมีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านการขาย การตลาด รวมถึงการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องดำเนินการผ่านขั้นตอนตามระเบียบของบริษัท มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้
6. บริษัทมีนโยบายเป็นกลางทางการเมือง โดยบุคลากรทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามกฎหมาย แต่พึงตระหนักที่จะไม่ดำเนินการหรือกิจกรรมใดๆ รวมถึงการนำทรัพยากรใดๆ ของบริษัทและบริษัทย่อยไปใช้ เพื่อดำเนินการหรือกิจกรรมทางการเมือง อันจะทำให้บริษัทและบริษัทย่อยสูญเสียความเป็นกลางหรือความเสียหายจากการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องและให้ความช่วยเหลือทางการเมือง และจะไม่ให้ความช่วยเหลือทางการเมืองแก่พรรคการเมืองใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม
7. จัดให้มีการอบรมพนักงานทุกระดับอย่างสม่ำเสมอในเรื่องการต่อต้านการให้สินบน การทุจริตหรือคอร์รัปชันเพื่อให้ตระหนักถึงนโยบายฉบับนี้ โดยจะบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของการปฐมนิเทศพนักงานหรือก่อนการเข้ารับตำแหน่งของพนักงานใหม่ทุกคนของบริษัท
8. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับมีหน้าที่รับผิดชอบในการสื่อสาร พร้อมทั้งทำความเข้าใจกับผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งควบคุมดูแลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าพนักงานทุกระดับมีทักษะเพียงพอต่อการนำมาตราการและแนวทางนี้มาปฏิบัติในกิจกรรมที่ตนเองรับผิดชอบอยู่อย่างเหมาะสม และให้ทราบความคาดหวังของบริษัทและทราบถึงบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามนโยบายฉบับนี้
9. ไม่ละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายทุจริตหรือคอร์รัปชันที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและบริษัทย่อยโดยจะต้องแจ้งให้แก่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่รับผิดชอบทราบทันทีผ่านช่องทางการแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนการทุจริตหรือคอร์รัปชันตามที่กำหนดไว้ในนโยบายฉบับนี้ รวมทั้งให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง
10. บริษัทจะให้ความสำคัญและคุ้มครองพนักงานหรือบุคคลอื่นใดที่แจ้งเบาะแสหรือหลักฐานการทุจริตหรือคอร์รัปชันที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงพนักงานที่ปฏิเสธต่อการกระทำ โดยใช้มาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียนหรือผู้ที่ให้ความร่วมมือในการรายงานการทุจริตหรือคอร์รัปชันตามที่กำหนดไว้ในนโยบายฉบับนี้
11. บริษัทให้ความมั่นใจกับพนักงานว่า จะไม่มีพนักงานคนใดต้องถูกลดตำแหน่ง ลงโทษ หรือได้รับผลกระทบใดๆ จากการปฏิเสธการให้หรือรับสินบน ถึงแม้ว่าการปฏิเสธดังกล่าวจะทำให้บริษัทสูญเสียธุรกิจและพลาดโอกาสในการดำเนินธุรกิจ และบริษัทจะไม่ยอมให้ผู้ใดมากระทำการข่มขู่ คุกคาม หรือหน่วงเหนี่ยวพนักงานที่มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตามนโยบายนี้

12. ผู้ที่กระทำการทุจริตหรือคอร์รัปชันถือเป็นการกระทำผิดตามนโยบายฉบับนี้ ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโทษทางวินัยรวมถึงอาจได้รับโทษตามกฎหมายหากกระทำผิดกฎหมายด้วย
13. บริษัทจะสอบทานแนวปฏิบัติและมาตรการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สภาพการดำเนินงานธุรกิจและการกำกับดูแลกิจการที่ดี

• ขอบเขตการร้องเรียนและแจ้งเบาะแสการทุจริตหรือคอร์รัปชัน

เมื่อมีข้อสงสัยหรือพบเห็นการกระทำที่ฝ่าฝืนแนวปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้

1. การกระทำที่ทุจริตที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและบริษัทย่อย โดยทางตรงหรือทางอ้อม เช่น พบเห็นบุคคลหรือพนักงานในบริษัทติดสินบน หรือรับสินบนจากองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่บริษัทหรือบริษัทย่อยได้ทำธุรกิจด้วย
2. การกระทำที่ทำให้บริษัทเสียผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่กระทบชื่อเสียงของบริษัท
3. การกระทำที่ผิดขั้นตอนตามระเบียบการปฏิบัติงาน ข้อบังคับของบริษัท ที่เป็นเหตุให้สงสัยว่าอาจจะเป็นช่องทางการทำทุจริตหรือคอร์รัปชัน
4. การกระทำที่ผิดกฎหมาย ศีลธรรม และจรรยาบรรณทางธุรกิจ
5. การฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายฉบับนี้รวมทั้งการกำกับดูแลกิจการที่ดี

• ช่องทางการแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนการทุจริตหรือคอร์รัปชัน

คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้พิจารณาเรื่องการแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียนการกระทำที่อาจทำให้เกิดข้อสงสัยได้ว่าเป็นการทุจริตหรือคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นกับบริษัททั้งทางตรงและทางอ้อมโดยผ่านช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนตามนโยบายฉบับนี้ โดยผู้ร้องเรียนจะต้องระบุรายละเอียดของเรื่องที่แจ้งหรือข้อร้องเรียน พร้อมชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายังช่องทางรับเรื่องร้องเรียน ดังนี้

1. ส่งไปรษณีย์ ปิดผนึก

1.1 ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

บริษัท สายการบินบีนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

เลขที่ 3 อาคารจินาการ ชั้น 17 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

1.2 เลขานุการบริษัท

บริษัท สายการบินบีนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

เลขที่ 3 อาคารจินาการ ชั้น 17 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

2. กล้องรับความคิดเห็นของฝ่ายทรัพยากรบุคคล

• บุคคลที่สามารถแจ้งข้อร้องเรียน

บุคคลที่สามารถแจ้งข้อร้องเรียนหรือผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตหรือคอร์รัปชัน คือ ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายของบริษัท ได้แก่ ผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่แข่งทางการค้า เจ้าหนี้ ภาครัฐบาล ชุมชน สังคม ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย ทั้งนี้ไม่ว่าจะแจ้งเบาะแสด้วยช่องทางใดจะได้รับ การคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายหรือแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้

• มาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียนหรือผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตหรือคอร์รัปชัน

1. บริษัทจะเก็บข้อมูลและปกปิดชื่อ ที่อยู่ หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่สามารถระบุถึงผู้ร้องเรียนหรือผู้ให้ข้อมูลได้ และจะเก็บรักษาเป็นความลับ โดยจำกัดให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนเท่านั้นที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูลได้
2. ผู้ที่ได้รับข้อมูลจากการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียน มีหน้าที่เก็บรักษาข้อมูล ข้อร้องเรียนและเอกสารหลักฐานของผู้ร้องเรียนหรือผู้ให้ข้อมูลเห็นความลับ และห้ามเปิดเผยข้อมูลแก่บุคคลอื่นที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด
3. บริษัทจะเปิดเผยข้อมูลเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความเสียหายของผู้ร้องเรียนหรือผู้ให้ข้อมูลหรือแหล่งที่มาของข้อมูล รวมทั้งข้อมูลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง
4. ผู้ที่ได้รับความเสียหายจะได้รับการบรรเทาความเสียหายด้วยกระบวนการที่มีความเหมาะสมและเป็นธรรม

• การดำเนินการสืบสวนและบทลงโทษ

หากการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้วพบว่า ข้อมูลหรือหลักฐานที่มีหรือได้รับมามีเหตุอันควรให้เชื่อได้ว่าผู้ที่ถูกกล่าวหาได้กระทำการทุจริตหรือคอร์รัปชันจริง บริษัทจะให้สิทธิแก่ผู้ร้องเรียนหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหา และให้สิทธิในการพิสูจน์ตนเอง โดยการหาข้อมูลหรือหลักฐานเพิ่มเติมที่แสดงให้เห็นว่าตนเองไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริตหรือคอร์รัปชันตามที่ได้ถูกกล่าวหา

หากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกร้องเรียนได้กระทำการทุจริตหรือคอร์รัปชันนั้นจริง จะถือว่าได้กระทำความผิดต่อนโยบายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชัน ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโทษทางวินัยตามระเบียบที่บริษัทกำหนดไว้ และหากการกระทำการทุจริตหรือคอร์รัปชันนั้นผิดกฎหมาย ผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษทางกฎหมาย ทั้งนี้ โทษทางวินัยตามระเบียบของบริษัทคัดค้านของคณะกรรมการตรวจสอบถือว่าเป็นที่สิ้นสุด

- การเผยแพร่นโยบายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชัน
เพื่อให้ทุกคนในบริษัทได้รับทราบนโยบายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชัน บริษัทจะดำเนินการดังต่อไปนี้
1. บริษัทจะติดประกาศนโยบายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันในกระดานประชาสัมพันธ์ ณ สำนักงานของบริษัททุกแห่งที่บริษัททำกิจการอยู่
2. บริษัทจะเผยแพร่นโยบายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันผ่านช่องทางการสื่อสารของบริษัท เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ถึงพนักงานทุกคน (e-mail) และเว็บไซต์บริษัท (www.nokair.com/investor_relations)
3. รายงานการเปิดเผยข้อมูลประจำปี (56-1) รายงานประจำปี (56-2) เป็นต้น
4. บริษัทจะจัดให้มีการอบรมนโยบายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันให้แก่พนักงานใหม่
5. บริษัทจะทบทวนนโยบายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับประกาศและนโยบายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

- การฝึกอบรมแก่พนักงานเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชัน
ในปี 2561 บริษัทจัดอบรมเกี่ยวกับนโยบายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชันและจรรยาบรรณสำหรับพนักงาน (Code of Conduct) เพื่อให้พนักงานรับทราบและปฏิบัติตามแนวทางที่นโยบายได้ให้ไว้ โดยจัดอบรมทั้งหมด 3 ครั้ง รายละเอียดดังต่อไปนี้

รอบที่	วันที่จัดอบรม	จำนวนพนักงานที่เข้าอบรม (คน)
1	5 มีนาคม 2561	51
2	2 กรกฎาคม 2561	18
3	18 กันยายน 2561	33
รวม		102

3. การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

บริษัทดำเนินธุรกิจโดยตระหนักถึงความสำคัญและส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กล่าวคือ การให้บริการแก่ผู้โดยสารโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติสีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา ฯลฯ ตลอดจนให้ความเท่าเทียมกันทั้งเรื่องศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์ มีชื่อเสียง เสรีภาพ โดยที่ไม่ได้ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น ทั้งสิทธิตามกฎหมายและสิทธิที่มีอยู่โดยไม่ขึ้นอยู่กับบทบัญญัติของกฎหมาย แต่เป็นสิทธิที่เกิดจากมาตรฐานเพื่อความถูกต้อง ความเป็นธรรม หรือความยุติธรรม อาทิ บริการผู้โดยสารที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ การจำหน่ายบัตรโดยสารในราคาที่เป็นธรรมและชัดเจนในกรณีที่บริษัทไม่สามารถให้บริการได้ตามความต้องการ แต่ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อกำหนด ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

4. การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม

บริษัทให้ความสำคัญต่อพนักงานซึ่งมีส่วนสำคัญและเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดขององค์กร และมีนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรมเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเล็งเห็นถึงความสำคัญในด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน ซึ่งท้ายที่สุดแล้วก็จะส่งผลต่อความปลอดภัยของผู้โดยสารด้วย บริษัทจึงมีการให้ความรู้แก่พนักงานด้วยการฝึกอบรมหลักสูตรด้านความปลอดภัยสำหรับพนักงาน หัวหน้างาน และผู้บริหาร ตลอดจนมีการจัดทำ Safety Bulletin เป็นประจำทุกเดือนเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยรายเดือน และสื่อสารให้พนักงานทราบอย่างทั่วถึง โดยในปี 2561 บริษัทมีการจัดอบรมหลักสูตรความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน 7 ครั้ง รายละเอียดดังต่อไปนี้

รอบที่	วันที่จัดอบรม	จำนวนพนักงานที่เข้าอบรม (คน)
1	6 มีนาคม 2561	51
2	31 พฤษภาคม 2561	13
3	20 มิถุนายน 2561	30
4	3 กรกฎาคม 2561	18
5	19 กันยายน 2561	32
6	25 กันยายน 2561	22
7	19 ตุลาคม 2561	27
รวม		193

นอกจากนี้ยังมีการจัดทำคู่มือความปลอดภัยในการทำงานให้กับพนักงานเพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และเพื่อให้พนักงานทุกคนตระหนักถึงอันตรายในการปฏิบัติงาน รู้แนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในลักษณะงานต่างๆ เนื่องจากการทำงานทุกประเภทสามารถเกิดโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานได้เสมอ หากผู้ปฏิบัติงานนั้นขาดความระมัดระวังหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำของบุคคล เช่น ความประมาท การทำงานลัดขั้นตอน ผ่าฝืนกฎระเบียบ ไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ซึ่งสาเหตุเหล่านี้สามารถป้องกันได้โดยเริ่มต้นจากตัวพนักงานเอง เพื่อนำไปสู่การมีสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิตที่ดีของพนักงานนกแอร์ทุกคน เพราะบริษัทตระหนักดีว่าความปลอดภัยจะช่วยให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจที่ดี อันเป็นสิ่งที่นำไปสู่ความสำเร็จและประสิทธิภาพสูงสุดขององค์กร

ด้านการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร บริษัทให้ความสำคัญกับกระบวนการสรรหาและคัดเลือกเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพเหมาะสมกับงานและวัฒนธรรมของนกแอร์ นอกจากนี้บริษัทยังเปิดโอกาสรับบุคคลที่พิการให้เข้ามาร่วมงานกับบริษัทตามเจตนารมณ์ของมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 เพื่อ

ประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านการคุ้มครองการมีงานทำ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสใช้ความสามารถในการมีรายได้และพึ่งพาตนเอง ลดภาระของครอบครัวและสังคม รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้คนพิการมีพลังสำคัญในการเสริมสร้างทางเศรษฐกิจของครอบครัวและประเทศสืบไป

บริษัทดำเนินนโยบายการบริหารค่าตอบแทนที่ยึดหลักความเป็นธรรมเหมาะสม และสอดคล้องตามความรู้ความสามารถผลการปฏิบัติงานที่ผ่านกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังมีการสำรวจค่าตอบแทนกับตลาดแรงงานภายนอกและบริษัทที่อยู่ในธุรกิจเดียวกัน เพื่อปรับปรุงให้ค่าตอบแทนมีความเหมาะสม สามารถแข่งขันในอุตสาหกรรมเดียวกันและเพื่อดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถใหม่ๆ เข้ามาร่วมงาน

นอกจากนี้ บริษัทยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาพนักงาน โดยบริษัทได้บทพจนหลักสูตรอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะและความสามารถของพนักงานในแต่ละระดับตำแหน่งตามแผนการฝึกอบรมที่วางแผนและออกแบบไว้ในแต่ละปี โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการสำหรับระดับหัวหน้างาน ผู้บริหารระดับต้น จนถึงระดับสูง ซึ่งในปี 2561 บริษัทมีการจัดการฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอกให้แก่พนักงานเป็นจำนวนทั้งสิ้น 2,520 คน เทียบเท่าจำนวนชั่วโมงเฉลี่ยของการฝึกอบรมของพนักงานต่อปีเท่ากับ 7.25 วัน

นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญด้านการสื่อสารภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับพนักงานตลอดทั้งปีเพื่อพัฒนาและเพิ่มความผูกพันของพนักงานให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งบริษัทยังมีโครงการ “นกห่วงใย” และ “นกใกล้ชิด” เพื่อเปิดช่องทางให้พนักงานสามารถสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สอบถามข้อสงสัยกับฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ได้โดยตรงอีกด้วย

สำหรับพนักงานใหม่ บริษัทจัดให้มีการปฐมนิเทศและการอบรมหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านธุรกิจการบิน (Basic Airline Knowledge) เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และทราบถึงองค์ประกอบของธุรกิจการบิน และความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจการบินกับอุตสาหกรรมการบิน อีกทั้งยังนำพนักงานใหม่เยี่ยมชมระบบและขั้นตอนการทำงานจริงของทุกหน่วยงานรวมทั้งฝ่ายปฏิบัติการบินเพื่อเรียนรู้ระบบและขั้นตอนการทำงาน รวมถึงนโยบายการต่อต้านการทุจริตหรือคอร์รัปชัน เพื่อให้พนักงานตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว

จากการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรมทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพราะบริษัทตระหนักดีว่า “ความปลอดภัย การพัฒนาความผูกพัน การสื่อสาร คือ ความรับผิดชอบหลักที่บริษัทมุ่งมั่นและตั้งใจอย่างเต็มที่เพื่อพนักงานของนกแอร์ทุกคน”

5. ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

บริษัทได้คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคเสมอมา โดยมุ่งเน้นการให้บริการที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และคำนึงถึงความพึงพอใจสูงสุดของผู้บริโภคเป็นสำคัญ เริ่มตั้งแต่การสร้างความมั่นใจแก่ผู้โดยสารด้วยเครื่องบินไอพ่นโบอิง 737-800 และเครื่องบินโบด Q400 ซึ่งเป็นเครื่องบินใหม่ รวมถึงการซ่อมบำรุงเครื่องบินที่มีการจัดจ้างผู้ให้บริการซ่อมบำรุงอากาศยานที่มีความชำนาญในธุรกิจและมีชื่อเสียงระดับโลก ผู้บริโภคจึงเชื่อมั่นได้ถึงมาตรฐานความปลอดภัยในการผลิตและการซ่อมบำรุงที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายความปลอดภัยซึ่งนกแอร์ให้คุณค่าเป็นอันดับสูงสุดขององค์กร ถือเป็นพันธะสัญญาและความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคสูงสุดของบุคลากรนกแอร์ที่มีต่อผู้บริโภคเป็นสำคัญ

เนื่องด้วยบริษัทให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการปฏิบัติการบินเป็นอันดับหนึ่งจึงมีการฝึกอบรมนักบินให้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง จนได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการจากองค์กรระหว่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับที่สุดในโลกอย่าง FAA (Federal Aviation Administration) อีกทั้งยังมากด้วยประสบการณ์และชั่วโมงบิน มีความชำนาญในเส้นทางบิน สภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศอย่างดี ผู้บริโภคจึงมั่นใจและวางใจกับบุคลากรที่มีคุณภาพของบริษัทได้เต็มที่ทุกครั้งที่เดินทาง ในส่วนของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินได้รับการฝึกอบรมตามมาตรฐานของสากล และมีความพร้อมในการดูแลความปลอดภัยเพื่อให้เกิดความสะดวกสบายและรอยยิ้มที่ประทับใจตลอดการเดินทาง

นอกจากความมั่นใจในด้านความปลอดภัยแล้ว บริษัทยังมุ่งเน้นการให้บริการกับผู้บริโภคให้เกิดความสะดวกสบายและความพึงพอใจอย่างสูงสุด รวมถึงการมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่ให้ความสะดวกรวดเร็วกับผู้บริโภคทั้งในด้านการจองซื้อและการชำระเงิน อนึ่ง หากเกิดกรณีเลื่อนหรือยกเลิกเที่ยวบิน บริษัทจะมีระบบการแจ้งเตือนล่วงหน้าแก่ผู้บริโภคผ่านทางอีเมล ข้อความสั้นทาง (SMS) หรือโทรศัพท์ ผู้บริโภคที่ไม่สามารถติดต่อผ่านช่องทางเหล่านี้ได้จะได้รับการแจ้งเตือนดังกล่าวที่แคปเตอร์ลงทะเบียนขึ้นเครื่อง บริษัทได้พัฒนาระบบการให้บริการเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและอำนวยความสะดวกในการเดินทางโดยมีบริการ Web Check-in ผ่านเว็บไซต์ เพื่อเป็นการเช็คอินล่วงหน้าก่อนการเดินทาง รวมทั้งในการตอบสนองต่อความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือข้อร้องเรียนของผู้บริโภค โดยมีการจัดตั้งโครงการ “Nok Care” และ “Nok Feedback” เพื่อรับข้อร้องเรียนทางด้านการบริการจากผู้โดยสาร เพื่อนำมาวิเคราะห์และพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของผู้บริโภคต่อไป

6. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

บริษัทตระหนักถึงการเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการหาแนวทางลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในกระบวนการผลิตและให้บริการเป็นสำคัญ เริ่มตั้งแต่การเลือกใช้เครื่องบิน โบอิง 737-800 รุ่น New Generation ที่มีการใช้นวัตกรรมสมัยใหม่ อย่าง Carbon Brake มีคุณสมบัติสำคัญช่วยลดน้ำหนักของเครื่องบินเมื่อเทียบกับเบรกรุ่นเดิมอย่าง Steel Brake ทำให้สามารถช่วยประหยัดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ อีกทั้งด้วยเทคโนโลยีของ Carbon Brake ซึ่งใช้วัสดุที่ทำมาจากคาร์บอนซึ่งมีความทนทานและมีอายุใช้งานยาวนานกว่า Steel Brake จึงสามารถลดช่วยระยะเวลาการซ่อมแซมได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้บริษัทยังเลือกใช้เครื่องบินโบอิง Q400 รุ่น NextGen ในเส้นทางระยะสั้น ซึ่งเป็นเครื่องบินโบอิงรุ่นเดียวในตลาดที่ติดตั้งระบบพิเศษ (Active Noise and Vibration Suppression หรือ ANVS) ที่ช่วยลดแรงสั่นสะเทือนและเสียงรบกวนภายในเครื่องบิน มีคุณสมบัติพิเศษช่วยลดมลพิษทางเสียง ลดอัตราการสิ้นเปลืองของเชื้อเพลิงได้ถึง 7% และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลงถึง 35% ผู้โดยสารจึงสามารถสัมผัสประสบการณ์การบินระยะสั้นที่ทั้งสะดวกสบาย เงียบ รวดเร็ว และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เป็นสายการบินแรกและสายการบินเดียวในประเทศไทยที่นำเครื่องบินรุ่นนี้มาให้บริการ

นอกจากการเลือกใช้เครื่องบินที่มีนวัตกรรมช่วยลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติแล้ว บริษัทยังได้วางแนวทาง “ให้ Boarding Pass อยู่ในมือถือของคุณ” โดยเน้นให้ผู้โดยสารใช้นวัตกรรม Check In Online ผ่านหน้าเว็บไซต์และแอปพลิเคชันบนมือถือที่สามารถรองรับระบบการปฏิบัติการที่หลากหลาย เช่น iPhone, iPod Touch, iPad, หรือ Android เพื่อเป็นการช่วยลดการใช้ทรัพยากรกระดาษในระหว่างกระบวนการผลิตและการให้บริการ ถือเป็นการรณรงค์ช่วยภาวะโลกร้อนอีกทางหนึ่ง

7. การมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรมซึ่งได้จากการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทเข้าใจถึงความคาดหวังในการใช้บริการของผู้โดยสาร จึงนำเสนอนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อความสะดวกสบายและมั่นใจของผู้โดยสารของนกแอร์ ซึ่งมีบริการดังต่อไปนี้

- **บริการต่อเครื่องด้วยสายการบินพันธมิตร (Value Alliance)**
Value Alliance เป็นการรวมกลุ่มพันธมิตร 8 สายการบิน ราคาประหยัดชั้นนำในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกอันประกอบไปด้วยสายการบินเซบูแปซิฟิก (รวมไปถึงสายการบิน Cebgo) สายการบินเจจูแอร์ สายการบินนกแอร์ สายการบินนกสก็อต สายการบินสก็อต สายการบินไทเกอร์แอร์ (สิงคโปร์) สายการบินไทเกอร์แอร์ (ออสเตรเลีย) และสายการบินวานิลลาแอร์ ซึ่ง

ครอบคลุมเส้นทางการบินถึงหนึ่งในสามของโลก และมีจุดหมายปลายทางมากกว่า 160 แห่งทั่วภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยมีจำนวนเครื่องบินรวมกันกว่า 176 ลำ ซึ่งจะช่วยเสริมความแข็งแกร่งในการขยายตลาดไปยังพื้นที่อื่นๆ นอกเหนือจากเดิมผ่านการเชื่อมโยงเส้นทางใหม่ๆ ถือเป็นการนำเสนอมิติการเดินทางที่มาพร้อมบริการที่ครบครันในการจองเพียงชั้นตอนเดียวและมีส่วนช่วยในการสร้างประสบการณ์ที่ดียิ่งขึ้นให้แก่ผู้โดยสาร ซึ่งความร่วมมือในครั้งนี้เป็นการแบ่งปันเครือข่ายเส้นทางการบินภายในกลุ่มพันธมิตร เพื่อสร้างคุณค่าและเพิ่มทางเลือกในการเดินทาง เชื่อมโยงเส้นทางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียเหนือ รวมไปถึงเชื่อมโยงเส้นทางไปยังทวีปออสเตรเลีย โดยจะทำให้เกิดความสะดวกสบายแก่ผู้โดยสารในการเดินทางมากยิ่งขึ้น

ผู้โดยสารจะสามารถเลือกเที่ยวบินและสำรองบัตรโดยสารได้โดยตรงจากเว็บไซต์ของแต่ละสายการบิน และสามารถสำรองที่นั่งจากสายการบินหนึ่งไปยังจุดหมายปลายทางอื่นๆ ของสายการบินในกลุ่มพันธมิตรได้ ซึ่งระบบจะทำการเลือกเที่ยวบินที่ดีที่สุดจากทุกสายการบินเชื่อมโยงเข้าด้วยกันในการทำรายการเพียงครั้งเดียวโดยใช้เทคโนโลยีที่ก้าวล้ำ ซึ่งพัฒนาโดย Air Black Box (ABB) ผู้ให้บริการระบบการสำรองบัตรโดยสารชั้นนำ การเปิดให้บริการในครั้งนี้จะช่วยเพิ่มตัวเลือกเส้นทางบินไปยังจุดหมายต่างๆ ให้มากขึ้น และเพิ่มความสะดวกสบายให้แก่ผู้โดยสารของแต่ละสายการบินอีกด้วย

• บริการนกแอร์โมบาย (Nok Air Mobile)

นกแอร์เพิ่มทางเลือกใหม่ที่เพิ่มความสะดวกสบายทั้งการจองบัตรโดยสารและจัดการการจองผ่านทางอุปกรณ์มือถือทุกระบบปฏิบัติการ (iOS และ Android) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการลดโลกร้อนโดยการประหยัดการใช้กระดาษ ซึ่งลูกค้าสามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชันสำหรับอุปกรณ์มือถือ นกแอร์ก็พร้อมให้บริการแก่ผู้โดยสารในการใช้งานฟังก์ชันต่างๆ บนแอปพลิเคชันได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น

- ให้บริการจองตั๋วเครื่องบินในประเทศและระหว่างประเทศ พร้อมบริการ Fly 'n' Ferry และ Fly 'n' Ride ในบางเส้นทาง
- ให้บริการชำระเงินด้วยบัตรเครดิต หรือชำระเงินที่ตู้ ATM หรือเคาน์เตอร์เซอร์วิส
- แจ้งข่าวสาร โปรโมชั่น และสิทธิพิเศษของนกแอร์
- ผู้โดยสารสามารถเปลี่ยนโทรศัพท์เป็นบอร์ดดิ้งพาส ซึ่งสะดวกต่อการเดินทางเข้าไปถึงรถที่ประตูขึ้นเครื่องได้ทันที
- บริการเช็คอินโดยสารราคาประหยัดผ่านทางฟังก์ชัน “ตั๋วราคาประหยัด”
- ผู้โดยสารสามารถตรวจสอบการจองและบอร์ดดิ้งพาสบนมือถือได้แม้ไม่ได้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต

02 ความรับผิดชอบต่อสังคมที่นอกเหนือจาก การดำเนินธุรกิจปกติ (After - Process)

นกแอร์ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินธุรกิจที่มีส่วนรับผิดชอบต่อสังคมและมีเจตนาอันดีในการเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุมชนและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชน เนื่องจากบริษัทเล็งเห็นถึงความสำคัญของเยาวชนที่จะเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป ในปี 2561 บริษัทได้จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน และสังคมอย่างเป็นรูปธรรมโดยแบ่งเป็น 3 หัวข้อหลักของกิจกรรม ได้แก่ นกแบ่งปัน นกเรียนรู้ และนกอิมใจ

ทั้งนี้ ในปี 2561 บริษัทมีโอกาสร่วมทำกิจกรรมตามโครงการต่างๆ ดังนี้

นกแบ่งปัน Nok Sharing

นกแบ่งปัน คือโครงการที่ให้ความสนับสนุน ช่วยเหลือแก่ผู้ที่ขาดโอกาส หรือด้วยโอกาสทางสังคมในการเข้าถึงความเจริญเติบโตด้านต่างๆ เพื่อสร้างเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หรือรวมถึงการช่วยต่อชีวิตให้กับผู้ด้อยโอกาส โดยโครงการตลอดทั้งปี 2561 ประกอบด้วย

1. Nok Spread the Love on Valentine's Day การจัดกิจกรรมสันถวนการในวันแห่งความรัก Valentine's Day สายการบินนกแอร์ได้จัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้ป่วยและญาติได้ผ่อนคลายและมีความบันเทิงที่โรงพยาบาลเด็ก โดยนำนกขึ้นใจ นกขนิม ของเล่นของที่ระลึก มามอบเพื่อให้กำลังใจผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการรักษา รวมถึงเด็ก ๆ ที่เป็นผู้ป่วยในที่ได้รับการรักษายาวนาน พร้อมให้กำลังใจญาติผู้ป่วยที่มาเฝ้าให้มีขวัญและกำลังใจที่ดี

นอกจากนั้น นกแอร์ยังได้เข้าเยี่ยมให้กำลังใจเด็กหญิงที่สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี ซึ่งเป็นเด็ก ๆ กลุ่มที่ขาดไร้ผู้อุปการะ ครอบครัวยากจนหรือแตกแยก ให้มีกำลังใจในการดำเนินชีวิต ให้มีอนาคตที่ดีเป็นกำลังใจสำคัญในการสร้างสรรค์สังคมที่ดีสืบไป

2. Nok Happy Feet เป็นโครงการที่นกแอร์เล็งเห็นว่าประชาชนอีกมากในถิ่นทุรกันดารที่ถูกตัดขาดจากโลกภายนอก โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนที่การสัญจรไปมาไม่มีความยากลำบาก ที่หนทางถูกฝน น้ำป่าไหลหลากตัดขาด เด็กและเยาวชนที่เดินเท้าไปโรงเรียนขาดแคลนรองเท้าที่จะสวมใส่ นกแอร์จึงอยากเป็นองค์กรหนึ่งที่เข้าไปช่วยสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็นรวมถึงรองเท้า เพื่อให้ทุกก้าวเดินนั้นเป็น “ก้าวเดินแห่งความสุข” ซึ่งเป็นที่มาของชื่อโครงการ “Nok Happy Feet”

ปัจจุบันโครงการ “Nok Happy Feet” ได้ดำเนินโครงการมาเป็นระยะเวลากว่า 3 ปีแล้ว ปีนี้นกแอร์ได้เดินทางไปมอบความช่วยเหลือ ณ ตำบลนาเกียน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยนำรองเท้ากว่า 1,200 คู่ สิ่งของ และเครื่องบริโภคต่างๆ ไปช่วยสนับสนุนก้าวเดินแห่งความสุขแก่น้องๆ ชุมชนไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง

3. Nok Toy Story โครงการสร้างสรรค์ที่จัดต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 ซึ่งเป็นการร่วมมือของบริษัทรนกแอร์และพนักงานนกแอร์ ที่จะแบ่งปันของเล่น ตุ๊กตา และหนังสือ เพื่อน้องด้อยโอกาส ในปีนี้เราได้บริจาคแก่โรงเรียนสมณีนฤวิศิธรการ และโรงเรียนบ้านกล้วย จังหวัดราชบุรี
4. Nok Gives Life การให้โอกาสเป็นหนึ่งในทางที่สูงสุดและความสุขจากการแบ่งปันความรักให้ผู้ด้อยโอกาสได้มีชีวิตใหม่ สามารถช่วยให้สังคมไทยน่าอยู่และงดงามขึ้น ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินงานต่อเนื่องมาถึงปีที่ 13 ปีนี้นกแอร์จัดทำพวงกุญแจ Nok Gives Life เพื่อจำหน่าย โดยรายได้ทั้งหมดจากการจำหน่ายหลังหักค่าใช้จ่ายจะนำไปบริจาคให้กับมูลนิธิเด็กโรคหัวใจ ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยเด็กที่เป็นโรคหัวใจที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ซึ่งสามารถช่วยเหลือผู้ป่วยให้ได้รับการผ่าตัดหัวใจไปแล้วกว่า 500 ราย โดยหาซื้อได้ทุกสนามบินและบนทุกเที่ยวบินของนกแอร์จนถึงสิ้นปี 2561 “เพราะเราเชื่อว่า ความรักคือการให้” YOU GIVES LOVE, NOK GIVES LIFE

นกเรียนรู้ Nok Learning

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนรู้และการศึกษาของเยาวชน จึงได้ร่วมมือกับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำโครงการ “เติมฝันให้น้อง” โครงการสร้างเสริมทักษะนอกห้องเรียนให้กับนักเรียนด้อยโอกาส ตลอดปี 2561 ทีมนกแอร์ CSR ได้จัดกิจกรรมทั้งสิ้น 8 โรงเรียน ได้แก่

- โรงเรียนวัดสามกอก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- โรงเรียนวัดบ้านแพน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- โรงเรียนขุนแม่ยายที่ปลายดอย จังหวัดเชียงใหม่
- โรงเรียนกุ่มแม่สะแวกเก่า จังหวัดเชียงใหม่
- โรงเรียนบ้านท่าชาหย่าง จังหวัดจันทบุรี
- โรงเรียนบ้านวังราง จังหวัดนครราชสีมา
- โรงเรียนบ้านกุดน้อย จังหวัดนครราชสีมา
- โรงเรียนห้วยตะแคงใต้ จังหวัดจันทบุรี

รวมนักเรียนทั้งสิ้นตลอดโครงการ 650 คน

นกอินใจ Nok Delighted

นกอินใจ มีจุดประสงค์หลักคือ การให้ไม่ว่าจะเป็นการให้ในรูปแบบจับต้องได้หรือการให้ที่มีผลต่อจิตใจ โดยตลอดปี 2561 นกอินใจได้วางโครงการไว้ 3 โครงการหลัก คือ

1. โครงการ “1 มือคุณ = 1 อิ่มน้อง”

โครงการที่ทางนกอินใจร่วมกับมูลนิธิ ซี.ซี.เอฟ. เพื่อเด็กและเยาวชน ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการช่วยเหลือน้องๆ ผู้ยากไร้ให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ไม่ว่าจะเป็นด้านอาหาร การศึกษา รวมไปถึงพัฒนาอาชีพสำหรับอนาคต โดยรายได้จากการจำหน่ายทุกๆ มืออาหารที่ผู้โดยสารถูกส่งซื้อล่วงหน้าเพื่อรับประทานบนเครื่องบิน นกอินใจจะนำรายได้ส่วนหนึ่งไปเป็นค่าอาหารให้แก่เด็กในมูลนิธิ ซี.ซี.เอฟ.

2. การสนับสนุนตัวเครื่องบินนกอินใจ เพื่อโครงการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์และสังคม อันได้แก่

- 2.1 ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทย ตลอดระยะเวลา กว่าสิบปีที่สายการบินนกอินใจได้สนับสนุนบัตรโดยสาร ปีละ 400-600 เที่ยวบินให้กับทีมแพทย์และเจ้าหน้าที่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้มีผู้ที่ได้รับบริจาคอวัยวะ และสามารถให้ชีวิตได้ขึ้นเป็นจำนวน 2,093 คน
- 2.2 บันปัน บันยิ้ม โดยสำนักปลัด กระทรวงกลาโหม ได้ร่วมกับสายการบินนกอินใจในการช่วยเหลือสังคมผ่านหลายโครงการ เช่น สร้างโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ช่วยพาผู้ป่วยด้วยโรคจากพื้นที่ต่างๆ เข้ารับการรักษาที่กรุงเทพฯ ฯลฯ
- 2.3 กองทุนผู้ป่วยจิตเวชยากไร้ รพ.จิตเวชเลยราชชนครินทร์ นกอินใจมองเห็นและสนับสนุนความตั้งใจ จากความขาดแคลนของผู้ป่วยจิตเวชซึ่งน้อยคนที่จะได้รับรู้ ในฐานะตัวกลางระหว่างคนที่ขาด (คือผู้ป่วย) และคนที่พร้อมเป็นผู้ให้ (คือกัลยาณมิตร) ประธานกองทุนผู้ป่วยจิตเวชยากไร้ จังหวัดเลย พญ.ปิยะดา หาชัยภูมิ จึงได้ก่อตั้งกองทุนที่ชื่อว่า “กองทุนเพื่อผู้ป่วยจิตเวชยากไร้ โรงพยาบาลจิตเวชเลย” เพื่อเปิดโอกาสให้คนที่พร้อมจะให้ได้ช่วยเหลือคนที่พร้อมจะรับตลอด 5 ปี กองทุนได้ส่งเสริมคุณภาพการรักษาผู้ป่วยจิตเวชตามที่ได้ตั้งใจ แต่ก้าวต่อไปทำให้ชีวิตของผู้ป่วยมีคุณค่าเมื่อกลับเข้าไปอยู่ในสังคม “เราจะมีคุณค่าเมื่อได้ทำตัวเป็นประโยชน์กับตัวเองและผู้อื่น”

- 2.4 ๙ ตามรอย ดอยคำ การสนับสนุนกิจกรรมเดิน-วิ่งการกุศล “๙ ตามรอย ดอยคำ” นักวิ่งผู้เข้าร่วมโครงการไม่ได้มุ่งหวังเพียงแค่แข่งขันเพื่อเข้าเส้นชัยเท่านั้น แต่จุดมุ่งหมายสำคัญจะเป็นการได้วิ่งผ่านเส้นทางที่ได้สัมผัสกับวิถี “ชุมชนแห่งความสุขที่พ่อสร้าง” ซึ่งจะได้เรียนรู้อย่างเข้าถึง เข้าใจ อย่างลึกซึ้งที่ว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนผ่านโครงการพระราชดำริมีส่วนสำคัญในการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง และมีความสุข สำหรับรายได้จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้หลังหักค่าใช้จ่ายจะนำไปดำเนินการจัดซื้ออุปกรณ์ทางการศึกษาให้โรงเรียน 6 แห่ง ในตำบลแม่งอน และจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 2 แห่ง
- 2.5 โครงการ “รักนะ..ระนอง” การสนับสนุนโครงการที่จังหวัดระนอง ร่วมกับหอการค้าจังหวัดจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดระนองและเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดระนอง
- 2.6 7th Phuket Run to Give การสนับสนุนมหกรรมวิ่งการกุศล จัดโดยแมริออท อินเตอร์เนชั่นแนล ที่เขื่อนบางลวด จังหวัดภูเก็ต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 7 มีจุดประสงค์เพื่อหาทุนสนับสนุนโครงการ “ปันฝันปันยิ้ม” และกองทุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- 2.7 Medical Volunteer Foundation (พอ.สว.) สายการบินนกอินใจได้ให้การสนับสนุนด้านบัตรโดยสารให้คณะแพทย์มูลนิธิ พอ.สว. หน่วยทันตกรรมเคลื่อนที่ เพื่อออกไปให้บริการประชาชนในพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดารตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าที่ทรงตรัสว่า “จะให้ชาวไร่ชาวนาทั้งไร่นาเรือนนาเดินทางเข้าไปหาหมอในเมือง ถือเป็นเรื่องลำบากของเขา” ซึ่งนกอินใจตระหนักและไม่เพียงแค่อำนวยความสะดวกด้านการเดินทาง แต่ทำให้มูลนิธิ พอ.สว. มีงบประมาณเหลือพอเพื่อจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ทำให้สามารถให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ได้มากขึ้น

3. การให้การสนับสนุนขนส่ง โดยรายละเอียดดังนี้

- 3.1 การขนถ่ายอวัยวะ, เนื้อเยื่อและโลหิต สภากาชาดไทย สายการบินบินนกแอร์ได้ให้การสนับสนุนการขนถ่ายอวัยวะ, เนื้อเยื่อและโลหิตให้แก่ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทย โดยตลอด 8 ปีที่ผ่านมา มีผู้ได้รับการปลูกถ่ายอวัยวะที่ได้รับประโยชน์จากการให้ความอนุเคราะห์ของสายการบินนกแอร์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2561 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 2,093 คน
- 3.2 การขนส่งสิ่งของมูลนิธิเพื่อนพิง (ภาฯ) ยามยากเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยต่างๆ
- 3.3 การขนส่งเพื่อช่วยเหลือสุนัขในโครงการบ้านอุปถัมภ์ Soi Dog โดยได้ช่วยเหลือสุนัขตลอด 3 ปี เป็นจำนวนกว่า 200 ตัว
- 3.4 การขนส่งอุปกรณ์เพื่อช่วยเหลือทีมหมูป่า อะเคเดมี่ ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ผู้โดยสารทุกท่านล้วนมีส่วนเป็นผู้ให้กำเนิดโครงการต่างๆ เหล่านี้ นับจากวันแรกที่เริ่มโครงการขนถ่ายอวัยวะ, เนื้อเยื่อและโลหิต สภากาชาดไทย จนถึงปัจจุบันสายการบินนกแอร์มีโครงการต่างๆ ที่ช่วยเหลือตอบแทนคืนสู่สังคมเพิ่มขึ้นหลายโครงการ ซึ่งโครงการเหล่านี้สำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยดี เพราะได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชน ผู้โดยสาร รวมถึงพนักงาน สายการบินบินนกแอร์ขอขอบคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้

การดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม

ในปี 2561 บริษัทไม่มีการดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม

NOKAIR

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

เลขที่ 3 อาคารสำนักงาน ชั้น 17 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
โทรศัพท์ 0 2627 2000 โทรสาร 0 2285 6944

www.nokair.com

ฝ่ายนักลuggageสัมพันธ์ | www.nokair.com/ir
โทรศัพท์: +66 (0) 2627 2678, +66 (0) 2627 2748

NOK AIR

จบการเ็น

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 17.1 17.2 และ 32 บริษัทและบริษัทย่อยได้มีการทบทวนนโยบายการบันทึกบัญชีรายการเงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบินและประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผนจากเดิมที่แสดงรายการสุทธิระหว่างเงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบินและประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินโดยเปลี่ยนมาเป็นการแยกแสดงรายการดังกล่าวออกจากกัน เพื่อให้งบการเงินแสดงยอดคงเหลือของรายการดังกล่าวในสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทและบริษัทย่อยอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากเรื่องเหล่านี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแตกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่ใช้เพื่อตอบสนอง
<p>การรับรู้รายได้</p> <p>การรับรู้รายได้จากค่าโดยสารและบริการที่เกี่ยวข้อง จะรับรู้เมื่อให้บริการเดินทางตามตารางบินแก่ผู้โดยสารแล้ว โดยเงินที่รับจากการจำหน่ายตั๋วโดยสารก่อนการให้บริการจะยังไม่รับรู้เป็นรายได้ โดยจะบันทึกเป็นรายได้รับล่วงหน้า</p> <p>การรับรู้รายได้ค่าโดยสารและบริการดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบเนื่องจากปริมาณและความถี่ของการเกิดขึ้นของรายการมีจำนวนมาก หลายช่องทางการจำหน่าย มีความเกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเชื่อมต่อกับระบบการจองตั๋วโดยสารและตารางการบิน และจำนวนเงินของรายได้ที่มีสาระสำคัญต่องบการเงิน ซึ่งอาจมีความเสี่ยงในการบันทึกรายการไม่ถูกต้อง และไม่ตรงตามงวดบัญชี</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญเพื่อตอบสนองเรื่องดังกล่าวมีดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำความเข้าใจ ประเมินการออกแบบการควบคุมที่สำคัญและการนำการควบคุมที่สำคัญไปปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้ และรายได้รับล่วงหน้า - ทดสอบความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่สำคัญในการรับรู้รายได้ และรายได้รับล่วงหน้า รวมทั้งการทดสอบการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศและการควบคุมเฉพาะระบบงานที่เกี่ยวข้องกับรายได้จากค่าโดยสารและบริการที่เกี่ยวข้อง และรายได้รับล่วงหน้า - ทดสอบการกระหายขอของการจองบัตรโดยสารในแต่ละช่องทางการจำหน่ายและข้อมูลการชำระเงินระหว่างระบบการจองตั๋วโดยสารและรายงานการชำระเงินจากสถาบันการเงิน

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่ใช้เพื่อตอบสนอง
<p>การรับรู้รายได้ (ต่อ)</p> <p>นโยบายบัญชีเรื่องการรับรู้รายได้ค่าโดยสารและบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการโดยสารได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.14</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบ โดยการเลือกตัวอย่างเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลการบินในรายงานรายได้กับตารางการบินเพื่อให้มั่นใจว่ารายได้ค่าโดยสารและบริการที่เกี่ยวข้องมีการบันทึกถูกต้องครบถ้วน และตรงตามงวดบัญชี
<p>ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน</p> <p>ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน เป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ เนื่องจากความซับซ้อนของรายการ ซึ่งผู้บริหารของกลุ่มบริษัทต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณความสมเหตุสมผลของสมมติฐานที่ใช้ในการประมาณค่าซ่อมเครื่องบินในแต่ละรอบตามแผนการซ่อมบำรุง และค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นสำหรับการปรับปรุงเครื่องบินเมื่อครบกำหนดส่งคืนเครื่องบินตามสัญญาเช่า</p> <p>นโยบายบัญชีและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.12 ข้อ 3.20.1 และ ข้อ 17</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญเพื่อตอบสนองเรื่องดังกล่าว มีดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำความเข้าใจ ประเมินการออกแบบการควบคุมและการนำการควบคุมไปปฏิบัติของประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน - ทดสอบความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง - ประเมินความสมเหตุสมผลของวิธีการและสมมติฐานที่สำคัญที่ผู้บริหารใช้ในการประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน <p>การประเมินประกอบด้วยการทดสอบการคำนวณประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินที่กำหนดตามสมมติฐาน และการสอบทานเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการซ่อมในสัญญาเช่าและแผนการซ่อมบำรุงที่ได้รับจากแผนกวิศวกรรม ข้อมูลเสนอราคาซ่อมจากผู้ซ่อม รวมทั้ง เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายซ่อมแซมที่เกิดขึ้นจริงในอดีตกับสมมติฐานในปัจจุบัน</p>

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ความเห็นของข้าพเจ้าต่อการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือการอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วยความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า โดยให้สังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ และประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

Deloitte Touche Tohmatsu Jaiyos Audit
ดีลอยท์ ทูช โทมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี

จากเรื่อง que สื่อกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มึนัยสำคัญมากที่สุด ในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

ดร. สุกมิตร เตชะมนตรีกุล

กรุงเทพมหานคร

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3356

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โทมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

บริษัท สายการบินบีนนกอแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

							หน่วย : บาท
หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	1 มกราคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	1 มกราคม	
	2561	2560	2560	2561	2560	2560	
		"ปรับปรุงใหม่"	"ปรับปรุงใหม่"		"ปรับปรุงใหม่"	"ปรับปรุงใหม่"	
สินทรัพย์							
สินทรัพย์หมุนเวียน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4.1	1,419,892,206	3,169,848,560	3,231,221,279	447,123,966	1,548,866,192	1,475,116,784
เงินลงทุนชั่วคราว		9,226,117	-	-	7,478,510	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	5	2,008,927,126	1,449,457,024	1,314,939,523	849,811,793	626,189,863	725,941,337
สินค้าคงเหลือ	6	50,198,839	32,236,367	31,401,062	50,198,839	32,236,367	31,401,062
เงินประกันและเงินมัดจำเกี่ยวกับเครื่องบิน - ระยะสั้น	7	374,971,386	26,578,299	162,803,817	374,971,386	26,578,299	162,803,817
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		101,855,473	103,574,582	79,374,805	60,225,578	72,444,258	54,219,396
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		3,965,071,147	4,781,694,832	4,819,740,486	1,789,810,072	2,306,314,979	2,449,482,396
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน							
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	27.4	1,122,862,488	1,300,875,395	251,419,909	993,285,608	1,217,894,302	190,220,835
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	8	-	-	-	4,949,000	4,949,000	4,949,000
เงินลงทุนในการร่วมค้า	9	1,409,685	6,876,626	15,216,711	28,420,554	28,420,554	28,420,554
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	10	46,662,200	46,674,500	47,527,500	46,318,400	46,429,500	47,326,300
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	11	-	-	-	1,215,000,000	970,000,000	970,000,000
เงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบิน	17.1	7,788,296,566	7,192,488,243	6,415,807,730	5,649,595,719	5,817,998,463	5,557,717,245
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์	12	206,789,899	266,059,557	338,516,111	187,945,763	255,365,281	328,519,602
สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน	13	45,723,821	47,457,299	65,199,789	32,552,616	42,609,021	59,725,453
สินทรัพย์ก้ำเงินได้รอการตัดบัญชี	14	13,321,915	13,321,915	13,321,915	13,321,915	13,321,915	13,321,915
เงินประกันและเงินมัดจำเกี่ยวกับเครื่องบิน - ระยะยาว	7	820,110,704	827,754,587	417,393,744	768,342,027	775,617,426	360,214,858
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		63,815,601	39,431,543	32,516,870	90,599,410	64,962,221	41,835,387
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		10,108,992,879	9,740,939,665	7,596,920,279	9,030,331,012	9,237,567,683	7,602,251,149
รวมสินทรัพย์		14,074,064,026	14,522,634,497	12,416,660,765	10,820,141,084	11,543,882,662	10,051,733,545

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	1 มกราคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	1 มกราคม
	2561	2560	2560	2561	2560	2560
		"ปรับปรุงใหม่"	"ปรับปรุงใหม่"		"ปรับปรุงใหม่"	"ปรับปรุงใหม่"
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้น	15	2,400,000,000	700,000,000	700,000,000	-	-
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	16	5,905,915,561	4,861,493,668	4,491,265,146	3,282,335,972	2,820,097,050
รายได้รอตัดบัญชีจากโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า		18,329,713	18,479,184	18,967,909	18,329,713	18,479,184
ประมาณการหนี้สินค่าปรับสภาพเครื่องบิน และ						
ค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินระยะสั้น	17.3	120,622,592	108,811,574	128,239,187	106,656,715	102,092,740
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		15,272,178	31,029,870	45,551,482	14,330,942	7,624,483
รวมหนี้สินหมุนเวียน		8,460,140,044	5,719,814,296	5,384,023,724	2,948,293,457	2,789,194,674
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตาม						
แผนการซ่อมบำรุง ประมาณการหนี้สิน ค่าปรับสภาพเครื่องบิน						
และค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินระยะยาว	17.2 และ 17.3	8,276,446,841	7,771,711,882	7,060,434,770	5,862,314,063	6,396,394,501
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	18	273,868,177	242,215,192	222,902,064	266,992,567	221,406,942
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		95,238,280	97,890,524	89,025,658	94,124,281	97,890,524
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		8,645,553,298	8,111,817,598	7,372,362,492	6,223,430,911	6,715,691,967
รวมหนี้สิน		17,105,693,342	13,831,631,894	12,756,386,216	11,345,084,253	9,663,985,424

บริษัท สายการบินบีนนแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

							หน่วย : บาท
หมายเหตุ	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	1 มกราคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	1 มกราคม	
	2561	2560	2560	2561	2560	2560	
		"ปรับปรุงใหม่"	"ปรับปรุงใหม่"		"ปรับปรุงใหม่"	"ปรับปรุงใหม่"	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)							
ส่วนของผู้ถือหุ้น							
ทุนเรือนหุ้น							
ทุนจดทะเบียน	20	2,499,249,882	2,499,249,882	625,000,000	2,499,249,882	2,499,249,882	625,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	20	2,271,999,796	2,271,999,764	625,000,000	2,271,999,796	2,271,999,764	625,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	20	4,325,885,792	4,325,885,718	3,042,485,943	4,325,885,792	4,325,885,718	3,042,485,943
กำไร (ขาดทุน) สะสม							
จัดสรรแล้ว							
ทุนสำรองตามกฎหมาย		62,500,000	62,500,000	62,500,000	62,500,000	62,500,000	62,500,000
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)		(8,121,999,373)	(5,339,425,225)	(3,485,130,159)	(7,185,328,757)	(4,780,488,244)	(2,954,812,866)
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้น							
ในบริษัทย่อย							
		(5,940,185)	(5,940,185)	(5,940,185)	-	-	-
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		(1,467,553,970)	1,315,020,072	238,915,599	(524,943,169)	1,879,897,238	775,173,077
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		(1,564,075,346)	(624,017,469)	(578,641,050)	-	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น (ขาดทุนเกินทุน)		(3,031,629,316)	691,002,603	(339,725,451)	(524,943,169)	1,879,897,238	775,173,077
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		14,074,064,026	14,522,634,497	12,416,660,765	10,820,141,084	11,543,882,662	10,051,733,545

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

.....

.....

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
รายได้					
รายได้จากค่าโดยสาร		16,699,711,712	17,385,995,957	12,014,186,841	12,868,381,374
รายได้จากการให้บริการ		2,560,123,725	2,186,112,225	1,476,946,512	1,257,955,116
รายได้อื่น					
ดอกเบี้ยรับ		25,462,083	23,910,381	28,228,159	25,723,784
อื่น ๆ	22	454,928,631	780,691,939	364,802,716	634,603,412
รวมรายได้		19,740,226,151	20,376,710,502	13,884,164,228	14,786,663,686
ค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนค่าโดยสารและการให้บริการ		22,551,209,638	21,031,608,616	15,482,810,514	15,645,042,941
ค่าใช้จ่ายในการขาย		177,172,544	178,490,276	111,781,889	111,941,746
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		937,245,887	994,108,833	680,041,006	821,085,525
ต้นทุนทางการเงิน		44,576,681	63,834,177	14,371,332	34,268,852
รวมค่าใช้จ่าย		23,710,204,750	22,268,041,902	16,289,004,741	16,612,339,064
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในการร่วมค้า		(5,466,941)	(8,340,085)	-	-
ขาดทุนก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		(3,975,445,540)	(1,899,671,485)	(2,404,840,513)	(1,825,675,378)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	14	-	-	-	-
ขาดทุนสำหรับปี		(3,975,445,540)	(1,899,671,485)	(2,404,840,513)	(1,825,675,378)
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น :					
รายการที่ต้องไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ใน					
กำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
กำไรจากการประมาณการตาม					
หลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการ					
ผลประโยชน์พนักงาน	18.1	17,421,365	-	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษี		17,421,365	-	-	-
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		(3,958,024,175)	(1,899,671,485)	(2,404,840,513)	(1,825,675,378)

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
การแบ่งปันขาดทุน				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(2,786,757,018)	(1,854,295,066)	(2,404,840,513)	(1,825,675,378)
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(1,188,688,522)	(45,376,419)	-	-
	<u>(3,975,445,540)</u>	<u>(1,899,671,485)</u>	<u>(2,404,840,513)</u>	<u>(1,825,675,378)</u>
การแบ่งปันขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(2,782,574,148)	(1,854,295,066)	(2,404,840,513)	(1,825,675,378)
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(1,175,450,027)	(45,376,419)	-	-
	<u>(3,958,024,175)</u>	<u>(1,899,671,485)</u>	<u>(2,404,840,513)</u>	<u>(1,825,675,378)</u>
ขาดทุนต่อหุ้น	23			
ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	(1.23)	(1.63)	(1.06)	(1.60)
ขาดทุนต่อหุ้นปรับลด (บาท)	(1.23)	(1.52)	(1.06)	(1.50)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

		งบการเงินรวม							หน่วย : บาท
หมายเหตุ		งบการเงินรวม							
	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	ส่วนของบริษัทใหญ่			ส่วนค่าทวง จากการ เปลี่ยนแปลง สัดส่วนการถือหุ้น ในบริษัทย่อย	รวมส่วนของ บริษัทใหญ่	ส่วนได้เสีย ที่มีอำนาจ ควบคุม (ขาดทุนเกินทุน)	รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
			กำไร (ขาดทุน) สะสม	ยังไม่ได้ชำระ (ขาดทุนสะสม)	ตามกฎหมาย				
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น - สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 เพิ่มหุ้นสามัญ ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	625,000,000	3,042,485,943	62,500,000	(3,485,130,159)		(5,940,185)	238,915,599	(578,641,050)	(339,725,451)
	20	1,646,999,764	1,283,399,775	-	-	-	2,930,399,539	-	2,930,399,539
	-	-	-	(1,854,295,066)	-	-	(1,854,295,066)	(45,376,419)	(1,899,671,485)
	2,271,999,764	4,325,885,718	62,500,000	(5,339,425,225)		(5,940,185)	1,315,020,072	(624,017,469)	691,002,603
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น - สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 เพิ่มหุ้นสามัญ ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมจากการลงทุน ในบริษัทย่อยระหว่างปี ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	2,271,999,764	4,325,885,718	62,500,000	(5,339,425,225)		(5,940,185)	1,315,020,072	(624,017,469)	691,002,603
	20	32	74	-	-	-	106	-	106
	-	-	-	-	-	-	-	235,392,150	235,392,150
	-	-	-	(2,782,574,148)		-	(2,782,574,148)	(1,175,450,027)	(3,958,024,175)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,271,999,796	4,325,885,792	62,500,000	(8,121,999,373)		(5,940,185)	(1,467,553,970)	(1,564,075,346)	(3,031,629,316)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท				
หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ	รวม		
		ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	กำไร (ขาดทุน) สะสม	ส่วนของผู้ถือหุ้น
	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	หุ้นสามัญ	กำไร (ขาดทุน) สะสม	ส่วนของผู้ถือหุ้น
	ทุนสำรอง ตามกฎหมาย		ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	625,000,000	3,042,485,943	62,500,000	(2,954,812,866)
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น - สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560				
เพิ่มหุ้นสามัญ	1,646,999,764	1,283,399,775	-	2,930,399,539
ขาดทุนเปิดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	(1,825,675,378)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	2,271,999,764	4,325,885,718	62,500,000	1,879,897,238
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	2,271,999,764	4,325,885,718	62,500,000	1,879,897,238
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น - สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561				
เพิ่มหุ้นสามัญ	32	74	-	106
ขาดทุนเปิดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	(2,404,840,513)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,271,999,796	4,325,885,792	62,500,000	(524,943,169)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน					
ขาดทุนก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		(3,975,445,540)	(1,899,671,485)	(2,404,840,513)	(1,825,675,378)
ปรับปรุงด้วย					
ค่าเสื่อมราคา	12	98,761,672	98,622,550	92,688,031	94,412,738
ค่าตัดจำหน่าย	13	23,073,157	24,057,965	21,331,630	22,549,607
กำไร(ขาดทุน)จากการจำหน่ายและตัดจำหน่ายสินทรัพย์		(600,898)	261,139	(601,826)	261,139
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น		(116,452,751)	(108,207,138)	(67,090,138)	(79,253,115)
ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับ)		443,134	(890,871)	443,134	(890,871)
ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน					
ที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปี (โอนกลับ)		673,134,419	932,568,950	(398,343,023)	418,206,095
รายได้หรือตัดบัญชีจากโปรแกรมสิทธิพิเศษ					
แก่ลูกค้าที่โอนกลับระหว่างปี		(149,470)	(488,725)	(149,470)	(488,725)
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน		65,976,607	57,543,128	61,741,482	48,269,568
ดอกเบี้ยรับ		(25,462,083)	(23,910,381)	(28,228,159)	(25,723,784)
ดอกเบี้ยจ่าย		44,576,681	63,834,177	14,371,332	34,268,852
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	9	5,466,941	8,340,085	-	-
ขาดทุนจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง					
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน		(3,206,678,131)	(847,940,606)	(2,708,677,520)	(1,314,063,874)
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง					
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น		(570,058,240)	(164,548,770)	(213,199,122)	90,062,163
สินค้าคงเหลือ		(17,962,472)	(835,305)	(17,962,472)	(835,305)
เงินประกันและเงินมัดจำเกี่ยวกับเครื่องบิน - ระยะสั้น		(348,476,505)	134,579,450	(349,006,065)	134,579,450
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		2,585,658	(23,968,994)	12,389,457	(17,994,079)
เงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบิน		(595,589,320)	(776,680,513)	168,621,747	(260,281,218)
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน		178,012,907	(1,049,455,486)	224,608,694	(1,027,673,467)
เงินประกันและเงินมัดจำเกี่ยวกับเครื่องบิน - ระยะยาว		5,330,902	(463,279,820)	6,019,364	(463,438,721)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		(24,384,058)	(6,914,673)	(25,637,189)	(23,126,834)

บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ต่อ)				
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	1,022,082,006	451,238,186	442,857,672	207,636,232
เงินสดจ่ายค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน	17.3 (163,070,857)	(170,342,240)	(137,845,051)	(129,345,896)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(15,757,692)	(14,521,612)	6,706,459	(334,754)
เงินสดจ่ายผลประโยชน์พนักงาน	18.1 (16,902,257)	(38,230,000)	(16,155,857)	(38,230,000)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(2,652,244)	8,864,866	(3,766,243)	8,864,866
เงินสดจ่ายจากการดำเนินงาน	(3,753,520,303)	(2,962,035,517)	(2,611,046,126)	(2,834,181,437)
จ่ายภาษีเงินได้	(866,549)	(230,783)	(170,777)	(230,783)
กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน	(3,754,386,852)	(2,962,266,300)	(2,611,216,903)	(2,834,412,220)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดจ่ายสำหรับเงินลงทุนชั่วคราว	(9,226,117)	-	(7,478,510)	-
เงินสดรับสำหรับเงินลงทุนระยะยาวอื่น	12,300	853,000	111,100	896,800
เงินสดจ่ายเพื่อให้ผู้มีระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	(245,000,000)	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	4.2 (54,316,224)	(37,745,556)	(30,027,341)	(31,857,976)
เงินสดรับจากการขายอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	821,272	495,720	821,272	495,720
เงินสดรับจากดอกเบี้ยรับ	20,393,689	27,501,600	7,783,231	11,275,737
เงินสดรับค่าหุ้นของบริษัทย่อยจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	235,392,150	-	-	-
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	193,077,070	(8,895,236)	(273,790,248)	(19,189,719)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	4.3 (37,397,366)	(63,834,177)	(7,192,016)	(34,268,852)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น	4.3 2,400,000,000	-	2,400,000,000	-
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	4.3 (700,000,000)	-	(700,000,000)	-
เงินสดรับจากการเพิ่มทุน	4.3 106	2,930,399,539	106	2,930,399,539
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน	1,662,602,740	2,866,565,362	1,692,808,090	2,896,130,687
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในเงินสด				
และรายการเทียบเท่าเงินสด	148,750,688	43,223,455	90,456,835	31,220,660
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ลดลง) เพิ่มขึ้นสุทธิ	(1,749,956,354)	(61,372,719)	(1,101,742,226)	73,749,408
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	3,169,848,560	3,231,221,279	1,548,866,192	1,475,116,784
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	4.1 1,419,892,206	3,169,848,560	447,123,966	1,548,866,192

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไปและการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย

1.1 ข้อมูลทั่วไปและการดำเนินงานของบริษัท

บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) จัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัดตามกฎหมายไทย เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2547 โดยมีที่อยู่จดทะเบียนตั้งอยู่ที่เลขที่ 3 อาคารรังนกการ ชั้น 17 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร โดยดำเนินธุรกิจหลักคือการให้บริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2556 บริษัทได้จดทะเบียนแปรสภาพบริษัทจากบริษัทจำกัดเป็น บริษัทมหาชนจำกัด และได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อจาก บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด เป็น บริษัท สายการบินบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) กับกระทรวงพาณิชย์ และเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2556 บริษัทได้รับอนุมัติจาก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท คือ นายณัฐพล จุฬางกูร บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) นายทวีจักร จุฬางกูร และนางหทัยรัตน์ จุฬางกูร ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย โดยถือหุ้นร้อยละ 23.77 ร้อยละ 21.80 ร้อยละ 18.86 และร้อยละ 12.49 ตามลำดับ ของทุนที่ออกและชำระแล้วของบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท คือ นายณัฐพล จุฬางกูร บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และนายทวีจักร จุฬางกูร ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นสัญชาติไทย โดยถือหุ้นร้อยละ 23.77 ร้อยละ 21.80 และร้อยละ 18.44 ตามลำดับ ของทุนที่ออกและชำระแล้วของบริษัท

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ แสดงขาดทุนสุทธิ จำนวน 3,975.45 ล้านบาท และ 2,404.84 ล้านบาท ตามลำดับ และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีหนี้สินหมุนเวียนรวมสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนรวมเป็นจำนวน 4,495.07 ล้านบาท และ 3,331.84 ล้านบาท ตามลำดับ และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัท แสดงขาดทุนเกินทุนจำนวน 3,031.63 ล้านบาท และ 524.94 ล้านบาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้แก้ปัญหาคาดทุนในบริษัทย่อยโดยเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2561 ได้มีมติอนุมัติวงเงินกู้ยืมให้แก่ บริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด จำนวน 490 ล้านบาท และอนุมัติการเข้าลงทุนเพิ่มเติมในบริษัท สายการบินนกสปีด จำกัด โดยลงทุนผ่านบริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด

นอกจากนี้ บริษัทได้แก้ปัญหาการขาดทุนของบริษัท โดย เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562 ที่ประชุม วิทยาลัยผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2562 ได้มีมติอนุมัติการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจำนวน 908.80 ล้านบาท ในราคาหุ้นละ 2.75 บาท โดยกำหนดอัตราส่วนในการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมที่ 2.50 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นสามัญเพิ่มทุน และเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัทได้รับเงินเพิ่มทุนแล้ว จำนวนเงิน 2,300.42 ล้านบาท จากทุนที่ออกและเรียกชำระจำนวน 836.52 ล้านบาท ในราคาหุ้นละ 2.75 บาท จากหุ้นที่ตราไว้ 1 บาท

ทั้งนี้ บริษัทมีแผนในการบริหารจัดการฝูงบิน ขยายเส้นทางการบินและเพิ่มอัตราการใช้ประโยชน์ ของเครื่องบิน การควบคุมค่าใช้จ่ายทั้งในส่วนของการใช้จ่ายด้านซ่อมบำรุงและค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพื่อที่จะทำให้บริษัทมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นต่อไป และบริษัท สายการบินนกสปีด จำกัด (บริษัทย่อย) ได้รับจดหมายลงวันที่ 31 มกราคม 2562 จาก Scoot Tigerair Pte. Ltd. (เดิมชื่อ Scoot Pte. Ltd.) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่แห่งหนึ่งยืนยันที่จะให้การสนับสนุนทางการเงินแก่บริษัทย่อย ดังกล่าว เพื่อให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้สำหรับระยะเวลาไม่น้อยกว่า 12 เดือน นับจาก วันที่ในจดหมายดังกล่าว

1.2 ข้อมูลทั่วไปและการดำเนินงานของบริษัทย่อย

- 1.2.1 บริษัท นกสอติเคย์ จำกัด จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดตามกฎหมายไทย เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2557 โดยมีที่อยู่จดทะเบียนอยู่ที่ 3 อาคารระจนาการ ชั้นที่ 17 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120 วัตถุประสงค์หลักของบริษัท คือ ประกอบกิจการนำเที่ยว รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำเที่ยวทุกชนิด
- 1.2.2 บริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดตามกฎหมายไทย เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2557 โดยมีที่อยู่จดทะเบียนอยู่ที่ 3 อาคารระจนาการ ชั้นที่ 17 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120 วัตถุประสงค์หลักของบริษัท คือ ดำเนินการขนส่งผู้โดยสาร ขนส่งสินค้าและไปรษณียภัณฑ์ทางอากาศ
- 1.2.3 บริษัท สายการบินนกสปีด จำกัด จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดตามกฎหมายไทย เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2556 โดยมีที่อยู่จดทะเบียนปัจจุบันที่ 999/9 อาคารดิ ออฟฟิศเสส แอท เซ็นทรัล วิลด์ ชั้น 26 ถนนพระราม 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์หลักของบริษัท คือ ดำเนินการขนส่งผู้โดยสาร ขนส่งสินค้าและไปรษณียภัณฑ์ทางอากาศ

1.3 ใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ (Air Operator Certificate Recertification : AOCR)

บริษัทและบริษัทย่อยได้รับใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ (Air Operator Certificate Recertification : AOCR) เมื่อเดือนมิถุนายน 2560 ต่อมาเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2560 องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ได้ถอนประเทศไทยออกจากทะเบียน “Red Flag” ส่งผลให้สายการบินของประเทศไทย ซึ่งรวมถึง บริษัทและบริษัทย่อยมีโอกาสที่จะขยายเส้นทางการบินระหว่างประเทศได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น

2. เกณฑ์การจัดทำและนำเสนอการเงิน

2.1 บริษัทและบริษัทย่อยจัดทำบัญชีเป็นเงินบาทและจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย

2.2 งบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง “การนำเสนอการเงิน” ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือ หลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป และตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2560 เรื่อง “การจัดทำและส่งงบการเงินและรายการเกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. 2560” และตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง “กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559” ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559

2.3 งบการเงินรวมได้รวมรายการบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย โดยได้ตัดรายการระหว่างกันและ ยอดคงเหลือที่เป็นสาระสำคัญระหว่างกันออกแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยดังนี้

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จดทะเบียน ในประเทศ	วันที่จดทะเบียน จัดตั้งบริษัท	อัตราการถือหุ้น (ร้อยละ)	
				ณ วันที่	ณ วันที่
				31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
บริษัทย่อยทางตรง					
บริษัท นกฮอลิเคย์ จำกัด	นำเที่ยวและธุรกิจที่ เกี่ยวข้องกับการนำเที่ยว	ไทย	4 เมษายน 2557	49	49
บริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด	ขนส่งผู้โดยสาร ขนส่ง สินค้าและไปรษณียภัณฑ์ ทางอากาศ	ไทย	13 มิถุนายน 2557	49	49
บริษัทย่อยทางอ้อม					
บริษัท สายการบินนกสกาย จำกัด*	ขนส่งผู้โดยสาร ขนส่ง สินค้าและไปรษณียภัณฑ์ ทางอากาศ	ไทย	30 ตุลาคม 2556	24.01	24.01

*บริษัทย่อยของบริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด

2.4 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.5 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลต่อการรายงานและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินสำหรับงวดบัญชีปัจจุบัน

ในระหว่างงวด บริษัทและบริษัทย่อย ได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย

2.6 มาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่ผลบังคับใช้

2.6.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วและจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 15 รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 22 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสิ่งตอบแทนจ่ายล่วงหน้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า มีการเปลี่ยนแปลงในหลักการสำคัญ โดยกำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ ดังนี้

ขั้นตอนแรก: ระบุสัญญาที่ทำกับลูกค้า

ขั้นที่สอง: ระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา

ขั้นที่สาม: กำหนดราคาของรายการ

ขั้นที่สี่: บันทึกราคาของรายการให้กับภาระที่ต้องปฏิบัติที่รวมอยู่ในสัญญา

ขั้นที่ห้า: รับรู้รายได้เมื่อ (หรือขณะที่) กิจการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น

ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กิจการต้องรับรู้รายได้เมื่อกิจการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้จะนำมาแทนมาตรฐานและการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องรายได้เมื่อมีผลบังคับใช้

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2561

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2561 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วและจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป ทั้งนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ และการอ้างอิงถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ยกเว้นมาตรฐานฉบับต่อไปนี้ ซึ่งมีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมข้อกำหนดและแนวปฏิบัติทางการบัญชี

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า ได้อธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเลือกวิธีการวัดมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน รวมทั้งอธิบายให้ชัดเจนถึงการพิจารณาเกี่ยวกับการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ กำหนดให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

2.6.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วและจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ประกอบด้วยมาตรฐานดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน มาตรฐานการรายงานทางการเงินเหล่านี้จะนำมาแทนมาตรฐานและการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินเมื่อมีผลบังคับใช้

กลุ่มบริษัทจะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องมาเริ่มถือปฏิบัติกับงบการเงินของกลุ่มบริษัทเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมีผลบังคับใช้ โดยผู้บริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวที่มีต่องบการเงินของกลุ่มบริษัทในงวดที่จะเริ่มถือปฏิบัติ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วยเงินสดในมือ และเงินฝากสถาบันการเงินทุกประเภท และบัตรเงินฝากที่ถึงกำหนดภายในสามเดือนตั้งแต่วันที่ได้ออก โดยไม่รวมเงินฝากสถาบันการเงินที่ใช้เป็นหลักประกัน

3.2 เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราวได้แก่บัตรเงินฝากและเงินฝากประจำที่ถึงกำหนดเกินกว่าสามเดือนแต่ไม่เกิน 1 ปี ซึ่งแสดงในราคาทุน

3.3 ลูกหนี้การค้าและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ลูกหนี้การค้าแสดงตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ จำนวนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญประมาณขึ้นจากประสบการณ์ในการเก็บเงินในอดีต และตามสถานะปัจจุบันของลูกหนี้คงค้าง ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

3.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนคำนวณตามวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นราคาโดยประมาณที่คาดว่าจะขายได้ตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติหักด้วยประมาณการต้นทุนที่จำเป็นต้องจ่ายไปเพื่อให้ขายสินค้านั้นได้

3.5 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงตามวิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

3.6 เงินลงทุนในการร่วมค้า

เงินลงทุนในการร่วมค้าแสดงตามวิธีส่วนได้เสียในงบการเงินรวม และแสดงตามวิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ

3.7 เงินลงทุนระยะยาวอื่น

เงินลงทุนระยะยาวอื่นเป็นตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด โดยแสดงตามวิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

3.8 เงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบิน

เงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบินคือเงินที่บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายล่วงหน้าให้กับผู้ให้เช่าตามอัตราที่กำหนดในสัญญา โดยสามารถเบิกคืนเมื่อนำเครื่องบินไปซ่อมบำรุงเครื่องบินครั้งใหญ่ตามแผนการซ่อมบำรุงเครื่องบินตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา

3.9 ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์

ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์แสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ดังนี้

ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	5 ปี หรือตามอายุสัญญา
ส่วนปรับปรุงเครื่องบินเช่า	5 ปี หรือตามอายุสัญญา
เครื่องใช้ อุปกรณ์สำนักงาน อุปกรณ์สื่อสารและเครื่องมือเครื่องใช้	5 ปี
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	3 ปี และ 5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

3.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน คือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าตัดจำหน่ายสะสม ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณเป็นเวลา 3-5 ปี หรือตามอายุของสัญญา

3.11 โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า

บริษัทได้จัดทำโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า โดยจะให้คะแนนสะสมแก่ลูกค้าที่ใช้บริการของบริษัทซึ่งสามารถนำไปแลกตั๋วโดยสาร

บริษัทปันส่วนรายได้ค่าโดยสารและรายได้จากการให้บริการให้กับคะแนนสะสมซึ่งคำนวณจากประมาณการอัตราการใช้สิทธิแลกคะแนนสะสมจากคะแนนสะสมทั้งหมด โดยแสดงเป็นรายได้รอการตัดบัญชีจากโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้าและรับรู้เป็นรายได้เมื่อลูกค้ามาใช้สิทธิแลกคะแนนสะสม และได้ใช้บริการโดยสาร

3.12 ประมวลการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน

3.12.1 ประมวลการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผนการซ่อมบำรุง

บริษัทประมวลการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผนการซ่อมบำรุงตลอดอายุสัญญาเช่าเครื่องบิน โดยใช้ประมวลการที่ดีที่สุดบนพื้นฐานของประสบการณ์ในอดีตและปัจจัยอื่นๆ ซึ่งรวมถึงการคาดการณ์ในอนาคตที่เชื่อว่ามีเหตุผลในสถานการณ์ขณะนั้น ประมวลการหนี้สินดังกล่าวจะกำหนดจากค่าซ่อมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและจะทยอยบันทึกค่าใช้จ่ายในต้นทุนค่าโดยสารและการให้บริการ และประมวลการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินไปจนถึงวันที่เข้าซ่อมตามระยะเวลาและจำนวนการบิน

3.12.2 ประมวลการหนี้สินค่าปรับสภาพเครื่องบิน และค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินระยะสั้น ประมวลการหนี้สินค่าปรับสภาพเครื่องบิน

บริษัทประมวลการหนี้สินค่าปรับสภาพเครื่องบินเมื่อส่งคืนให้แก่ผู้ให้เช่าเมื่อครบกำหนดสัญญาเช่าดำเนินงานตลอดอายุสัญญาเช่า โดยใช้ประมวลการที่ดีที่สุดบนพื้นฐานของประสบการณ์ในอดีตและปัจจัยอื่นๆ ซึ่งรวมถึงการคาดการณ์ในอนาคตที่เชื่อว่ามีเหตุผลในสถานการณ์ขณะนั้น ประมวลการหนี้สินดังกล่าวจะกำหนดจากค่าซ่อมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและค่าขนส่ง และจะทยอยบันทึกค่าใช้จ่ายในต้นทุนค่าโดยสารและการให้บริการและประมวลการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินไปจนถึงวันส่งคืนเครื่องบินตามระยะเวลาในสัญญา

ประมวลการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินระยะสั้น

บริษัทประมวลการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินระยะสั้น ซึ่งเป็นการเข้าซ่อมตรวจเช็คระยะสั้นตามแผนการซ่อมบำรุง โดยพิจารณาค่าใช้จ่ายในการซ่อมที่จะเกิดขึ้นและบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในต้นทุนค่าโดยสารและการให้บริการและประมวลการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินไปจนถึงวันที่เข้าซ่อมตามชั่วโมงการบิน

3.13 ผลประโยชน์พนักงาน

3.13.1 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยพนักงานจ่ายเงินสะสมในอัตราร้อยละ 2 ถึง 15 ของเงินเดือน และบริษัทจ่ายสมทบอีกส่วนหนึ่งในจำนวนที่เท่ากันแต่ไม่เกินร้อยละ 5 เพื่อเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บริษัทบันทึกเงินจ่ายสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

3.13.2 ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ

บริษัทและบริษัทย่อยจัดให้มีผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงานเพื่อจ่ายให้แก่พนักงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ผลประโยชน์ของพนักงานดังกล่าวคำนวณโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยอิสระ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) ซึ่งเป็นการประมาณการจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคตโดยคำนวณบนพื้นฐานของข้อสมมติฐานทางคณิตศาสตร์ประกันภัย อันได้แก่ เงินเดือนพนักงาน อัตราการลาออก อัตราการเกษียณ อายุงาน และปัจจัยอื่นๆ ทั้งนี้อัตราคิดลดที่ใช้ในการคำนวณประมาณการหนี้สินอ้างอิงจากอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลไทย

บริษัทจะรับรู้กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในส่วนของการขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในปีที่เกิดรายการ

3.13.3 เงินสะสมสำหรับนักบิน

บริษัทมีผลประโยชน์ให้แก่พนักงานในตำแหน่งนักบินเมื่อเกษียณอายุหรือลาออกตามระเบียบ หรือสูญเสียใบอนุญาต โดยบริษัทจะสะสมเงินให้แก่พนักงานโดยพิจารณาจากจำนวนเที่ยวบินที่ทำการบินในแต่ละเดือนและอายุงานของนักบินตามที่กำหนดไว้ในระเบียบบริษัท

3.14 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้จากค่าโดยสารรับรู้เมื่อบริษัทและบริษัทย่อยได้ให้บริการแก่ผู้โดยสารตามตารางเที่ยวการบินที่ระบุในบัตรโดยสาร โดยเงินรับจากการจำหน่ายตั๋วโดยสารที่ยังไม่ได้รับรู้เป็นรายได้จะบันทึกเป็นรายได้รับล่วงหน้าในหนี้สินหมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

รายได้จากการให้บริการซึ่งเป็นบริการระยะสั้นรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

ดอกเบี้ยรับ รายได้อื่นและค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.15 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ประกอบด้วยจำนวนรวมของภาษีเงินได้ที่ต้องชำระในงวดปัจจุบัน และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบัน

ภาษีเงินได้ที่ต้องชำระในงวดปัจจุบันคำนวณจากกำไรทางภาษีสำหรับปี กำไรทางภาษีแตกต่างจากกำไรที่แสดงในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เนื่องจากกำไรทางภาษีไม่ได้รวมรายการที่สามารถถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษีในปีอื่นๆ และไม่ได้รวมรายการที่ไม่สามารถถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี หนี้สินภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันคำนวณโดยใช้อัตราภาษีที่บังคับใช้อยู่หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นการรับรู้ผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างมูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินกับมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินที่ใช้ในการคำนวณกำไรทางภาษี (ฐานภาษี) บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวทุกรายการ และรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากำไรทางภาษีจะมีจำนวนเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ได้ โดยมีการทบทวนมูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกปรับลดลง เมื่อกำไรทางภาษีที่จะนำมาใช้ประโยชน์ลดลง การกลับรายการจะทำเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบางส่วนหรือทั้งหมดมาใช้ประโยชน์ได้

มูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณด้วยอัตราภาษีที่บังคับใช้อยู่หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

3.16 รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นระหว่างปีบันทึกบัญชีเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินในสกุลเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยอัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันนั้น

กำไรหรือขาดทุนเมื่อมีการชำระเงินและการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.17 สัญญาเช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าซึ่งความเสี่ยงและผลตอบแทนส่วนใหญ่ของการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ยังคงอยู่กับผู้ให้เช่า บันทึกเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน ค่าเช่าที่เกิดขึ้นจากสัญญาเช่าดังกล่าวรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

การขายและเช่ากลับคืนที่จัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน

หากราคายามีจำนวนเทียบเท่ากับมูลค่ายุติธรรมอย่างเห็นได้ชัด บริษัทจะรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการขายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นทันที

หากราคายามีจำนวนต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม บริษัทรับรู้ผลกำไรหรือผลขาดทุนจากการขายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นทันที เว้นแต่บริษัทจะได้รับชดเชยผลขาดทุนที่เกิดขึ้นโดยการจ่ายค่าเช่าในอนาคตที่ต่ำกว่าราคาตลาด ในกรณีนี้บริษัทจะบันทึกผลขาดทุนจากการขายเป็นรายการรอกการตัดบัญชีและตัดจำหน่ายตามสัดส่วนของจำนวนค่าเช่าที่จ่ายในแต่ละงวดตามระยะเวลาที่บริษัทคาดว่าจะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่เช่า

หากราคายามีจำนวนสูงกว่ามูลค่ายุติธรรม บริษัทจะรับรู้จำนวนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมเป็นรายการรอกการตัดบัญชีและตัดจำหน่ายตามระยะเวลาที่คาดว่าจะใช้ประโยชน์สินทรัพย์ที่เช่า

3.18 ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน และขาดทุนต่อหุ้นปรับลด

ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารขาดทุนสำหรับปีด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่มีอยู่ในระหว่างปี

ขาดทุนต่อหุ้นปรับลดคำนวณจากขาดทุนสำหรับปีเป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปี โดยถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักหลังจากที่ได้ปรับปรุงผลกระทบของหุ้นปรับลด

3.19 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมเป็นราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า ไม่ว่าราคานั้นจะสามารถสังเกตได้โดยตรง หรือประมาณมาจากเทคนิคการประเมินมูลค่า ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของรายการสินทรัพย์หรือหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง บริษัทและบริษัทย่อยพิจารณาถึงลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น ซึ่งผู้ร่วมตลาดจะนำมาพิจารณาในการกำหนดราคาของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ณ วันที่วัดมูลค่า โดยการวัดมูลค่ายุติธรรมและ/หรือการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการนี้ใช้ตามเกณฑ์ตามที่กล่าวยกเว้นการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ภายใต้ขอบเขตของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560) รายการเช่าภายใต้ขอบเขตของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560) และการวัดมูลค่าที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับมูลค่ายุติธรรม แต่ไม่ใช่มูลค่ายุติธรรม เช่น มูลค่าสุทธิที่จะได้รับในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560) หรือมูลค่าจากการใช้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560)

นอกจากนี้ การวัดมูลค่ายุติธรรมได้จัดลำดับชั้นเป็นระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 โดยแบ่งตามลำดับชั้นของข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ และตามลำดับความสำคัญของข้อมูลที่ใช้วัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งมีดังต่อไปนี้

ระดับที่ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์ หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า

ระดับที่ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1

ระดับที่ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

3.20 การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารและแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการประมาณการ ดุลยพินิจของผู้บริหารในการใช้นโยบายการบัญชี

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทต้องอาศัยดุลยพินิจหลายประการในการกำหนดนโยบายการบัญชี ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างเป็นนัยสำคัญต่อการรับรู้รายการและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน โดยดุลยพินิจที่สำคัญในการกำหนดนโยบายการบัญชี มีดังต่อไปนี้

3.20.1 ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณความสมเหตุสมผลของสมมติฐานที่ใช้ในการประมาณค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินในแต่ละรอบตามแผนการซ่อมบำรุง และค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นสำหรับการปรับปรุงเครื่องบินเมื่อครบกำหนดส่งคืนเครื่องบินตามสัญญาเช่า โดยจะพิจารณาเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการซ่อมในสัญญาเช่า และแผนการซ่อมบำรุงที่ได้รับจากแผนกวิศวกรรม ข้อมูลเสนอราคาจากผู้ซ่อม ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในอดีต และประสบการณ์ของผู้บริหาร ทั้งนี้ ข้อมูลเพิ่มเติมได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.12

3.20.2 การรับรู้กำไรจากขายและเช่ากลับคืนเครื่องบินตามสัญญาเช่าดำเนินงาน

ในการพิจารณาการขายและเช่ากลับคืนที่จัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน ผู้บริหารของบริษัทต้องใช้ดุลยพินิจที่มีสาระสำคัญในการพิจารณาความเหมาะสมของสัญญาเช่าว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเช่าดำเนินงาน มูลค่ายุติธรรมของเครื่องบิน และค่าเช่ากลับคืนหากราคาขายมีจำนวนเทียบเท่ากับมูลค่ายุติธรรมอย่างเห็นได้ชัด บริษัทจะรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการขายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นทันที ข้อมูลเพิ่มเติมได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.17

3.20.3 การผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

มูลค่าปัจจุบันของการผูกพันผลประโยชน์พนักงานขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยโดยมีข้อสมมติฐานหลายตัว รวมถึงอัตราคิดลด การเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติฐานเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อมูลค่าของการผูกพันดังกล่าว

กลุ่มบริษัทได้พิจารณาอัตราคิดลดที่เหมาะสมในแต่ละปี ซึ่งได้แก่อัตราดอกเบี้ยที่ควรจะใช้ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายการผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ในการพิจารณาอัตราคิดลดที่เหมาะสม กลุ่มบริษัทพิจารณาอัตราผลตอบแทนในตลาดของพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งเป็นสกุลเงินเดียวกับสกุลเงินที่ต้องจ่ายชำระผลประโยชน์ และมีอายุครบกำหนดใกล้เคียงกับระยะเวลาที่ต้องจ่ายชำระการผูกพันที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลเพิ่มเติมได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.13.2

ต้นทุนบริการในอดีตที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขโครงการจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เมื่อการแก้ไขโครงการมีผลบังคับใช้

แหล่งข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการประมาณการ

กลุ่มบริษัทมีประมาณการทางบัญชี ซึ่งใช้ข้อสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในอนาคต ถึงแม้ว่าการประมาณการของผู้บริหารได้พิจารณาอย่างสมเหตุสมผลภายใต้เหตุการณ์ ณ ขณะนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจมีความแตกต่างไปจากประมาณการนั้น ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญและข้อสมมติฐานที่มีความเสี่ยงอย่างเป็นสาระสำคัญที่อาจเป็นเหตุให้เกิดการปรับปรุงยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินในรอบระยะเวลาบัญชีหน้า

4. การเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
เงินสดในมือ	25,584,529	21,104,310	18,316,868	17,320,874
เงินฝากธนาคาร - บัญชีกระแสรายวัน	612,225,026	1,233,385,285	127,490,236	162,989,967
เงินฝากธนาคาร - บัญชีออมทรัพย์	764,357,486	962,488,694	301,316,862	768,555,351
บัตรเงินฝาก (อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.90 - 1.40 ต่อปีโดยมีระยะครบกำหนดภายใน 3 เดือน)	17,725,165	952,870,271	-	600,000,000
รวม	1,419,892,206	3,169,848,560	447,123,966	1,548,866,192

หน่วย : บาท

4.2 รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่เกิดจากการซื้อและการเพิ่มขึ้นของอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หน่วย : บาท				
เจ้าหน้าที่ซื้ออุปกรณ์				
และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนยกมา	2,393,750	6,900,976	2,393,750	6,803,275
บวก ซื้อระหว่างปี	61,052,067	33,238,330	36,763,184	27,448,451
หัก เงินสดจ่ายระหว่างปี	(54,316,224)	(37,745,556)	(30,027,341)	(31,857,976)
เจ้าหน้าที่ซื้ออุปกรณ์				
และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนยกไป	9,129,593	2,393,750	9,129,593	2,393,750

4.3 รายการที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในหนี้สินและทุนที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	ดอกเบี้ยจ่ายที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายระหว่างปี	งบการเงินรวม การเปลี่ยนแปลงที่เป็นเงินสด		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
			เงินสดรับ	เงินสดจ่าย	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	700,000,000 ⁽¹⁾	-	1,400,000,000	(500,000,000)	1,600,000,000
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากผู้อื่น	-	-	1,000,000,000	(200,000,000)	800,000,000
เพิ่มทุน	-	-	106	-	106
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	44,576,681	-	(37,397,366)	7,179,315
รวม	700,000,000	44,576,681	2,400,000,106	(737,397,366)	2,407,179,421

(1) บริษัทขอใช้ต่ออายุสัญญาใช้เงินจำนวน 700 ล้านบาทดังกล่าว ในวันที่ 5 มกราคม 2561 วันที่ 5 เมษายน 2561 วันที่ 4 กรกฎาคม 2561 วันที่ 2 ตุลาคม 2561 วันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 วันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 วันที่ 28 ธันวาคม 2561 วันที่ 28 มกราคม 2562 และวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562 (ดูหมายเหตุข้อ 15)

หน่วย : บาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	ดอกเบี้ยจ่ายที่รับรู้ เป็นค่าใช้จ่าย ระหว่างปี	งบการเงินเฉพาะกิจการ		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
			การเปลี่ยนแปลงที่เป็นเงินสด		
			เงินสดรับ	เงินสดจ่าย	
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	1,400,000,000	(500,000,000)	900,000,000
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากผู้ถือหุ้น	-	-	1,000,000,000	(200,000,000)	800,000,000
เพิ่มทุน	-	-	106	-	106
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	14,371,331	-	(7,192,016)	7,179,315
รวม	-	14,371,331	2,400,000,106	(707,192,016)	1,707,179,421

หน่วย : บาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	ดอกเบี้ยจ่ายที่รับรู้ เป็นค่าใช้จ่าย ระหว่างปี	งบการเงินรวม		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
			การเปลี่ยนแปลงที่เป็นเงินสด		
			เงินสดรับ	เงินสดจ่าย	
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	700,000,000 ⁽¹⁾	-	-	-	700,000,000
เพิ่มทุน	-	-	2,930,399,539	-	2,930,399,539
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	63,834,177	-	(63,834,177)	-
รวม	700,000,000	63,834,177	2,930,399,539	(63,834,177)	3,630,399,539

(1) บริษัทขอใช้ค้ำประกันเงินจำนวน 700 ล้านบาทดังกล่าว ในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560 วันที่ 9 พฤษภาคม 2560 วันที่ 7 สิงหาคม 2560 วันที่ 7 กันยายน 2560 วันที่ 6 ตุลาคม 2560 วันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 และ วันที่ 1 ธันวาคม 2560 (ดูหมายเหตุข้อ 15)

หน่วย : บาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	ดอกเบี้ยจ่ายที่รับรู้ เป็นค่าใช้จ่าย ระหว่างปี	งบการเงินเฉพาะกิจการ		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
			การเปลี่ยนแปลงที่เป็นเงินสด		
			เงินสดรับ	เงินสดจ่าย	
เพิ่มทุน	-	-	2,930,399,539	-	2,930,399,539
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	34,268,852	-	(34,268,852)	-
รวม	-	34,268,852	2,930,399,539	(34,268,852)	2,930,399,539

5. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

5.1 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้อง				
ช้องกัน (ดูหมายเหตุข้อ 26.1)	18,385,804	1,599,994	31,560,982	13,164,883
ลูกหนี้การค้า - กิจการอื่น	903,349,780	427,121,873	410,337,179	76,754,407
รวม	921,735,584	428,721,867	441,898,161	89,919,290
<u>หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ</u>	<u>(11,256,770)</u>	<u>(10,813,636)</u>	<u>(10,673,342)</u>	<u>(10,230,208)</u>
รวมลูกหนี้การค้า	910,478,814	417,908,231	431,224,819	79,689,082
ลูกหนี้อื่น				
ค่าเช่าเครื่องบินจ่ายล่วงหน้า	84,197,749	228,666,777	84,197,749	206,776,585
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าอื่น	123,246,608	124,969,075	106,920,681	93,703,640
รายได้ค้างรับ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(ดูหมายเหตุข้อ 26.1)	8,700,787	-	19,052,223	5,060,832
รายได้ค้างรับ - กิจการอื่น	43,669,310	107,861,765	29,217,589	93,420,750
ดอกเบี้ยค้างรับ - กิจการอื่น	6,445,461	1,377,068	5,822,785	960,571
เงินทดรองจ่าย - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(ดูหมายเหตุข้อ 26.1)	-	-	2,522,051	2,029,533
เงินทดรองจ่าย - กิจการอื่น	21,635,610	12,862,558	7,882,610	9,709,641
เงินทดรองจ่ายค่าซ่อมเครื่องบิน				
และเครื่องยนต์	55,821,753	80,415,456	38,140,749	37,233,956
ค่าน้ำมันจ่ายล่วงหน้า	262,569,876	115,109,410	11,722,059	20,800,354
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอขอคืน	442,784,994	330,064,434	85,270,961	66,601,700
อื่นๆ	49,376,164	30,222,250	27,837,517	10,203,219
รวมลูกหนี้อื่น	1,098,448,312	1,031,548,793	418,586,974	546,500,781
รวม	2,008,927,126	1,449,457,024	849,811,793	626,189,863

หน่วย : บาท

5.2 ลูกหนี้การค้าแยกตามอายุลูกหนี้ที่ค้างชำระได้ดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	157,123,655	186,676,611	59,501,131	56,002,768
เกินกำหนดชำระ - น้อยกว่า 1 เดือน	155,202,835	90,947,283	77,239,564	16,877,092
- 1 เดือน ถึง 2 เดือน	83,948,387	1,091,105	60,631,061	633,722
- 2 เดือน ถึง 4 เดือน	235,280,626	4,844,554	64,733,680	3,269,088
- 4 เดือน ถึง 1 ปี	265,072,904	132,910,442	168,913,617	2,648,418
- มากกว่า 1 ปี ขึ้นไป	25,107,177	12,251,872	10,879,108	10,488,202
	921,735,584	428,721,867	441,898,161	89,919,290
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(11,256,770)	(10,813,636)	(10,673,342)	(10,230,208)
รวม	910,478,814	417,908,231	431,224,819	79,689,082

6. สินค้ำคงเหลือ

สินค้ำคงเหลือ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
สินค้าซื้อมาเพื่อขาย	8,300,517	12,159,409	8,300,517	12,159,409
อาหารและเครื่องดื่ม	3,055,772	2,036,409	3,055,772	2,036,409
อะไหล่และวัสดุสิ้นเปลืองอื่นๆ	38,842,550	18,040,549	38,842,550	18,040,549
รวม	50,198,839	32,236,367	50,198,839	32,236,367

ต้นทุนของสินค้ำคงเหลือที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวมและ	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	13.97	19.57

7. เงินประกันและเงินมัดจำเกี่ยวกับเครื่องบิน

เงินประกันและเงินมัดจำเกี่ยวกับเครื่องบิน ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ระยะสั้น				
เงินประกัน - ค่าเช่าเครื่องบินและเครื่องยนต์	121,627,386	26,578,299	121,627,386	26,578,299
เงินมัดจำ - ค่าจัดหาเครื่องบิน	253,344,000	-	253,344,000	-
รวม	374,971,386	26,578,299	374,971,386	26,578,299
ระยะยาว				
เงินประกัน - ค่าเช่าเครื่องบิน	530,212,894	535,793,313	478,444,217	483,656,152
เงินมัดจำ - ค่าจัดหาเครื่องบิน	289,897,810	291,961,274	289,897,810	291,961,274
รวม	820,110,704	827,754,587	768,342,027	775,617,426

เงินประกันค่าเช่าเครื่องบินและเครื่องยนต์เป็นเงินค้ำประกันการเช่าเครื่องบินตามสัญญาเช่าดำเนินงาน และการเช่าเครื่องยนต์ระยะสั้นเพื่อใช้ระหว่างนำเครื่องยนต์ที่มีอยู่ไปซ่อมบำรุง ซึ่งจะได้รับคืนเมื่อครบกำหนดการเช่า

สำหรับเงินมัดจำค่าจัดหาเครื่องบิน เป็นเงินมัดจำการสั่งซื้อเครื่องบินกับผู้ผลิต ซึ่งจะกำหนดให้บริษัท จ่ายเงินมัดจำเป็นงวดๆ ก่อนการรับมอบเครื่องบินตามอัตราและระยะเวลาที่ตกลงกันไว้ในสัญญาซื้อขายเครื่องบินกับผู้ผลิต

บริษัทได้มีการทำสัญญาขายและเช่ากลับเครื่องบินที่ได้สั่งซื้อดังกล่าวบางส่วนตามสัญญาเช่าดำเนินงาน ซึ่งการขายและเช่ากลับจะมีผลบังคับใช้เมื่อมีการส่งมอบเครื่องบิน โดยกำหนดอายุสัญญาเช่าไม่เกิน 12 ปี อย่างไรก็ตาม ณ วันที่ทำสัญญาขายและเช่ากลับเครื่องบินดังกล่าว ผู้ซื้อเครื่องบินจะรับผิดชอบชำระเงินมัดจำค่าจัดหาเครื่องบินดังกล่าวข้างต้นแทนบริษัททั้งหมด โดยในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทได้รับและส่งมอบเครื่องบินให้ผู้เช่าตามสัญญาขายและเช่ากลับข้างต้นบางส่วน และได้รับรู้กำไรจากการขายและเช่ากลับเครื่องบินตามสัญญาเช่าดำเนินงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น จำนวน 243.40 ล้านบาท (ดูหมายเหตุข้อ 22)

8. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย มีดังนี้

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จดทะเบียน ในประเทศ	อัตรา การถือหุ้น (ร้อยละ)		ทุนชำระแล้ว (บาท)		งบการเงินเฉพาะกิจการ วิธีราคาทุน (บาท)	
			ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
			31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
			2561	2560	2561	2560	2561	2560
บริษัทย่อยทางตรง								
บริษัท นกสอิลเคย์ จำกัด	นำเที่ยวและธุรกิจที่ เกี่ยวข้องกับการนำเที่ยว	ไทย	49	49	100,000	100,000	49,000	49,000
บริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด	ขนส่งผู้โดยสารขนส่ง สินค้าและไปรษณียภัณฑ์ ทางอากาศ	ไทย	49	49	10,000,000	10,000,000	4,900,000	4,900,000
บริษัทย่อยทางอ้อม								
บริษัท สายการบิน นกสก็๊ต จำกัด*	ขนส่งผู้โดยสารขนส่ง สินค้าและไปรษณียภัณฑ์ ทางอากาศ	ไทย	24.01	24.01	2,000,000,000	2,000,000,000	-	-
รวม							4,949,000	4,949,000

* บริษัทย่อยของบริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด

9. เงินลงทุนในการร่วมค้า

บริษัทได้ลงทุนใน Air Black Box Asia Pacific Pte Ltd. ซึ่งเป็นบริษัทจัดตั้งขึ้นที่ประเทศสิงคโปร์เพื่อประกอบธุรกิจพัฒนาระบบการจองบัตรโดยสารระหว่างสายการบิน เป็นจำนวน 1.15 ล้านเหรียญดอลลาร์สิงคโปร์ หรือเทียบเท่า 28.42 ล้านบาท โดยมีอัตราส่วนการลงทุนในอัตราร้อยละ 13.0435 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระของบริษัทดังกล่าว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินลงทุนในการร่วมค้า ในงบการเงินเฉพาะกิจการมีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560
ณ วันที่ 1 มกราคม	28,420,554	28,420,554
จำนวน	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	28,420,554	28,420,554

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินลงทุนในการร่วมค้า ซึ่งแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
ในงบการเงินรวม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	หน่วย	ณ วันที่	ณ วันที่
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
		2561	2560
		“ยังไม่ได้ตรวจสอบ”	“ตรวจสอบแล้ว”
ลักษณะธุรกิจ : พัฒนาระบบการจองบัตร			
โดยสภาระหว่างสายการบิน			
ประเทศที่จัดตั้ง : สิงคโปร์			
สัดส่วนเงินลงทุนที่บริษัทถือ	ร้อยละ	13.04	13.04
มูลค่าเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	บาท	1,409,685	6,876,626
มูลค่าเงินลงทุนตามวิธีราคาทุน	บาท	28,420,554	28,420,554
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	บาท	5,466,941	8,340,085
ทุนเรียกชำระ	เหรียญดอลลาร์สิงคโปร์	9,264,219	9,264,219
สินทรัพย์รวม	เหรียญดอลลาร์สิงคโปร์	3,174,503	4,865,923
หนี้สินรวม	เหรียญดอลลาร์สิงคโปร์	341,926	284,069

10. เงินลงทุนระยะยาวอื่น

เงินลงทุนระยะยาวอื่น มีดังนี้

บริษัท	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่		ณ วันที่	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2561		2560	
	สัดส่วน	ราคาทุน	สัดส่วน	ราคาทุน
	การถือหุ้น		การถือหุ้น	
	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	0.91	6,012,200	0.91	6,024,500
บริษัท แพน แอม อินเตอร์เนชั่นแนล ไฟล์ท				
เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	15.00	40,650,000	15.00	40,650,000
รวม		<u>46,662,200</u>		<u>46,674,500</u>

บริษัท	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่		ณ วันที่	
	31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2561		2560	
	สัดส่วน การถือหุ้น	ราคาทุน	สัดส่วน การถือหุ้น	ราคาทุน
	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	0.86	5,668,400	0.88	5,779,500
บริษัท แพน แอม อินเตอร์เนชั่นแนล ไฟล์ท				
เทรนนิง เซ็นเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	15.00	40,650,000	15.00	40,650,000
รวม		46,318,400		46,429,500

10.1 เงินลงทุนในบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

บริษัทและบริษัทย่อยได้เข้าเป็นสมาชิกของบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ในปี 2547 และปี 2558 ตามลำดับ และต้องเข้าร่วมถือหุ้นของบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ตามข้อกำหนด

บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด มีทุนจดทะเบียนเป็นหุ้นสามัญ 6,600,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท แบ่งเป็น 2 ประเภท ตามคุณสมบัติของผู้ถือหุ้น ดังนี้

1. หุ้นสามัญประเภท ก. จำนวน 6,000,000 หุ้น ถือได้เฉพาะรัฐบาลไทย และบุคคลอื่นที่รัฐบาลอนุมัติ
2. หุ้นสามัญประเภท ข. จำนวน 600,000 หุ้น ถือได้เฉพาะบริษัทการบิน ซึ่งทำการบินเป็นประจำเข้ายังประเทศไทย และ/หรือทำการบินเป็นประจำภายในประเทศไทย ตามกำหนดเวลาที่พิมพ์โฆษณาไว้ในตารางเที่ยวการบิน

ข้อบังคับของบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด กำหนดมิให้มีการจ่ายเงินปันผล แต่ผู้ถือหุ้นจะได้รับส่วนลดค่าธรรมเนียมในการบริการนำร่อง (Air Navigation Facility Charge) และสัดส่วนการถือหุ้นจะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามการจัดสรรของบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด โดยคำนวณจากเที่ยวบินรวมในแต่ละปีของหมู่สมาชิก เงินค่าหุ้นดังกล่าวจะรับคืนได้เมื่อถอนตัวจากการเป็นสมาชิก

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทได้ลดหุ้นจำนวน 1,111 หุ้น ซึ่งบริษัทได้รับเงินค่าหุ้นจำนวน 111,100 บาทแล้ว ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทในบริษัทดังกล่าวลดลงจากร้อยละ 0.88 เป็นร้อยละ 0.86

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินลงทุนในหุ้นของบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด จำนวน 56,684 หุ้น และ 3,438 หุ้น เป็นจำนวนเงิน 5,668,400 บาท และ 343,800 บาท ตามลำดับ

10.2 เงินลงทุนในบริษัท แพน แอม อินเตอร์เนชั่นแนล ไฟล์ท เทรนนิง เซ็นเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 บริษัทได้เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลต่างประเทศแห่งหนึ่งและนิติบุคคลในประเทศอีกแห่งหนึ่ง ในบริษัท แพน แอม อินเตอร์เนชั่นแนล ไฟล์ท เทรนนิง เซ็นเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์จัดการอบรมนักบิน ในจำนวนเงิน 1.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 15 ของทุนจดทะเบียนของการร่วมทุนดังกล่าว

11. เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2557 บริษัททำสัญญาให้กู้ยืมเงินแก่บริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด (บริษัทย่อย) ในวงเงินจำนวน 970 ล้านบาท โดยมีอัตราดอกเบี้ยเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเฉลี่ยระยะเวลา 1 ปี ของธนาคารพาณิชย์ 2 แห่ง บวกร้อยละ 0.50 ต่อปี ซึ่งกำหนดจ่ายดอกเบี้ยเป็นรายปี เงินให้กู้ยืมนี้ไม่มีหลักประกันและครบกำหนดชำระคืนภายใน 10 ปี และในวันที่ 22 พฤศจิกายน 2561 บริษัทได้ทำบันทึกข้อตกลงแนบท้ายสัญญากู้เงินฉบับที่ 1 เพื่อให้บริษัทย่อยกู้ยืมเงินเพิ่มเติม จำนวน 245 ล้านบาท โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.50 ต่อปี ครบกำหนดชำระคืนภายใน 10 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับเงินกู้ ทั้งนี้เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามสัญญาให้กู้ยืมเงินทุกประการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันมีจำนวน 1,215 ล้านบาท และ 970 ล้านบาท ตามลำดับ (ดูหมายเหตุข้อ 26.1)

ทั้งนี้วันที่ 28 ธันวาคม 2561 และวันที่ 30 ธันวาคม 2560 บริษัทได้มีจดหมายตอบรับคำร้องขอยืดระยะเวลาการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อยดังกล่าวออกไป 12 เดือนนับจากวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ตามลำดับ ซึ่งดอกเบี้ยค้างรับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีจำนวน 63.40 ล้านบาท และ 47.82 ล้านบาท ตามลำดับ บริษัทแสดงดอกเบี้ยค้างรับดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น (ดูหมายเหตุข้อ 26.1)

12. ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์

ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม				
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอนเข้า (ออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
ราคาทุน					
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	99,462,252	120,326	(1,130,410)	5,772,924	104,225,092
ส่วนปรับปรุงเครื่องบินเช่า	68,187,155	13,808,461	-	-	81,995,616
เครื่องใช้สำนักงาน	19,151,600	128,296	(283,951)	101,585	19,097,530
อุปกรณ์สำนักงาน	29,196,797	346,677	(656,129)	986,722	29,874,067
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	154,703,912	4,733,354	(2,638,330)	92,696	156,891,632
อุปกรณ์สื่อสาร	5,929,834	49,146	(637,628)	-	5,341,352
เครื่องมือเครื่องใช้	256,158,784	13,884,599	(39,404)	-	270,003,979
ยานพาหนะ	9,894,247	-	(4,266,200)	-	5,628,047
อาคารเช่าระหว่างปรับปรุง และสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง	7,284,085	6,641,529	-	(6,953,927)	6,971,687
รวมราคาทุน	649,968,666	39,712,388	(9,652,052)	-	680,029,002
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(74,096,000)	(10,818,783)	1,130,405	-	(83,784,378)
ส่วนปรับปรุงเครื่องบินเช่า	(24,797,884)	(15,001,724)	-	-	(39,799,608)
เครื่องใช้สำนักงาน	(13,860,304)	(2,110,751)	220,128	-	(15,750,927)
อุปกรณ์สำนักงาน	(18,731,556)	(4,434,936)	612,311	-	(22,554,181)
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	(119,555,978)	(15,748,480)	2,564,687	-	(132,739,771)
อุปกรณ์สื่อสาร	(4,436,976)	(536,902)	601,091	-	(4,372,787)
เครื่องมือเครื่องใช้	(122,268,098)	(49,444,852)	36,857	-	(171,676,093)
ยานพาหนะ	(6,162,313)	(665,244)	4,266,199	-	(2,561,358)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(383,909,109)	(98,761,672)	9,431,678	-	(473,239,103)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์	266,059,557				206,789,899

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม				
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอนเข้า (ออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ราคาทุน					
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	97,056,019	-	(2,205,898)	4,612,131	99,462,252
ส่วนปรับปรุงเครื่องบินเช่า	68,187,155	-	-	-	68,187,155
เครื่องใช้สำนักงาน	19,482,098	89,376	(466,238)	46,364	19,151,600
อุปกรณ์สำนักงาน	32,586,246	622,793	(4,310,008)	297,766	29,196,797
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	154,194,127	3,191,990	(3,661,135)	978,930	154,703,912
อุปกรณ์สื่อสาร	6,754,796	67,345	(892,307)	-	5,929,834
เครื่องมือเครื่องใช้	243,424,985	17,551,007	(4,817,208)	-	256,158,784
ยานพาหนะ	11,936,200	-	(3,070,000)	1,028,047	9,894,247
อาคารเช่าระหว่างปรับปรุง และสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง	8,846,991	5,400,332	-	(6,963,238)	7,284,085
รวมราคาทุน	642,468,617	26,922,843	(19,422,794)	-	649,968,666
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(64,867,827)	(11,434,063)	2,205,890	-	(74,096,000)
ส่วนปรับปรุงเครื่องบินเช่า	(12,516,366)	(12,281,518)	-	-	(24,797,884)
เครื่องใช้สำนักงาน	(11,795,018)	(2,460,677)	395,391	-	(13,860,304)
อุปกรณ์สำนักงาน	(18,035,516)	(4,733,037)	4,036,997	-	(18,731,556)
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	(104,996,171)	(17,898,943)	3,339,136	-	(119,555,978)
อุปกรณ์สื่อสาร	(4,623,511)	(664,023)	850,558	-	(4,436,976)
เครื่องมือเครื่องใช้	(78,447,999)	(48,588,075)	4,767,976	-	(122,268,098)
ยานพาหนะ	(8,670,098)	(562,214)	3,069,999	-	(6,162,313)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(303,952,506)	(98,622,550)	18,665,947	-	(383,909,109)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์	338,516,111				266,059,557

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2561	บาท	98,761,672
2560	บาท	98,622,550

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ราคาทุนของอุปกรณ์ซึ่งหักค่าเสื่อมราคาสะสมทั้งจำนวนแล้ว
แต่ยังคงใช้งานอยู่ของบริษัทและบริษัทย่อย มีจำนวน 182.95 ล้านบาท และ 152.52 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอนเข้า (ออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
ราคาทุน					
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	90,163,436	-	(1,130,410)	5,772,924	94,805,950
ส่วนปรับปรุงเครื่องบินเช่า	68,187,155	5,166,609	-	-	73,353,764
เครื่องใช้สำนักงาน	19,151,601	128,295	(283,951)	101,585	19,097,530
อุปกรณ์สำนักงาน	24,479,216	308,375	(643,129)	986,722	25,131,184
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	151,110,178	1,239,652	(2,638,330)	92,696	149,804,196
อุปกรณ์สื่อสาร	5,929,835	49,146	(637,628)	-	5,341,353
เครื่องมือเครื่องใช้	250,263,701	11,954,353	(39,404)	-	262,178,650
ยานพาหนะ	9,894,246	-	(4,266,200)	-	5,628,046
อาคารเช่าระหว่างปรับปรุงและ สินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง	7,284,085	6,641,529	-	(6,953,927)	6,971,687
รวมราคาทุน	626,463,453	25,487,959	(9,639,052)	-	642,312,360
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(68,155,380)	(9,499,590)	1,130,405	-	(76,524,565)
ส่วนปรับปรุงเครื่องบินเช่า	(24,797,884)	(13,979,105)	-	-	(38,776,989)
เครื่องใช้สำนักงาน	(13,860,304)	(2,110,751)	220,128	-	(15,750,927)
อุปกรณ์สำนักงาน	(16,012,056)	(3,468,340)	600,239	-	(18,880,157)
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	(116,826,915)	(14,341,081)	2,564,687	-	(128,603,309)
อุปกรณ์สื่อสาร	(4,436,977)	(536,902)	601,091	-	(4,372,788)
เครื่องมือเครื่องใช้	(120,846,343)	(48,087,017)	36,857	-	(168,896,503)
ยานพาหนะ	(6,162,313)	(665,245)	4,266,199	-	(2,561,359)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(371,098,172)	(92,688,031)	9,419,606	-	(454,366,597)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์	<u>255,365,281</u>				<u>187,945,763</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ยอดคงเหลือ	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอนเข้า	ยอดคงเหลือ
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2560			(ออก)	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ราคาทุน					
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	87,757,203	-	(2,205,898)	4,612,131	90,163,436
ส่วนปรับปรุงเครื่องบินเช่า	68,187,155	-	-	-	68,187,155
เครื่องใช้สำนักงาน	19,482,098	89,377	(466,238)	46,364	19,151,601
อุปกรณ์สำนักงาน	28,010,298	481,159	(4,310,008)	297,767	24,479,216
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	151,199,257	2,593,126	(3,661,135)	978,930	151,110,178
อุปกรณ์สื่อสาร	6,754,796	67,346	(892,307)	-	5,929,835
เครื่องมือเครื่องใช้	241,696,985	13,383,924	(4,817,208)	-	250,263,701
ยานพาหนะ	11,936,200	-	(3,070,000)	1,028,046	9,894,246
อาคารเช่าระหว่างปรับปรุงและ สินทรัพย์ระหว่างคิดตั้ง	8,846,991	5,400,332	-	(6,963,238)	7,284,085
รวมราคาทุน	623,870,983	22,015,264	(19,422,794)	-	626,463,453
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(60,226,654)	(10,134,616)	2,205,890	-	(68,155,380)
ส่วนปรับปรุงเครื่องบินเช่า	(12,516,366)	(12,281,518)	-	-	(24,797,884)
เครื่องใช้สำนักงาน	(11,795,018)	(2,460,677)	395,391	-	(13,860,304)
อุปกรณ์สำนักงาน	(16,267,045)	(3,782,008)	4,036,997	-	(16,012,056)
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	(103,268,008)	(16,898,043)	3,339,136	-	(116,826,915)
อุปกรณ์สื่อสาร	(4,623,511)	(664,024)	850,558	-	(4,436,977)
เครื่องมือเครื่องใช้	(77,984,681)	(47,629,638)	4,767,976	-	(120,846,343)
ยานพาหนะ	(8,670,098)	(562,214)	3,069,999	-	(6,162,313)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(295,351,381)	(94,412,738)	18,665,947	-	(371,098,172)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์	328,519,602				255,365,281
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
2561				บาท	92,688,031
2560				บาท	94,412,738

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ราคาทุนของอุปกรณ์ซึ่งหักค่าเสื่อมราคาสะสมทั้งจำนวนแล้ว แต่ยัง
คงใช้งานอยู่ของบริษัท มีจำนวน 182.95 ล้านบาท และ 152.52 ล้านบาท ตามลำดับ

13. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม				
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอนเข้า (ออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
ราคาทุน					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	195,232,547	7,853,855	-	618,500	203,704,902
โปรแกรมระหว่างพัฒนา	3,397,801	13,485,824	-	(618,500)	16,265,125
รวมราคาทุน	198,630,348	21,339,679	-	-	219,970,027
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(151,173,049)	(23,073,157)	-	-	(174,246,206)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(151,173,049)	(23,073,157)	-	-	(174,246,206)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	47,457,299				45,723,821

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม				
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอนเข้า (ออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ราคาทุน					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	189,373,843	1,706,687	(757,983)	4,910,000	195,232,547
โปรแกรมระหว่างพัฒนา	3,699,001	4,608,800	-	(4,910,000)	3,397,801
รวมราคาทุน	193,072,844	6,315,487	(757,983)	-	198,630,348
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(127,873,055)	(24,057,965)	757,971	-	(151,173,049)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(127,873,055)	(24,057,965)	757,971	-	(151,173,049)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	65,199,789				47,457,299

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2561	บาท	23,073,157
2560	บาท	24,057,965

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ซึ่งหักค่าตัดจำหน่ายสะสมทั้งจำนวนแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่ของบริษัทและบริษัทย่อยมีจำนวน 82.53 ล้านบาท และ 75.35 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอนเข้า (ออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
ราคาทุน					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	187,826,416	2,408,401	-	618,500	190,853,317
โปรแกรมระหว่างพัฒนา	2,081,001	8,866,824	-	(618,500)	10,329,325
รวมรวมราคาทุน	189,907,417	11,275,225	-	-	201,182,642
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(147,298,396)	(21,331,630)	-	-	(168,630,026)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(147,298,396)	(21,331,630)	-	-	(168,630,026)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	<u>42,609,021</u>				<u>32,552,616</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	เพิ่มขึ้น	ลดลง	โอนเข้า (ออก)	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ราคาทุน					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	182,707,212	967,187	(757,983)	4,910,000	187,826,416
โปรแกรมระหว่างพัฒนา	2,525,001	4,466,000	-	(4,910,000)	2,081,001
รวมรวมราคาทุน	185,232,213	5,433,187	(757,983)	-	189,907,417
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(125,506,760)	(22,549,607)	757,971	-	(147,298,396)
รวมค่าตัดจำหน่ายสะสม	(125,506,760)	(22,549,607)	757,971	-	(147,298,396)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	<u>59,725,453</u>				<u>42,609,021</u>

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2561	บาท	<u>21,331,630</u>
2560	บาท	<u>22,549,607</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนซึ่งหักค่าตัดจำหน่ายสะสมทั้งจำนวนแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่ของบริษัทมีจำนวน 82.53 ล้านบาท และ 75.35 ล้านบาท ตามลำดับ

14. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวมและ	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	13,321,915	13,321,915

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปี มีดังนี้

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ	รายการที่รับรู้	รายการที่รับรู้	ยอดคงเหลือ
	ณ วันที่	ในกำไร	ในกำไร	ณ วันที่
	1 มกราคม	หรือขาดทุน	ขาดทุน	31 ธันวาคม
	2561		เบ็ดเสร็จอื่น	2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผ่อนี้สงสัจะสุญ	386,525	-	-	386,525
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	12,935,390	-	-	12,935,390
รวม	13,321,915	-	-	13,321,915

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ	รายการที่รับรู้	รายการที่รับรู้	ยอดคงเหลือ
	ณ วันที่	ในกำไร	ในกำไร	ณ วันที่
	1 มกราคม	หรือขาดทุน	ขาดทุน	31 ธันวาคม
	2560		เบ็ดเสร็จอื่น	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผ่อนี้สงสัจะสุญ	386,525	-	-	386,525
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	12,935,390	-	-	12,935,390
รวม	13,321,915	-	-	13,321,915

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวมและ	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	2561	2560
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	-	-
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	-	-

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม แสดงได้ดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไรทางบัญชีสำหรับกิจการที่ไม่ได้				
รับการส่งเสริมการลงทุน	(158,127,346)	601,668,487	100,224,450	633,520,382
ขาดทุนทางบัญชีสำหรับกิจการที่ได้รับ				
การส่งเสริมการลงทุน	(3,817,318,194)	(2,501,339,972)	(2,505,064,963)	(2,459,195,760)
ขาดทุนทางบัญชีก่อนค่าใช้จ่าย				
ภาษีเงินได้	(3,975,445,540)	(1,899,671,485)	(2,404,840,513)	(1,825,675,378)
ภาษีเงินได้คำนวณในอัตราร้อยละ 20	(31,625,469)	120,333,697	20,044,890	126,704,076
ผลกระทบทางภาษีสำหรับขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้				
รับรู้เป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	-	-	-	-
ผลกระทบจากขาดทุนสำหรับกิจการที่ได้รับการ				
ส่งเสริมการลงทุนซึ่งใช้เป็นรายการหักทางภาษี	31,625,469	(120,333,697)	(20,044,890)	(126,704,076)
ผลกระทบทางภาษีของผลแตกต่างชั่วคราว	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงในงบกำไร				
ขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมิได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลขาดทุนสะสม เนื่องจากผู้บริหารของบริษัทคาดว่าจะมีกำไรสุทธิทางภาษีในอนาคตไม่เพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากรายการขาดทุนสะสมจำนวน 1,856.17 ล้านบาท และ 1,798.44 ล้านบาทที่จะหมดอายุในปี 2565 สำหรับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการตามลำดับได้ทั้งจำนวน

15. เงินกู้ยืมระยะสั้น

เงินกู้ยืมระยะสั้น ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	1,600,000,000	700,000,000	900,000,000	-
เงินกู้ยืมจากผู้ถือหุ้น				
(ดูหมายเหตุข้อ 26.1)	800,000,000	-	800,000,000	-
รวม	2,400,000,000	700,000,000	1,700,000,000	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินสองแห่งจำนวนรวม 900 ล้านบาท ซึ่งเป็นตัวสัญญาใช้เงินจากสถาบันการเงินแห่งแรกจำนวน 100 ล้านบาท และแห่งที่สองจำนวน 800 ล้านบาท โดยตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าวมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.30 - 2.55 ต่อปี และมีกำหนดเวลาชำระคืน 3 เดือนนับจากวันที่ในสัญญาใช้เงิน ทั้งนี้ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 บริษัทได้ชำระเงินกู้ยืมจำนวน 400 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตามที่กำหนดในสัญญาใช้เงิน และบริษัทได้กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินแห่งหนึ่งในรูปตัวสัญญาใช้เงินจำนวนหนึ่งฉบับ เป็นจำนวน 100 ล้านบาท โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.35 ต่อปี และมีกำหนดเวลาชำระคืน 3 เดือนนับจากวันที่ในสัญญาใช้เงิน

นอกจากนี้บริษัทมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากผู้ถือหุ้นรายหนึ่งจำนวน 800 ล้านบาท ซึ่งเป็นตัวสัญญาใช้เงินแบบไม่มีหลักประกัน โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี และมีกำหนดเวลาชำระคืน 2-6 เดือน นับจากวันที่ในสัญญาใช้เงิน ทั้งนี้ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 บริษัทได้ชำระคืนเงินกู้ยืมจากผู้ถือหุ้นดังกล่าว จำนวน 300 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตามที่กำหนดในสัญญาใช้เงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินสองแห่งในรูปตั๋วสัญญาใช้เงิน แห่งละ 350 ล้านบาท รวมเป็นจำนวน 700 ล้านบาท ซึ่งมีบริษัทและผู้ถือหุ้นใหญ่ของผู้ถือหุ้นใหญ่แห่งหนึ่งของบริษัทย่อยเป็นผู้ค้ำประกัน โดยเงินกู้ยืมดังกล่าวมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ Money Market Rate (MMR) ต่อปี และร้อยละ BIBOR ต่อปีของสถาบันการเงินแต่ละแห่ง และมีกำหนดเวลาการชำระคืนในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560 ทั้งนี้ บริษัทย่อยได้ต่ออายุตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 700 ล้านบาทดังกล่าวจากวันที่ครบกำหนด ทุก 1-3 เดือน ไปจนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562

16. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่				
เกี่ยวข้องกัน (ดูหมายเหตุข้อ 26.1)	59,288,548	54,051,501	59,683,026	50,941,881
เจ้าหนี้การค้า - กิจการอื่น	2,637,148,826	1,004,892,441	1,858,247,790	764,201,454
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(ดูหมายเหตุข้อ 26.1)	19,900,780	2,709,962	19,937,125	3,403,817
เจ้าหนี้อื่น - กิจการอื่น	24,750,596	15,469,751	14,849,594	7,905,519
รายได้ค่าโดยสารรับล่วงหน้า	1,389,255,633	1,374,079,208	631,628,620	724,866,660
เงินรับล่วงหน้าอื่น	785,611,879	701,253,047	243,757,618	272,382,402
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	969,605,785	1,685,501,354	434,775,372	973,445,808
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย	20,353,514	23,536,404	19,456,827	22,949,509
รวม	<u>5,905,915,561</u>	<u>4,861,493,668</u>	<u>3,282,335,972</u>	<u>2,820,097,050</u>

17. เงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบินและประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน

บริษัทและบริษัทย่อยได้มีการทบทวนนโยบายการบันทึกบัญชีรายการเงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบินและประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผนจากเดิมแสดงรายการสุทธิระหว่างเงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบินและประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผน เปลี่ยนเป็นแยกแสดงรายการดังกล่าวออกจากกัน เพื่อให้บริการเงินแสดงยอดคงเหลือของรายการดังกล่าวในสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทและบริษัทย่อย (ดูหมายเหตุข้อ 32)

17.1 เงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบิน

เงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบิน ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
		“ปรับปรุงใหม่”		“ปรับปรุงใหม่”
เงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบิน ณ วันต้นปี	7,192,488,243	6,415,807,730	5,817,998,463	5,557,717,245
บวก จ่ายเพิ่ม	2,048,778,656	1,581,159,269	1,284,567,589	1,064,759,974
หัก รับคืนจากผู้ให้ระหว่างปี	(1,452,970,333)	(804,478,756)	(1,452,970,333)	(804,478,756)
เงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบิน ณ วันสิ้นปี	7,788,296,566	7,192,488,243	5,649,595,719	5,817,998,463

17.2 ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผนการซ่อมบำรุง

ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผน ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
		“ปรับปรุงใหม่”		“ปรับปรุงใหม่”
ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผน ณ วันต้นปี	7,583,100,082	6,857,580,627	6,208,610,302	5,999,490,143
บวก เพิ่มขึ้นในระหว่างปี - รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปี	2,138,376,694	1,529,998,211	1,110,368,499	1,013,598,915
หัก เปลี่ยนแปลงประมาณการ	(91,183,034)	-	(91,183,034)	-
หัก ค่าซ่อมบำรุงที่เกิดขึ้นจริงระหว่างปี	(1,452,970,333)	(804,478,756)	(1,452,970,333)	(804,478,756)
ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินตามแผน ณ วันสิ้นปี	8,177,323,409	7,583,100,082	5,774,825,434	6,208,610,302

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัททบทวนและปรับลดประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงตามแผนที่บันทึกไว้เดิมจำนวน 91.18 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงแผนการเข้าซ่อมบำรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของบริษัทยิ่งขึ้น

17.3 ประมาณการหนี้สินค่าปรับสภาพเครื่องบิน และค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินระยะสั้น

ประมาณการหนี้สินค่าปรับสภาพเครื่องบินและค่าซ่อมบำรุงเครื่องบินระยะสั้น ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน				
ณ วันต้นปี	297,423,374	331,093,329	289,876,939	279,729,946
บวก เพิ่มขึ้นในระหว่างปี - รับรู้เป็น				
ค่าใช้จ่ายสำหรับปี	194,027,084	136,672,285	150,747,033	139,492,889
หัก เปลี่ยนแปลงประมาณการ	(108,633,577)	-	(108,633,577)	-
หัก ค่าซ่อมบำรุงที่เกิดขึ้นจริงระหว่างปี	(163,070,857)	(170,342,240)	(137,845,051)	(129,345,896)
ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน				
ณ วันสิ้นปี	219,746,024	297,423,374	194,145,344	289,876,939
หัก ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุง				
เครื่องบินระยะสั้น	(120,622,592)	(108,811,574)	(106,656,715)	(102,092,740)
ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน				
ระยะยาว	99,123,432	188,611,800	87,488,629	187,784,199

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัททบทวนและปรับลดประมาณการหนี้สินค่าปรับสภาพเครื่องบินที่บันทึกไว้เดิมจำนวน 108.63 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนสถานที่ในการส่งคืนเครื่องบิน และการปรับเปลี่ยนแผนการซ่อมบำรุง

18. ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ	266,077,346	234,883,632	259,201,736	214,075,382
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น - เงินสะสมสำหรับพนักงาน	7,790,831	7,331,560	7,790,831	7,331,560
รวม	<u>273,868,177</u>	<u>242,215,192</u>	<u>266,992,567</u>	<u>221,406,942</u>

18.1 ผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุ

การเปลี่ยนแปลงของภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุ ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน				
เมื่อเกษียณอายุ ณ วันต้นปี	234,883,632	190,084,826	214,075,382	178,550,136
เงินสดจ่ายผลประโยชน์พนักงาน	(16,902,257)	(38,230,000)	(16,155,857)	(38,230,000)
ต้นทุนบริการปัจจุบันและดอกเบี้ย	65,517,336	83,028,806	61,282,211	73,755,246
กำไรจากการประมาณการตาม				
หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(17,421,365)	-	-	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน				
เมื่อเกษียณอายุ ณ วันสิ้นปี	<u>266,077,346</u>	<u>234,883,632</u>	<u>259,201,736</u>	<u>214,075,382</u>

ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	62,188,949	79,623,966	58,061,113	70,846,610
ต้นทุนดอกเบี้ย	3,328,387	3,404,840	3,221,098	2,908,636
รวม	65,517,336	83,028,806	61,282,211	73,755,246

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม	
	2561	2560
	ร้อยละ (% ต่อปี)	ร้อยละ (% ต่อปี)
อัตราคิดลด	2.12 - 2.61	2.12 - 2.74
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน	4.00 - 5.00	3.00 - 6.50
อัตราการหมุนเวียนพนักงาน	0 - 16.00	0 - 30.00
	(ขึ้นอยู่กับอายุของพนักงาน)	(ขึ้นอยู่กับอายุของพนักงาน)
อัตรามรณะ	TMO2008 และ TMO2017	TMO2008
	(ตารางมรณะไทยปี 2551 และ 2560)	(ตารางมรณะไทยปี 2551)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
	ร้อยละ (% ต่อปี)	ร้อยละ (% ต่อปี)
อัตราคิดลด	2.12	2.12
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน	5.00	5.00
อัตราการหมุนเวียนพนักงาน	0 - 16.00	0 - 16.00
	(ขึ้นอยู่กับอายุของพนักงาน)	(ขึ้นอยู่กับอายุของพนักงาน)
อัตรามรณะ	TMO2008	TMO2008
	(ตารางมรณะไทยปี 2551)	(ตารางมรณะไทยปี 2551)

ข้อสมมติที่สำคัญในการกำหนดภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัย ประกอบด้วย อัตราคิดลด อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน และอัตราภาระ การวิเคราะห์ ความอ่อนไหวด้านล่างได้พิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงในแต่ละข้อสมมติในการประมาณการตาม หลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกี่ยวข้องที่อาจเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงานในขณะที่ข้อสมมติอื่นคงที่

	หน่วย : บาท			
	ผลกระทบต่อภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด - เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(18,144,063)	(16,003,245)	(17,549,130)	(14,153,275)
อัตราคิดลด - ลดลงร้อยละ 1	22,184,151	19,432,227	21,486,583	17,270,688
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน - เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	22,025,177	18,354,550	21,344,770	15,989,207
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน - ลดลงร้อยละ 1	(18,201,052)	(15,348,331)	(17,608,205)	(13,300,346)
การมีชีวิตรอยู่ - เพิ่มขึ้น 1 ปี	2,080,172	1,634,548	2,035,599	1,561,474
การมีชีวิตรอยู่ - ลดลง 1 ปี	(2,041,699)	(1,614,309)	(1,997,484)	(1,532,665)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นอาจไม่ได้แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริงในการะผูกพัน ผลประโยชน์พนักงาน เนื่องจากการยากที่การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติต่างๆ จะเกิดขึ้นแยก ต่างหากจากข้อสมมติอื่นซึ่งอาจมีความสัมพันธ์กัน

นอกจากนี้ในการแสดงการวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้น มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน ผลประโยชน์พนักงาน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน คำนวณโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) ซึ่งเป็นวิธีเดียวกันกับการคำนวณหนี้สินภาระ ผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานหลังจากออกจากงานที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน

18.2 ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น - เงินสะสมสำหรับนักบิน

การเปลี่ยนแปลงของผลประโยชน์ระยะยาวอื่น - เงินสะสมสำหรับนักบิน ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น - เงินสะสม				
สำหรับนักบิน ณ วันต้นปี	7,331,560	32,817,238	7,331,560	32,817,238
บวก เพิ่มขึ้นในระหว่างปี - รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปี	919,610	721,955	919,610	721,955
หัก กลับรายการระหว่างปี	(460,339)	(26,207,633)	(460,339)	(26,207,633)
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น - เงินสะสม				
สำหรับนักบิน ณ วันสิ้นปี	<u>7,790,831</u>	<u>7,331,560</u>	<u>7,790,831</u>	<u>7,331,560</u>

ในวันที่ 1 มกราคม 2556 บริษัทกำหนดให้มีผลประโยชน์อื่นให้แก่พนักงานในตำแหน่งนักบินเมื่อเกษียณอายุ หรือลาออกตามระเบียบของบริษัท หรือสูญเสียใบอนุญาต โดยบริษัทจะสะสมผลประโยชน์ให้แก่พนักงาน โดยพิจารณาจากจำนวนเที่ยวบินที่ทำการบินในแต่ละเดือนและอายุงานของนักบินตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของบริษัท อย่างไรก็ตาม บริษัทได้กำหนดให้มีการสิ้นสุดการสะสมผลประโยชน์ดังกล่าวลงในวันที่ 31 ธันวาคม 2559 โดยบริษัทจะจ่ายผลประโยชน์สะสมคืนให้กับนักบินตามเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าว

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราล่าสุด 400 วันสุดท้าย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากการบริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบกำไรขาดทุนของงวดที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้

19. การจัดการส่วนทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารทุนของบริษัทและบริษัทย่อยเป็นไปเพื่อการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของบริษัทและบริษัทย่อยเพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่น

นอกจากนี้บริษัทรักษาระดับทุนให้เป็นไปตามข้อกำหนดการดำรงอัตราส่วนทางการเงินภายใต้สัญญาวงเงินสินเชื่อหนังสือค้ำประกันที่ทำไว้กับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง (ดูหมายเหตุข้อ 27.4)

20. ทุนเรือนหุ้น

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ					
มูลค่าหุ้น		31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560	
ต่อหุ้น		จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน
(บาท)			(บาท)		(บาท)
ทุนจดทะเบียน					
ณ วันที่ 1 มกราคม					
หุ้นสามัญ	1	2,499,249,882	2,499,249,882	625,000,000	625,000,000
จดทะเบียนเพิ่มทุนวันที่ 26 เมษายน 2560	1	-	-	781,250,000	781,250,000
จดทะเบียนลดทุนวันที่ 28 กันยายน 2560	1	-	-	(114,000,118)	(114,000,118)
จดทะเบียนเพิ่มทุนวันที่ 29 กันยายน 2560	1	-	-	1,207,000,000	1,207,000,000
ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
หุ้นสามัญ	1	2,499,249,882	2,499,249,882	2,499,249,882	2,499,249,882
ทุนที่ออกและชำระแล้ว					
ณ วันที่ 1 มกราคม					
หุ้นสามัญ	1	2,271,999,764	2,271,999,764	625,000,000	625,000,000
รับเงินเพิ่มทุนวันที่ 26 พฤษภาคม 2560	1	-	-	510,999,882	510,999,882
รับเงินเพิ่มทุนวันที่ 27 ตุลาคม 2560	1	-	-	1,135,999,882	1,135,999,882
รับเงินเพิ่มทุนวันที่ 23 มีนาคม 2561	1	32	32	-	-
ณ 31 ธันวาคม					
หุ้นสามัญ	1	2,271,999,796	2,271,999,796	2,271,999,764	2,271,999,764

เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2560 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ของบริษัทมีมติพิจารณาอนุมัติในเรื่องดังต่อไปนี้

1. อนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัท เพื่อรองรับการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นแต่ละรายถืออยู่ (Rights Offering) และเพื่อรองรับการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิครั้งที่ 1 (NOK-W1) รวมจำนวนทั้งสิ้น 781,250,000 บาท จากทุนจดทะเบียนเดิมจำนวน 625,000,000 บาท เป็นทุนจดทะเบียนใหม่จำนวน 1,406,250,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 781,250,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท รวมทั้งอนุมัติการแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทข้อ 4 เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทข้างต้น ทั้งนี้บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนและแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2560
2. อนุมัติให้ออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ครั้งที่ 1 (NOK-W1) (“ใบสำคัญแสดงสิทธิ”) ซึ่งจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมที่ใช้สิทธิจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนโดยไม่คิดมูลค่า

3. อนุมัติให้จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทจำนวนไม่เกิน 781,250,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท ตามการอนุมัติเพิ่มทุนจดทะเบียนในข้อ 1 ข้างต้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
 - 3.1 จัดสรรหุ้นสามัญใหม่จากการเพิ่มทุน (จำนวนไม่เกิน 625,000,000 หุ้น) ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นแต่ละรายถืออยู่ (Right Offering) ทั้งนี้บริษัทกำหนดสัดส่วนในการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนในอัตรา 1 หุ้นเดิม ต่อ 1 หุ้นใหม่ (คิดเป็นจำนวนหุ้นที่ใช้ในการจัดสรรทั้งสิ้น 625,000,000 หุ้น) ในราคาเสนอขายหุ้นละ 2.40 บาท
 - 3.2 จัดสรรหุ้นสามัญใหม่จากการเพิ่มทุน ในจำนวนไม่เกิน 156,250,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท เพื่อรองรับการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ ครั้งที่ 1 (NOK-W1) ที่ออกควบคู่กับการออกและจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทตามสัดส่วนการถือหุ้น (Right Offering) โดยไม่คิดมูลค่า ตามที่ได้มีการอนุมัติในข้อ 2 ข้างต้น โดยจะเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมที่ใช้สิทธิจองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุน

ต่อมาเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2560 บริษัทได้รับเงินเพิ่มทุนจำนวนเงิน 1,226,399,716 บาท จากทุนที่ออกและเรียกชำระจำนวน 510,999,882 หุ้น ในราคาหุ้นละ 2.4 บาท จากมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ 1 บาท ทำให้มีส่วนเกินมูลค่าหุ้นจำนวน 715,399,834 บาท โดยบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนชำระแล้วจำนวน 510,999,882 บาท กับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2560

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2560 บริษัทได้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมจำนวน 127,749,952 หน่วย โดยมีราคาใช้สิทธิ 5 บาทต่อหุ้น ซึ่งสามารถใช้สิทธิได้ระหว่างวันที่ 30 กันยายน 2560 ถึงวันที่ 29 พฤษภาคม 2563

เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2560 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2560 ของบริษัทมีมติอนุมัติในเรื่องดังต่อไปนี้

1. อนุมัติให้ลดทุนจดทะเบียนของบริษัทจำนวนทั้งสิ้น 114,000,118 บาท จากทุนจดทะเบียนเดิมจำนวน 1,406,250,000 บาท เป็นทุนจดทะเบียนจำนวน 1,292,249,882 บาท โดยการยกเลิกหุ้นที่จดทะเบียนแล้วแต่ยังไม่ได้ออกจำหน่ายจำนวน 114,000,118 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท รวมทั้งอนุมัติการแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัท ข้อ 4 เพื่อให้สอดคล้องกับการลดทุนจดทะเบียนของบริษัทข้างต้น ทั้งนี้ บริษัทได้จดทะเบียนลดทุนและแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560
2. อนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนอีกจำนวน 1,207,000,000 บาท จากทุนจดทะเบียนเดิมจำนวน 1,292,249,882 บาท เป็นทุนจดทะเบียนใหม่จำนวน 2,499,249,882 บาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 1,207,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท รวมทั้งอนุมัติการแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัท ข้อ 4 เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนและแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2560
3. อนุมัติให้จัดสรรหุ้นสามัญใหม่เพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจำนวนไม่เกิน 1,207,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นแต่ละรายถืออยู่ (Right Offering) และเพื่อรองรับการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ ครั้งที่ 1 (NOK-W1) ที่มีการเปลี่ยนแปลงราคาการใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิ

เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2560 บริษัทได้รับเงินเพิ่มทุนจำนวนเงิน 1,703,999,823 บาท จากหุ้นที่ออกและเรียกชำระจำนวน 1,135,999,882 หุ้น ในราคาหุ้นละ 1.5 บาท จากมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ 1 บาท ทำให้มีส่วนเกินมูลค่าหุ้นจำนวน 567,999,941 บาท โดยบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนชำระแล้วจำนวน 1,135,999,882 บาท กับกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560

ส่วนเกินมูลค่าหุ้น

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 51 ในกรณีที่บริษัทเสนอขายหุ้นสูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัทต้องนำค่าหุ้นส่วนเกินนี้ตั้งเป็นทุนสำรอง (“ส่วนเกินมูลค่าหุ้น”) ส่วนเกินมูลค่าหุ้นนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีส่วนเกินมูลค่าหุ้นจำนวน 4,325,885,792 บาท และ 4,325,885,718 บาท ตามลำดับ

21. ทุนสำรองตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจะต้องจัดสรรเงินทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน เงินทุนสำรองตามกฎหมายนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

22. รายได้อื่น - อื่นๆ

รายได้อื่น - อื่นๆ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท			
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้ค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัย	83,596,901	196,891,174	83,596,901	196,891,174
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	190,592,041	155,765,581	137,076,977	106,096,308
กำไรจากการขายและเช่ากลับคืนเครื่องบิน (ดูหมายเหตุข้อ 7)	-	243,401,979	-	243,401,979
รับคืนค่าซ่อมแซมเครื่องบินและเครื่องยนต์	17,548,539	4,863,111	17,548,539	4,863,111
รายได้ค่าธรรมเนียมอื่น	96,540,335	67,696,188	89,416,278	58,917,454
รายได้จากการให้บริการภายใต้ใบอนุญาตการ ให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	-	-	-	-
รายได้ค่าตอบแทนการให้บริการสนามบิน	-	14,399,023	-	-
อื่นๆ	66,650,815	97,674,883	37,164,021	24,433,386
รวม	454,928,631	780,691,939	364,802,716	634,603,412

23. ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและขาดทุนต่อหุ้นปรับลด

ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณจากขาดทุนสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปีโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

ขาดทุนต่อหุ้นปรับลดคำนวณจากขาดทุนสำหรับปีเป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปี โดยถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักหลังจากที่ได้ปรับปรุงผลกระทบของหุ้นปรับลด

ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและขาดทุนต่อหุ้นปรับลดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม แสดงการคำนวณดังนี้

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
ขาดทุนที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท (ขั้นพื้นฐาน)	(2,786,757,018)	(1,854,295,066)	(2,404,840,513)	(1,825,675,378)
จำนวนหุ้นสามัญที่ออก ณ วันที่ 1 มกราคม	2,271,999,764	625,000,000	2,271,999,764	625,000,000
ผลกระทบจากหุ้นที่ออกจำหน่าย วันที่ 26 พฤษภาคม 2560	-	307,999,929	-	307,999,929
ผลกระทบจากหุ้นที่ออกจำหน่าย วันที่ 27 ตุลาคม 2560	-	205,413,677	-	205,413,677
ผลกระทบจากการใช้ใบแสดงสิทธิ	23	-	23	-
จำนวนหุ้นสามัญโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ขั้นพื้นฐาน)	2,271,999,787	1,138,413,606	2,271,999,787	1,138,413,606
ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น)	(1.23)	(1.63)	(1.06)	(1.60)
ขาดทุนต่อหุ้นปรับลด				
จำนวนหุ้นสามัญโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ขั้นพื้นฐาน)	2,271,999,787	1,138,413,606	2,271,999,787	1,138,413,606
ผลกระทบจากใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ	-	78,389,384	-	78,389,384
จำนวนหุ้นสามัญโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ปรับลด)	2,271,999,787	1,216,802,990	2,271,999,787	1,216,802,990
ขาดทุนต่อหุ้นปรับลด (บาท/หุ้น)	(1.23)	(1.52)	(1.06)	(1.50)

24. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้น โดยหักจากเงินเดือนของพนักงานส่วนหนึ่งและบริษัทจ่ายสมทบอีกส่วนหนึ่ง กองทุนดังกล่าวได้จดทะเบียนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530

บริษัทจ่ายสมทบเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพและบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ดังนี้

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	45,422,927	45,537,716	45,422,927	45,537,716

25. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายตามลักษณะที่สำคัญสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังต่อไปนี้

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2561
ค่าน้ำมันเครื่องบิน	7,479,797,386	5,732,377,951	4,884,339,928	4,071,527,376
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	2,038,692,455	1,943,287,094	1,629,580,290	1,614,860,154
ค่าบริการภาคพื้น และค่าบริการการบิน	2,491,806,536	2,320,051,453	1,720,593,792	1,736,367,563
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับนักบินและลูกเรือ	728,278,025	680,850,173	487,131,696	503,341,207
ค่าซ่อมบำรุงอากาศยาน	4,046,631,213	4,152,395,321	2,566,270,809	3,027,641,571
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	121,834,829	122,680,516	114,019,661	116,962,345
ค่าเช่าเครื่องบินและอะไหล่	4,253,556,007	4,448,060,399	3,395,541,158	3,752,381,244
ค่าสินค้าและพัสดุใช้ไป	251,159,130	279,603,005	198,822,516	231,109,056
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและโฆษณา	289,082,832	306,808,529	220,677,478	238,097,695
ค่าใช้จ่ายด้านประกันภัย	118,520,890	104,631,504	76,576,577	79,641,306
ค่าธรรมเนียมบัตรเครดิต	67,076,524	101,247,132	67,076,524	101,247,132
ค่าใช้จ่ายศูนย์บริการข้อมูลลูกค้า	77,961,459	92,389,689	77,961,459	92,389,689
ค่าขนส่งผู้โดยสาร	367,717,472	350,632,364	54,797,639	55,094,671

26. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทมีรายการบัญชีที่เกิดขึ้นกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยการมีผู้ถือหุ้นร่วมกันหรือมีการรวมกันซึ่งเป็นรายการตามปกติธุรกิจและเป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างบริษัทและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่สำคัญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัท สายการบินนกสกู๊ต จำกัด	ขนส่งผู้โดยสาร ขนส่งสินค้าและ ไปรษณีย์ภัณฑ์ทางอากาศ	บริษัทย่อยทางอ้อม
บริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด	ขนส่งผู้โดยสาร ขนส่งสินค้าและ ไปรษณีย์ภัณฑ์ทางอากาศ	บริษัทย่อย
บริษัท นกฮอกไกโด จำกัด	นำเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำเที่ยว	บริษัทย่อย
บริษัท แพน แอม อินเตอร์เนชั่นแนล ฟ্লাйт เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	ให้บริการฝึกอบรมนักบิน	ถือหุ้นโดยบริษัท
Air Black Box Asia Pacific Pte Ltd.	พัฒนาระบบการจองบัตรโดยสารระหว่าง สายการบิน	กิจการร่วมค้า
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจสายการบิน	ผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วมกัน
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	ธุรกิจสายการบิน	ผู้ถือหุ้นกลุ่มเดียวกัน
บริษัท ดอนเมือง อินเตอร์เนชั่นแนล แอร์พอร์ต โฮเต็ล จำกัด	ธุรกิจโรงแรม	ผู้ถือหุ้นกลุ่มเดียวกัน
บริษัท ไทยฟลท์ เทรนนิ่ง จำกัด	ธุรกิจจัดอบรมนักบิน	ผู้ถือหุ้นกลุ่มเดียวกัน
บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)*	ธุรกิจการประกันภัย	กรรมการร่วมกัน
บริษัท สำนักงานกฎหมายสากล สยามพรีเมียร์ จำกัด**	ธุรกิจที่ปรึกษากฎหมาย	ถือหุ้นโดยกรรมการและกรรมการร่วมกัน
บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)	การผลิตและจำหน่ายเครื่องดื่ม	คู่สมรสของกรรมการร่วมกัน
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด	ธุรกิจบริการไปรษณีย์	กรรมการร่วมกัน
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม	กรรมการร่วมกัน
บริษัท แอดวานซ์ เมดิคอลเซนเตอร์ จำกัด	กิจกรรมโรงพยาบาล	กรรมการร่วมกัน
บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจศูนย์จำหน่ายสินค้าแบบขายส่ง	กรรมการร่วมกัน
บริษัท หลักทรัพย์ โอว้า จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจบริการซื้อขายหลักทรัพย์	ผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วมกัน
บริษัท โอว้า แอดไวเซอร์ จำกัด	ธุรกิจให้บริการที่ปรึกษา	ผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท สำนักงานกฎหมายสยามชีวิตี คีอาร์ จำกัด	ธุรกิจให้บริการด้านกฎหมาย	กรรมการร่วมกัน
บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการประกันภัย	กรรมการร่วมกัน
บริษัท มิลล์คอน สติล จำกัด (มหาชน)	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เหล็ก	กรรมการร่วมกัน

* ถือเป็นการที่เกี่ยวข้องกันจนถึงวันที่ 11 สิงหาคม 2560 ซึ่งเป็นวันที่ไม่มีกรรมการร่วมกัน

** ถือเป็นการที่เกี่ยวข้องกันจนถึงวันที่ 22 มกราคม 2561 ซึ่งเป็นวันที่ไม่มีกรรมการร่วมกัน

26.1 ยอดคงเหลือกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(ดูหมายเหตุข้อ 5.1)				
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	877,810	1,249,246	877,810	-
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	1,046,480	298,070	1,046,480	298,070
บริษัท สายการบินนกสกู๊ต จำกัด	-	-	12,816,966	12,565,763
บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)	166,296	52,678	166,296	52,678
บริษัท นกฮอลิเดย์ จำกัด	-	-	358,212	248,372
บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	16,115,637	-	16,115,637	-
บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)	179,581	-	179,581	-
รวม	18,385,804	1,599,994	31,560,982	13,164,883
รายได้ค้างรับ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(ดูหมายเหตุข้อ 5.1)				
บริษัท สายการบินนกสกู๊ต จำกัด	-	-	3,922,016	1,957,332
บริษัท นกฮอลิเดย์ จำกัด	-	-	6,429,420	3,103,500
บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	8,700,787	-	8,700,787	-
รวม	8,700,787	-	19,052,223	5,060,832
เงินทดรองจ่าย - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(ดูหมายเหตุข้อ 5.1)				
บริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด	-	-	979,483	823,396
บริษัท นกฮอลิเดย์ จำกัด	-	-	1,542,568	1,206,137
รวม	-	-	2,522,051	2,029,533
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(ดูหมายเหตุข้อ 11)				
บริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด	-	-	1,215,000,000	970,000,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น				
- ดอกเบี้ยค้างรับ – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(ดูหมายเหตุข้อ 11)				
บริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด	-	-	63,398,726	47,816,014

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(ดูหมายเหตุข้อ 16)				
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	57,562,642	51,161,488	56,281,065	46,882,074
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	220,840	97,715	220,840	97,715
บริษัท คอนมือง อินเตอร์เนชั่นแนล				
แอร์พอร์ต โฮเต็ล จำกัด	107,800	226,622	107,800	226,622
บริษัท ไทยไฟท์ เทรนนิง จำกัด	-	378,930	-	378,930
บริษัท สายการบินนกสกู๊ต จำกัด	-	-	1,676,055	1,169,794
บริษัท แพน แอม อินเตอร์เนชั่นแนล ไฟล์ท				
เตรนนิงเซ็นเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	1,397,266	2,186,746	1,397,266	2,186,746
รวม	59,288,548	54,051,501	59,683,026	50,941,881
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
(ดูหมายเหตุข้อ 16)				
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	14,883,293	-	14,883,293	-
บริษัท สำนักงานกฎหมายสากล สยามพรีเมียร์ จำกัด	-	2,709,656	-	2,709,656
บริษัท สายการบินนกสกู๊ต จำกัด	-	-	36,345	693,855
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	670	306	670	306
บริษัท หลักทรัพย์ โอระ จำกัด (มหาชน)	133,750	-	133,750	-
บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	4,883,067	-	4,883,067	-
รวม	19,900,780	2,709,962	19,937,125	3,403,817
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากผู้ถือหุ้น (ดูหมายเหตุข้อ 15)				
ผู้ถือหุ้นรายใหญ่	800,000,000	-	800,000,000	-
ดอกเบี้ยค้างจ่าย				
ผู้ถือหุ้นรายใหญ่	6,756,164	-	6,756,164	-

26.2 รายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม สรุปได้ดังนี้

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้จากค่าโดยสาร				
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	4,036,570	47,313	4,036,570	47,313
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	5,002,995	290,996	5,002,995	290,996
บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)	638,973	221,500	638,973	221,500
บริษัท นกฮอลิเดย์ จำกัด	-	-	106,641	193,481
บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)	965,865	-	965,865	-
บริษัท มิลล์คอน สตีล จำกัด (มหาชน)	345,636	-	345,636	-
รวม	10,990,039	559,809	11,096,680	753,290
รายได้จากการให้บริการ				
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	-	2,000	-	2,000
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	-	705,850	-	705,850
บริษัท สายการบินนกสกู๊ต จำกัด	-	-	45,873,234	41,922,789
บริษัท นกฮอลิเดย์ จำกัด	-	-	3,325,920	3,103,500
บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	-	5,837,488	-	5,837,488
บริษัท แพน แอม อินเตอร์เนชั่นแนล ไฟล์ท เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	-	40,000	-	40,000
รวม	-	6,585,338	49,199,154	51,611,627
รายได้ค่าธรรมเนียมอื่น				
บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	-	199,098,029	-	199,098,029
บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	45,857,390	-	45,857,390	-
รวม	45,857,390	199,098,029	45,857,390	199,098,029
รายได้อื่น - ดอกเบี้ยรับ				
บริษัท นกมั่งคั่ง จำกัด	-	-	15,582,712	14,791,836

รายได้จากค่าโดยสารและรายได้จากการให้บริการกำหนดตามต้นทุนบวกส่วนเพิ่มตามที่ระบุไว้ในสัญญา และสำหรับรายได้ค่าธรรมเนียมอื่นและดอกเบี้ยรับกำหนดตามอัตราที่กำหนดในสัญญา

หน่วย : บาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนค่าโดยสารและการให้บริการ				
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	180,430,322	143,100,839	55,353,746	56,625,509
บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด	410,296	144,883	410,296	144,883
บริษัท ดอนเมืองอินเตอร์เนชั่นแนล				
แอร์พอร์ต โฮเต็ล จำกัด	1,766,344	5,421,527	1,766,344	5,421,527
บริษัท ไทยไฟท์ เทรนนิ่ง จำกัด	3,075,958	3,765,405	3,075,958	3,765,405
บริษัท ทิพย์ประกันภัย จำกัด (มหาชน)	-	53,580,707	-	53,580,707
บริษัท แพน แอม อินเตอร์เนชั่นแนล				
ไฟท์ เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์				
(ประเทศไทย) จำกัด	18,473,848	19,629,352	18,473,848	19,629,352
บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)	17,290	13,832	17,290	13,832
รวม	204,174,058	225,656,545	79,097,482	139,181,215
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร				
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด	625,315	579,245	625,315	579,245
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	6,159	10,847	6,159	10,847
บริษัท หลักทรัพย์ โอระ จำกัด (มหาชน)	500,000	-	500,000	-
บริษัท แอควานซ์ เมดิคอลเซนต์เตอร์ จำกัด	15,180	-	15,180	-
บริษัท โอระ แอดไวเซอร์ จำกัด	1,500,000	-	1,500,000	-
รวม	2,646,654	590,092	2,646,654	590,092
ค่าที่ปรึกษาทางกฎหมาย				
บริษัท สำนักงานกฎหมายสากล				
สยามพรีเมียร์ จำกัด	-	21,444,996	-	21,444,996
บริษัท สำนักงานกฎหมายสยามซิติดีอาร์ จำกัด	642,990	-	642,990	-
	642,990	21,444,996	642,990	21,444,996
ต้นทุนทางการเงิน				
ดอกเบี้ยจ่าย - ผู้ถือหุ้นรายใหญ่	10,191,781	-	10,191,781	-

ต้นทุนค่าโดยสารและการให้บริการเป็นไปตามราคาปกติที่คิดกับลูกค้าทั่วไป

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

หน่วย : บาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น	18,684,293	32,602,832	24,556,834	31,532,000
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	7,484,290	6,987,188	5,722,640	5,271,750
รวม	26,168,583	39,590,020	30,279,474	36,803,750

27. สัญญาที่สำคัญ ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

27.1 การจัดหาเครื่องบิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีภาระผูกพันสำหรับการจัดหาเครื่องบินที่ต้องจ่ายในอนาคตจำนวน 135.76 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

27.2 สัญญาเช่าเครื่องบิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงานระยะยาวสำหรับเครื่องบิน ซึ่งมีระยะเวลาเช่าเป็นเวลา 5 - 12 ปี โดยมีค่าเช่าที่จะต้องจ่ายในอนาคต ดังนี้

งบการเงินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	สกุลเงิน	ระยะเวลา			รวม
		ไม่เกินหนึ่งปี	เกินหนึ่งปี แต่ไม่เกินห้าปี	เกินห้าปี	
ค่าเช่าเครื่องบิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	117,412,063	403,008,538	171,424,095	691,844,696

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	สกุลเงิน	ระยะเวลา			รวม
		ไม่เกินหนึ่งปี	เกินหนึ่งปี แต่ไม่เกินห้าปี	เกินห้าปี	
ค่าเช่าเครื่องบิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	127,384,960	367,663,455	304,697,500	799,745,915

งบการเงินเฉพาะกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	สกุลเงิน	ระยะเวลา			รวม
		ไม่เกินหนึ่งปี	เกินหนึ่งปี แต่ไม่เกินห้าปี	เกินห้าปี	
ค่าเช่าเครื่องบิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	89,560,063	370,558,538	171,424,095	631,542,696

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	สกุลเงิน	ระยะเวลา			รวม
		ไม่เกินหนึ่งปี	เกินหนึ่งปี แต่ไม่เกินห้าปี	เกินห้าปี	
ค่าเช่าเครื่องบิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	103,762,960	328,424,455	304,697,500	736,884,915

ค่าเช่าเครื่องบินที่บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	3,966.76	4,285.67	3,108.75	3,589.99

ในระหว่างปี 2560 บริษัทได้ยกเลิกการเช่าเครื่องบินจำนวน 2 ลำ ซึ่งทำให้บริษัทต้องจ่ายค่ายกเลิกสัญญาที่กำหนดตามที่ระบุไว้ในสัญญา อย่างไรก็ตามบริษัทได้บันทึกค่าใช้จ่ายดังกล่าวในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเรียบร้อยแล้ว

ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 และวันที่ 9 เมษายน 2561 บริษัทได้ยกเลิกการเช่าเครื่องบินจำนวน 2 ลำ ซึ่งทำให้บริษัทต้องจ่ายค่ายกเลิกสัญญาที่กำหนดตามที่ระบุไว้ในสัญญา อย่างไรก็ตามบริษัทได้บันทึกค่าใช้จ่ายดังกล่าวในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเรียบร้อยแล้ว

ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2561 และวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัทได้ยกเลิกการเช่าเครื่องบินเพิ่มเติมอีกจำนวน 2 ลำ ซึ่งบริษัทได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่ระบุในสัญญายกเลิกการเช่าเครื่องบิน และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่ระบุในสัญญายกเลิกการเช่าเครื่องบิน ทำให้ไม่มีค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่มจากการยกเลิกสัญญาเช่าเครื่องบินลำดังกล่าว

27.3 สัญญาเช่าและสัญญาบริการอื่น

ค่าเช่าขึ้นต่ำตามสัญญาเช่าและค่าบริการตามสัญญาบริการที่ต้องจ่ายในอนาคตมีดังนี้

งบการเงินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

สัญญา	สกุลเงิน	ระยะเวลา			รวม
		ไม่เกินหนึ่งปี	เกินหนึ่งปี	เกินห้าปี	
		แต่ไม่เกินห้าปี			
สัญญาเช่า					
ค่าเช่าและบริการพื้นที่	บาท	37,990,852	6,621,712	-	44,612,564
ค่าเช่าและบริการพื้นที่	หยวน	38,555	-	-	38,555
ค่าเช่าและบริการพื้นที่	เหรียญสหรัฐอเมริกา	10,200	-	-	10,200
ค่าเช่ายานพาหนะ	บาท	1,995,833	1,759,050	-	3,754,883
ค่าเช่าอุปกรณ์	บาท	978,844	330,086	-	1,308,930
สัญญาบริการ					
ค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	35,116,239	30,754,614	-	65,870,853
ค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน	ดอลลาร์สิงคโปร์	2,904,000	-	-	2,904,000
ค่าบริการใช้ระบบจองบัตรโดยสาร	เหรียญสหรัฐอเมริกา	2,024,462	4,282,530	-	6,306,992
ค่าบริการใช้ระบบจองบัตรโดยสาร	ยูโร	25,685	17,123	-	42,808
ค่าบริการลูกค้าสัมพันธ์	บาท	2,485,000	-	-	2,485,000
ตัวแทนเพื่อรับชำระเงิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	6,300	-	-	6,300
บริการข้อมูลการบิน	ยูโร	28,500	28,500	-	57,000
บริการข้อมูลการบิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	5,325	-	-	5,325
ค่าบริการที่ปรึกษา	บาท	327,912	-	-	327,912
ค่าบริการที่ปรึกษา	เยนญี่ปุ่น	2,450,000	1,633,333	-	4,083,333

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

สัญญา	สกุลเงิน	ระยะเวลา			รวม
		ไม่เกินหนึ่งปี	เกินหนึ่งปี	เกินห้าปี	
		แต่ไม่เกินห้าปี			
สัญญาเช่า					
ค่าเช่าและบริการพื้นที่	บาท	52,912,727	11,037,705	-	63,950,432
ค่าเช่าและบริการพื้นที่	หยวน	94,185	-	-	94,185
ค่าเช่ายานพาหนะ	บาท	2,676,360	646,233	-	3,322,593
ค่าเช่าอุปกรณ์	บาท	2,993,183	1,311,930	-	4,305,113
สัญญาบริการ					
ค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	29,694,742	31,126,072	-	60,820,814
ค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน	ดอลลาร์สิงคโปร์	3,168,000	5,280,000	-	8,448,000
ค่าบริการใช้ระบบจองบัตรโดยสาร	เหรียญสหรัฐอเมริกา	2,327,455	6,407,913	-	8,735,368
ค่าบริการใช้ระบบจองบัตรโดยสาร	ยูโร	25,685	42,808	-	68,493
ค่าบริการลูกค้าสัมพันธ์	บาท	2,214,000	-	-	2,214,000
ตัวแทนเพื่อรับชำระเงิน	ดอลลาร์ไต้หวันใหม่	1,800,000	-	-	1,800,000
ตัวแทนเพื่อรับชำระเงิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	6,300	-	-	6,300
บริการข้อมูลการบิน	ยูโร	32,000	57,000	-	89,000
บริการข้อมูลการบิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	39,975	3,150	-	43,125
ค่าบริการที่ปรึกษา	ดอลลาร์สิงคโปร์	49,650	-	-	49,650
ค่าโฆษณา	ดอลลาร์ไต้หวันใหม่	100,000	-	-	100,000

งบการเงินเฉพาะกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

สัญญา	สกุลเงิน	ระยะเวลา			รวม
		ไม่เกินหนึ่งปี	เกินหนึ่งปี	เกินห้าปี	
		แต่ไม่เกินห้าปี			
สัญญาเช่า					
ค่าเช่าและบริการพื้นที่	บาท	32,343,124	4,608,034	-	36,951,158
ค่าเช่ายานพาหนะ	บาท	1,793,033	1,725,250	-	3,518,283
ค่าเช่าอุปกรณ์	บาท	921,244	296,486	-	1,217,730
สัญญาบริการ					
ค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	7,146,668	-	-	7,146,668
ค่าบริการใช้ระบบจองบัตรโดยสาร	เหรียญสหรัฐอเมริกา	1,912,180	4,237,681	-	6,149,861

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

สัญญา	สกุลเงิน	ระยะเวลา			รวม	
		ไม่เกินหนึ่งปี	เกินหนึ่งปี แต่ไม่เกินห้าปี	เกินห้าปี		
สัญญาเช่า						
ค่าเช่าและบริการพื้นที่	บาท	50,594,440	11,037,705	-	61,632,145	
ค่าเช่ายานพาหนะ	บาท	2,657,207	646,233	-	3,303,440	
ค่าเช่าอุปกรณ์	บาท	2,846,024	1,220,730	-	4,066,754	
สัญญาบริการ						
ค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน	เหรียญสหรัฐอเมริกา	11,019,154	7,345,887	-	18,365,041	
ค่าบริการใช้ระบบจองบัตรโดยสาร	เหรียญสหรัฐอเมริกา	1,685,298	6,149,861	-	7,835,159	

ค่าเช่าและค่าบริการตามสัญญาที่บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	219.96	148.71	110.27	71.47

27.4 วงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงิน

บริษัทและบริษัทย่อยมีวงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงินหลายแห่ง ดังนี้

	สกุลเงิน	งบการเงินรวม					
		2561		2560			
		วงเงิน	ใช้ไป	คงเหลือ	วงเงิน	ใช้ไป	คงเหลือ
ค้ำประกันทั่วไป	บาท	221,638,333	51,876,821	169,761,512	213,074,698	51,317,562	161,757,136
ค้ำประกันทั่วไป	เยน	27,825,000	27,825,000	-	-	-	-
ค้ำประกันทั่วไปโดยหนังสือเลตเตอร์ออฟเครดิต	เหรียญสหรัฐอเมริกา						
ออฟเครดิต		4,000	4,000	-	4,000	4,000	-
ค้ำประกันโดยหนังสือ							
แสดงนียบายเลตเตอร์ออฟเครดิต	เหรียญสหรัฐอเมริกา	47,030,549	11,894,609	35,135,940	50,830,124	5,666,500	45,163,624
ค้ำประกันโดยหนังสือ							
แสดงนียบายเลตเตอร์ออฟเครดิต	บาท	1,200,000,000	696,818,215	503,181,785	2,000,150,000	1,362,396,673	637,753,327
เงินเบิกเกินบัญชี	บาท	64,000,000	-	64,000,000	65,000,000	-	65,000,000

	สกุลเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
		2561			2560		
		วงเงิน	ใช้ไป	คงเหลือ	วงเงิน	ใช้ไป	คงเหลือ
ค้ำประกันทั่วไป	บาท	196,500,000	31,782,789	164,717,211	196,500,000	35,151,774	161,348,226
ค้ำประกันการโดยหนังสือ							
แสดงค้ำใบเลตเตอร์ออฟเครดิต	เหรียญสหรัฐอเมริกา	36,186,000	7,906,109	28,279,891	40,000,000	3,398,000	36,602,000
ค้ำประกันการโดยหนังสือ							
แสดงค้ำใบเลตเตอร์ออฟเครดิต	บาท	1,200,000,000	696,818,215	503,181,785	2,000,150,000	1,362,396,673	637,753,327
เงินเบิกเกินบัญชี	บาท	64,000,000	-	64,000,000	65,000,000	-	65,000,000

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีสัญญาใช้วงเงินสินเชื่อประเภทหนังสือแสดงค้ำใบเลตเตอร์ออฟเครดิตและหนังสือค้ำประกันกับธนาคารในประเทศและสาขาในประเทศไทยของธนาคารต่างประเทศในวงเงินจำนวน 1,396.50 ล้านบาท และ 36.19 ล้านดอลลาร์ ซึ่งวงเงินสินเชื่อบางส่วนค้ำประกันโดยเงินฝากธนาคารจำนวน 834.89 ล้านบาท และ 1.04 ล้านดอลลาร์ นอกจากนี้ บริษัทจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญตามที่ธนาคารดังกล่าวกำหนด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีสัญญาใช้วงเงินสินเชื่อประเภทหนังสือแสดงค้ำใบเลตเตอร์ออฟเครดิตและหนังสือค้ำประกันกับธนาคาร ในประเทศและสาขาในประเทศไทยของธนาคารต่างประเทศในวงเงินจำนวน 2,196.65 ล้านบาท และ 40 ล้านดอลลาร์ ซึ่งวงเงินสินเชื่อบางส่วนค้ำประกันโดยเงินฝากธนาคารจำนวน 1,030.16 ล้านบาท และ 1.34 ล้านดอลลาร์ นอกจากนี้ บริษัทจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญตามที่ธนาคารดังกล่าวกำหนด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีการดำรงสัดส่วนทางการเงินบางประการไม่เป็นไปตามข้อกำหนดภายใต้สัญญาวงเงินสินเชื่อหนังสือค้ำประกันที่ทำไว้กับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง อย่างไรก็ตาม บริษัทได้รับจดหมายผ่อนผันจากสถาบันการเงินให้ขยายการดำรงอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2562

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทย่อยได้นำเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำกับธนาคารในประเทศไทย และสาขาในประเทศไทยของธนาคารต่างประเทศในการให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันสัญญาทางธุรกิจของบริษัทย่อยดังกล่าว ซึ่งเป็นเงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกันระยะยาวจำนวน 44.27 ล้านบาท และ 2.64 ล้านดอลลาร์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทย่อยได้นำเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำกับธนาคารในประเทศไทย และสาขาในประเทศไทยของธนาคารต่างประเทศในการให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันสัญญาทางธุรกิจของบริษัทย่อยดังกล่าว ซึ่งเป็นเงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกันระยะยาวจำนวน 61.36 ล้านบาท และ 0.67 ล้านดอลลาร์

27.5 สัญญาเช่าช่วงเครื่องบิน

ระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทได้ทำสัญญาเช่าช่วงเครื่องบินกับบริษัทอื่น เพื่อให้เช่าช่วงเครื่องบิน โบอิง 737-800 จำนวน 3 ลำ เป็นระยะเวลา 48 เดือน นับจากวันส่งมอบเครื่องบิน ซึ่งบริษัทจะได้รับค่าเช่าตามอัตราที่กำหนดในสัญญา

รายได้ค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ยกเลิกไม่ได้ที่จะได้รับในอนาคตมีดังนี้

	หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐ	
	งบการเงินรวม	
	และงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
ไม่เกินหนึ่งปี	8,274,000	8,274,000
เกินหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี	9,420,868	17,694,868
	<u>17,694,868</u>	<u>25,968,868</u>

ค่าเช่าเครื่องบินที่บันทึกเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม	
	และงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	265.82	238.45

28. ส่วนงานดำเนินงาน

การจำแนกส่วนงานทางธุรกิจได้จัดทำขึ้นตามเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดทำรายงานภายในที่เสนอต่อผู้บริหารของบริษัท ผลการดำเนินงานจำแนกตามส่วนงานทางธุรกิจที่นำเสนอต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร และการประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานดำเนินงานมีการวัดค่าที่เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน บริษัทมี 2 ส่วนงานที่รายงานซึ่งจำแนกตามส่วนงานทางภูมิศาสตร์ได้แก่ การให้บริการการบินในประเทศ และการให้บริการการบินในต่างประเทศ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ส่วนงานดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยแสดงดังนี้

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		
	การให้บริการการบิน ในประเทศ	การให้บริการการบิน ในต่างประเทศ	รวม
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น			
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561			
รายได้			
รายได้จากค่าโดยสาร	9,294,053,991	7,193,595,925	16,487,649,916
รายได้จากการให้บริการ	857,752,079	1,298,764,431	2,156,516,510
รายได้อื่น			
อื่น ๆ	108,280,865	20,608,637	128,889,502
ส่วนที่ไม่ได้ปันส่วน	-	-	967,170,223
รวมรายได้	10,260,086,935	8,512,968,993	19,773,055,928
ค่าใช้จ่าย			
ต้นทุนค่าโดยสารและการให้บริการ	10,723,054,289	11,172,427,347	21,895,481,636
ค่าใช้จ่ายในการขาย	105,312,601	69,701,130	175,013,731
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	512,748,706	410,855,101	923,603,807
ส่วนที่ไม่ได้ปันส่วน	-	-	704,151,152
รวมค่าใช้จ่าย	11,341,115,596	11,652,983,578	23,698,250,326
ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้	(1,081,028,661)	(3,140,014,585)	(3,958,024,175)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	-	-	-
ขาดทุนสำหรับปี	(1,081,028,661)	(3,140,014,585)	(3,958,024,175)
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561			
สินทรัพย์ของส่วนงาน	8,584,461,066	5,489,602,960	14,074,064,026
หนี้สินของส่วนงาน	9,575,287,578	7,530,405,764	17,105,693,342

	หน่วย : บาท		
	งบการเงินรวม		
	การให้บริการการบิน ในประเทศ	การให้บริการการบิน ในต่างประเทศ	รวม
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น			
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560			
รายได้			
รายได้จากค่าโดยสาร	10,416,776,380	6,515,686,937	16,932,463,317
รายได้จากการให้บริการ	772,636,841	1,050,856,883	1,823,493,724
รายได้อื่น			
อื่น ๆ	286,404,533	88,151,165	374,555,698
ส่วนที่ไม่ได้ปันส่วน	-	-	1,246,197,763
รวมรายได้	11,475,817,754	7,654,694,985	20,376,710,502
ค่าใช้จ่าย			
ต้นทุนค่าโดยสารและการให้บริการ	12,120,735,436	8,217,270,408	20,338,005,844
ค่าใช้จ่ายในการขาย	106,506,281	66,401,003	172,907,284
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	691,756,961	301,007,401	992,764,362
ส่วนที่ไม่ได้ปันส่วน	-	-	772,704,497
รวมค่าใช้จ่าย	12,918,998,678	8,584,678,812	22,276,381,987
ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้	(1,443,180,924)	(929,983,827)	(1,899,671,485)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	-	-	-
ขาดทุนสำหรับปี	(1,443,180,924)	(929,983,827)	(1,899,671,485)
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560			
สินทรัพย์ของส่วนงาน	11,204,729,835	3,317,904,662	14,522,634,497
หนี้สินของส่วนงาน	10,494,396,734	3,337,235,160	13,831,631,894

29. สิทธิและประโยชน์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุน

บริษัทและบริษัทย่อยได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนและได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการขนส่งทางอากาศรวมกันไม่เกินร้อยละร้อยของเงินลงทุนไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน มีกำหนดเวลาเปิดปีนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริม บริษัทและบริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมการลงทุนดังกล่าว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีบัตรส่งเสริมการลงทุนดังต่อไปนี้

วันที่ในบัตร	เลขที่บัตรส่งเสริม	วันที่เริ่มมีรายได้	วันที่สิทธิหมดอายุ
23 ธันวาคม 2554	2512(2)/2554	24 พฤศจิกายน 2554	23 พฤศจิกายน 2562
23 ธันวาคม 2554	2513(2)/2554	2 ธันวาคม 2554	1 ธันวาคม 2562
25 มกราคม 2555	1087(2)/2555	28 ธันวาคม 2554	27 ธันวาคม 2562
20 เมษายน 2555	1475(2)/2555	9 มิถุนายน 2555	8 มิถุนายน 2563*
11 กรกฎาคม 2555	1893(2)/2555	18 กันยายน 2555	17 กันยายน 2563
10 ตุลาคม 2555	2447(2)/2555	1 ธันวาคม 2555	30 พฤศจิกายน 2563
18 ตุลาคม 2555	2549(2)/2555	12 มีนาคม 2556	11 มีนาคม 2564
30 พฤศจิกายน 2555	2771(2)/2555	31 ธันวาคม 2555	30 ธันวาคม 2563*
30 พฤศจิกายน 2555	2772(2)/2555	29 ธันวาคม 2555	28 ธันวาคม 2563
30 พฤศจิกายน 2555	2773(2)/2555	19 กุมภาพันธ์ 2556	18 กุมภาพันธ์ 2564
8 กุมภาพันธ์ 2556	1207(2)/2556	22 กุมภาพันธ์ 2556	21 กุมภาพันธ์ 2564
5 เมษายน 2556	1518(2)/2556	17 พฤษภาคม 2556	16 พฤษภาคม 2564*
24 เมษายน 2556	1558(2)/2556	21 พฤษภาคม 2556	20 พฤษภาคม 2564*
2 กรกฎาคม 2556	1916(2)/2556	28 ตุลาคม 2556	27 ตุลาคม 2564
6 มกราคม 2558	1010(2)/2558	25 พฤศจิกายน 2557	24 พฤศจิกายน 2565

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยมีบัตรส่งเสริมการลงทุนดังต่อไปนี้

วันที่ในบัตร	เลขที่บัตรส่งเสริม	วันที่เริ่มมีรายได้	วันที่สิทธิหมดอายุ
24 เมษายน 2558	1553(2)/2558	20 เมษายน 2558	19 เมษายน 2566
24 เมษายน 2558	1534(2)/2558	20 เมษายน 2558	19 เมษายน 2566

ผู้ถือหุ้นของบริษัทและบริษัทย่อยจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผล ซึ่งได้รับจากบริษัท และบริษัทย่อยตลอดระยะเวลา ที่บริษัทได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น

บริษัทและบริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมการลงทุน

*บัตรส่งเสริมการลงทุนที่ 1475(2)/2555 2771(2)/2555 1518(2)/2556 และ 1558(2)/2556 กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการแจ้งยกเลิกบัตรก่อนหมดอายุโครงการ เนื่องจากบริษัทได้นำเครื่องบินโบอิง 737-800 ไปให้เช่าช่วงต่อ (ดูหมายเหตุข้อ 27.5)

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		
	2561		รวม
	รายได้ที่ ได้รับการส่งเสริม การลงทุน	รายได้ที่ ไม่ได้รับการ ส่งเสริมการลงทุน	
รายได้ค่าโดยสารและการบริการ	17,509,882,045	1,749,953,392	19,259,835,437
รายได้อื่น	165,357,824	315,032,890	480,390,714
รวม	17,675,239,869	2,064,986,282	19,740,226,151

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		
	2560		รวม
	รายได้ที่ ได้รับการส่งเสริม การลงทุน	รายได้ที่ ไม่ได้รับการ ส่งเสริมการลงทุน	
รายได้ค่าโดยสารและการบริการ	18,436,111,310	1,135,996,872	19,572,108,182
รายได้อื่น	89,163,097	715,439,223	804,602,320
รวม	18,525,274,407	1,851,436,095	20,376,710,502

หน่วย : บาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2561		รวม
	รายได้ที่ ได้รับการส่งเสริม การลงทุน	รายได้ที่ ไม่ได้รับการ ส่งเสริมการลงทุน	
รายได้ค่าโดยสารและการบริการ	13,083,434,901	407,698,452	13,491,133,353
รายได้อื่น	100,826,795	292,204,080	393,030,875
รวม	13,184,261,696	699,902,532	13,884,164,228

หน่วย : บาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2560		รวม
	รายได้ที่ ได้รับการส่งเสริม	รายได้ที่ ไม่ได้รับการ ส่งเสริมการลงทุน	
	การลงทุน	ส่งเสริมการลงทุน	
รายได้ค่าโดยสารและการบริการ	13,652,460,921	473,875,569	14,126,336,490
รายได้อื่น	-	660,327,196	660,327,196
รวม	13,652,460,921	1,134,202,765	14,786,663,686

30. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน

30.1 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อหมายถึง ความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาเกิดจากการที่ลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทและบริษัทย่อย บริษัทและบริษัทย่อยอาจมีความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อ อย่างไรก็ตาม บริษัทและบริษัทย่อย ไม่เคยเกิดความเสียหายเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาของลูกหนี้อย่างมีสาระสำคัญ และคาดว่า จะไม่มีความเสี่ยงทางด้านการให้สินเชื่ออย่างมีสาระสำคัญ

ในกรณีของการรับรู้สินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ซึ่งบันทึกในงบแสดงฐานะการเงินถือเป็นมูลค่าสูงสุดของความเสียหายที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

30.2 ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยจะเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานแก่บริษัทและบริษัทย่อย ในงวดปัจจุบันและในปีต่อไป อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยที่จะเปลี่ยนแปลงไม่มีมีสาระสำคัญต่อบริษัทและบริษัทย่อย เนื่องจากเงินลงทุนในตราสารหนี้และเงินกู้ยืมจะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น

30.3 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบแก่บริษัทและบริษัทย่อย ในงวดปัจจุบันและในปีต่อไป

บริษัทและบริษัทย่อยใช้ตราสารอนุพันธ์ซึ่งประกอบด้วยสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนในอนาคตที่สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศจะได้รับหรือต้องจ่ายชำระ จำนวนเงินของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเมื่อได้รับหรือต้องจ่ายชำระจะหักล้างกับมูลค่าที่เปลี่ยนไปของสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

ยอดคงเหลือของจำนวนเงินตามสัญญาและมูลค่ายุติธรรมของสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสรุปได้ดังนี้

งบการเงินรวม							
จำนวนเงินตามสัญญา			จำนวนเงินที่ได้ตามสัญญา			มูลค่ายุติธรรม (บาท)	
สกุลเงิน	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	สกุลเงิน	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
	2561	2560		2561	2560	2561	2560
ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	11,616,156	917,716	บาท	377,471,807	30,761,844	376,206,443	29,981,411

งบการเงินเฉพาะกิจการ							
จำนวนเงินตามสัญญา			จำนวนเงินที่ได้ตามสัญญา			มูลค่ายุติธรรม (บาท)	
สกุลเงิน	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	สกุลเงิน	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
	2561	2560		2561	2560	2561	2560
ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	11,616,156	917,716	บาท	377,471,807	30,761,844	376,206,443	29,981,411

30.4 ความเสี่ยงจากราคาน้ำมัน

เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานเป็นต้นทุนหลักในการดำเนินงานของบริษัท และบริษัทมีความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน ดังนั้น บริษัทจึงได้ทำสัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันในสัดส่วนระหว่างร้อยละ 20 - 50 ของปริมาณการใช้น้ำมันสำหรับระยะเวลาไม่เกิน 24 เดือน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีภาระผูกพันตามสัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันเป็นจำนวน 270,000 บาร์เรล ในขณะที่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีภาระผูกพันต้องจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานตามสัญญากำหนดราคาน้ำมันคงที่เป็นจำนวน 3.32 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

30.5 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

การเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณค่ายุติธรรม ดังนั้นมูลค่ายุติธรรมที่ประมาณขึ้นที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินนี้จึงไม่จำเป็นต้องบ่งชี้ถึงจำนวนเงินซึ่งเกิดขึ้นจริงในตลาดแลกเปลี่ยนในปัจจุบัน การใช้ข้อสมมติฐานทางการตลาดและ/หรือวิธีการประมาณที่แตกต่างกันอาจมีผลกระทบที่มีสาระสำคัญในมูลค่ายุติธรรมที่ประมาณขึ้น บริษัทและบริษัทย่อยใช้วิธีการและข้อสมมติฐานดังต่อไปนี้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เงินลงทุนระยะยาวอื่นซึ่งเป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีใช้หลักทรัพย์จดทะเบียน มูลค่ายุติธรรมประมาณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

รายการหนี้สินทางการเงินบางรายการของบริษัทและบริษัทย่อยมีการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน โดยตารางต่อไปนี้แสดงถึงข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินทางการเงินดังกล่าว

หนี้สิน ทางการเงิน	สกุลเงิน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		ลำดับชั้น มูลค่า ยุติธรรม	เทคนิคการประมาณมูลค่าและข้อมูลที่ใช้ ในการวัดมูลค่ายุติธรรม
		มูลค่ายุติธรรม (พันบาท)		มูลค่ายุติธรรม (พันบาท)			
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
สัญญา แลกเปลี่ยน เงินตราต่าง ประเทศ ล่วงหน้า	บาท	376,206	29,981	376,206	29,981	ลำดับ 3	ประมาณการกระแสเงินสดคิดลด โดย กระแสเงินสดในอนาคตประมาณจาก อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ล่วงหน้า (จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ต่างประเทศล่วงหน้าที่สามารถสังเกต ได้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน) และ อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าตามสัญญา ซึ่ง คิดลดด้วยอัตราที่สะท้อนถึงความเสี่ยง ด้านสินเชื่อ ของสัญญาต่างๆ
สัญญาป้องกัน ความเสี่ยง ราคาน้ำมัน	ดอลลาร์ สหรัฐอเมริกา	17,220 - 21,267	3,317	17,220 - 21,267	3,317	ลำดับ 3	ประมาณการกระแสเงินสดคิดลดโดย กระแสเงินสดในอนาคตประมาณจาก ราคาน้ำมันล่วงหน้า (จากราคาน้ำมัน ล่วงหน้าที่สามารถสังเกตได้ ณ วันสิ้น รอบระยะเวลารายงาน) และราคาน้ำมัน ตามสัญญา ซึ่งคิดลดด้วยอัตราที่สะท้อน ถึงความเสี่ยงด้านต่างๆของราคาน้ำมัน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม รอขอคืน เงินประกันและเงินมัดจำเกี่ยวกับเครื่องบิน สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย และหนี้สินหมุนเวียนอื่น มีมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณเท่ากับราคาบัญชี

31. ข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญ

ในไตรมาส 1 ของปี 2561 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทให้ศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศในประเทศสิงคโปร์ (Singapore International Arbitration Center (“SIAC”)) เพื่อพิจารณาข้อพิพาทกับบริษัทแห่งหนึ่งให้ชำระเงินค่าเสียหายแก่บริษัทอันเนื่องมาจากการกระทำผิดสัญญา ซึ่งเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2561 บริษัทดังกล่าวได้ยื่นคำคัดค้าน/ข้อเรียกร้องแย้งต่อศูนย์อนุญาโตตุลาการเช่นกัน ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ในกระบวนการพิจารณาระงับข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการและยังไม่มีเป็นที่สิ้นสุด ดังนั้นบริษัทจึงยังไม่สามารถประมาณผลกระทบจากข้อพิพาทดังกล่าวได้

32. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

บริษัทและบริษัทย่อยได้มีการทบทวนนโยบายการบันทึกบัญชีรายการเงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบินและประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน จากเดิมที่แสดงรายการสุทธิระหว่างเงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบินและประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน โดยเปลี่ยนมาเป็นการแยกแสดงรายการดังกล่าวออกจากกัน เพื่อให้งบการเงินแสดงยอดคงเหลือของรายการดังกล่าวในสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทและบริษัทย่อยอย่างเหมาะสม (ดูหมายเหตุข้อ 17)

รายการดังกล่าวได้ถูกแสดงรายการใหม่ในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ วันที่ 1 มกราคม 2560 เพื่อเปรียบเทียบกับและเพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และวันที่ 1 มกราคม 2560 มีดังนี้

หน่วย : บาท						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560						
	ตามที่ รายงานไว้เดิม	งบการเงินรวม รายการปรับปรุง ที่มีผลกระทบ	ปรับปรุงใหม่	ตามที่ รายงานไว้เดิม	งบการเงินเฉพาะกิจการ รายการปรับปรุง ที่มีผลกระทบ	ปรับปรุงใหม่
งบแสดงฐานะการเงิน						
สินทรัพย์						
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบิน	-	7,192,488,243	7,192,488,243	-	5,817,998,463	5,817,998,463
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน - ระยะยาว	(579,223,639)	(7,192,488,243)	(7,771,711,882)	(578,396,038)	(5,817,998,463)	(6,396,394,501)
หน่วย : บาท						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560						
	ตามที่ รายงานไว้เดิม	งบการเงินรวม รายการปรับปรุง ที่มีผลกระทบ	ปรับปรุงใหม่	ตามที่ รายงานไว้เดิม	งบการเงินเฉพาะกิจการ รายการปรับปรุง ที่มีผลกระทบ	ปรับปรุงใหม่
งบแสดงฐานะการเงิน						
สินทรัพย์						
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินสำรองบำรุงรักษาเครื่องบิน	-	6,415,807,730	6,415,807,730	-	5,557,717,245	5,557,717,245
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
ประมาณการหนี้สินค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน - ระยะยาว	(644,627,040)	(6,415,807,730)	(7,060,437,770)	(629,255,517)	(5,557,717,245)	(6,186,972,762)

งบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ได้มีการแสดงรายการใหม่ให้สอดคล้องกับการแสดงรายการใหม่ข้างต้นแล้ว

33. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

33.1 เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2562 ของบริษัทมีมติพิจารณาอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัท เพื่อรองรับการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นแต่ละรายถืออยู่ (Rights Offering) รวม 908.80 ล้านบาท จากทุนจดทะเบียนเดิมจำนวน 2,499.25 ล้านบาท เป็นทุนจดทะเบียนใหม่จำนวน 3,408.05 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 908.80 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท รวมทั้งอนุมัติการแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทข้อ 4 เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทข้างต้น โดยบริษัทกำหนดสัดส่วนในการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนในอัตรา 2.50 หุ้นเดิม ต่อ 1 หุ้นใหม่ ในราคาเสนอขายหุ้นละ 2.75 บาท

เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัทได้รับเงินเพิ่มทุนจำนวนเงิน 2,300.42 ล้านบาท โดยเป็นทุนที่ออกและเรียกชำระจำนวน 836.52 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 2.75 บาท จากหุ้นที่ตราไว้ 1 บาท ทำให้มีส่วนเกินมูลค่าหุ้นจำนวน 1,463.90 ล้านบาท โดยบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนชำระแล้วจำนวน 3,108.52 ล้านบาท กับกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562

33.2 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัทได้ลงนามในหนังสือสัญญาร่วมกันเลิกสัญญาเช่าเครื่องบิน ATR จำนวน 2 ลำก่อนหมดอายุสัญญา โดยสามารถหาผู้เช่ารายใหม่แทนบริษัท จึงทำให้บริษัทไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการยกเลิกสัญญาก่อนกำหนดตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาเช่าเครื่องบิน

34. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562

บริษัท สายการบินบีนกแอร์ จำกัด (มหาชน)

เลขที่ 3 อาคารสำนักงาน ชั้น 17 ถนนสาทรใต้

แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

โทรศัพท์ 0 2627 2000 โทรสาร 0 2285 6944

www.nokair.com

ฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์ | www.nokair.com/ir

โทรศัพท์: +66 (0) 2627 2678, +66 (0) 2627 2748